

19.12.1889/39

Strafflag

Se anmärkningen för upphovsrätt i användningsvillkoren.

Wi Alexander den Tredje, med Guds Nåde, Kejsare och Sjelfherrskare öfver hela Ryssland, Tsar af Polen, Storfurste till Finland, etc., etc., etc., Göre veterligt: På Finlands ständers underdåniga framställning vele Wi härigenom i nåder stadfästa följande strafflag för Storfurstendömet Finland, om hvars införande, såsom ock angående verkställighet af straff, särskild förordning utfärdas:

1 kap (16.8.1996/626)

Om tillämpningsområdet för finsk straffrätt

1 § (16.8.1996/626)

Brott som har begåtts i Finland

På brott som har begåtts i Finland tillämpas finsk lag.

Bestämmelser om tillämpningen av finsk lag på brott som har begåtts i Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004) och miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009).
(29.12.2009/1680)

2 § (16.8.1996/626)

Brott som har anknytning till finska fartyg

På brott som har begåtts ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg tillämpas finsk lag, om brottet har begåtts

1) när fartyget befann sig på öppna havet eller inom ett område som inte tillhör någon stat eller när luftfartyget befann sig inom eller ovanför ett sådant område, eller

2) när fartyget befann sig inom en främmande stats område, eller när luftfartyget befann sig inom eller ovanför ett sådant område, och brottet har förövats av fartygets befälhavare eller en medlem av besättningen eller en passagerare eller någon som annars har medföljt fartyget.

Finsk lag tillämpas även på brott som befälhavaren för eller en medlem av besättningen ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg förövat utanför Finland, om gärningsmannen genom sin gärning brutit mot en särskild skyldighet som enligt lag åvilar honom i egenskap av befälhavare eller medlem av besättningen.

3 § (16.8.1996/626)

Brott som riktar sig mot Finland

På brott som har förövats utanför Finland och som riktar sig mot Finland tillämpas finsk lag.

Ett brott anses rikta sig mot Finland, om

1) det är ett lands- eller högförräderibrott,

2) gärningen på något annat sätt allvarligt kränkt eller äventyrat Finlands statliga, militära eller ekonomiska rättigheter eller intressen, eller om

3) det riktar sig mot en finsk myndighet.

4 § (16.8.1996/626)

Tjänstebrott och militära brott

På brott som nämns i 40 kap. och som har begåtts utanför Finland av en person som avses i 40 kap. 11 § 1, 2, 3 och 5 punkten tillämpas finsk lag. (12.7.2002/604)

Finsk lag tillämpas likaså på brott som nämns i 45 kap. och som har förövats utanför Finland av en person som det nämnda kapitlet skall tillämpas på.

5 § (16.8.1996/626)

Brott som riktar sig mot finska medborgare

På brott som har begåtts utanför Finland och som riktar sig mot en finsk medborgare, ett finskt samfund, en finsk stiftelse eller någon annan finsk juridisk person eller en i Finland varaktigt bosatt utlänning tillämpas finsk lag, om på gärningen enligt finsk lag kan följa fängelse i över sex månader.

6 § (16.8.1996/626)

Brott som har begåtts av finsk medborgare

På brott som en finsk medborgare har begått utanför Finland tillämpas finsk lag. Har brottet förövats inom ett område som inte tillhör någon stat, är en förutsättning för straffbarheten att på brottet enligt finsk lag kan följa fängelse i över sex månader.

Som finsk medborgare anses den som vid gärningstidpunkten eller när rättegången inleds är finsk medborgare.

Med finsk medborgare jämställs

1) den som vid gärningstidpunkten eller när rättegången inleds är varaktigt bosatt i Finland, samt

2) den som påträffas i Finland och som när rättegången inleds är medborgare eller varaktigt bosatt i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

7 § (16.8.1996/626)

Internationella brott

På brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskommelse som är förpliktande för Finland eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (internationellt brott), tillämpas finsk lag. Närmare stadganden om tillämpningen av denna paragraf utfärdas genom förordning.

Finsk lag tillämpas oberoende av lagen på gärningsorten även på sådant kärnladdningsbrott eller sådan förberedelse till allmänfarligt brott som ägt rum utanför Finland och som skall betraktas som brott enligt fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (FördrS 15/2001). (30.12.1998/841 år 2003)

Finsk lag tillämpas oberoende av lagen på gärningsorten även på människohandel, grov människohandel och brott enligt 34 a kap. som har begåtts utanför Finland. (9.7.2004/650)

8 § (16.8.1996/626)

Annat brott som har begåtts utanför Finland

På brott som har begåtts utanför Finland och på vilket enligt finsk lag kan följa fängelse i över sex månader tillämpas finsk lag, om den stat inom vars område brottet har förövats har begärt att åtal för brottet skall väckas vid finsk domstol eller som med anledning av brottet har framställt begäran om att gärningsmannen skall utlämnas men begäran har avslagits.

9 § (16.8.1996/626)

Juridiska personers straffansvar

Skall på ett brott enligt detta kapitel tillämpas finsk lag, bestäms även juridiska personers straffansvar enligt finsk lag.

10 § (16.8.1996/626)

Gärningsorten

Ett brott anses vara begånget såväl där den brottsliga handlingen företogs som där den rekvisitsenliga följden av brottet framträdde. Ett underlåtenhetsbrott anses vara begånget såväl där gärningsmannen borde ha handlat som där den rekvisitsenliga följden av brottet framträdde.

Om brottet stannade vid försök, anses det vara begånget även där den rekvisitsenliga följden antingen sannolikt eller enligt gärningsmannens uppfattning skulle ha framträtt om brottet skulle ha fullbordats.

En anstiftares och en medhjälparens brott anses vara begånget både på den ort där delaktighetsgärningen utfördes och på den ort där gärningsmannens brott anses vara begånget.

Om gärningsorten inte med säkerhet kan fastställas, men det finns grundad anledning att anta att brottet har begåtts inom finskt område, skall det anses vara begånget i Finland.

11 § (16.8.1996/626)

Kravet på dubbel straffbarhet

När ett brott har begåtts inom en främmande stats område kan finsk lag tillämpas med stöd av 5, 6 och 8 §§ endast om gärningen är straffbar också enligt lagen på gärningsorten och om även en domstol i den främmande staten kunde ha dömt ut straff för gärningen. För brottet får härvid inte i Finland dömas ut en påföljd som är strängare än den som stadgas för brottet enligt lagen på gärningsorten.

Även om det i lagen på gärningsorten inte föreskrivs något straff för gärningen, tillämpas finsk lag på gärningen om den har begåtts av en finsk medborgare eller en i 6 § 3 mom. 1 punkten avsedd person och straff för gärningen föreskrivs

1) i 11 kap. 5 eller 6 §, om gärningen utgör sådan krigsförbrytelse eller grov krigsförbrytelse eller medverkan till sådana, som avses i artikel 15 i det andra protokollet till Haagkonventionen från år 1954 om skydd för kulturregdom i händelse av väpnad konflikt,

2) med stöd av 15 kap. 12 a § i 1–9 § i det kapitlet,

3) i 16 kap. 1–3 § och även om en person som avses i 40 kap. 11 § 2, 3 eller 5 punkten eller en sådan utländsk tjänsteman som är anställd hos Internationella brottmålsdomstolen är föremål för brottet,

4) i 16 kap. 13, 14, 14 a eller 14 b § och även om dessa paragrafer tillämpas med stöd av 20 § i det kapitlet,

5) i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §,

6) i 20 kap. 1, 2, 4, 5, 6, 7 eller 8 a–8 c §,

7) i 20 kap. 9 eller 9 a §, om gärningen riktar sig mot en person som är under aderton år,

8) i 21 kap. 5 eller 6 §, 22 kap. 1 eller 2 § eller 25 kap. 8 §, om gärningen är sådant tvingande till äktenskap som avses i artikel 37, sådan kvinnlig könsstympning som avses i artikel 38 eller sådan tvångsabortering eller tvångssterilisering avses i artikel 39 i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (53/2015),

9) i 30 kap. 7, 7 a, 8 eller 8 a § och även om dessa paragrafer tillämpas med stöd av 14 § i det kapitlet, eller

10) i 40 kap. 1–4 eller 4 a §, om gärningsmannen är en riksdagsledamot, en utländsk tjänsteman eller en ledamot av ett utländskt parlament.

(10.4.2015/376)

12 § (11.3.1997/205)

Riksåklagarens åtalsförordnande

Brottmål får inte prövas i Finland utan riksåklagarens åtalsförordnande, om

1) brottet har begåtts utanför Finland, eller om

2) en utlänning har begått ett brott ombord på ett utländskt fartyg då det befunnit sig på Finlands territorialvatten, eller ombord på ett utländskt luftfartyg då det befunnit sig i Finlands luftrum, och brottet inte riktat sig mot Finland, en finsk medborgare, en i Finland varaktigt bosatt utlänning eller ett finskt samfund, en finsk stiftelse eller någon annan finsk juridisk person.

Riksåklagarens förordnande behövs dock inte, om

1) gärningsmannen är finsk medborgare eller en person som enligt 6 § jämställs med finska medborgare och brottet har riktat sig mot Finland, en finsk medborgare, en i Finland varaktigt bosatt utlänning eller ett finskt samfund, en finsk stiftelse eller någon annan finsk juridisk person,

2) brottet har begåtts i Danmark, Island, Norge eller Sverige och åklagaren på gärningsorten har framställt en begäran om att brottet ska behandlas vid en finsk domstol, (13.5.2011/441)

3) brottet har begåtts ombord på ett finskt fartyg då det befunnit sig på öppna havet eller inom ett område som inte tillhör någon stat eller ombord på ett finskt luftfartyg då det befunnit sig inom ett sådant område eller ovanför det,

4) brottet har begåtts ombord på ett fartyg eller luftfartyg medan det befunnit sig i reguljär trafik mellan orter i Finland eller mellan en ort i Finland och någon ort i Danmark, Island, Norge eller Sverige,

5) brottet skall behandlas som ett brottmål som avses i militära rättegångslagen (326/83), eller om

6) det enligt lag är republikens president eller riksdagen som bestämmer om väckande av åtal.

13 § (16.8.1996/626) (16.3.1996/626)

Utländsk dom

I Finland får åtal inte väckas för gärningar angående vilka det redan har givits en lagakraftvunnen dom i den stat där gärningen begicks eller i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen och

1) åtalet har förkastats,

2) den åtalade har konstaterats vara skyldig men inte dömts till straff,

3) den ådömda påföljden har verkställts eller verkställigheten pågår, eller

4) den ådömda påföljden har förfallit enligt lagen i domstolsstaten.

(13.11.1998/814)

Oberoende av 1 mom. får riksåklagaren förordna att åtal skall väckas i Finland, om en utomlands given dom inte grundar sig på en begäran som har framförts av en finsk myndighet eller en begäran om utlämning för brott som de finska myndigheterna har bifallit och

1) brottet enligt 3 § anses rikta sig mot Finland,

2) brottet är ett sådant tjänstebrott eller militärt brott som avses i 4 §,

3) brottet är ett internationellt brott som avses i 7 §, eller

4) brottet enligt 10 § anses begånget även i Finland. Riksåklagaren får dock inte förordna att åtal skall väckas för ett brott som delvis har begåtts inom territoriet för den medlemsstat i Europeiska unionen i vilken domen har givits.

(13.11.1998/814)

3 mom. har upphävts genom L 13.6.2003/515. (13.6.2003/515)

14 § (16.8.1996/626)

Hänvisningsstadgande

Om utlämning för brott och om annan internationell rättshjälp samt om immunitet i vissa fall för de personer som deltar i en rättegång eller förundersökning stadgas särskilt.

15 § (16.8.1996/626)

För Finland förpliktande internationella överenskommelser och folkrättslig praxis

Om en internationell överenskommelse som är förpliktande för Finland eller någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland i något fall begränsar tillämpningsområdet för finsk straffrätt utöver vad som stadgas i detta kapitel, skall begränsningen följas så som avtalats. Utan hinder av detta kapitel skall dessutom iakttas de begränsningar av tillämpningsområdet för finsk lag som följer av allmänt erkända folkrättsliga regler.

2 kap

Om straffen

1 § (13.6.2003/515)

1 § har upphävts genom L 13.6.2003/515.

2 § (23.9.2005/780)

2 § har upphävts genom L 23.9.2005/780.

3 § (19.7.1974/613)

Då i lag såsom straff för gärning stadgas tukthus, skall i stället för tukthusstraff dömas till fängelsestraff.

I stället för tukthus på livstid ådömes fängelse på livstid. I stället för tukthus på viss tid ådömes fängelse inom gränserna för den straffskala som i straffstadgandet är utsatt för tukthusstraffet. Är någon särskild minsta eller längsta tid icke utsatt, ådömes i stället för tukthus fängelse i minst sex månader och högst tolv år.

Längsta tiden för fängelsestraff enligt straffstadgande, som givits före den 1 juli 1975, är fyra år, om särskild längsta tid icke är föreskriven.

Vad om tukthus på livstid är stadgat gäller även fängelse på livstid.

4 § (30.4.1999/550)

4 § har upphävts genom L 30.4.1999/550.

4 a § (30.4.1999/550)

4 a § har upphävts genom L 30.4.1999/550.

4 b § (30.4.1999/550)

4 b § har upphävts genom L 30.4.1999/550.

4 c § (30.4.1999/550)

4 c § har upphävts genom L 30.4.1999/550.

5 § (30.4.1999/550)

5 § har upphävts genom L 30.4.1999/550.

6 §

Beror straff af värdet å viss egendom; gälle det värde, egendomen hade å den tid, då brottet begicks.

7 § (8.9.1989/792)

Avsättning enligt straffbestämmelserna i 11 och 40 kap. innebär förlust av den tjänst eller det offentliga uppdrag i vilket brottet begicks. Har en tjänsteman övergått från den tjänst i vilken brottet begicks till en annan motsvarande tjänst, innebär avsättningen förlust av denna tjänst. (4.12.2009/990)

I de fall som nämns i 10 § innebär avsättningen förlust av den tjänst och det offentliga uppdrag eller de tjänster och de offentliga uppdrag som den dömda innehar när domen faller.

8 § (8.9.1989/792)

8 § har upphävts genom L 8.9.1989/792.

9 § (8.9.1989/792)

9 § har upphävts genom L 8.9.1989/792.

10 § (12.7.2002/604)

Om en tjänsteman, en person som sköter ett offentligt förtroendeuppdrag eller en person som utövar offentlig makt döms till fängelse på livstid skall han eller hon även dömas till avsättning. Om personen i fråga döms till fängelse på viss tid, minst två år, skall han eller hon också dömas till avsättning, utom då domstolen anser att brottet inte visar att den dömda är olämplig som tjänsteman eller för att sköta ett offentligt uppdrag.

Döms en person som avses i 1 mom. för uppsåtligt brott till fängelse för kortare tid än två år, kan han eller hon samtidigt dömas till avsättning, om brottet visar att han eller hon är uppenbart olämplig som tjänsteman eller för att sköta ett offentligt uppdrag.

En genom allmänna val utsedd medlem av representantskapet i ett offentligt samfund får dock inte med stöd av denna paragraf dömas till avsättning från detta uppdrag.

11 § (10.1.1969/1)

11 § har upphävts genom L 10.1.1969/1.

12 § (12.7.2002/604)

12 § har upphävts genom L 12.7.2002/604.

13 § (23.9.2005/780)

Om en fånge eller en häktad begår ett sådant brott i ett fängelse eller annars under övervakning av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som inte kan förutses medföra ett strängare straff än böter, kan ett disciplinstraff påföras för gärningen så som bestäms i 15 kap. i fängelselagen (767/2005) och i 10 kap. i häktninglagen (768/2005). Om gärningen kan förutses medföra ett strängare straff än böter, ska gärningen anmälas till polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet. (17.6.2011/731)

Om en fånge eller ett häktad begår ett brott utanför fängelset, skall polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet underrättas om saken.

14 § (10.1.1969/1)

14 § har upphävts genom L 10.1.1969/1.

14 a § (21.4.1995/578)

Den som döms till straff för landsförräderibrott eller högförräderibrott eller till fängelse i minst två år för något annat brott skall dömas att förlora sin militära grad, om inte påföljden med hänsyn till brottets art, de omständigheter som har lett till och framgår av brottet samt de övriga konsekvenserna för gärningsmannen av förlust av den militära graden bör anses vara oskälig.

Ingen kan dock dömas att förlora den lägsta militära graden. (16.6.2000/559)

15 § (10.4.2015/395)

15 § har upphävts genom L 10.4.2015/395.

16 § (26.10.2001/875)

16 § har upphävts genom L 26.10.2001/875.

17 § (13.6.2003/463)

17 § har upphävts genom L 13.6.2003/463.

18 §

I några fall straffas brott med påföljder utom dem som nu äro sagda, efter hvad derom i denna lag särskildt stadgas.

2 a kap (30.4.1999/550)

Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

Böter

1 § (30.4.1999/550)

Antalet dagsböter

Böter döms ut i dagsböter, så att minimiantalet är en dagsbot och maximiantalet är 120 dagsböter.

Om minimum och maximum för ett gemensamt bötesstraff bestäms i 7 kap.

För bötesstraff kan av särskilda skäl i lag bestämmas ett särskilt minimum eller maximum inom de gränser som anges i 1 mom.

Ett sådant särskilt minimum eller maximum för bötesstraff som har bestämts före den 1 juni 1969 tillämpas inte.

2 § (17.8.2007/808)

Dagsbotens belopp

Dagsbotsbeloppet skall fastställas så att det är skäligt i förhållande till den bötfälldes betalningsförmåga.

Som ett skäligt dagsbotsbelopp skall anses en sextiondedel av den bötfälldes genomsnittliga månadsinkomst, från vilken har avdragits de skatter och avgifter som bestäms genom förordning av statsrådet samt ett fast baskonsumtionsavdrag. Dagsbotsbeloppet kan sänkas på grund av den bötfälldes försörjningsplikt.

Till grund för månadsinkomsten skall i första hand läggas den bötfälldes inkomst enligt den senast verkställda beskattningen. Om den bötfälldes inkomster inte på ett tillförlitligt sätt kan utredas på basis av beskattningsuppgifterna eller om de väsentligt har förändrats efter den senast verkställda beskattningen, kan de beräknas enligt andra tillgängliga utredningar.

Dagsboten bestäms i domstol enligt de uppgifter som gäller under rättegången. I ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) bestäms dagsboten enligt de uppgifter som gällde när bötesföreläggandet eller straff- eller bötesyrkandet utfärdades. Åklagaren bestämmer dock böterna enligt de uppgifter som gäller när strafföreläggandet utfärdas, om det har framkommit att betalningsförmågan hos den som mottagit bötes- eller straffyrkandet har förändrats väsentligt vid den tidpunkten jämfört med dennes betalningsförmåga enligt de uppgifter som gällde då yrkandet utfärdades. (18.11.2016/985)

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare hur den genomsnittliga månadsinkomsten skall beräknas och hur dagsbotsbeloppet skall avrundas, om baskonsumtionsavdragets belopp, om beaktande av försörjningsplikt och om dagsbotens minimibelopp.

3 § (30.4.1999/550)

Det totala bötesbeloppet

Det totala bötesbeloppet är antalet dagsböter multiplicerat med dagsbotsbeloppet.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas att det totala bötesbelopp som bestäms för vissa brott ska höjas så att det blir lika stort som den största ordningsbot som bestäms för ett likartat brott eller en likartad förseelse eller lika stort som en avgift för trafikförseelse enligt vägtrafiklagen (729/2018). (10.8.2018/732)

2 mom. har ändrats genom L 732/2018, som träder i kraft 1.6.2020. Den tidigare formen lyder:

Genom förordning kan bestämmas att det totala bötesbelopp som bestäms för vissa brott skall höjas så att det blir lika stort som den största ordningsbot som bestäms för ett likartat brott.

Den höjning som avses i 2 mom. ska göras innan bestämmelserna i 7 kap. 3 a § om höjning av det totala bötesbeloppet vid bestämmande av ett gemensamt straff för brott som ska bestraffas med böter och ordningsbot tillämpas på straffet. (18.11.2016/985)

Förvandlingsstraff

4 § (29.8.2008/578)

Bestämmande av förvandlingsstraff

För en bötfälld hos vilken böter inte har kunnat drivas in, ska i stället för de obetalda böterna bestämmas fängelse som förvandlingsstraff. Ett obetalt vite som inte har kunnat drivas in ska förvandlas till fängelse, om domstolen har dömt ut det för att säkerställa rättegång eller med stöd av utskökningsbalken (705/2007). Annat vite får inte förvandlas till fängelse.

5 § (9.12.2005/983)

Förvandlingsstraffets längd

Förvandlingsstraff för böter bestäms så att tre obetalda dagsböter motsvarar en dags fängelse. Om antalet dagsböter som skall förvandlas inte är delbart med tre förvandlas inte de dagsböter som utgör rest. Om endast en del av en dagsbot har betalats, anses dagsboten vara obetald.

Då förvandlingsstraff bestäms för ett i visst belopp utdömt vite, motsvarar varje fullt belopp av 30 euro en dags fängelse.

Förvandlingsstraffets längd är dock minst fyra och högst 60 dagar. Förvandlingsstraff får inte bestämmas utan särskilda skäl, om antalet obetalda dagsböter är mindre än 12 eller om beloppet av obetalda viten understiger 120 euro.

För böter som skall förvandlas samtidigt bestäms endast ett förvandlingsstraff på det sätt som anges i 3 mom. Vite jämställs härvid med böter.

Domstolen kan på de grunder som nämns i 6 § 1 mom. eller 7 § bestämma att förvandlingsstraffet skall vara kortare än vad som anges i denna paragraf, dock minst fyra dagar.

6 § (30.4.1999/550)

Eftergift i fråga om förvandlingsstraff för böter eller delar av böter

Domstolen kan avstå från att bestämma ett förvandlingsstraff, om

1) det brott som har föranlett böterna, med hänsyn till brottets menlighet, skall anses vara ringa bedömt som en helhet,

2) det brott som har föranlett böterna har begåtts innan gärningsmannen hade fyllt 18 år, eller

3) förvandlingsstraffet skall anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till den bötfälldes personliga förhållanden, de övriga följder som brottet har medfört för honom, social- och hälsovårdsväsendets åtgärder eller andra omständigheter.

När domstolen bestämmer ett förvandlingsstraff för ett gemensamt bötesstraff skall den bedöma vilken andel de böter som inte får förvandlas till fängelse har i det gemensamma straffet och inte förvandla denna del till fängelse.

Den del av böterna med vilken det totala bötesbeloppet har höjts med stöd av 3 § 2 mom. eller 7 kap. 3 a § förvandlas inte till fängelse. (18.11.2016/985)

Ett bötesstraff som förelagts enligt förfarandet i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot förvandlas inte till fängelse. Böterna förvandlas inte heller till fängelse när domstolen har dömt ut dem som besvärinstans. (18.11.2016/985)

7 § (30.4.1999/550)

Eftergift i fråga om förvandlingsstraff för vite

Domstolen kan avstå från att bestämma ett förvandlingsstraff som skall dömas ut i stället för ett obetalt vite, om

1) huvudförpliktelsen helt eller delvis har uppfyllts, eller

2) förvandlingsstraffet skall anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till den förpliktigades personliga förhållanden, de övriga följder som han har åsamkats genom att huvudförpliktelsen inte har uppfyllts eller andra omständigheter.

Ordningsbot

8 § (18.11.2016/985)

Ordningsbot

Ordningsbot är ett till beloppet fast förmögenhetsstraff som är lindrigare än böter och som enligt lagen om ordningsbotsförseelser (986/2016) är det enda straffet för vissa förseelser.

Obetald ordningsbot får inte förvandlas till fängelse.

9 § (18.11.2016/985)

9 § har upphävts genom L 18.11.2016/985.

10 § (18.11.2016/985)

10 § har upphävts genom L 18.11.2016/985.

11 § (18.11.2016/985)

11 § har upphävts genom L 18.11.2016/985.

2 b kap (14.6.2001/520)

Villkorligt fängelse

1 § (13.6.2003/515)

1 § har upphävts genom L 13.6.2003/515.

2 § (13.6.2003/515)

2 § har upphävts genom L 13.6.2003/515.

3 § (14.6.2001/520)

Innebörden av villkorligt fängelse

När villkorligt fängelse döms ut, skjuts verkställigheten av straffet upp för en prøvotid. Prövotiden för villkorligt fängelse är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar löpa från det att domen avkunnas eller meddelas.

Straffet förfaller, om det inte enligt 5 § bestäms att straffet skall verkställas.

I fråga om valet mellan villkorligt och ovillkorligt fängelse samt tilläggsåtgärder i samband med villkorligt fängelse gäller vad som föreskrivs särskilt. (13.6.2003/515)

4 § (14.6.2001/520)

Meddelande om verkningarna av domen

Den som har dömts till villkorligt fängelse skall när domen avkunnas eller meddelas underrättas om vilken dag prøvotiden upphör samt på vilka grunder det kan bestämmas att straffet skall verkställas.

5 § (14.6.2001/520)

Förordnande om verkställighet av villkorligt fängelse

Domstolen kan bestämma att ett villkorligt fängelsestraff ska verkställas, om den dömde under prövotiden begår ett brott för vilket han eller hon enligt domstolens prövning borde dömas till ovillkorligt fängelse eller kombinationsstraff och om åtal för detta brott har väckts inom ett år från prövotidens utgång. För det straff som ska verkställas och det straff som döms ut för det brott som begåtts under prövotiden bestäms då ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff tillsammans med fängelsestraff eller kombinationsstraff som ska dömas ut samtidigt för andra brott, med iakttagande av vad som föreskrivs i 2 c kap. 11 § och i 7 kap. (1.12.2017/800)

Domstolen kan också bestämma att det villkorliga fängelsestraffet skall verkställas endast delvis, varvid straffet till övriga delar förblir villkorligt med samma prövotid som tidigare.

2 c kap (23.9.2005/780)

Om fängelse och kombinationsstraff (1.12.2017/800)

Allmänna bestämmelser

1 § (23.9.2005/780)

Fängelsestraffets innebörd

Fängelsestraffets innebörd är förlust eller begränsning av friheten. Bestämmelser om verkställighet av fängelsestraff finns i fängeselagen.

2 § (23.9.2005/780)

Fängelsestraffets längd

Till fängelse döms på viss tid eller på livstid.

Fängelse på viss tid döms ut för minst fjorton dagar och högst tolv år eller, när gemensamt straff bestäms enligt 7 kap., för femton år.

3 § (10.4.2015/395)

Fängelsestraffets tidsenheter

När fängelsestraff döms ut är tidsenheterna år, månader och dagar. Straff som underskrider tre månader döms ut i dagar. Som ett år betraktas 365 dagar och som en månad 30 dagar.

4 § (1.12.2017/800)

Sammanräkning av fängelsestraff

Om den dömda samtidigt ska avtjäna flera fängelsestraff på viss tid eller fängelsestider som ingår i ett kombinationsstraff och ett gemensamt fängelsestraff inte bestäms för dessa, ska de räknas samman i fängelset.

Fängelse på livstid omfattar de fängelsestraff, kombinationsstraff, förvandlingsstraff för böter och arreststraff som verkställs på samma gång som fängelsestraff på livstid.

Villkorlig frigivning

5 § (23.9.2005/780)

Definition och bestämmande av villkorlig frigivning

Villkorlig frigivning innebär att en fånge som dömts till ovillkorligt fängelsestraff får avtjäna resten av straffet i frihet.

Den som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid ska friges villkorligt, om inte något annat följer av 9 §, när han eller hon avtjänat två tredjedelar av straffet eller hälften av straffet för ett brott som han eller hon begått före 21 års ålder. En fånge som under tre år före brottet inte avtjänat ett fängelsestraff i ett fängelse ska friges villkorligt när hälften av straffet eller en tredjedel av straffet för ett brott som han eller hon begått före 21 års ålder avtjänats. De sistnämnda kvotdelarna kan tillämpas även om personen i fråga under tre år före brottet i fängelse har avtjänat förvandlingsstraff för böter eller straff för vägran att fullgöra civiltjänst enligt 74 § i civiltjänstlagen (1446/2007) eller för civiltjänstgöringsbrott enligt 75 § i den lagen, för vägran att fullgöra civiltjänst under extra tjänstgöring eller under mobilisering enligt 76 § i den lagen eller för civiltjänstgöringsbrott under extra tjänstgöring eller under mobilisering enligt 77 § i den lagen eller för vägran att fullgöra värnplikt enligt 118 § i värnpliktslagen (1438/2007), för uteblivande från uppåd under mobilisering enligt 120 § i den lagen, för undvikande av tjänstgöring enligt 122 § i den lagen eller för undvikande av tjänstgöring under mobilisering enligt 123 § i den lagen. Vid beräkning av kvotdelar beaktas inte delar av en dag. Den avräkning för tiden för frihetsberövande som avses i 6 kap. 13 § i denna lag ska dras av från ovannämnda kvotdelar och den kvotdel som avses i 12 § 1 mom. i detta kapitel. (10.12.2010/1099)

Villkorlig frigivning är möjlig när fjorton dagar avtjänats av ett fängelsestraff.

6 § (23.9.2005/780)

Villkorlig frigivning från ett gemensamt fängelsestraff

Om de olika brott som har begåtts av den som avtjänar ett gemensamt fängelsestraff leder till att olika kvotdelar enligt 5 § 2 mom skall tillämpas, skall han eller hon friges villkorligt enligt den större kvotdelen.

7 § (1.12.2017/800)

Villkorlig frigivning från flera fängelsestraff på viss tid som verkställs på samma gång

En fånge som avtjänar flera fängelsestraff på viss tid som verkställs på samma gång friges villkorligt efter att ha avtjänat den tid av straffet som utgör summan av den tid som ska avtjänas av varje straff enligt den kvotdel som avses i 5 § 2 mom. När kvotdelar räknas samman beaktas inte delar av en dag.

En fånge som avtjänar flera fängelsestraff på viss tid som verkställs på samma gång ska friges villkorligt senast när straff har avtjänats sammanlagt i högst 15 år. Om ett eller flera fängelsestraff på viss tid och dessutom fängelsestid som ingår i ett kombinationsstraff ska verkställas på samma gång, ska fången dock friges villkorligt senast när straff har avtjänats sammanlagt i högst 20 år. På verkställigheten av övervakningen tillämpas bestämmelserna i 11 § 5 mom. Vid beräkningen av maximitider ska de avräkningar som enligt 6 kap. 13 § ingår i straffen beaktas.

Om en fånge som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid eller ett kombinationsstraff eller en häktad gör sig skyldig till ett brott som avses i 11 § 2 mom. 1 punkten, kan domstolen på yrkande av åklagaren besluta att bestämmelserna i 2 mom. i denna paragraf om de maximitider som ska avtjänas inte tillämpas på det straff som döms ut.

8 § (1.12.2017/800)

Övervakad frihet på prov

En fånge kan placeras i med tekniska anordningar och på annat sätt övervakad frihet på prov utanför fängelset tidigast sex månader före den villkorliga frigivningen.

9 § (23.9.2005/780)

Uppskov med villkorlig frigivning

Villkorlig frigivning av en fånge kan med dennes samtycke uppskjutas, om nya fängelsestraff eller förvandlingsstraff för böter kommer att verkställas eller om fången av annan grundad anledning önskar att frigivningen skall skjutas upp.

Villkorlig frigivning kan skjutas upp utan en fånges samtycke, om det på grund av fångens beteende eller hotelser finns en uppenbar fara för att fången efter frigivningen kommer att göra sig skyldig till ett brott som grovt kränker någon annans liv, hälsa eller frihet och uppskov med frigivningen är nödvändigt för förhindrande av brottet.

Ett beslut om uppskov enligt 2 mom. skall omprövas minst var sjätte månad.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om uppskov med villkorlig frigivning finns i 20 kap. i fängelselagen och bestämmelser om beslutanderätten när det gäller uppskov i 21 kap. i nämnda lag.

10 § (10.12.2010/1099)

Villkorlig frigivning från fängelse på livstid

Den som dömts till fängelse på livstid kan friges villkorligt tidigast när det förflutit tolv år av fängelsetiden. En fånge som dömts till fängelse på livstid för ett brott som han eller hon begått före 21 års ålder kan friges villkorligt tidigast när det förflutit tio år av fängelsetiden.

När frågan om villkorlig frigivning prövas, ska vikt fästas vid arten av det eller de brott som ledde till fängelse på livstid, vid övriga straff som fängelsestraffet på livstid omfattar eller som har avtjänats under den i 10 a § avsedda fängelsetiden, vid den dömdes övriga eventuella senare brottslighet samt vid de omständigheter som avses i 9 § 2 mom. Genomförandet av den plan för strafftiden som avses i 4 kap. 6 § i fängelselagen och fångens uppförande under fängelsetiden också i övrigt ska beaktas när frigivning prövas. Vid prövningen kan hänsyn också tas till huruvida fången förbinder sig att iaktta villkoren för sådan läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 4 § i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013). (23.8.2013/628)

Innan en fånge friges villkorligt från fängelse på livstid, kan han eller hon placeras i övervakad frihet på prov. Om Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet anser att villkorlig frigivning måste omprövas på grund av ett brott som uppdragats före den villkorliga frigivningen, sådan återkallelse av samtycke som avses i 23 § 1 mom. i lagen om övervakad frihet på prov eller sådan återkallelse av frihet på prov som avses i 26 § 1 mom. i den lagen, ska myndigheten föra ärendet till Helsingfors hovrätt för ny behandling. Förfarandet är detsamma i ärenden som gäller inräkning i strafftiden enligt 28 § i lagen om övervakad frihet på prov och 3 kap. 7 § i fängelselagen. (23.8.2013/628)

Bestämmelser om behandlingen av ärendet vid Helsingfors hovrätt finns i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005). (1.12.2017/800)

10 a § (10.12.2010/1099)

Beräkning av en livstidsfånges fängelsetid

Som fängelsetid för en fånge som avtjänar ett straff på livstid räknas strafftiden och den tid som fången innan han eller hon har börjat avtjäna sitt straff har varit anhållen, häktad eller annars frihetsberövad för det brott som ledde till fängelse på livstid.

Den tid av frihetsberövande som avses i 1 mom. räknas som fängelsetid även om fången samtidigt har avtjänat ett fängelsestraff på viss tid, ett förvandlingsstraff för böter eller ett arreststraff.

Om ett fängelsestraff på livstid omfattar andra fängelsestraff, räknas sådana avräkningar i enlighet med 6 kap. 13 § från dessa straff som hänför sig till tiden innan frihetsberövande enligt 1 mom. har börjat inte in i fängelsetiden.

11 § (1.12.2017/800)

Kombinationsstraff

När en domstol dömer ut ett straff, kan den på yrkande av åklagaren besluta att den åtalade döms till ett kombinationsstraff som består av ovillkorligt fängelse i högst den tid som enligt de bestämmelser som tillämpas på fallet utgör maximistraffet för brottet och av en omedelbart därpå följande övervakningstid på ett år. På kombinationsstraff ska vad som föreskrivs om villkorlig frigivning och övervakad frihet på prov inte tillämpas.

För att kombinationsstraff ska kunna dömas ut förutsätts att

1) gärningsmannen döms till fängelse på viss tid, minst tre år, för mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, grov våldtäkt, grovt sexuellt utnyttjande av barn, grovt rån, grovt sabotage, folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott, kapning, brott som begåtts i terroristiskt syfte eller för försök till något sådant brott eller medverkan till det,

2) gärningsmannen under de tio år som föregick brottet gjort sig skyldig till ett brott som nämns i 1 punkten, eller gjort sig skyldig till ett sådant brott inom tre år från det att han eller hon frigivits från avtjänande av fängelsetiden för kombinationsstraff eller från fängelse på livstid, och

3) gärningsmannen på basis av de omständigheter som framgår av brotten och en utredning enligt 17 kap. 37 § 3 mom. i rättegångsbalken ska anses vara synnerligen farlig för någon annans liv, hälsa eller frihet.

När något annat straff än fängelse på livstid döms ut för två eller flera brott och åtminstone ett av brotten är ett brott som nämns i 2 mom. 1 punkten för vilket gärningsmannen enligt domstolens prövning ska dömas till kombinationsstraff, döms kombinationsstraff ut för brotten. I ett kombinationsstraff tillämpas på fängelsetidens längd vad som i 7 kap. 2 § föreskrivs om maximi- och minimitiden för gemensamt fängelsestraff på viss tid. Också i de situationer som avses i detta moment är övervakningstidens längd ett år.

Övervakningstiden är sammanlagt ett år också när flera kombinationsstraff ska verkställas samtidigt.

Om den som avtjänar ett kombinationsstraff samtidigt har ett fängelsestraff på viss tid som ska verkställas och från vilket han eller hon frigges i villkorlig frihet, och han eller hon samtidigt börjar avtjäna övervakningstiden för kombinationsstraffet, tillämpas vid verkställigheten lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017). Prövotiden i villkorlig frihet löper under denna tid. Om prövotiden i villkorlig frihet är längre än övervakningstiden för kombinationsstraffet, tillämpas vid verkställigheten av den resterande prövotiden vad som föreskrivs om prövotid i villkorlig frihet.

12 § (1.12.2017/800)

Kombinationsstraff som straffskärpningsgrund

Om den som avtjänat fängelsetiden som ingår i ett kombinationsstraff begår ett sådant brott inom tre år från fängelsetidens slut som han eller hon enligt domstolens prövning ska dömas till ovillkorligt fängelse eller kombinationsstraff för, utgör detta en straffskärpningsgrund.

13 § (23.9.2005/780)

Prövotid i villkorlig frihet

När den dömda frigges villkorligt, börjar en prövotid som till sin längd motsvarar det reststraff som återstår vid tidpunkten för frigivningen. Prövotiden är dock högst tre år.

För den som dömts till fängelse på livstid är prövotiden i villkorlig frihet och reststraffet tre år.
(1.12.2017/800)

Bestämmelser om verkställigheten av övervakning av villkorlig frihet finns i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015). (10.4.2015/401)

14 § (23.9.2005/780)

Beslut om verkställighet av reststraff

En domstol kan på yrkande av åklagaren besluta att ett reststraff ska verkställas, om den dömden under prövotiden begår ett brott för vilket han eller hon enligt domstolens prövning ska dömas till ovillkorligt fängelse eller kombinationsstraff och för vilket åtal väckts inom ett år från utgången av prövotiden. Med iakttagande av bestämmelserna i 2 c kap. 11 § och 7 kap. bestäms då ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff eller ett kombinationsstraff för det reststraff som ska verkställas, det straff som döms ut för det brott som begåtts under prövotiden samt de fängelsestraff som samtidigt döms ut för andra brott. Reststraffet ska emellertid inte anses som det strängaste straff som avses i 7 kap. 5 § 2 mom. När domstolen bestämmer längden av det reststraff som ska verkställas ska den beakta det som föreskrivs i 2 mom. i denna paragraf. (1.12.2017/800)

Domstolen kan bestämma att ett reststraff inte ska verkställas särskilt när

- 1) en stor del av prövotiden har avtjänats innan det brott som avses i 1 mom. ägde rum,
- 2) reststraffet är kort,
- 3) det straff som döms ut för ett brott som begåtts under prövotiden är kort, eller
- 4) ett beslut om verkställighet av reststraff skulle leda till ett oskäligt resultat för gärningsmannen på grund av annat som följer av ett brott som begåtts under prövotiden eller av domen.

(1.12.2017/800)

Domstolen kan också bestämma att ett reststraff skall verkställas endast delvis, varvid den villkorliga friheten fortsätter med oförändrad prövotid.

När domstolen beslutar att ett reststraff skall verkställas, skall den meddela längden av det reststraff eller den del av reststraffet som skall verkställas.

3 kap (13.6.2003/515)

Om allmänna förutsättningar för straffrättsligt ansvar

1 § (13.6.2003/515)

Legalitetsprincipen

En person får betraktas som skyldig till ett brott endast på grund av en gärning som uttryckligen var straffbar enligt lag när den begicks.

Straff och andra straffrättsliga påföljder skall grunda sig på lag.

2 § (13.6.2003/515)

Tillämplighet i tiden

På ett brott tillämpas den lag som gällde när brottet begicks.

Gäller när domen meddelas en annan lag än den som gällde när brottet begicks, skall dock den nya lagen tillämpas, om den leder till ett lindrigare slutresultat.

Har avsikten varit att lagen skall gälla endast en viss tid, skall på en gärning som har begåtts under denna tid tillämpas den lag som gällde vid tidpunkten för gärningen, om inte något annat bestäms.

Får en straffbestämmelse i lagen sitt exakta innehåll från något annat ställe i lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har givits med stöd av den, bedöms gärningens straffbarhet enligt de bestämmelser eller föreskrifter som gällde vid tidpunkten för gärningen, om inte något annat bestäms i lag eller om inte en ny bestämmelse visar att inställningen till gärningens straffbarhet har förändrats.

3 § (13.6.2003/515)

Straffbar underlåtenhet

Underlåtenhet är straffbar om detta uttryckligen anges i brottsbeskrivningen.

Underlåtenhet är straffbar också om gärningsmannen har underlåtit att förhindra en följd som omfattas av en brottsbeskrivning, trots att gärningsmannen har haft en särskild rättslig skyldighet att förhindra följden. Skyldigheten kan grunda sig på

- 1) en tjänst, befattning eller ställning,
- 2) förhållandet mellan gärningsman och offer,
- 3) ett åtagande eller avtal,
- 4) gärningsmannens faroframkallande verksamhet, eller
- 5) någon annan därmed jämförbar orsak.

4 § (13.6.2003/515)

Ansvarsålder och tillräknelighet

För straffansvar förutsätts att gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen har fyllt femton år och är tillräknelig.

Gärningsmannen är otillräknelig, om han eller hon vid tidpunkten för gärningen på grund av en mentalsjukdom, ett gravt förståndshandikapp, en allvarlig mental störning eller medvetanderubbning inte kan förstå gärningens faktiska natur eller rättsstridighet eller om hans eller hennes förmåga att kontrollera sitt handlande av någon sådan anledning är nedsatt på ett avgörande sätt (otillräknelighet).

Om gärningsmannen inte är otillräknelig enligt 2 mom., men hans eller hennes förmåga att förstå gärningens faktiska natur eller rättsstridighet eller att kontrollera sitt handlande är avsevärt nedsatt vid tidpunkten för gärningen på grund av en mentalsjukdom, ett förståndshandikapp, en mental störning eller medvetanderubbning (nedsatt tillräknelighet), skall 6 kap. 8 § 3 och 4 mom. beaktas vid bestämmandet av straff.

Ett självförvållat rus eller någon annan tillfällig självförvållad medvetanderubbning skall inte beaktas vid bedömningen av tillräkneligheten, om det inte finns särskilt vägande skäl för det.

Om domstolen på grund av den åtalades sinnestillstånd inte dömer ut ett straff skall domstolen, om det inte är uppenbart onödigt, låta utreda frågan om den åtalades behov av vård på det sätt som föreskrivs i 21 § mentalvårdslagen (1116/1990).

5 § (13.6.2003/515)

Tillräknande

För straffansvar förutsätts uppsåt eller oaktsamhet.

Om inte något annat föreskrivs är en gärning som avses i denna lag straffbar endast när den begås uppsåtligen.

Vad som sägs i 2 mom. gäller också en gärning som avses någon annanstans i lag, om det föreskrivna strängaste straffet för gärningen är fängelse i mer än sex månader eller om straffbestämmelsen har utfärdats efter ikraftträdandet av denna lag.

6 § (13.6.2003/515)

Uppsåt

Gärningsmannen har uppsåtligen orsakat en följd som omfattas av en brottsbeskrivning, om han eller hon har avsett att orsaka följden eller ansett följden vara säker eller övervägande sannolik. Följden har likaså orsakats uppsåtligen, om gärningsmannen ansett att den med säkerhet har samband med den följd han eller hon avsett.

7 § (13.6.2003/515)

Oaktsamhet

En gärningsmans förfarande är oaktsamt, om gärningsmannen åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den (oaktsamhet).

Frågan om oaktsamheten skall anses vara grov (grov oaktsamhet) avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen skall beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som har samband med gärningen och gärningsmannen.

För en gärning som snarare grundar sig på olyckshändelse än på oaktsamhet bestraffas gärningsmannen inte.

4 kap (13.6.2003/515)

Om ansvarsfrihetsgrunder

1 § (13.6.2003/515)

Rekvisitvillfarelse

Om gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen inte är medveten om att samtliga omständigheter som förutsätts för brottsbeskrivningsenlighet föreligger eller om gärningsmannen misstar sig om en sådan omständighet, är gärningen inte uppsåtlig. Ansvar för ett oaktsamhetsbrott kan dock komma i fråga enligt bestämmelserna om straffbar oaktsamhet.

2 § (13.6.2003/515)

Förbudsvillfarelse

Tror gärningsmannen felaktigt att en gärning är tillåten, är han eller hon fri från straffansvar, om denna villfarelse skall anses vara uppenbart ursäktlig med anledning av att

1) offentliggörandet av en lag är behäftat med brister eller fel,

2) innehållet i en lag är speciellt svårbegripligt,

3) en myndighet har givit felaktiga råd, eller

4) det föreligger någon annan jämförbar omständighet.

3 § (13.6.2003/515)

Villfarelse om en ansvarsfriande omständighet

Om en gärning inte har en i 4–6 § avsedd ansvarsfrihetsgrund men gärningssituationen, sådan gärningsmannen med fog uppfattade den, hade varit förknippad med en sådan grund, bestraffas han eller hon inte för ett uppsåtligt brott. Ansvar för ett oaktsamhetsbrott kan dock komma i fråga enligt bestämmelserna om straffbar oaktsamhet.

4 § (13.6.2003/515)

Nödvärn

En försvarshandling som är nödvändig för att avvärja ett påbörjat eller överhängande obehörigt angrepp är tillåten som nödvärn, om inte handlingen uppenbart överskrider det som utifrån en

helhetsbedömning skall anses försvarligt. Vid bedömningen skall beaktas angreppets art och styrka, försvararens och angriparens person samt övriga omständigheter.

Har gränsen för nödvärn överskridits vid försvaret (excess i nödvärn), är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om omständigheterna var sådana att det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av hur farligt och oförutsett angreppet var samt situationen också i övrigt.

5 § (13.6.2003/515)

Nödtillstånd

En handling som är nödvändig för att avvärja en omedelbar och trängande fara som hotar ett rättsligt skyddat intresse och som är av annat slag än vad som avses i 4 § är tillåten som en nödtillståndshandling, om handlingen utifrån en helhetsbedömning är försvarlig med beaktande av det räddade intressets samt den orsakade skadans och olägenhetens art och storlek, farans ursprung samt övriga omständigheter.

Kan en handling som har begåtts för att rädda ett rättsligt skyddat intresse inte anses tillåten enligt 1 mom., är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av hur viktigt det räddade intresset var, hur oförutsedd och tvingande situationen var samt övriga omständigheter.

6 § (13.6.2003/515)

Användning av maktmedel

I fråga om rätten att använda maktmedel för utförande av tjänsteuppdrag eller av någon annan därmed jämförbar orsak samt om rätten att bistå personer som har utsetts att övervaka ordningen föreskrivs särskilt genom lag.

När maktmedel används får endast sådana åtgärder tillgripas som är nödvändiga för att uppdraget skall kunna utföras och som utifrån en helhetsbedömning skall anses försvarliga med beaktande av hur viktigt och brådskande uppdraget är, hur farligt motståndet är samt situationen också i övrigt.

Har de gränser som föreskrivs i 2 mom. överskridits vid användningen av maktmedel, är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om det finns synnerligen vägande grunder för att anse att det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av

gärningsmannens ställning och utbildning samt hur viktigt uppdraget och hur oförutsedd situationen var.

7 § (13.6.2003/515)

Lindring av straffansvar

Även om gärningsmannen inte helt och hållet befrias från straffansvar på de grunder som anges i detta kapitel, kan förhållandena dock beaktas så att straffansvaret lindras på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten samt 2 och 4 mom.

5 kap (13.6.2003/515)

Om försök och medverkan till brott

1 § (13.6.2003/515)

Försök

För försök till ett brott bestraffas endast om försöket är straffbart enligt de bestämmelser som gäller det uppsåtliga brottet.

En gärning har framskridit till ett försök till brott när gärningsmannen har börjat begå brottet och då åstadkommit fara för att brottet fullbordas. Försök till brott föreligger också när en sådan fara inte orsakas, om faran har uteblivit endast av tillfälliga orsaker.

När ett straff bestäms för försök till brott tillämpas 6 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten samt 2 och 4 mom., om inte försöket i den straffbestämmelse som är tillämplig på fallet jämföras med en fullbordad gärning.

2 § (13.6.2003/515)

Avstående från försök och verksam ånger

För försök bestraffas inte, om gärningsmannen frivilligt har avstått från att fullborda brottet eller annars har förhindrat den följd som avses i brottsbeskrivningen.

Om det finns flera medverkande i brottet, befriar avstående från försök och verksam ånger en gärningsman, anstiftare eller medhjälpare från ansvar endast om denne har fått också de övriga medverkande att avstå från att fullborda brottet eller annars har lyckats förhindra den följd som avses i brottsbeskrivningen eller på annat sätt har eliminerat betydelsen av sin egen verksamhet vid fullbordandet av brottet.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. bestraffas försök inte, om brottet inte fullbordas eller den följd som avses i brottsbeskrivningen uteblir av orsaker som inte hänför sig till gärningsmannen, anstiftaren eller medhjälparen, men denne frivilligt och uppriktigt har strävat efter att förhindra brottets fullbordande eller följden.

Om ett försök som enligt 1–3 mom. inte skall bestraffas samtidigt fullbordar något annat brott, är brottet i fråga straffbart.

3 § (13.6.2003/515)

Medgärningsmannaskap

Om två eller flera gemensamt har begått ett uppsåtligt brott, bestraffas var och en som gärningsman.

4 § (13.6.2003/515)

Medelbart gärningsmannaskap

Som gärningsman döms den som har begått ett uppsåtligt brott genom att som redskap använda någon som inte kan bestraffas för brottet på grund av otillräknelighet eller bristande uppsåt eller av någon annan orsak som sammanhänger med förutsättningarna för straffrättsligt ansvar.

5 § (13.6.2003/515)

Anstiftan

Den som uppsåtligen förmår någon till ett uppsåtligt brott eller ett straffbart försök till brottet i fråga döms för anstiftan till brott såsom gärningsman.

6 § (13.6.2003/515)

Medhjälp

Den som före eller under ett uppsåtligt brott med råd, dåd eller på annat sätt uppsåtligen hjälper någon att begå brottet eller ett straffbart försök till det, döms för medhjälp till brott enligt samma lagrum som gärningsmannen. När straffet bestäms tillämpas dock 6 kap. 8 § 1 mom. 3 punkten samt 2 och 4 mom.

Anstiftan till straffbar medhjälp bestraffas såsom medhjälp.

7 § (13.6.2003/515)

Särskilda personliga omständigheter

En sådan särskild omständighet i anslutning till en person som utesluter, minskar eller höjer en gärnings straffbarhet gäller endast den gärningsman, anstiftare eller medhjälpare beträffande vilken denna omständighet föreligger.

En anstiftare eller medhjälpare är inte fri från straffansvar på den grund att han eller hon inte berörs av en sådan särskild personlig omständighet som utgör straffbarhetsgrund för gärningsmannens gärning.

8 § (13.6.2003/515)

Handlande på en juridisk persons vägnar

Den som hör till ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons lagstadgade organ eller ledning samt den som utövar faktisk beslutanderätt inom en juridisk person eller som på grundval av ett anställnings- eller tjänsteförhållande eller ett uppdrag annars handlar på den juridiska personens vägnar kan dömas för ett brott som har begåtts i den juridiska personens verksamhet trots att han eller hon inte uppfyller de särskilda brottsbeskrivningsenliga villkor som gäller för gärningsmän, om den juridiska personen uppfyller dem.

Om ett brott har begåtts i en näringsidkares rörelse eller någon annan organiserad verksamhet som kan jämföras med den som utövas av en juridisk person, skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i 1 mom. bestäms om brott som begåtts i juridiska personers verksamhet.

Bestämmelserna i denna paragraf skall inte tillämpas om annat bestäms någon annanstans i lag.

6 kap (13.6.2003/515)

Om bestämmande av straff

Allmänna bestämmelser

1 § (13.6.2003/515)

Straffarter

Allmänna straffarter är ordningsbot, böter, villkorligt fängelse, samhällstjänst, övervakningsstraff och ovillkorligt fängelse. (8.4.2011/329)

Ungdomsstraffet är ett särskilt straff för ett brott som någon har begått före fyllda 18 år. Kombinationsstraffet är ett särskilt straff som döms ut enligt 2 c kap. 11 § när någon återfaller i allvarliga brott. (1.12.2017/800)

Särskilda straff för tjänstemän är varning och avsättning.

Disciplinstraff för krigsmän och andra som lyder under 45 kap. är anmärkning, extra tjänstgöring, varning, utgångsförbud, disciplinbot och arrest. När en bestämmelse enligt vilken påföljden är disciplinstraff tillämpas på någon annan än en person som lyder under 45 kap., ska han eller hon dömas till böter i stället för disciplinstraff. (28.3.2014/256)

Juridiska personer döms till samfundsbot enligt 9 kap.

2 § (1.12.2017/800)

Straffskala och avvikelser från den

Ett straff bestäms enligt den straffskala som gäller för brottet i fråga. Från den kan avvika enligt 8 och 8 a §. Maximistraffet enligt straffskalan får överskridas i fråga om kombinationsstraff så som anges i 2 c kap. 11 §. Maximistraffet enligt straffskalan får överskridas också när ett gemensamt straff döms ut så som anges i 7 kap.

3 § (13.6.2003/515)

Utgångspunkter vid bestämmande av straff

Ett straff skall bestämmas med beaktande av samtliga grunder som enligt lag inverkar på storleken och arten av straffet samt enhetligheten i straffpraxis.

Grunder som påverkar straffmätningen är förutom de som nämns i 4–8 § i detta kapitel de om vilka bestäms någon annanstans i lag.

När frågan om straffart avgörs, skall förutom de grunder som påverkar straffmätningen också tillämpas bestämmelserna i 9–12 §.

Straffmätning

4 § (13.6.2003/515)

Allmän princip

Straffet skall mätas ut så att det står i ett rättvist förhållande till hur skadligt och farligt brottet är, motiven till gärningen samt gärningsmannens av brottet framgående skuld i övrigt.

5 § (8.5.2015/564)

Skärpningsgrunder

Straffskärpningsgrunder är

1) att den brottsliga verksamheten är planmässig,

2) att brottet begås som ett led i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet,

3) att brottet begås mot ersättning,

4) att brottet begås utifrån ett motiv som baseras på ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller utifrån ett annat motiv som är jämförbart med dessa, och

5) gärningsmannens tidigare brottslighet, om förhållandet mellan den tidigare brottsligheten och det nya brottet visar att gärningsmannen, med anledning av att brotten är likartade eller annars, är uppenbart likgiltig för förbud och påbud i lag.

Med organiserad kriminell sammanslutning avses en strukturerad sammanslutning, inrättad för en viss tid, bestående av minst tre personer, som handlar i samförstånd för att begå brott för vilka det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år, eller brott som avses i 11 kap. 10 § eller 15 kap. 9 §.

6 § (13.6.2003/515)

Lindringsgrunder

Strafflindringsgrunder är

1) att betydande påtryckning eller hot eller någon annan liknande omständighet har medverkat till att brottet begåtts,

2) stark mänsklig medkänsla som har lett till brottet eller en exceptionell och oförutsedd frestelse, målsägandens exceptionellt stora medverkan eller någon annan motsvarande omständighet som har varit ägnad att minska gärningsmannens förmåga att följa lag,

3) att förlikning har ingåtts mellan gärningsmannen och målsäganden, att gärningsmannen annars har strävat efter att förhindra eller avlägsna verkningarna av sitt brott eller har strävat efter att främja utredningen av brottet, och

4) de grunder som nämns i 8 § 1 och 3 mom.

7 § (13.6.2003/515)

Skälighetsgrunder

Utöver det som föreskrivs i 6 § skall som strafflindrande omständigheter beaktas också

1) de andra följder som brottet har lett till eller domen medför för gärningsmannen,

2) gärningsmannens höga ålder, svaga hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, samt

3) om en anmärkningsvärt lång tid har förflutit sedan brottet begicks,

om det straff som hade mätts ut enligt vedertagen praxis av dessa orsaker skulle leda till ett oskäligt eller exceptionellt skadligt slutresultat.

8 § (13.6.2003/515)

Lindrigare straffskala

Straffet bestäms enligt en lindrigare straffskala, om

1) gärningsmannen har begått brottet innan han eller hon fyllde 18 år,

2) brottet har stannat vid försök,

3) gärningsmannen döms som medhjälpare till brottet med tillämpning av 5 kap. 6 §, eller gärningsmannens medverkan till brottet annars är klart mindre än de övrigas medverkan,

4) brottet har begåtts under omständigheter som nära påminner om omständigheter vilka leder till tillämpning av ansvarsfrihetsgrunder, eller

5) det på grunder som nämns i 6 eller 7 § eller på andra exceptionella grunder finns särskilda skäl, som skall nämnas i domen.

När ett straff bestäms enligt 1 mom. får gärningsmannen dömas till högst tre fjärdedelar av det maximala fängelse- eller bötesstraff som föreskrivs för brottet och lägst det minimum i den straffart som föreskrivs för brottet. Om livstidsfängelse kunde följa på brottet, är maximistraffet i stället för livstidsfängelse fängelse i tolv år och minimistraffet fängelse i två år.

Vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också när straff bestäms för en gärningsman som har begått brottet såsom nedsatt tillräknelig. Nedsatt tillräknelighet påverkar emellertid inte det maximistraff som kan tillämpas.

Om det föreskrivna strängaste straffet för ett brott är fängelse på viss tid, kan domstolen i fall som avses i denna paragraf döma till böter i stället för fängelse, om det finns särskilt vägande skäl för detta.

8 a § (22.8.2014/673)

Lindring av straffskalan på grund av erkännande

Straffet bestäms med iakttagande av en lindrigare straffskala, om gärningsmannen har medverkat till utredningen av sitt brott på det sätt som föreskrivs i 1 kap. 10 och 10 a § och 5 b kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) samt i 3 kap. 10 a § i förundersökningslagen (805/2011).

När ett straff bestäms enligt 1 mom. får gärningen dömas till högst två tredjedelar av det maximala fängelse- eller bötesstraffet för brottet och lägst det minimum i den straffart som föreskrivs för brottet. Om det föreskrivna strängaste straffet är fängelse på viss tid, får domstolen döma till böter i stället för fängelse, om det finns särskilda skäl för detta.

I domen ska utöver det utdömda straffet också uppges vilket straff som domstolen skulle ha dömt ut utan ovan avsedd medverkan.

Val av straffart

9 § (13.6.2003/515)

Valet mellan villkorligt och ovillkorligt fängelse

Ett fängelsestraff på viss tid som uppgår till högst två år kan förklaras villkorligt (villkorligt fängelse), om det inte med hänsyn till hur allvarligt brottet är, gärningsmannens skuld sådan den framgår av brottet eller gärningsmannens tidigare brottslighet förutsätts att ovillkorligt fängelse döms ut.

För ett brott som någon har begått innan han eller hon fyllde 18 år får dock inte dömas till ovillkorligt fängelsestraff, om det inte finns vägande skäl. Vid prövningen av huruvida det finns vägande skäl ska hänsyn tas till gärningsmannens placering i en barnskyddsanstalt som avses i 57 § i barnskyddslagen (417/2007). (10.4.2015/401)

10 § (13.6.2003/515)

Tilläggsåtgärder i samband med villkorligt fängelse

Om enbart villkorligt fängelse inte kan anses vara ett tillräckligt straff för brottet, kan dessutom böter dömas ut eller, om det villkorliga fängelsestraffet är åtta månader eller längre, kan samhällstjänst i minst 14 och högst 90 timmar dömas ut. (10.4.2015/401)

Den som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan dömas till villkorligt fängelse förenat med övervakning under ett år och tre månader, om detta ska anses motiverat för att främja gärningsmannens anpassning i samhället eller för att förhindra återfall i brott. Bestämmelser om verkställighet av övervakningen finns i lagen om verkställighet av samhällspåföljder. (10.4.2015/401)

I fråga om böter, samhällstjänst och övervakning som döms ut utöver villkorligt fängelse gäller vad som föreskrivs särskilt. Samhällstjänsten kan dock förvandlas till fängelse i minst fyra och högst 90 dagar.

10 a § (10.4.2015/401)

Ungdomsstraff

Den som har begått ett brott innan han eller hon har fyllt 18 år ska dömas till ungdomsstraff, om

1) böter är ett otillräckligt straff med hänsyn till hur allvarligt brottet är, gärningsmannens skuld sådana den framgår av brottet och gärningsmannens tidigare brott och vägande skäl inte kräver att ett ovillkorligt fängelsestraff döms ut, och

2) villkorligt fängelse förenat med övervakning inte anses tillräckligt för att främja gärningsmannens möjligheter att anpassa sig i samhället eller för att förhindra återfall i brott.

Om flera brott behandlas samtidigt i domstolen, kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. ungdomsstraff dömas ut för brotten även om gärningsmannen har begått endast en del av dem innan han eller hon fyllde 18 år.

Bestämmelser om ungdomsstraffets längd och vad straffet innefattar finns i 64 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

11 § (10.4.2015/401)

Samhällstjänst

En gärningsman döms till samhällstjänst i stället för ett ovillkorligt fängelsestraff på viss tid, högst åtta månader, om inte ovillkorliga fängelsestraff, övervakningsstraff, tidigare samhällstjänststraff, fortsatt brottslig verksamhet eller andra vägande skäl ska anses utgöra hinder för att ett samhällstjänststraff döms ut.

För att gärningsmannen ska kunna dömas till samhällstjänst krävs det att han eller hon har samtyckt till att straffet döms ut som samhällstjänst och att han eller hon kan antas klara av den.

Vid prövningen av de tidigare straffens betydelse ska det faktum att gärningsmannen har begått brottet innan han eller hon fyllde 21 år betraktas som en omständighet som talar för att samhällstjänst ska dömas ut.

11 a § (8.4.2011/329)

Övervakningsstraff

En gärningsman döms till ett lika långt övervakningsstraff i stället för ovillkorligt fängelsestraff, högst sex månader, om

1) gärningsmannen på grund av ett hinder enligt 11 § 1 mom. eller avsaknad av villkoret i 2 mom. i nämnda paragraf inte kan dömas till samhällstjänst,

2) tidigare utdömda övervakningsstraff eller ovillkorliga fängelsestraff eller det aktuella brottets art inte ska anses utgöra ett hinder för att övervakningsstraff döms ut, och

3) övervakningsstraff ska anses motiverat för att upprätthålla eller främja gärningsmannens sociala färdigheter.

En förutsättning för att övervakningsstraff ska kunna dömas ut är också att gärningsmannen har samtyckt till att straffet döms ut som övervakningsstraff och att de myndiga personer som bor i samma bostad som gärningsmannen av sin egen bestämda vilja har samtyckt till att övervakningsstraffet verkställs i den bostaden. En ytterligare förutsättning är att gärningsmannen kan åläggas en skyldighet enligt 41 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder att stanna i sin bostad och att delta i verksamhet som anvisas honom eller henne och att gärningsmannen kan antas klara av övervakningsstraffet. Övervakningsstraff får inte dömas ut utan en plan för strafftiden. Bestämmelser om hörande av de minderåriga som bor i bostaden och utredning av de minderårigas åsikt finns i 45 § 2 mom. i lagen om verkställighet av samhällspåföljder. (10.4.2015/401)

12 § (13.6.2003/515)

Domseftergift

Domstolen får avstå från att döma ut ett straff, om

1) brottet med hänsyn till hur skadligt det är eller gärningsmannens skuld sådan den framgår av brottet utifrån en helhetsbedömning skall anses ringa,

2) gärningsmannen har begått brottet före fyllda 18 år och brottet skall anses ha berott på oförstånd eller tanklöshet,

3) brottet av särskilda skäl som hänför sig till gärningen eller gärningsmannen kan jämföras med en ursäktlig gärning,

4) straffet särskilt med beaktande av de omständigheter som nämns i 6 § 3 punkten och 7 § eller social- och hälsovårdsåtgärder skall anses oskäligt eller oändamålsenligt, eller

5) brottet inte på grund av bestämmelserna om bestämmande av gemensamt straff väsentligt skulle inverka på det totala straffet.

Avräkning från straff som döms ut

13 § (30.1.2018/102)

Avräkning av tiden för frihetsberövande och tiden för begränsning av friheten

Om någon döms till ett fängelsestraff på viss tid för en gärning på grund av vilken gärningsmannen har varit berövad friheten, ska domstolen avräkna tiden för frihetsberövandet från straffet eller anse frihetsberövandet som fullt avtjänat straff. Om någon döms till ett fängelsestraff på viss tid för en gärning på grund av vilken gärningsmannen har ålagts förstärkt reseförbud eller häktningsarrest som varar oavbrutet i minst två dygn, ska domstolen avräkna tiden för begränsningen av friheten från straffet så att ett förstärkt reseförbud eller en häktningsarrest i två dygn motsvarar en dag fängelse eller anse begränsningen av friheten som fullt avtjänat straff. Om antalet dagar som ska avräknas inte är delbart med två, avräknas inte den dag som blir över. Tiden för frihetsberövandet och tiden för begränsning av friheten räknas i dagar. De dagar när frihetsberövandena, det förstärkta reseförbudet och häktningsarresten började och upphörde ska anges i domen.

På samma sätt ska förfaras, om frihetsberövandet föranletts av något annat brott som i samband med målet har varit föremål för åtal eller förundersökning eller av att svaranden har förordnats att hämtas till domstolen och därför har tagits i förvar.

Om straffet är böter ska den tid som avses i 1 mom. avräknas i skälig mån, dock minst hela den tid som frihetsberövandet och begränsningen av friheten har varat, eller anses som fullt avtjänat straff.

Om straffet är ungdomsstraff, ska det frihetsberövande och den begränsning av friheten som avses i 1 mom. avräknas. När avräkning görs motsvarar ett dygns frihetsberövande två ungdomsstraffdagar och ett dygns begränsning av friheten en ungdomsstraffdag, om inte avvikelse från detta görs av särskilda skäl.

Om straffet är ordningsbot, ska frihetsberövandet betraktas som fullt avtjänande av straffet.

13 § har ändrats genom L 102/2018, som träder i kraft 1.1.2019. Den tidigare formen lyder:

13 § (13.6.2003/515)

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om någon döms till ett fängelsestraff på viss tid för en gärning på grund av vilken gärningsmannen har varit berövad friheten oavbrutet i minst ett dygn, ska domstolen avräkna tiden för frihetsberövandet från straffet eller anse frihetsberövandet som fullt avtjänat straff. Tiden för frihetsberövandet räknas i dagar. De dagar när frihetsberövandena började och upphörde ska anges i domen. (10.4.2015/395)

På samma sätt skall förfaras, om frihetsberövandet föranletts av något annat brott som i samband med målet har varit föremål för åtal eller förundersökning eller av att svaranden har förordnats att hämtas till domstolen och därför har tagits i förvar.

Om straffet är böter skall frihetsberövandet avräknas i skälig mån, dock minst hela den tid som frihetsberövandet har varat, eller anses som fullt avtjänat straff.

Om straffet är ungdomsstraff skall frihetsberövandet avräknas. När avräkning enligt detta moment görs motsvarar ett dygns frihetsberövande två ungdomsstraffdagar, om inte avvikelser från detta görs av särskilda skäl. (21.12.2004/1195)

Om straffet är ordningsbot, ska frihetsberövandet betraktas som fullt avtjänande av straffet. (18.11.2016/985)

14 § (13.6.2003/515)

Avräkning av straff som har dömts ut utomlands

Om någon i Finland döms till straff för ett brott för vilket han eller hon redan helt eller delvis har avtjänat en påföljd som har dömts ut utomlands, skall från straffet göras ett skäligt avdrag. Om påföljden var ett frihetsstraff, skall domstolen från straffet avräkna den tid som motsvarar frihetsberövandet. Domstolen kan även fastställa att påföljden skall anses som en tillräcklig påföljd för brottet.

15 § (23.9.2005/780)

Avräkning av disciplinära straff för fångar eller häktade

En fånge eller en häktad kan i fängelse påföras disciplinstraff för brott så som bestäms i 15 kap. i fängelselagen och i 10 kap. i häktninglagen. Om en fånge eller en häktad döms i domstol för ett brott

för vilket han eller hon helt eller delvis har avtjänat ett disciplinstraff, skall från straffet göras ett skäligt avdrag, om det inte finns grundad anledning att inte göra detta eller att anse disciplinstraffet som fullt straff för gärningen.

16 § (28.3.2014/256)

16 § har upphävts genom L 28.3.2014/256.

7 kap (19.4.1991/697)

Om gemensamt straff

1 § (18.11.2016/985)

Bestämmande av gemensamt fängelsestraff

Om någon ska dömas på en och samma gång för två eller flera brott för vilka straffet är fängelse, ska ett gemensamt fängelsestraff bestämmas för brotten, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Om någon ska dömas till fängelse för ett brott och till böter eller ordningsbot för ett eller flera andra brott, får domstolen döma till ett gemensamt fängelsestraff för samtliga brott eller till ett gemensamt fängelsestraff för vissa av brotten och dessutom till böter eller till ordningsbot för de övriga brotten, men inte till vardera.

Om något av brotten föranleder livstids fängelsestraff, ska som gemensamt straff för samtliga brott dömas till livstids fängelse.

2 § (19.4.1991/697)

Maximi- och minimitiden för fängelsestraff på viss tid

När ett gemensamt straff bestäms får det strängaste maximistraff som kan följa på de olika brotten överskridas, men strafftiden får inte vara längre än den sammanlagda tiden för brottens maximistraff. Det strängaste maximistraffet får inte heller överskridas med mer än

1) ett år, om det strängaste maximistraffet är fängelse under ett år sex månader,

2) två år, om det strängaste maximistraffet är fängelse i minst ett år sex månader men under fyra år, och med mer än

3) tre år, om det strängaste maximistraffet är fängelse på viss tid, minst fyra år.

Straffet får inte vara kortare än det strängaste minimistraffet för något av brotten.

Med det strängaste maximistraffet avses det högsta och med det strängaste minimistraffet det lägsta straff som får dömas ut för brottet enligt de på fallet tillämpliga stadgandena. Kan på ett eller flera brott följa endast böter, anses böterna när den gemensamma tiden för de olika brotten maximistraff räknas ut motsvara sammanlagt en månads fängelse.

3 § (19.4.1991/697)

Gemensamt bötesstraff

Om någon samtidigt skall dömas för två eller flera brott för vilka straffet är böter, skall ett gemensamt bötesstraff bestämmas.

Ett gemensamt bötesstraff får vara högst 240 dagsböter. Ett gemensamt bötesstraff får dock inte vara strängare än de sammanlagda maximistraffen för de olika brotten. Om för något av brotten efter den 1 juni 1969 föreskrivits ett särskilt lägsta bötesstraff, får det gemensamma bötesstraffet inte underskrida detta. (13.6.2003/515)

Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på vite som utdöms i euro. (13.6.2003/515)

3 a § (18.11.2016/985)

Böter och ordningsbot

Om någon ska dömas till böter och ordningsbot för två eller flera brott på en och samma gång, ska ett bötesstraff eller ett gemensamt bötesstraff höjt med 40 euro bestämmas. En ordningsbot som föreläggs en gående eller föraren av ett motorlöst fordon beaktas dock inte när höjningen fastställs.

Om bötesstraffet eller det gemensamma bötesstraffet till sitt totala belopp skulle vara lägre än ordningsboten eller den strängaste ordningsboten, höjs bötesstraffet eller det gemensamma bötesstraffet till ordningsbotens eller den strängaste ordningsbotens belopp innan höjningen enligt 1 mom. görs.

3 b § (18.11.2016/985)

Ordningsbot

Om någon ska dömas till ordningsbot för två eller flera brott på en och samma gång, ska en enda ordningsbot föreläggas. Ordningsboten föreläggs då höjd med 40 euro i förhållande till den förseelse för vilken den strängaste ordningsboten gäller. Om ordningsboten föreläggs en gående eller föraren av ett motorlöst fordon, höjs ordningsboten dock inte.

4 § (19.4.1991/697)

Övriga påföljder

Om för något av brotten utöver ett straff i allmän straffart skall dömas till avsättning eller någon annan särskild påföljd, skall domstolen under de förutsättningar som stadgas i lagen också bestämma denna påföljd utöver det gemensamma straffet.

För flera brott som lagförs samtidigt bestäms endast ett ungdomsstraff. (21.12.2004/1195)

5 § (19.4.1991/697)

Utmätning av ett gemensamt straff

När ett gemensamt fängelsestraff eller ett gemensamt bötesstraff mäts ut skall 6 kap. iakttas i tillämpliga delar.

Vid utmätning av ett gemensamt straff skall domstolen utgå från straffet för det brott för vilket enligt domstolens prövning bör följa det strängaste straffet samt för brotten mäts ut ett sådant gemensamt straff att det står i ett rättvist förhållande också till antalet brott samt deras grovhet och inbördes samband. Om en straffskärpnings- eller strafflindringsgrund enligt 6 kap. eller någon annan omständighet som nämns i kapitlet gäller endast ett visst eller vissa av de brott som lagförs samtidigt, skall detta i skälig utsträckning beaktas när det gemensamma straffet mäts ut.

6 § (8.8.1997/751)

Beaktande av ett tidigare utdömt fängelsestraff eller kombinationsstraff (1.12.2017/800)

Om den som har dömts till ett ovillkorligt fängelsestraff eller kombinationsstraff åtalas för ett annat brott som han eller hon begått innan detta straff dömts ut, kan det tidigare ovillkorliga fängelsestraffet eller kombinationsstraffet skäligen beaktas som en straffnedsättningsgrund eller strafflindringsgrund vid bestämmandet av det nya straffet. För det nya brottet får också ett fängelsestraff som är kortare än den

minimitid som i lag anges för brottet dömas ut eller det tidigare straffet anses som en tillräcklig påföljd också för det brott som senare blivit föremål för behandling. (1.12.2017/800)

I domen skall uppges vilken tidigare dom eller vilka tidigare domar som har beaktas när straffet mäts ut enligt denna paragraf.

7 § (8.4.2011/329)

Beaktande av ett tidigare utdömt samhällstjänststraff och övervakningsstraff

Ett samhällstjänststraff och ett övervakningsstraff som har dömts ut tidigare kan när ett nytt straff döms ut beaktas på motsvarande sätt som ett tidigare ovillkorligt fängelsestraff enligt 6 §.

8 § (10.4.2015/401)

Beaktande av ett tidigare utdömt ungdomsstraff

Om den som har dömts till ungdomsstraff ska dömas till ovillkorligt fängelsestraff för ett brott som han eller hon har begått innan ungdomsstraffet dömdes ut eller för ett nytt brott som han eller hon har begått efter det att ungdomsstraffet dömdes ut men innan verkställigheten av straffet har upphört, kan ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff dömas ut för detta brott och för det brott som ledde till ungdomsstraffet. Bestämmelser om beaktande av den del av ungdomsstraffet som redan har verkställts finns i 68 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

9 § (19.3.2010/179)

Beaktande av en dom som meddelats i en främmande stat

När 6 och 7 § tillämpas kan också ett ovillkorligt fängelsestraff och samhällstjänst samt en jämförbar påföljd som dömts ut i en medlemsstat i Europeiska unionen eller Island och Norge beaktas.

8 kap (11.4.2003/297)

Om preskription

1 § (11.4.2003/297)

Preskription av åtalsrätten

Rätten att väcka åtal för brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse på livtid preskriberas inte. (11.4.2008/212)

Åtalsrätten preskriberas, om åtal inte har väckts inom

- 1) tjuo år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse på viss tid över åtta år,
- 2) tio år, om det strängaste straffet är fängelse i över två och högst åtta år,
- 3) fem år, om det strängaste straffet är fängelse i över ett och högst två år, och
- 4) två år, om det strängaste straffet är fängelse i högst ett år, böter eller ordningsbot. (18.11.2016/985)

Med strängaste straff avses det straff som i den på gärningen tillämpliga straffbestämmelsen är angivet som maximistraff.

För tjänstebrott är preskriptionstiden dock minst fem år. För miljöförstöring, naturskyddsbrott och byggnadsskyddsbrott är preskriptionstiden tio år. För miljöförstöring, grov miljöförstöring, miljöförseelse och miljöförstöring av oaktsamhet som har skett från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon så som avses i 13 kap. 3 § i miljöskyddslagen för sjöfarten är preskriptionstiden tre år. För fiskebrott som har begåtts från ett utländskt fartyg i den ekonomiska zonen är den kortaste preskriptionstiden tre år. (29.12.2009/1680)

Åtalsrätten för sexuellt utnyttjande av barn och grovt sexuellt utnyttjande av barn preskriberas tidigast då målsäganden fyller 28 år. Detsamma gäller våldtäkt, grov våldtäkt, tvingande till samlag, tvingande till sexuell handling, sexuellt utnyttjande, koppleri, grovt koppleri, människohandel och grov människohandel som riktat sig mot en person som inte fyllt 18 år. Åtalsrätten för lockande av barn i sexuella syften enligt 20 kap. 8 b § 2 mom. preskriberas då den som utsattes för brottet fyller 23 år. (20.5.2011/540)

2 § (11.4.2003/297)

När preskriptionstiden för åtalsrätten börjar löpa

De tider som anges i 1 § räknas från den dag då brottet begicks. Om det i brottsrekvisiten föreskrivs att underlåtenhet är straffbart, börjar preskriptionstiden för åtalsrätten löpa den dag då den underlåtna handlingen senast borde ha utförts. Om det i brottsrekvisiten förutsätts att en viss verkan av handlingen har inträtt, räknas tiden från den dag då denna verkan inträdde.

Om den brottsliga gärningen omfattar upprätthållande av ett lagstridigt tillstånd, börjar preskriptionstiden för åtalsrätten löpa först från det att detta tillstånd har upphört.

Preskriptionstiden för åtalsrätten för delaktighet i brott börjar löpa samma dag som preskriptionstiden för åtalsrätten för huvudgärningen.

3 § (11.4.2003/297)

När preskriptionen av åtalsrätten avbryts

Åtal anses ha blivit väckt på ett sätt som avbryter preskriptionstiden när den som skall åtalas lagligen har delgivits en stämning eller när straffanspråk mot personen i fråga har framställts i hans eller hennes personliga närvaro vid rättegång.

Väckande av åtal i ett mål som senare avvisas eller i vilket åtalet läggs ned avbryter inte preskriptionen av åtalsrätten.

När ett ärende som avser en förseelse handläggs i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot, avbryts preskriptionen av åtalsrätten när ett bötesyrkande, ett ordningsbotsföreläggande som mottagaren kan motsätta sig eller ett straffyrkande delges den som misstänks för förseelsen. Preskriptionen avbryts dock inte, om yrkandet återtas eller mottagaren motsätter sig föreläggandet eller om den misstänkte eller målsäganden återtar sitt i 4 eller 5 § i den lagen avsedda samtycke. (18.11.2016/985)

3 a § (22.8.2014/673)

Avbrytande av preskription av åtalsrätt på grundval av domsförslag

Om preskriptionen av åtalsrätten inte redan har avbrutits med stöd av 3 §, avbryts preskriptionen av åtalsrätten när den brottsmisstänkte eller svaranden i ett brottmål undertecknar ett domsförslag som avses i 1 kap. 10 § i lagen om rättegång i brottmål.

Domsförslag avbryter inte preskriptionen av åtalsrätten i mål som senare avvisas.

4 § (11.4.2003/297)

Förlängning av preskriptionstiden för åtalsrätten

Preskriptionstiden för åtalsrätten kan på ansökan förlängas en gång med ett år, om

1) förundersökningen av brottet fordrar särskilda tidskrävande undersökningsåtgärder och undersökningen på grund av dessa skulle vara uppenbart oavslutad när preskriptionstiden löper ut,

2) brottet har kommit till förundersökning på ett exceptionellt sent stadium, eller

3) den som skall instämmas att svara för brottet håller sig undan och därför sannolikt inte kan delges en stämning innan preskriptionstiden löpt ut

och ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att preskriptionstiden förlängs.

5 § (11.4.2003/297)

Förfarande vid förlängning av preskriptionstiden för åtalsrätten

Beslut om förlängning av preskriptionstiden för åtalsrätten fattas av den domstol som enligt 4 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) kan pröva åtal för brottet. Ansökan om förlängning av preskriptionstiden kan göras av åklagaren och en målsägande, om denne har i 1 kap. 14 § 1 eller 2 mom. eller 15 § 1 mom. i nämnda lag avsedd rätt att utföra åtal för brottet. Ansökan ska göras skriftligen innan preskriptionstiden löpt ut. (13.5.2011/441)

Ansökan om förlängning av preskriptionstiden skall utan dröjsmål tas upp till behandling av domstolen. Den kan behandlas av tingsrätten då den består av endast ordföranden.

Om det är sannolikt att en viss person kommer att åtalas för ett brott som berörs av en ansökan om förlängning av preskriptionstiden enligt 4 § 1 eller 2 punkten, skall han eller hon ges tillfälle att bli hörd om ansökan. Kallelse kan tillställas den berörde personligen eller per post.

Ändring i ett beslut som har meddelats med anledning av ansökan får inte sökas genom besvär. Klagan över ansökan får anföras hos högre domstol inom trettio dagar. Klagan skall behandlas i brådskaende ordning.

6 § (11.4.2003/297)

Preskription som förhindrar utdömande av straff

Rätten att döma ut straff för de brott som avses i 1 § 1 mom. preskriberas inte. (22.12.2005/1161)

Straff för ett annat brott än ett sådant som avses i 1 mom. får inte dömas ut eller bestämmas i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot, när det från den i 2 § avsedda dagen har förflutit

- 1) trettio år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse på viss tid över åtta år,
- 2) tjugo år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i över två och högst åtta år,
- 3) tio år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i högst två år, böter eller ordningsbot.

(18.11.2016/985)

Straff för ett annat brott än ett sådant som avses i 1 mom. får inte dömas ut när det från den dag som nämns i 2 § har förflutit

- 1) trettio år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse på viss tid över åtta år,
- 2) tjugo år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i över två och högst åtta år,
- 3) tio år, om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i högst två år eller böter.

För brott som avses i 1 § 5 mom. får straff inte dömas ut efter det att den tid som nämns i 2 mom. i denna paragraf har löpt ut och tio år har förflutit från det att den som utsattes för brottet fyllde 28 eller 23 år. (20.5.2011/540)

Ett utdömt straff förfaller, om den dom som gäller straffet inte har blivit verkställbar innan den i 2 eller 3 mom. nämnda tiden har löpt ut. (22.12.2005/1161)

7 § (11.4.2003/297)

Preskription av yrkande på samfundsbot

Preskriptionstiden för ett yrkande på samfundsbot är densamma som preskriptionstiden för det brott som ligger till grund för yrkandet. Den kortaste preskriptionstiden är dock fem år.

8 § (11.4.2003/297)

Preskription som förhindrar utdömande av förelagt vite

Rätten att döma ut ett vite som domstolen har förelagt för att säkerställa rättegången preskriberas två år efter det att vitet förelades.

9 § (22.12.2005/1161)

Preskription som förhindrar utdömande av förverkandepåföljd

En förverkandepåföljd får inte dömas ut, om straff för gärningen inte får dömas ut på grund av preskription. Den kortaste preskriptionstiden för ett yrkande på förverkande är dock fem år. Om yrkandet på förverkande gäller ett sådant hjälpmedel vid brott som avses i 10 kap. 4 § eller annan egendom som avses i 10 kap. 5 §, preskriberas yrkandet dock inte.

10 § (11.4.2003/297)

När utdömt fängelsestraff förfaller

Ett fängelsestraff på livstid och ett fängelsestraff på viss tid som dömts ut för folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, krigsförbrytelse eller grov krigsförbrytelse förfaller inte. (30.12.2015/1718)

Ett fängelsestraff på viss tid förfaller, om inte verkställigheten av straffet, räknat från den dag då den lagakraftvunna domen gavs, har börjat inom

- 1) tjugo år, om straffet är över åtta år,
- 2) femton år, om straffet är över fyra och högst åtta år,
- 3) tio år, om straffet är över ett och högst fyra år, och
- 4) fem år, om straffet är högst ett år.

Ett förvandlingsstraff för böter förfaller, om verkställigheten inte har börjat inom tre år från den dag då den lagakraftvunna domen gavs.

10 a § (1.12.2017/800)

När utdömt kombinationsstraff förfaller

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, tillämpas på när kombinationsstraff förfaller vad som föreskrivs i 10 § 2 mom. Den tid efter vilken ett kombinationsstraff förfaller bestäms utifrån längden på det fängelsestraff som ingår i kombinationsstraffet.

11 § (8.4.2011/329)

När utdömt samhällstjänststraff och övervakningsstraff förfaller

Ett samhällstjänststraff och ett övervakningsstraff förfaller på samma sätt som det fängelsestraff som de motsvarar.

12 § (11.4.2003/297)

När verkställighet av utdömt straff förfaller i vissa fall

Om verkställigheten av fängelsestraff, samhällstjänststraff eller förvandlingsstraff för böter har avbrutits eller om en villkorligt frigiven har förverkat sin frihet, skall 10 och 11 § på motsvarande sätt tillämpas på den fortsatta verkställigheten. Den tid som leder till att fängelsestraff på viss tid och samhällstjänststraff förfaller bestäms enligt det återstående straffet, och om flera straff har sammanräknats vid verkställigheten av dem, enligt den tid som återstår av det sammanräknade straffet. Tiden skall räknas från den dag då verkställigheten avbröts och, om en villkorlig frihet har förverkats eller om ett villkorligt straff har förordnats gå i verkställighet, från den dag då den lagakraftvunna domen om förverkandet eller verkställigheten gavs.

12 a § (22.12.2005/1161)

När utdömt ungdomsstraff förfaller

Ett ungdomsstraff förfaller, om verkställigheten inte har börjat inom tre år från den dag då den lagakraftvunna domen gavs.

13 § (11.4.2003/297)

När utdömt bötesstraff förfaller

Ett bötesstraff förfaller när fem år har förflutit från den dag då den lagakraftvunna domen gavs, om inte den bötfällda därförinnan har dömts till ett förvandlingsstraff. Om ett förvandlingsstraff har bestämts, har den bötfällda rätt att även efter den nämnda tiden betala böterna på det sätt som föreskrivs särskilt. Vad som ovan föreskrivs om böter gäller även utdömda viten.

En utdömd samfundsbot förfaller när fem år har förflutit från den dag då den lagakraftvunna domen gavs.

En ordningsbot förfaller när fem år har förflutit från den dag då ordningsbotsföreläggandet utfärdades. (18.11.2016/985)

14 § (22.12.2005/1161)

När utdömd förverkandepåföljd förfaller

En förverkandepåföljd får inte verkställas när tio år har förflutit från den dag då den lagakraftvunna domen gavs. Om förverkandepåföljden gäller sådana hjälpmedel vid brott som avses i 10 kap. 4 § eller annan egendom som avses i 10 kap. 5 §, förfaller verkställigheten av förverkandepåföljden dock inte.

15 § (11.4.2003/297)

Inverkan av utmätning

Om utmätning har förrättats inom preskriptionstiden i syfte att genomföra en verkställighet som avses i 13 och 14 §, får verkställigheten slutföras i fråga om den utmätta egendomen.

16 § (11.4.2003/297)

Hur dödsfall inverkar på verkställigheten

Bötesstraff och vite förfaller när den dömda avlider. Om utmätning under den dömdes livstid har förrättats för att genomföra en verkställighet, får verkställigheten dock slutföras i fråga om den utmätta egendomen.

Om gärningsmannen eller någon annan som är ansvarig för en förverkandepåföljd har avlidit, skall påföljden dömas ut ur dödsboets tillgångar, om inte detta är oskäligt.

Om den som har dömts till en förverkandepåföljd har avlidit, skall verkställigheten riktas mot hans eller hennes dödsbo. Delägarna i dödsboet har dock rätt att inom tre månader från det att egendom ur

dödsboet har utmätts eller omhändertagits av staten för verkställande av domen låta den domstol som har behandlat målet i första instans avgöra huruvida verkställigheten skall förfalla därför att förverkandet skall betraktas som oskäligt.

17 § (11.4.2003/297)

När preskriptionstiden löper ut

Preskriptionstiden löper ut vid utgången av dygnet före den dag som till ordningsnumret svarar mot preskriptionstidens begynnelse.

18 § (18.11.2016/985)

Hänvisningsbestämmelse

I 2 b kap. 3 § 2 mom. föreskrivs när villkorligt fängelse förfaller.

Bestämmelser om preskription av verkställigheten av disciplinstraff som krigsmän och andra som lyder under 45 kap. döms till finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014).

9 kap (21.4.1995/743)

Om straffansvar för juridiska personer

1 § (31.1.2003/61)

Tillämpningsområde

För brott som har begåtts i ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons verksamhet ska på yrkande av åklagaren dömas till samfundsbot, om en sådan påföljd föreskrivs för brottet i denna lag. (13.5.2011/441)

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på brott som begåtts vid utövande av offentlig makt.

2 § (31.1.2003/61)

Förutsättningar för straffansvar

En juridisk person döms till samfundsbot, om någon som hör till ett av dess lagstadgade organ eller annars hör till dess ledning eller utövar faktisk beslutanderätt inom den juridiska personen har varit

delaktig i brottet eller tillåtit att brottet har begåtts eller om i den juridiska personens verksamhet inte har iakttagits den omsorg och försiktighet som krävs för att förebygga brottet.

Samfundsbot döms ut även om det inte kan utredas vem gärningsmannen är eller om gärningsmannen av någon annan anledning inte döms till straff. Samfundsbot döms dock inte ut för ett sådant målsägandebrott som målsäganden inte anmäler till åtal, om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

3 § (21.4.1995/743)

Förhållandet mellan gärningsmannen och den juridiska personen

Ett brott anses begånget i en juridisk persons verksamhet, om gärningsmannen har handlat på den juridiska personens vägnar eller till dess förmån och han hör till den juridiska personens ledning eller står i tjänste- eller arbetsförhållande till denna eller han har handlat på uppdrag av en representant för den juridiska personen.

En juridisk person har inte rätt att få ersättning av gärningsmannen för en samfundsbot som den betalt, om inte ersättningskyldigheten grundar sig på författningar om samfund eller stiftelser.

4 § (31.1.2003/61)

Domseftergift

Domstolen får avstå från att döma en juridisk person till samfundsbot, om

1) den juridiska personens i 2 § 1 mom. avsedda underlåtelse, eller den i nämnda lagrum avsedda andel i brottet som dess ledning eller den som utövar faktisk beslutanderätt inom den juridiska personen har, är ringa, eller

2) det brott som begåtts i den juridiska personens verksamhet är ringa.

Domstolen kan även avstå från att döma ut samfundsbot när straffet skulle anses oskäligt med beaktande av

1) de övriga följder som brottet förorsakat den juridiska personen,

2) den juridiska personens åtgärder för att förhindra nya brott, för att förebygga eller undanröja verkningarna av brottet eller för att främja utredningen av underlåtelsen och brottet, eller

3) att någon som hör till ledningen för den juridiska personen döms till straff för brottet, om den juridiska personen är liten, den andel den dömda äger av den juridiska personen är stor eller den dömdes personliga ansvar för den juridiska personens förpliktelser är betydande.

5 § (9.11.2001/971)

Samfundsbot

Samfundsbot döms ut till ett visst belopp. Dess lägsta belopp är 850 euro och dess högsta belopp 850 000 euro.

6 § (21.4.1995/743)

Grunder för fastställande av samfundsbot

Storleken av en samfundsbot fastställs enligt arten och omfattningen av den juridiska personens underlåtelse eller ledningens andel, om vilka stadgas i 2 §, samt enligt den juridiska personens ekonomiska ställning.

Vid bedömningen av betydelsen av underlåtelsen och ledningens andel beaktas brottets art och svårhet, den brottsliga verksamhetens omfattning, gärningsmannens ställning i den juridiska personens organ, i vilken mån åsidosättandet av den juridiska personens skyldigheter utvisar likgiltighet för stadganden i lag eller myndigheternas bestämmelser, samt övriga i lag stadgade straffmättningsgrunder.

Vid bedömningen av den juridiska personens ekonomiska ställning beaktas dess storlek och soliditet, verksamhetens ekonomiska resultat samt övriga omständigheter som väsentligt påverkar bedömningen av den juridiska personens ekonomi.

7 § (31.1.2003/61)

Avstående från straffyrkande

Åklagaren får avstå från att yrka straff för en juridisk person, om (13.5.2011/441)

1) den juridiska personens i 2 § 1 mom. avsedda underlåtelse, eller den i nämnda lagrum avsedda andel i brottet som dess ledning eller den som utövar faktisk beslutanderätt inom den juridiska personen har, är ringa, eller

2) det brott som begåtts i den juridiska personens verksamhet inte har lett till annan än ringa skada eller fara,

och den juridiska personen frivilligt har vidtagit behövliga åtgärder för att förhindra nya brott.

Åklagaren kan även avstå från att yrka straff, om gärningsmannen i det fall som avses i 4 § 2 mom. 3 punkten redan har dömts till straff och det kan förväntas att den juridiska personen inte därför skulle dömas till samfundsbot.

Ett beslut om att avstå från ett straffyrkande mot en juridisk person eller att återta ett straffyrkande delges per post eller med iakttagande av 11 kap. i rättegångsbalken. På beslutet tillämpas vad som i 1 kap. 6 a § 2 mom. och 11 § 1 och 3 mom. i lagen om rättegång i brottmål föreskrivs om beslut om åtalseftergift. (22.8.2014/673)

På återtagande av straffyrkande enligt 1 mom. tillämpas vad som i 1 kap. 12 § lagen om rättegång i brottmål bestäms om nedläggning av åtal. Beslutet om nedläggning delges dock endast den juridiska personen.

8 § (21.4.1995/743)

Gemensam samfundsbot

Om en juridisk person samtidigt skall dömas för två eller flera brott, skall den dömas till gemensam samfundsbot med iakttagande av 5 och 6 §§.

För brott av vilka det ena har begåtts sedan samfundsbot för det andra redan har dömts ut skall inte bestämmas ett gemensamt straff. Har en juridisk person genom en laga kraft vunnit dom dömts till samfundsbot och yrkas för denna straff med anledning av ett annat brott som har begåtts innan det förnämnda straffet dömdes ut, skall inte heller gemensam samfundsbot dömas ut. När det nya straffet bestäms skall dock den tidigare samfundsboten beaktas i skäligen mån.

9 § (11.4.2003/297)

9 § har upphävts genom L 11.4.2003/297.

10 § (9.8.2002/673)

Verkställighet av samfundsbot

Samfundsbot verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

Förvandlingsstraff får inte bestämmas i stället för samfundsbot.

10 kap (26.10.2001/875)

Om förverkandepåföljder

1 § (26.10.2001/875)

De allmänna förutsättningarna för förverkandepåföljd

En förutsättning för att förverkandepåföljd skall kunna dömas ut är att en gärning som enligt lag är straffbar (brott) har begåtts.

Förverkandepåföljd kan också dömas ut på grund av en straffbar gärning där

- 1) gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen inte har fyllt femton år eller är otillräckelig,
- 2) gärningsmannen är fri från straffansvar med stöd av 4 kap. 2 §, 4 § 2 mom., 5 § 2 mom., 6 § 3 mom. eller 45 kap. 26 b § 2 mom., eller (13.6.2003/515)
- 3) en juridisk person med stöd av 9 kap. kan dömas till straff, även om det inte kan utredas vem gärningsmannen är eller om gärningsmannen av någon annan anledning inte döms till straff.

Om det läggs fram tillräckliga bevis för en dom för det brott eller den straffbara gärning som en förverkandepåföljd grundar sig på, kan förverkandepåföljden dömas ut fastän det inte kan utredas vem gärningsmannen är eller åtal inte väcks mot gärningsmannen eller gärningsmannen inte döms till straff. (20.5.2016/356)

2 § (20.5.2016/356)

Förverkande av vinning

Ekonomisk vinning av ett brott ska dömas förverkad till staten. Med ekonomisk vinning av ett brott avses

- 1) egendom som härrör direkt från brottet,
- 2) egendom som kommit i stället för egendom enligt 1 punkten,
- 3) avkastning på egendom enligt 1 och 2 punkten,
- 4) värde av egendom och avkastning enligt 1–3 punkten,
- 5) värde av inbesparing som härrör från brottet.

Om beloppet av vinningen inte alls eller endast med svårighet kan utredas, ska beloppet uppskattas med beaktande av brottets art, omfattningen av den brottsliga verksamheten och övriga omständigheter.

Till förverkandepåföljd döms gärningsmannen, den som har medverkat till brottet eller den på vars vägnar eller till vars förmån brottet har begåtts, om de har beretts vinning genom brottet.

Till förverkandepåföljd kan dömas även den till vilken det i syfte att undgå förverkandepåföljd eller skadeståndsskyldighet har överförts vinning eller annan egendom enligt 1 mom. 1–3 punkten, om mottagaren kände till eller hade grundad anledning att misstänka att syftet med överföringen var att undgå förverkandepåföljd eller skadeståndsskyldighet, eller om mottagaren erhållit egendomen som gåva eller annars utan vederlag. Den överförda egendomen kan då dömas förverkad till den del den utgör eller motsvarar vinning av ett brott eller värdet av sådan egendom.

Om de som avses i 3 och 4 mom. döms till förverkandepåföljd som gäller samma vinning, är deras ansvar solidariskt.

Vinning döms inte förverkad till den del den har återburits eller dömts eller döms att betalas till den kränkta i form av skadestånd eller återbäring av obehörig vinst. Om yrkande på skadestånd eller

återbäring av obehörig vinst inte har framställts eller om ett sådant yrkande ännu inte har avgjorts när avgörande meddelas med anledning av yrkandet på förverkande, ska förverkandepåföljden dömas ut.

Trots bestämmelserna i 6 mom. ska domstolen på begäran av den som framställt ett yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst avgöra yrkandet på förverkande och lämna över yrkandet på skadestånd eller återbäring för behandling på det sätt som föreskrivs för rättegång i tvistemål, om egendom har frysts eller är föremål för en jämställbar åtgärd i en främmande stat i syfte att trygga ett yrkande på förverkande som döms ut i Finland. Domstolen ska då också på begäran av den som framställt yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst genom en mellandom avgöra frågan om skadeståndsskyldighet eller skyldighet i fråga om återbäring av obehörig vinst.

3 § (20.5.2016/356)

Utvidgat förverkande av vinning

Om det har begåtts

- 1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,
- 2) häleri eller penningtvätt,
- 3) smuggling,
- 4) narkotikabrott eller främjande av narkotikabrott,
- 5) givande av muta eller tagande av muta eller givande av muta i näringsverksamhet eller tagande av muta i näringsverksamhet,
- 6) deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet,
- 7) spridning av pornografisk bild, i 20 kap. 8 b § 2 mom. avsett lockande av barn i sexuella syften eller koppleri,
- 8) orsakande av fara för informationsbehandling, eller

9) ett straffbart försök till ett brott som avses i 1–8 punkten,

och om brottet är av sådan art att det kan medföra ekonomisk vinning, kan egendom som har sitt ursprung i brottslig verksamhet dömas förverkad till staten; vid prövningen av om egendom ska dömas förverkad ska det förutom andra omständigheter särskilt beaktas huruvida egendomen uppenbarligen har sitt ursprung i annan brottslig verksamhet än brottslig verksamhet som kan anses obetydlig och huruvida det är behövligt att döma ut förverkandepåföljden för att nya brott ska kunna förebyggas samt huruvida en betydande del av den berörda personens inkomster upprepade gånger fås genom brottslig verksamhet.

Till förverkandepåföljd kan den dömas som har gjort sig skyldig till eller medverkat till ett brott som avses i 1 mom. eller den på vars vägnar eller till vars förmån brottet har begåtts.

Egendom som nämns i 1 mom. kan dömas helt eller delvis förverkad till staten också

1) hos den som står i ett sådant förhållande (närstående) som avses i 3 § 1 mom. i lagen om återvinning till konkursbo (758/1991) till en person som avses i 2 mom. i denna paragraf, samt

2) hos en enskild näringsidkare, ett bolag eller någon annan sammanslutning eller en stiftelse som står i ett sådant förhållande som avses i 3 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om återvinning till konkursbo till en person som avses i 2 mom. i denna paragraf eller till en närstående till denna person,

om det finns skäl att anta att egendomen har överförts till någon av de ovannämnda i syfte att undgå förverkandepåföljd eller skadeståndsskyldighet.

Förverkandepåföljd enligt 3 mom. döms inte ut, om egendomen har överförts tidigare än fem år innan ett brott som avses i 1 mom. har begåtts.

Om två eller flera döms till samma förverkandepåföljd, är deras ansvar solidariskt.

4 § (26.10.2001/875)

Förverkande av hjälpmedel vid brott

Följande föremål och egendom som har använts för begående av ett brott skall dömas förverkade till staten:

1) skjut- och eggvapen och andra därmed jämförbara livsfarliga redskap, och

2) andra föremål och annan egendom vars innehav är straffbart.

Förverkande kan beslutas också i fråga om

1) föremål och egendom som har använts vid begåendet av ett uppsåtligt brott, och

2) föremål och egendom som har ett nära samband med ett uppsåtligt brott som behandlas i rättegång, när föremålet eller egendomen uteslutande eller huvudsakligen har anskaffats eller tillverkats med tanke på ett uppsåtligt brott eller till sina egenskaper är särskilt lämpade för begående av ett uppsåtligt brott.

Vid prövningen av om det är nödvändigt att döma föremål eller egendom förverkade skall särskild uppmärksamhet fästas vid förebyggandet av nya brott.

5 § (26.10.2001/875)

Förverkande av annan egendom

Föremål och egendom som har framställts, tillverkats eller fåtts till stånd genom ett brott eller som har varit föremål för brott skall dömas förverkade till staten, om innehavet av föremålet eller egendomen är straffbart.

Föremål och egendom som har framställts, tillverkats eller fåtts till stånd genom ett brott eller som har varit föremål för ett brott kan dömas förverkade antingen helt eller delvis, om förverkandepåföljden är nödvändig

1) på grund av att föremålen eller egendomen har egenskaper som gör dem skadliga för hälsan eller miljön,

2) för att nya brott skall kunna förebyggas, och föremålet är särskilt lämpat som brottsobjekt eller för brottslig användning,

3) för att syftet med bestämmelser om reglering eller om import eller export skall kunna uppnås, eller

4) för att syftet med bestämmelser om skydd av naturen eller miljön skall kunna uppnås.

3 mom. har upphävts genom L 20.5.2016/356. (20.5.2016/356)

5 a § (20.5.2016/356)

Förverkande av förvaringsmateriel

Ett kärl, emballage eller något annat som har använts för förvaring av i 4 eller 5 § eller i något annat motsvarande lagrum avsedda hjälpmedel vid brott eller föremål och egendom som har framställts, tillverkats eller fått till stånd genom ett brott eller som har varit föremål för brott och som ska dömas förverkade kan förklaras förverkade, om förverkandepåföljden inte annars kan verkställas utan svårighet.

6 § (26.10.2001/875)

Inskränkningar i förverkandet

Föremål och annan egendom som avses i 4 och 5 § och som helt eller delvis tillhör någon annan än gärningsmannen, en medverkande eller den på vars vägnar eller med vars samtycke brottet har begåtts, döms inte förverkade. Mottagaren av ett föremål eller egendom som har överförts efter att brottet har begåtts kan likväl dömas att förverka föremålet eller egendomen, om denne kände till eller hade grundad anledning att misstänka att föremålet eller egendomen hade samband med ett brott, eller om mottagaren erhållit föremålet eller egendomen som gåva eller annars utan vederlag. (20.5.2016/356)

Föremål och egendom skall dömas förverkade oberoende av äganderätten, om även ägaren skulle göra sig skyldig till ett brott genom att inneha dem.

7 § (26.10.2001/875)

När förverkandepåföljden förfaller

När domstolen avgör ett yrkande på förverkande kan den med svarandens samtycke bestämma att förverkandepåföljden förfaller, om det i föremål eller egendom som avses i 4 eller 5 § inom utsatt tid

görs de ändringar som nämns i domen eller om i fråga om dem annars förfars på ett sådant sätt som anges i domen och som gör förverkandepåföljden överflödig.

Utmätningssmannen skall övervaka att de skyldigheter som nämns i domen fullgörs och besluta om förverkandet skall förfalla. Den som har dömts till en förverkandepåföljd kan överklaga beslutet i den ordning som bestäms om utsökningsbesvär. Utmätningssmannen kan av särskilda skäl förlänga den tidsfrist som avses i 1 mom. Rättsregistercentralen skall underrättas om att förverkandepåföljden har förfallit.

Den som har dömts till förverkandepåföljden ansvarar för de kostnader som ändringsarbetena och verkställigheten av domen i övrigt medför.

8 § (26.10.2001/875)

Förverkande av värde

Kan föremål eller egendom som avses i 4 eller 5 § inte dömas förverkade på grund av de inskränkningar som bestäms i 6 § 1 mom. eller på grund av att föremålet eller egendomen har dolts eller annars inte går att få tag på, kan gärningsmannen, den som är delaktig i brottet och den på vars vägnar eller med vars samtycke brottet har begåtts, dömas att i stället för föremålet eller egendomen förverka dess värde, antingen helt eller delvis. Till att förverka värdet kan också den dömas till vilken föremålet eller egendomen har överförts, om han eller hon vid mottagandet av föremålet eller egendomen har varit medveten om att de har samband med ett brott eller har haft grundad anledning att misstänka detta, eller som har fått föremålet eller egendomen som gåva eller annars utan vederlag.

Värdet döms dock inte förverkat, om en person som avses i 1 mom. gör sannolikt att föremålet eller egendomen har förstörts eller förbrukats.

Om två eller flera döms att förverka värdet av samma föremål eller egendom, är deras ansvar solidariskt. Den som inte har dömts att förverka hela värdet svarar dock endast för det belopp som personen i fråga skall förverka.

9 § (20.5.2016/356)

Behandling av mål om förverkandepåföljd

Ett mål som gäller förverkandepåföljd behandlas i samband med det åtal som gäller det brott som yrkande på förverkande grundar sig på. Ett mål som gäller förverkandepåföljd kan också behandlas separat.

Ett mål som gäller förverkandepåföljd kan prövas och avgöras trots svarandens utevaro, med iakttagande av 8 kap. 11 och 12 § i lagen om rättegång i brottmål. Ett mål som enbart gäller en förverkandepåföljd kan också prövas och avgöras, om svaranden har fått del av yrkandet på förverkande och uteblivit trots att han eller hon kallats till rättegången och utevaron uppenbarligen beror på strävan att undgå rättegång. Domstolen ska då på tjänstens vägnar förordna en intressebevakare för svaranden. På intressebevakaren tillämpas 12 kap. 4 a § i rättegångsbalken. På intressebevakarens arvode och ersättning tillämpas dock vad som i 2 kap. 10 och 11 § i lagen om rättegång i brottmål föreskrivs om arvode och ersättning till försvarare. Bestämmelser om förordnande av en intressebevakare för svaranden på grund av sjukdom, störningar i de psykiska funktionerna eller försvagat hälsotillstånd eller av någon annan motsvarande orsak finns i 12 kap. 4 a § i rättegångsbalken.

Förverkandepåföljd döms ut på yrkande av åklagaren. I 1 kap. 8 b § i lagen om rättegång i brottmål föreskrivs om de grunder på vilka åklagaren kan avstå från att yrka på förverkande. Även en målsägande kan yrka på förverkande när målsäganden ensam utför åtal enligt 7 kap. i lagen om rättegång i brottmål. Särskilda bestämmelser gäller för framställande av yrkande i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot. (18.11.2016/985)

Käranden ska åberopa de omständigheter som yrkandet grundar sig på, samt styrka dem. Käranden har dock inte bevisbördan för ursprunget till egendom som avses i 3 §. Sådan egendom kan dömas förverkad, om inte svaranden gör sannolikt att egendomen har sitt ursprung i annan än brottslig verksamhet.

När domstolen dömer ut en förverkandepåföljd ska den vid behov meddela närmare föreskrifter om hur förverkandepåföljden ska verkställas, om förverkandepåföljden gäller data som avses i 7 kap. 1 § i tvångsmedelslagen eller om det annars är behövligt av särskilda skäl.

10 § (26.10.2001/875)

Jämkning av förverkandepåföljder

Förverkandepåföljd behöver inte dömas ut, om

1) vinningens belopp eller föremålets eller egendomens värde är obetydligt,

2) gärningsmannen meddelas domseftergift med stöd av 6 kap. 12 § eller någon annan motsvarande bestämmelse, eller (17.5.2013/347)

3) det med hänsyn till brottets och föremålets eller egendomens art, svarandens ekonomiska ställning samt övriga omständigheter vore oskäligt att döma ut förverkandepåföljden.

Under de förutsättningar som nämns i 1 mom. kan det bestämmas att förverkandepåföljden i stället för ett föremål eller egendom skall gälla dess värde eller endast en del av föremålet eller egendomen eller dess värde. Likaså kan en del av såväl föremålet eller egendomen som dess värde dömas förverkat. Också en del av vinningen kan dömas förverkad.

11 § (20.5.2016/356)

Särskilda bestämmelser

När ansvaret beträffande en förverkandepåföljd i fråga om en person som inte är misstänkt eller åtalad för brott utreds vid en förundersökning eller rättegång iakttas vad som föreskrivs om den som är misstänkt för brott eller om svaranden i ett brottmål.

Om skadestånd eller återbäring av obehörig vinst har betalats eller dömts ut efter det att ett avgörande som gäller förverkandepåföljd och som avses i 2 § 6 mom. har meddelats, kan förverkandepåföljden verkställas minskad med motsvarande belopp. Om förverkandepåföljden redan har verkställts, kan Rättsregistercentralen efter en skriftlig ansökan av den berörda personen besluta att motsvarande belopp ska betalas av statens medel. Trots vad som någon annanstans i lag föreskrivs om sekretess har den berörda personen rätt att för sin ansökan få uppgifter av Rättsregistercentralen om verkställigheten av ovannämnda förverkandepåföljd. Om det görs flera än en ansökan som grundar sig på samma brott, ska ansökningarna avgöras samtidigt, om inte detta orsakar de sökande oskäligt men. Om inte den verkställda förverkandepåföljden räcker till för att betala alla fordringar, sker betalning i förhållande till fordringarnas storlek, med iakttagande av 17 och 18 kap. i konkurslagen (120/2004). Den som är missnöjd med Rättsregistercentralens beslut har rätt att driva talan vid tingsrätten på den ort där käranden har sitt hemvist eller vid Helsingfors tingsrätt. Talan ska väckas inom en månad från Rättsregistercentralens beslut. Om det väcks flera käromål med anledning av ansökningar som grundar sig på samma brott, ska käromålen prövas vid den tingsrätt där det första käromålet väcktes. Andra tingsrätter än den nämnda tingsrätten ska överföra käromålet till den tingsrätten. Staten, som företräds av Rättsregistercentralen, är svarande i målet.

Den som i god tro har förvärvat en panträtt eller annan säkerhetsrätt i föremål eller egendom som avses i 4 eller 5 § och som dömts förverkade kan få betalning ur föremålets eller egendomens värde, oberoende av om fordringen har förfallit eller inte. Talan i saken ska väckas vid tingsrätten på den ort där käranden har sitt hemvist eller vid Helsingfors tingsrätt inom fem år från den dag då domen i fråga om förverkandepåföljden vann laga kraft. I annat fall förfaller säkerhetsrätten.

11 kap (11.4.2008/212)

Om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten

1 § (11.4.2008/212)

Folkmord

Den som för att helt eller delvis förrinta en nationell, etnisk, raslig eller religiös eller en med dessa jämförbar folkgrupp

1) dödar medlemmar av folkgruppen,

2) tillfogar medlemmar av folkgruppen svåra fysiska eller psykiska sjukdomar eller skador,

3) påtvingar folkgruppen levnadsvillkor som kan medföra dess fysiska undergång helt eller delvis,

4) vidtar tvångsåtgärder för att förhindra att barn föds inom folkgruppen, eller

5) genom tvång för över barn från folkgruppen till en annan folkgrupp,

ska för folkmord dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

Försök är straffbart.

2 § (11.4.2008/212)

Förberedelse till folkmord

Den som i sådant syfte som anges i 1 §

1) med någon annan kommer överens om att begå folkmord, eller

2) gör upp en plan för folkmord,

ska för förberedelse till folkmord dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3 § (11.4.2008/212)

Brott mot mänskligheten

Om någon som ett led i ett omfattande eller systematiskt angrepp riktat mot civilbefolkning

1) dödar någon annan, förslavar någon eller idkar handel med någon genom att köpa, sälja, hyra eller hyra ut eller erbjuda sig att köpa, sälja, hyra eller hyra ut honom eller henne, torterar eller på något annat sätt tillfogar någon stort lidande eller en svår skada eller allvarligt skadar någons hälsa, eller utrotar befolkning genom att påtvinga den levnadsvillkor som helt eller delvis förintar den eller på något annat sätt,

2) deporterar eller tvångsflyttar befolkning som lagligen uppehåller sig i ett område,

3) fängslar eller annars berövar någon friheten i strid med grundläggande folkrättsliga regler eller förorsakar ett påtvingat försvinnande av någon som har berövats sin frihet,

4) våldtar någon annan, förslavar någon sexuellt, tvingar någon till prostitution, havandeskap eller sterilisering eller utsätter någon för annat därmed jämförbart grovt sexuellt våld, eller

5) utövar apartheid eller förföljer en identifierbar folkgrupp eller ett identifierbart kollektiv av politiska, rasmässiga, nationella, etniska, kulturella, religiösa eller könsmässiga skäl eller av andra därmed jämförliga skäl,

ska gärningsmannen för brott mot mänskligheten dömas till fängelse i minst ett år eller på livstid.

Försök är straffbart.

4 § (11.4.2008/212)

Grovt brott mot mänskligheten

Om vid brott mot mänskligheten

1) brottet riktar sig mot en stor grupp människor,

2) brottet begås på ett synnerligen rått, grymt eller förnedrande sätt, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt eller systematiskt,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt brott mot mänskligheten dömas till fängelse i minst åtta år eller på livstid.

Försök är straffbart.

4 a § (30.12.2015/1718)

Aggressionsbrott

Om den som är i position att faktiskt bestämma över eller leda en stats politiska och militära åtgärder utför en angreppshandling som till sin karaktär, svårighetsgrad och omfattning uppenbart strider mot Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) ska han eller hon för aggressionsbrott dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

Försök är straffbart.

Med angreppshandling avses att en stat brukar vapenmakt mot en annan stats suveränitet, territoriella integritet eller politiska oberoende eller på annat sätt oförenligt med Förenta nationernas stadga.

Sådana angreppshandlingar är oavsett krigsförklaring i enlighet med Förenta nationernas generalförsamlings resolution 3314 (XXIX) av den 14 december 1974 följande handlingar av en stat eller dess väpnade styrkor:

1) en invasion eller attack mot en annan stats territorium, en militär ockupation som invasionen eller attacken leder till och annektering av en annan stats territorium helt eller delvis,

2) bombardemang av en annan stats territorium eller annat bruk av vapen mot en annan stats territorium,

3) blockad av en annan stats hamnar eller kust,

4) attack mot en annan stats land-, sjö- eller luftstridskrafter eller mot sjö- eller luftflottan,

5) användning av trupper som enligt fördrag befinner sig inom en annan stats territorium i strid med fördragsvillkoren eller kvarhållande av trupperna på den andra statens territorium efter att fördraget har upphört att gälla,

6) tillåtelse för en annan stats trupper som enligt fördrag befinner sig inom statens territorium att använda territoriet för en angreppshandling mot en tredje stat,

7) utsändande genom försorg av en stat eller på en stats vägnar av beväpnade trupper, grupper, irreguljära trupper eller legosoldater, om dessa mot en annan stat utför handlingar som är så allvarliga att de kan jämföras med handlingarna i 1–6 punkten, eller ett betydande deltagande i utsändandet av sådana trupper.

4 b § (30.12.2015/1718)

Förberedelse till aggressionsbrott

En i 4 a § 1 mom. avsedd person som i avsikt att begå ett aggressionsbrott enligt 4 a §

1) med någon annan sådan person kommer överens om att begå ett aggressionsbrott eller

2) gör upp en detaljerad plan för att begå ett aggressionsbrott,

ska för förberedelse till aggressionsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 § (11.4.2008/212)

Krigsförbrytelse

Den som i samband med krig eller en annan internationell eller intern väpnad konflikt eller ockupation i strid med Genèvekonventionerna angående förbättrande av sårades och sjukas behandling vid stridskrafterna i fält, förbättrande av behandlingen av sårade, sjuka och skeppsbrutna tillhörande

stridskrafterna till sjöss, krigsfångars behandling samt skydd för civilpersoner under krigstid (FördrS 8/1955, Genèvekonventionerna), eller de till 1949 års Genèvekonventioner fogade tilläggsprotokollen rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och rörande skydd för offren i icke-internationella väpnade konflikter (FördrS 82/1980, I och II tilläggsprotokollet), eller i strid med andra folkrättsliga regler eller sedvänjor som gäller krig, väpnade konflikter eller ockupation

1) dödar, sårar eller torterar någon annan, stympar någon eller utsätter någon för biologiska, medicinska eller vetenskapliga experiment i strid med hans eller hennes intresse eller på något annat sätt tillfogar någon stort lidande eller en svår skada eller allvarligt skadar någons hälsa,

2) våldtar någon annan, förslavar någon sexuellt, tvingar någon till prostitution, havandeskap eller sterilisering eller utsätter någon för annat därmed jämförbart grovt sexuellt våld,

3) godtyckligt förstör, beslagtar eller tillägnar sig någon annans egendom utan att detta är nödvändigt av militära skäl,

4) i samband med ett angrepp eller annars plundrar en stad eller någon annan motsvarande plats,

5) tar ut eller värvar barn som inte har fyllt 18 år till väpnade styrkor eller grupper där de används för fientligheter,

6) tvingar en krigsfånge eller någon annan skyddad person att tjänstgöra i en fientlig stats väpnade styrkor eller att delta i krigshandlingar mot sitt eget land,

7) berövar en krigsfånge eller någon annan skyddad person rätten till en rättvis och laglig rättegång eller på något annat sätt förvägrar honom eller henne rättsliga garantier,

8) inleder ett angrepp som kommer att leda till att människor dödas eller skadas eller till vidsträckta, långvariga och allvarliga skador på den naturliga miljön i en omfattning som klart saknar proportion i förhållande till den konkreta och omedelbara militära fördel som kan förväntas,

9) riktar ett angrepp mot civilbefolkning, enskilda civila som inte deltar i fientligheter eller mot civila mål, eller mot personer som fullgör uppgifter i enlighet med Förenta Nationernas stadga (FördrS 1/1956) eller mot egendom som dessa personer använder,

10) riktar ett angrepp mot civila mål som inte försvaras eller ett bombardemang mot dessa, eller ett angrepp mot byggnader som är avsedda för religion, vetenskap, konst, sjukvård eller välgörande ändamål eller mot historiska minnesmärken eller mot personer som bär sådana kännetecken som avses i Genèvekonventionerna eller i tilläggsprotokoll I eller III till dem,

11) missbrukar parlamentärflagga, fiendens flagga, Förenta Nationernas flagga eller en militär beteckning, en uniform eller ett kännetecken enligt Genèvekonventionerna eller tilläggsprotokoll I eller III till dem,

12) håller olagligt fängslad eller tvångsförflyttar eller deporterar en befolkning eller delar av den,

13) tar människor som gisslan, förklarar att nåd inte kommer att ges, utnyttjar civila eller andra skyddade personer för att skydda militära mål, berövar civila personer föda eller andra förnödenheter som är nödvändiga för deras överlevnad eller förhindrar nödvändiga hjälpsändningar eller använder någon annan stridsmetod som är förbjuden enligt folkrätten, eller

14) använder gifter eller giftiga vapen, kvävande eller giftiga gaser eller andra motsvarande ämnen, vapen, projektiler eller tillbehör som kan förorsaka överflödigt skada eller onödigt lidande eller kemiska, biologiska eller andra förbjudna vapen eller stridsmedel,

ska för krigsförbrytelse dömas till fängelse i minst ett år eller på livstid.

För krigsförbrytelse döms även den som begår någon annan gärning som i artikel 8 i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (FördrS 56/2002) är definierad som krigsförbrytelse eller som på något annat sätt bryter mot bestämmelserna i ett för Finland förpliktande internationellt avtal om krig, väpnad konflikt eller ockupation eller mot allmänt erkända och vedertagna folkrättsliga lagar eller sedvänjor som gäller krig.

Försök är straffbart.

6 § (11.4.2008/212)

Grov krigsförbrytelse

Om en krigsförbrytelse begås som ett led i en plan eller politik eller som en del av omfattande krigsförbrytelser och

- 1) brottet riktar sig mot en stor grupp människor,
- 2) genom brottet förorsakas synnerligen stor och vidsträckt skada,
- 3) brottet begås på ett synnerligen rått, grymt eller förnedrande sätt, eller
- 4) brottet begås särskilt planmässigt eller systematiskt,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grov krigsförbrytelse dömas till fängelse i minst åtta år eller på livstid.

Försök är straffbart.

7 § (11.4.2008/212)

Lindrig krigsförbrytelse

Om en krigsförbrytelse, med beaktande av dess följder eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrig krigsförbrytelse dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

7 a § (22.12.2011/1466)

Brott mot förbudet mot infanteriminor

Den som i strid med konventionen om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av infanteriminor samt om deras förstöring (FördrS 13/2012)

- 1) på annat sätt än vad som avses i 5–7 § använder infanteriminor, eller

2) utvecklar, tillverkar, på annat sätt förvärvar, lagrar, innehar eller överlåter infanteriminor eller för sådana minor ut ur landet eller in i landet,

ska för brott mot förbudet mot infanteriminor dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

8 § (11.4.2008/212)

Brott mot förbudet mot kemiska vapen

Den som i strid med konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (FördrS 19/1997)

1) använder kemiska vapen på något annat sätt än vad som avses i 5–7 §,

2) utvecklar, producerar, annars förvärvar, lagrar, innehar eller transporterar kemiska vapen, eller

3) deltar i militära förberedelser för användning av kemiska vapen,

ska för brott mot förbudet mot kemiska vapen dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

9 § (11.4.2008/212)

Brott mot förbudet mot biologiska vapen

Den som

1) använder biologiska vapen eller toxinvapen på något annat sätt än vad som avses i 5–7 §,

2) olagligen framställer, transporterar eller levererar biologiska vapen eller toxinvapen, eller

3) i strid med konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstörande (FördrS 15/1975) utvecklar, framställer,

annars förvärvar, lagrar eller innehar biologiska vapen eller toxinvapen eller vapen, utrustning eller redskap för spridning av biologiska vapen eller toxinvapen,

ska, om inte ett lika strängt eller strängare straff föreskrivs för gärningen någon annanstans i lag, för brott mot förbudet mot biologiska vapen dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

9 a § (4.12.2009/990)

Tortyr

En tjänsteman som tillfogar en annan person svårt fysiskt eller psykiskt lidande

1) för att få information eller en bekännelse av den personen eller en tredje person,

2) för att straffa den personen för en gärning som han eller hon eller en tredje person har begått eller misstänks ha begått,

3) för att hota eller tvinga denna person eller en tredje person, eller

4) på grund av dennes ras, nationella eller etniska ursprung, hudfärg, språk, kön, ålder, familjeförhållanden, sexuella läggning, genetiska arv, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, religion, samhälleliga åsikter, politiska eller fackliga verksamhet eller någon annan därmed jämförbar omständighet,

ska för tortyr dömas till fängelse i minst två och högst tolv år och dessutom till avsättning.

För tortyr döms också en tjänsteman som uttryckligen eller tyst lämnar medgivande till att hans eller hennes underlydande eller en person som annars står under tjänstemannens faktiska myndighet och kontroll begår en gärning som avses i 1 mom.

Försök är straffbart.

Bestämmelserna om tjänstemän i denna paragraf tillämpas också på personer som sköter ett offentligt förtroendeuppdrag eller utövar offentlig makt och, med undantag av avsättningspåföljden, på offentligt anställda arbetstagare och utländska tjänstemän.

10 § (13.5.2011/511)

Hets mot folkgrupp

Den som för allmänheten tillgängliggör eller annars bland allmänheten sprider eller för allmänheten tillhandahåller information, åsikter eller andra meddelanden där en grupp hotas, förtalas eller smädas på grund av ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller på grunder som är jämförbara med de nämnda grunderna, ska för hets mot folkgrupp dömas till böter eller fängelse i högst två år.

10 a § (13.5.2011/511)

Grov hets mot folkgrupp

Om vid hets mot folkgrupp uppmanas eller förleds

1) till folkmord eller förberedelse till sådant, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, mord eller dråp begånget i terroristiskt syfte, eller

2) till annat grovt våld än det som avses i 1 punkten så att den allmänna ordningen och säkerheten klart äventyras genom gärningen,

och hetsen mot folkgrupp även som helhet bedömd är grov, ska gärningsmannen för grov hets mot folkgrupp dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

11 § (13.11.2009/885)

Diskriminering

Den som i näringsverksamhet, yrkesutövning, betjäning av allmänheten, tjänsteutövning eller något annat offentligt uppdrag eller vid anordnande av en offentlig tillställning eller ett allmänt möte utan godtagbart skäl

1) inte betjänar någon viss person på gängse villkor,

2) förvägrar någon tillträde till tillställningen eller mötet eller avlägsnar någon därifrån, eller

3) försätter någon i en uppenbart ojämlig eller väsentligt sämre ställning än andra

på grund av dennes ras, nationella eller etniska ursprung, hudfärg, språk, kön, ålder, familjeförhållanden, sexuella läggning, genetiska arv, funktionsnedsättning eller hälsotillstånd eller religion, samhälleliga åsikter, politiska eller fackliga verksamhet eller någon annan därmed jämförbar omständighet ska, om inte gärningen utgör diskriminering i arbetslivet eller ockerliknande diskriminering i arbetslivet, för diskriminering dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

12 § (30.12.2015/1718)

Förmans ansvar

En militär förman eller en annan förman ska dömas som gärningsman eller som medverkande till straff för de gärningar som avses i 1, 3, 4, 4 a, 4 b, 5–7 och 13 § eller för försök till dessa gärningar, om väpnade styrkor eller underlydande som står under förmannens faktiska myndighet och kontroll begår gärningarna på grund av att förmannen har försummat sin skyldighet att utöva tillsyn över dessa styrkor eller personer på behörigt sätt, och om

1) förmannen antingen har vetat eller med hänsyn till omständigheterna borde ha vetat att styrkorna eller de underlydande personerna var i färd med eller stod i begrepp att utföra brotten i fråga, och

2) förmannen har underlåtit att vidta de behövliga och skäligen åtgärder som kan krävas av honom eller henne för att förhindra att brotten utfördes.

13 § (30.12.2015/1718)

Underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande

En militär förman eller en annan förman som underlåter att vidta de behövliga och skäligen åtgärder som kan krävas av honom eller henne för att till myndigheterna hänskjuta ett i 1, 3, 4, 4 a, 4 b eller 5–7 § eller i denna paragraf avsett brott som en underlydande som står under förmannens faktiska myndighet och kontroll misstänks ha begått, ska för underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

En förman som medverkar i den underlydandes brott eller som enligt villkoren i 12 § är gärningsman eller medverkar i det brott som den underlydande begår ska dock inte dömas för underlåtenhet att anmäla brott av en underlydande.

14 § (11.4.2008/212)

Regeringens befallning och befallning av förman

Den som har begått krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse eller lindrig krigsförbrytelse eller försök till något av dessa brott på befallning av en myndighet som utövar regeringsmakt eller någon annan som utövar offentlig makt eller på befallning av en förman ska inte vara fri från straffansvar, såvida inte

1) personen hade rättslig skyldighet att åtlyda befallningen från regeringen eller från förmannen i fråga,

2) personen inte visste att befallningen var lagstridig, och

3) befallningen inte var uppenbart lagstridig.

14 a § (30.12.2015/1718)

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 4 a och 4 b § tillämpas endast om en angreppshandling enligt 4 a § 3 och 4 mom. begås.

Vid tillämpningen av 4 a och 4 b § tillämpas 5 kap. 7 § 2 mom. inte på en anstiftare eller medhjälpare.

14 b § (30.12.2015/1718)

Åtalsrätt

Om inte något annat följer av 113 eller 114 § i grundlagen, beslutar riksåklagaren om väckande av åtal för aggressionsbrott och för försök eller förberedelse till aggressionsbrott. Riksåklagaren bestämmer då också vem som ska utföra åtalet.

15 § (13.5.2011/511)

Juridiska personers straffansvar

På hets mot folkgrupp och grov hets mot folkgrupp tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

12 kap (21.4.1995/578)

Om landsförräderibrott

1 § (21.4.1995/578)

Äventyrande av Finlands suveränitet

Den som i avsikt att med våld eller hot om våld eller med hjälp av en främmande stats militära eller ekonomiska påtryckning eller stöd

1) lägga Finland eller en del av Finland under en främmande stats makt,

2) lösgöra en del av Finland från det övriga riket eller

3) på något annat lika allvarligt sätt begränsa Finlands statliga självbestämmanderätt

företar en handling som innebär fara för att avsikten förverkligas, skall för äventyrande av Finlands suveränitet dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

2 § (21.4.1995/578)

Krigsanstiftan

Om någon i Finland, eller en finsk medborgare utomlands, under en militär eller internationell politisk kris som berör Finland eller när ett överhängande hot om en sådan kris föreligger, med avsikt att dra in Finland i krig eller utsätta Finland för krigshandlingar

1) offentligt uppmanar en främmande stat att angripa Finland eller Finland att angripa en främmande stat,

2) offentligt sprider uttalanden eller andra meddelanden som syftar till att stämma den allmänna opinionen positiv till angreppshandlingar,

3) systematiskt sprider uppenbart osanna eller vilseledande uppgifter om Finlands försvar eller om landets militär- eller försvarspolitiska avsikter eller

4) orättmätigt begår en våldshandling mot en främmande stat, dess representant, territorium eller egendom

så att handlingen klart ökar faran för att Finland skall invecklas i krig eller utsättas för en krigshandling, skall han för krigsanstiftan dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

3 § (21.4.1995/578)

Landsförräderi

En finsk medborgare som under ett krig, en väpnad konflikt eller en ockupation som berör Finland eller när ett omedelbart hot därom föreligger

1) ansluter sig till fiendens väpnade styrkor,

2) deltar i krigshandlingar eller andra militära aktioner mot Finland,

3) i fiendens tjänst fullgör militära eller civila uppgifter som direkt främjar krigshandlingar mot Finland eller

4) inleder samarbete med fienden eller på något annat motsvarande sätt skadar Finland till förmån för fienden

skall för landsförräderi dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

För landsförräderi döms likaså en utlänning som begår en gärning som avses i 1 mom. 4 punkten medan han vistas i Finland eller medan han är i rikets tjänst.

Försök är straffbart.

Som sådant samarbete med fienden som avses i 1 mom. 4 punkten betraktas inte sådana åtgärder under en ockupation, vilka är uppenbart nödvändiga för att trygga befolkningens levnadsförhållanden.

4 § (21.4.1995/578)

Grovt landsförräderi

Om vid landsförräderi

1) förorsakas fara för att riket eller en del därav råkar under främmande välde eller

2) Finland annars tillfogas synnerligen stor skada

och landsförräderiet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt landsförräderi dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

Försök är straffbart.

5 § (21.4.1995/578)

Spioneri

Den som i avsikt att gynna en främmande stat eller skada Finland skaffar uppgifter om en sådan omständighet beträffande Finlands försvar eller annan beredskap för undantagsförhållanden, Finlands utrikesrelationer, statshushållning, utrikeshandel eller energiförsörjning eller om någon annan därmed jämförbar på Finlands säkerhet inverkan omständighet som, om den kommer till en främmande stats kännedom, kan skada Finlands försvar, säkerhet, utrikesrelationer eller samhällsekonomi, skall för spioneri dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

För spioneri döms också den som för att gynna en främmande stat eller för att skada Finland förmedlar lämnar, röjer eller offentliggör en uppgift som avses i 1 mom.

Försök är straffbart.

Den som hör till fiendens krigsmakt får dömas för spioneri endast om han med hemlighållande av att han hör till fiendens krigsmakt vistas i Finland eller på finska försvarsmaktens krigsoperationsområde. Han får inte dömas för annat spioneri än det som han ertappats med.

6 § (21.4.1995/578)

Grovt spioneri

Om ett spioneri

1) begås under undantagsförhållanden,

2) gäller en omständighet som är av synnerligen stor betydelse för Finlands försvar, säkerhet, utrikesrelationer eller samhällsekonomi eller

3) är ägnat att förorsaka synnerligen stor skada av det slag som avses i 5 §,

och spioneriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt spioneri dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

Försök är straffbart.

7 § (21.4.1995/578)

Röjande av statshemlighet

Den som obehörigen offentliggör, förmedlar, lämnar ut eller röjer eller för sådant ändamål obehörigen skaffar upplysningar om någon omständighet som med hänsyn till Finlands yttre säkerhet har stadgats eller bestämts att hållas hemlig eller som enligt vad gärningsmannen vet är av en sådan beskaffenhet att det är ägnat att allvarligt skada Finlands försvar, säkerhet, utrikesrelationer eller samhällsekonomi om den röjs, skall för röjande av statshemlighet dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

8 § (21.4.1995/578)

Oaktsamt röjande av statshemlighet

Den som av grov oaktsamhet obehörigen offentliggör, förmedlar, lämnar ut eller röjer upplysningar om någon omständighet som med hänsyn till Finlands yttre säkerhet har stadgats eller bestämts att hållas hemlig, skall för oaktsamt röjande av statshemlighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 § (21.4.1995/578)

Olovlig underrättelseverksamhet

Den som i avsikt att skada en främmande stat eller för att gynna en annan främmande stat skaffar upplysningar om en främmande stats försvar eller säkerhet eller om omständigheter med omedelbar inverkan på dem och därigenom skadar eller äventyrar Finlands utrikesrelationer, skall för olovlig underrättelseverksamhet dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Försök är straffbart.

10 § (21.4.1995/578)

Brott mot neutralitetsbestämmelserna

Den som bryter mot de neutralitetsbestämmelser som utfärdats om Finlands förhållande till krigförande främmande stater, skall för brott mot neutralitetsbestämmelserna dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

11 § (21.4.1995/578)

Upprätthållande av landsförrädisk förbindelse

Den som i avsikt att begå brott som avses ovan i detta kapitel träder i förbindelse med en främmande stat eller dess agent, skall för upprätthållande av landsförrädisk förbindelse dömas till böter eller fängelse i högst två år.

13 kap (21.4.1995/578)

Om högförräderibrott

1 § (21.4.1995/578)

Högförräderi

Den som i avsikt att med våld eller hot om våld eller på ett jämförbart sätt genom orättmätigt tvång eller med åsidosättande av statsförfattningen

1) upphäva eller ändra Finlands statsförfattning eller

2) ändra Finlands statsskick

företar en handling som innebär fara för att avsikten förverkligas, skall för högförräderi dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

För högförräderi döms också den som med våld eller hot om våld åsidosätter eller försöker åsidosätta republikens president, statsrådet eller riksdagen eller helt eller delvis hindrar eller försöker hindra dem att utöva sina befogenheter.

2 § (21.4.1995/578)

Grovt högförräderi

Om vid högförräderi

1) gärningsmannen är republikens president, en statsrådsmedlem eller någon annan som hör till statens högsta politiska eller militära ledning,

2) brottet begås med anlitan av en väpnad styrka,

3) brottet begås genom att människor dödas eller

4) brottet på grund av undantagsförhållanden är särskilt farligt

och högförräderiet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt högförräderi dömas till fängelse i minst fyra år eller på livstid.

3 § (21.4.1995/578)

Förberedelse till högförräderi

Den som i syfte att begå högförräderi

1) träder i förbindelse med en främmande stat eller dess agent,

2) tillverkar, skaffar, samlar eller lagrar vapen, ammunition eller annan jämförbar utrustning som lämpar sig för våldshandlingar,

3) ger utbildning i vapenbruk eller användning av annan utrustning som lämpar sig för våldshandlingar eller

4) värvar eller samlar manskap eller utrustar manskap med vapen,

skall för förberedelse till högförräderi dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

För förberedelse till högförräderi döms också den som grundar eller organiserar en sammanslutning vars syfte är att med våld upphäva eller ändra Finlands statsförfattning eller statskick, deltar i ledande ställning eller annars på ett framträdande sätt i en sådan sammanslutnings verksamhet eller, medveten om dess syfte, ger den ett betydande ekonomiskt, organisatoriskt eller annat sådant stöd.

4 § (21.4.1995/578)

Olaglig militär verksamhet

Den som olagligen grundar, organiserar eller utrustar en militärt uppbyggd sammanslutning med politiskt syfte, intar en ledande ställning i en sådan sammanslutning, ekonomiskt eller annars på ett betydande sätt stöder sammanslutningen eller inom den anordnar eller meddelar militär utbildning, skall för olaglig militär verksamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

14 kap (21.4.1995/578)

Om brott mot politiska rättigheter

1 § (21.4.1995/578)

Valbrott

Den som med våld eller hot påverkar eller försöker påverka någon annans röstande eller kandidatur vid ett allmänt val eller en allmän omröstning, skall för valbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 § (21.4.1995/578)

Röstköp

Den som

1) utlovar, erbjuder eller ger någon en belöning eller en annan förmån för att förmå någon att rösta på ett visst sätt eller avstå från att rösta vid ett allmänt val eller en allmän omröstning eller

2) kräver en belöning eller någon annan förmån för att rösta eller avstå från att rösta vid ett allmänt val eller en allmän omröstning,

skall för röstköp dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 § (21.4.1995/578)

Röstningsfusk

Den som vid ett allmänt val eller en allmän omröstning röstar utan rösträtt, i någon annans namn eller mer än en gång, skall för röstningsfusk dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Försök är straffbart.

4 § (21.4.1995/578)

Förvanskande av valresultat

Den som i syfte att åstadkomma att resultatet av ett allmänt val eller en allmän omröstning inte blir riktigt eller inte kan utrönas

1) räknar röster fel,

2) förstör, skadar, undagömmar eller tillför röstsedlar eller ändrar anteckningarna på dem eller

3) på något annat därmed jämförbart sätt ingriper i förrättandet av ett allmänt val eller en allmän omröstning,

skall för förvanskande av valresultat dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

5 § (21.4.1995/578)

Kränkning av politisk handlingsfrihet

Den som med våld eller genom hot som innebär allvarlig fara för annans välbefinnande hindrar någon att

1) uttrycka sin åsikt om allmänna angelägenheter vid ett för detta avsett möte eller en för detta avsedd annan tillställning eller i ett massmedium eller annars offentligt,

2) delta i ett möte, ett demonstrationståg eller i någon annan tillställning som ordnats för någon allmän angelägenhet eller att

3) grunda en förening för allmänna angelägenheter eller att ansluta sig eller eller höra till en sådan eller att vara verksam inom den,

skall för kränkning av politisk handlingsfrihet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För kränkning av politisk handlingsfrihet döms också den som på ett sådant sätt som avses i 1 mom. förmår någon att mot sin vilja yttra sin åsikt om någon allmän angelägenhet vid ett möte eller en annan tillställning eller i ett massmedium eller annars offentligt, att delta i en tillställning som ordnats för någon allmän angelägenhet eller att ansluta sig eller höra till eller vara verksam inom en förening som grundats för sådana angelägenheter.

Försök är straffbart.

6 § (21.4.1995/578)

Hindrande av möte

Den som med våld eller hot om våld orättmätigt hindrar att ett möte, ett demonstrationståg eller en tillställning ordnas för allmänna angelägenheter, skall för hindrande av möte dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

7 § (21.8.1995/1010)

Definitioner

Med allmänna val avses i detta kapitel statliga val, lagtingsval, kommunala val och val av företrädare i Europaparlamentet samt allmänna kyrkliga val.

Med allmän omröstning avses i detta kapitel statliga och kommunala folkomröstningar.

15 kap (24.7.1998/563)

Om brott mot rättskipning

1 § (12.6.2015/735)

Osann utsaga inför domstol

Om

1) ett vittne eller en sakkunnig inför domstol eller

2) någon annan inför domstol under ed eller försäkran lämnar en osann uppgift i saken eller utan lagligt skäl förtiger en omständighet som hör till saken,

ska han eller hon för osann utsaga inför domstol dömas till fängelse i högst tre år.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas också när någon hörs med hjälp av videokonferens, telefon eller någon annan i 17 kap. 52 eller 56 § i rättegångsbalken avsedd teknisk metod för dataöverföring utan att han eller hon är personligen närvarande i domstolen.

2 § (24.7.1998/563)

Osann utsaga vid myndighetsförfarande

Om

1) någon under ed eller försäkran vid ett myndighetsförfarande som kan jämföras med en rättegång,

2) någon annan än den för brottet misstänkte vid förhör där han eller hon är personligen närvarande vid förundersökning i brottmål, eller

3) någon annan än den som har sådan ställning som avses i 6 kap. 2 § 2 mom. i polislagen (872/2011) i förhör där han eller hon är personligen närvarande vid polisundersökning eller därmed jämförbart myndighetsförfarande

lämnar en osann uppgift i saken eller utan lagligt skäl förtiger en omständighet som hör till saken, ska han eller hon för osann utsaga vid myndighetsförfarande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(22.7.2011/815)

En laglig företrädare för en juridisk person, som vid förundersökning förhörs för utredning av denna juridiska persons straffansvar, jämföras med den som är misstänkt för brott.

3 § (24.7.1998/563)

Grov osann utsaga inför domstol

Om vid osann utsaga som avses i 1 §

1) orsakas allvarlig fara för att domstolen dömer en oskyldig till fängelse eller någon annan sträng påföljd eller dömer någon till en betydligt strängare påföljd än han annars skulle dömas till eller för att domstolen med stor sannolikhet fattar ett felaktigt beslut som i något annat avseende åsamkar parten synnerligen kännbar skada,

2) den osanna utsagan eller förtigandet gäller en särskilt betydelsefull omständighet eller

3) brottet begås särskilt planmässigt

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grov osann utsaga inför domstol dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

4 § (12.6.2015/735)

Oaktsam osann utsaga

Den som

1) i egenskap av vittne eller sakkunnig inför domstol eller

2) under ed eller försäkran inför domstol eller vid ett myndighetsförfarande som kan jämföras med en rättegång

av oaktsamhet lämnar en osann uppgift i saken eller förtiger en omständighet som hör till saken, ska för oaktsam osann utsaga dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § (24.7.1998/563)

Försök till anstiftan av osann utsaga

Den som försöker förmå någon att begå ett brott som avses i 1–3 § skall för försök till anstiftan av osann utsaga dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § (24.7.1998/563)

Falsk angivelse

Den som till en förundersöknings- eller annan myndighet eller en domstol lämnar falska uppgifter och därmed orsakar fara för att den angivne på oriktiga grunder anhålls, häktas eller utsätts för något annat tvångsmedel eller åtalas eller döms till straff eller till någon annan straffrättslig påföljd, skall för falsk angivelse dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

7 § (24.7.1998/563)

Bevisförvanskning

Den som i syfte att få en oskyldig dömd till straff eller annars för att skada någon döljer, förstör, skadar, ändrar eller på något annat sätt förvanskar ett föremål, en handling eller något annat bevismaterial som

behövs som bevis vid en domstol eller vid förundersökningen i ett brottmål, och som han vet ha betydelse i saken, skall för bevisförvanskning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För bevisförvanskning skall också den dömas som i sådant syfte som anges i 1 mom. vid en domstol eller vid förundersökningen i ett brottmål på ett vilseledande sätt använder eller till sådan användning överlåter bevismaterial som han vet vara grundlöst eller förvanskat.

8 § (24.7.1998/563)

Grov bevisförvanskning

Om det vid bevisförvanskning

1) orsakas allvarlig fara för att en oskyldig person döms till fängelse eller någon annan sträng påföljd,

2) föremålet för brottet är ett synnerligen viktigt bevis eller

3) brottet begås särskilt planmässigt

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grov bevisförvanskning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

9 § (24.7.1998/563)

Övergrepp i rättssak

Den som orättmätigt

1) med våld eller hot hindrar eller försöker hindra någon att yttra sig som vittne eller sakkunnig eller annars som en person som skall höras eller är part vid en rättegång, förundersökning, polisundersökning eller vid något annat därmed jämförbart myndighetsförfarande, eller som med våld eller hot påverkar eller försöker påverka yttrandets innehåll, eller

2) begår eller hotar begå våld mot någon annan eller en person som står i ett sådant förhållande till honom som avses i 10 § 2 mom. på grund av vad denne yttrat vid ett sådant förhör som avses ovan,

skall, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för övergrepp i rättssak dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

10 § (24.7.1998/563)

Underlåtenhet att anmäla grovt brott

Den som vet att folkmord, förberedelse till folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, aggressionsbrott, förberedelse till aggressionsbrott, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen, brott mot förbudet mot infanteriminor, äventyrande av Finlands suveränitet, landsförräderi, grovt landsförräderi, spioneri, grovt spioneri, högförräderi, grovt högförräderi, våldtäkt, grov våldtäkt, grovt sexuellt utnyttjande av barn, mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, rån, grovt rån, människohandel, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt sabotage, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott, kapning, brott enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 3 punkten som begåtts i terroristiskt syfte, grov miljöförstöring eller grovt narkotikabrott är på färde, men underlåter att i tid medan brottet ännu kan förhindras underrätta myndigheterna eller den som hotas av brottet, ska, om brottet eller ett straffbart försök därtill sker, för underlåtenhet att anmäla grovt brott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. (30.12.2015/1718)

Till straff för underlåtenhet att anmäla grovt brott döms dock inte den som för att förhindra brottet borde ha angivit sin make eller tidigare make eller sin nuvarande sambo, ett syskon eller en släkting i rätt upp- eller nedstigande led, eller borde ha angivit en person till vilken han eller hon har någon annan nära relation som är jämförbar med ett parförhållande eller med släktskap. (12.6.2015/735)

11 § (24.7.1998/563)

Skyddande av brottsling

Den som efter att ha fått veta att ett brott har begåtts hjälper gärningsmannen att undkomma eller förstör bevis och därigenom hindrar eller försöker hindra att gärningsmannen ställs till ansvar för brottet, skall för skyddande av brottsling dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller inte den som är delaktig i brottet eller den som står i ett sådant förhållande till gärningsmannen som nämns i 10 § 2 mom. och inte heller brott för vilket inte bestäms strängare straff än fängelse i sex månader.

12 § (8.1.2016/27)

Utomlands eller i en internationell domstol avgiven osann utsaga

Vid tillämpningen av bestämmelserna om osann utsaga avses med domstol också den genom Förenta Nationernas stadga inrättade Internationella domstolen och andra av organisationen inrättade domstolar, den enhetliga patentdomstol som avses i det i Bryssel den 19 februari 2013 ingångna avtalet om en enhetlig patentdomstol (2013/C 175/01), domstolar i Island och Norge, Europeiska unionens domstol och domstolar i Europeiska unionens medlemsländer samt även andra utländska domstolar då dessa ger en finsk domstol handräckning.

12 § har ändrats genom L 27/2016, som träder i kraft genom förordning. Den tidigare formen lyder:

12 § (24.7.1998/563)

Utomlands avgiven osann utsaga

Vid tillämpningen av bestämmelserna om osann utsaga avses med domstol också den genom Förenta Nationernas stadga inrättade Internationella domstolen och andra av organisationen inrättade domstolar, domstolar i Island och Norge, Europeiska gemenskapernas domstol och domstolar i Europeiska unionens medlemsländer samt även andra utländska domstolar då dessa ger en finsk domstol handräckning.

12 a § (12.7.2002/604)

Brott mot Internationella brottmålsdomstolens rättskipning

Vid tillämpningen av bestämmelserna om osann utsaga, falsk angivelse, bevisförvanskning samt övergrepp i rättssak avses med domstol också Internationella brottmålsdomstolen och med förundersökning i brottmål också förundersökning enligt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen.

13 § (12.6.2015/735)

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna om osann utsaga tillämpas inte, om

1) den som avgett utsagan rättar denna eller uppger det som han eller hon har förtigit innan hörandet eller förhöret avslutas, eller

2) den som avgett utsagan inte har kunnat hålla sig till sanningen utan att löpa risk för att bli ställd till ansvar för ett brott eller en med ett brott jämförbar lagstridig gärning som personen själv har begått.

Bestämmelserna om osann utsaga inför domstol tillämpas inte på ett vittne som hörs i ett brottmål, om vittnet

1) är en målsägande som inte har några anspråk i ärendet,

2) har åtalats för samma gärning eller en gärning som står i omedelbart samband med den gärning som åtalet gäller,

3) har fått ett bötesföreläggande, strafföreläggande eller ordningsbotsföreläggande för en gärning som avses i 2 punkten, (18.11.2016/985)

4) har begått en gärning som med stöd av 3 kap. 9 § i förundersökningslagen inte överlämnas till åklagaren för prövning eller som åklagaren med stöd av 1 kap. 7 eller 8 § i lagen om rättegång i brottmål eller någon annan motsvarande bestämmelse om åtgärdseftergift har beslutat att inte väcka åtal för.

16 kap (24.7.1998/563)

Om brott mot myndigheter

1 § (24.7.1998/563)

Våldsamt motstånd mot tjänsteman

Den som

1) använder eller hotar använda våld för att tvinga en tjänsteman till eller hindra honom från en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt,

2) annars med anledning av en sådan tjänsteåtgärd använder eller hotar använda våld mot den tjänsteman som vidtar åtgärden, eller

3) använder våld mot en tjänsteman eller en person som står i sådant förhållande till honom som avses i 15 kap. 10 § 2 mom. för att hämnas för en sådan tjänsteåtgärd

skall för våldsamt motstånd mot tjänsteman dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

För våldsamt motstånd mot tjänsteman döms också den som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot den som på en tjänstemans begäran eller med dennes samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt. (12.7.2002/604)

2 § (24.7.1998/563)

Motstånd mot tjänsteman

Om våldsamt motstånd mot tjänsteman, med beaktande av att våldet eller hotet varit ringa eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet har begåtts under förmildrande omständigheter, skall gärningsmannen för motstånd mot tjänsteman dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

3 § (24.7.1998/563)

Hindrande av tjänsteman

Den som utan att använda våld eller hot om våld orättmätigt hindrar eller försöker hindra att en tjänsteåtgärd som avses i 1 § vidtas eller som försvårar den, skall för hindrande av tjänsteman dömas till böter.

För hindrande av tjänsteman döms också den som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot den som på en tjänstemans begäran eller med dennes samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt. (12.7.2002/604)

4 § (22.7.2011/815)

Tredska mot polis

Den som

1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en polisman för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,

2) vägrar lämna en polisman personuppgifter som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. i polislagen,

3) underlåter att följa ett tydligt tecken eller en befallning som en polisman ger enligt 2 kap. 11 § 1 mom. i polislagen för att stoppa ett fordon eller få det flyttat,

4) försummar sin biståndsskyldighet enligt 9 kap. 3 § i polislagen, eller

5) utan anledning tillkallar polis eller försvårar polisens verksamhet genom att lämna falska uppgifter,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för tredska mot polis dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

4 a § (15.7.2005/585)

Tredska mot gränsbevakningsman

Den som

1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en gränsbevakningsman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,

2) vägrar lämna en gränsbevakningsman personuppgifter som avses i 36 § 1 mom. i gränsbevakningslagen (578/2005),

3) underlåter att följa ett tydligt tecken eller en befallning som en gränsbevakningsman ger enligt 38 § i gränsbevakningslagen för att reglera trafiken eller stoppa ett fordon eller få det flyttat,

4) underlåter att iaktta ett förbud eller en befallning som en sjöräddningsledare ger med stöd av 11 a § i sjöräddningslagen (1145/2001), eller

5) utan anledning tillkallar en gränsbevakningsman eller försvårar en gränsbevakningsmans verksamhet genom att lämna falska uppgifter,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för tredska mot gränsbevakningsman dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

4 b § (29.4.2016/317)

Tredska mot tullman

Den som

1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,

2) vägrar att lämna en tullman uppgifter som begärs i enlighet med 17 § eller 102 § 1 mom. i tullagen (304/2016) eller 2 kap. 14 eller 15 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015),

3) underlåter att följa ett tydligt tecken eller en tydlig befallning som en tullman ger och som avses i 12 eller 13 § i tullagen för att reglera trafiken eller stoppa ett fortskaffningsmedel eller få det flyttat, eller

4) utan anledning tillkallar en tullman eller försvårar Tullens verksamhet genom att lämna falska uppgifter,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för tredska mot tullman dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

5 § (24.7.1998/563)

Lämnande av oriktiga personuppgifter

Den som i syfte att vilseleda en myndighet uppger falskt namn eller annars lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter om sin identitet eller som i detta syfte använder en annan persons identitetsbevis, pass, körkort eller annat sådant intyg, skall för lämnande av oriktiga personuppgifter dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

6 § (17.8.2007/808)

Bötesfusk

Den som i syfte att bereda sig ekonomisk vinning ger en myndighet för fastställande av böter väsentligt osanna eller vilseledande uppgifter om sina inkomster, sin försörjningsplikt eller om någon annan omständighet som inverkar på betalningsförmågan, skall för bötesfusk dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

7 § (24.7.1998/563)

Registeranteckningsbrott

Den som

1) i syfte att orsaka ett i rättsligt avseende betydelsefullt fel i ett allmänt register, som förs av en myndighet, till registermyndigheten lämnar en oriktig uppgift, eller

2) i syfte att bereda sig eller någon annan nytta eller för att skada en annan utnyttjar ett fel som har tillkommit på det sätt som avses i 1 punkten,

skall för registeranteckningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

Försök är straffbart.

8 § (24.7.1998/563)

Ingivande av osant intyg till myndighet

Den som till en myndighet ger in ett i rättsligt hänseende betydelsefullt osant skriftligt intyg eller en därmed jämförbar teknisk upptagning eller som efter att ha tillverkat ett sådant intyg eller en sådan upptagning överlämnar intyget eller upptagningen till någon annan för att användas för nämnda ändamål skall, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för ingivande av osant intyg till myndighet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För ingivande av osant intyg till myndighet döms också den som bedriver verksamhet som är underställd särskild myndighetstillsyn eller dennes företrädare eller en person som är anställd hos denne eller den som är revisor för ett samfund som står under tillsyn, som i anslutning till en granskning som utförs med stöd av lag eller i övrigt vid uppfyllandet av en i lag bestämd upplysningsskyldighet, för tillsynsmyndigheten uppger en i rättsligt hänseende betydelsefull osann muntlig uppgift.

9 § (24.7.1998/563)

Usurpation av tjänstemannabefogenhet

Den som i syfte att vilseleda någon annan

1) utan laglig rätt vidtar en åtgärd som endast får vidtas av en behörig myndighet som utövar offentlig makt, eller

2) annars uppträder i föregiven egenskap av tjänsteman som utövar offentlig makt i tjänsteuppdrag, skall för usurpation av tjänstemannabefogenhet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

9 a § (4.12.1998/902)

Brott mot besöksförbud

Den som har meddelats besöksförbud eller tillfälligt besöksförbud och som bryter mot ett i avgörandet om besöksförbud preciserat förbud skall för brott mot besöksförbud dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Vid tillämpning av 1 mom. jämställs med besöksförbud en skyddsåtgärd som anmälts till informationsystemet för polisärenden med stöd av 4 § i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (227/2015). Som brott mot besöksförbud anses inte kontakter som i enlighet med 3 § 4 mom. i lagen om besöksförbud (898/1998) har en saklig grund och är uppenbart behövliga. (20.3.2015/229)

10 § (24.7.1998/563)

Överträdelse av myndighetsförbud som gäller egendom

Den som obehörigen

1) bryter lås, sigill, hinder eller en markering, varmed en myndighet har stängt eller avspärrat ett föremål eller något annat objekt eller på annat sätt bryter sig in i ett föremål eller ett annat objekt som på detta sätt stängts av en myndighet,

2) tränger in i en byggnad eller ett rum som stängts av en myndighet, eller annars bryter mot ett förbud som med stöd av 9 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i tvångsmedelslagen (806/2011) har utfärdats för att säkerställa utredningen av ett brott,

3) tar befattning med lös egendom som är föremål för beslag, kvarstad eller utmätning eller vars flyttning till en annan plats har förbjudits av en myndighet, eller

4) i strid med ett myndighetsförbud skingrar eller överlåter egendom eller i strid med ett betalningsförbud betalar en fordran eller lön,

ska för överträdelse av myndighetsförbud som gäller egendom dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

(22.7.2011/815)

Med myndighet avses i 1 mom. 1 punkten finska myndigheter och utländska tullmyndigheter.

11 § (24.7.1998/563)

Brott mot näringsförbud

Den som bryter mot ett näringsförbud eller tillfälligt näringsförbud, skall för brott mot näringsförbud dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För brott mot näringsförbud döms också den som är mellanhand för någon annan vid kringgående av ett näringsförbud eller tillfälligt näringsförbud.

12 § (24.7.1998/563)

Förstörande av bevismedel som är i en myndighets besittning

Den som orättmätigt förstör, tar i sin besittning, skadar eller på annat sätt odugliggör en handling eller något annat bevismedel som finns i ett allmänt arkiv eller i en myndighets besittning, eller ett allmänt register, som förs av en myndighet, eller en del av ett sådant, skall för förstörande av bevismedel som är i en myndighets besittning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

13 § (12.7.2002/604)

Givande av muta

Den som åt en tjänsteman för dennes verksamhet i anställningen utlovar, erbjuder eller ger en gåva eller någon annan förmån som är avsedd för tjänstemannen själv eller någon annan och som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka tjänstemannens verksamhet i anställningen, skall för givande av muta dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För givande av muta döms också den som för en tjänstemans verksamhet i anställningen till någon annan utlovar, erbjuder eller ger en gåva eller förmån som nämns i 1 mom.

14 § (24.7.1998/563)

Grovt givande av muta

Om vid givande av muta

1) syftet med gåvan eller förmånen är att förmå den som saken gäller att i sitt anställningsförhållande handla i strid mot sin plikt till avsevärd nytta för den som ger mutan eller för någon annan eller till kännbar skada eller olägenhet för någon annan, eller

2) värdet av gåvan eller förmånen är avsevärt,

och givandet av muta även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt givande av muta dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

14 a § (10.6.2011/637)

Givande av muta åt riksdagsledamot

Den som åt en riksdagsledamot utlovar, erbjuder eller ger en gåva eller någon annan otillbörlig förmån som inte kan betraktas som normal gästfrihet och som är avsedd för riksdagsledamoten själv eller någon annan, för att ledamoten på grund av förmånen i sitt uppdrag som riksdagsledamot ska verka eller låta bli att verka på ett visst sätt eller som belöning för sådan verksamhet, och gärningen är ägnad att tydligt undergräva förtroendet för en opartisk skötsel av uppdraget som riksdagsledamot, ska för givande av muta åt riksdagsledamot dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Såsom givande av muta åt riksdagsledamot anses inte valfinansiering enligt lagen om kandidaters valfinansiering (273/2009), om inte syftet med valfinansieringen är att kringgå 1 mom.

14 b § (10.6.2011/637)

Grovt givande av muta åt riksdagsledamot

Om vid givande av muta åt riksdagsledamot

1) genom gåvan eller förmånen eftersträvas att förmå den berörda personen att i sitt uppdrag som riksdagsledamot i betydande mån gynna den som har gett mutan eller någon annan eller att orsaka någon annan en kännbar skada eller olägenhet, eller

2) värdet på gåvan eller förmånen är avsevärt,

och givandet av muta åt riksdagsledamot även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt givande av muta åt riksdagsledamot dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

15 § (28.3.2014/256)

Olaga befriande av fånge

Den som olagligen

1) befriar en fånge, anhållen eller gripen eller en person som dömts till arrest enligt lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, ur fängelse eller annat förvar eller från den tjänstemans eller krigsmans uppsikt som bevakar, ledsagar eller transporterar honom eller henne, eller hjälper denne att undkomma, eller

2) hindrar en behörig tjänsteman eller krigsman att gripa en flyende som har förordnats att häktas eller anhållas eller som ska gripas,

ska för olaga befriande av fånge dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

16 § (24.7.1998/563)

Fångrymning

En fånge, en anhållen eller en gripen person i myndigheternas förvar eller en i militära disciplinlagen avsedd arrestant som rymmer eller försöker rymma från en straffanstalt eller ur annat förvar eller från den som bevakar, ledsagar eller transporterar honom, skall för fångrymning dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

17 § (24.7.1998/563)

Fånges vapeninnehav

En fånge, en anhållen eller en gripen person som är i myndigheternas förvar, eller en i militära disciplinlagen avsedd arrestant, som i strid med ett förbud som han har delgetts tillverkar, skaffar eller

innehar skjut- eller eggvapen eller ett därmed jämförbart livsfarligt redskap, skall för fånges vapeninnehav dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

18 § (10.6.2011/637)

Juridiska personers straffansvar

På givande av muta, grovt givande av muta, givande av muta åt riksdagsledamot och grovt givande av muta åt riksdagsledamot tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

19 § (24.7.1998/563)

Begränsningsbestämmelser

Vad som bestäms i 1–3 § i detta kapitel tillämpas inte på gärningar som avses i 17 kap. 6 §.

19 a § (12.7.2002/604)

19 a § har upphävts genom L 12.7.2002/604.

20 § (12.7.2002/604)

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Vid tillämpningen av 1–3 § i detta kapitel jämställs med en tjänsteman mot vilken gärningen är riktad de personer som avses i 40 kap. 11 § och som sköter offentliga förtroendeuppdrag, sådana utländska tjänstemän som är anställda hos Internationella brottmålsdomstolen eller som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning, eller som på finskt territorium med stöd av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) utför förundersökning eller andra tjänsteuppdrag på basis av en begäran om rättshjälp som har framställts eller godkänts av en finsk myndighet, och personer som utövar offentlig makt samt tjänstgörande krigsmän. (11.4.2014/302)

Vid tillämpningen av 9 § i detta kapitel jämställs med tjänstemän personer som avses i 40 kap. 11 § och som sköter offentliga förtroendeuppdrag, sådana utländska tjänstemän som är anställda hos Internationella brottmålsdomstolen eller som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning, eller som på finskt territorium med stöd av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden utför förundersökning eller andra tjänsteuppdrag på basis av en begäran om rättshjälp som har framställts eller godkänts av en finsk myndighet, och personer som utövar offentlig makt. (11.4.2014/302)

Vid tillämpningen av 13 och 14 § i detta kapitel jämställs med tjänsteman mot vilken gärningen är riktad personer som avses i 40 kap. 11 § och som sköter offentliga förtroendeuppdrag, anställda vid offentliga samfund, utländska tjänstemän, personer som utövar offentlig makt och krigsmän.

Vid tillämpningen av 14 a och 14 b § i detta kapitel jämställs med en riksdagsledamot mot vilken den brottsliga gärningen är riktad i 40 kap. 11 § avsedda ledamöter av utländska parlament. (10.6.2011/637)

Om det någon annanstans än i denna lag föreskrivs att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar skall tillämpas på andra personer än dem som avses i 1–4 mom., skall dessa vid tillämpningen av 1–3, 9, 13 och 14 § i detta kapitel jämföras med en tjänsteman mot vilken gärningen är riktad.

17 kap (24.7.1998/563)

Om brott mot allmän ordning

1 § (24.7.1998/563)

Offentlig uppmaning till brott

Den som genom ett massmedium eller offentligen i en folksamling eller genom en skrift eller annan framställning som är bringats till allmän kännedom uppmanar eller förleder till brott så att uppmaningen eller förledandet

1) medför fara för att ett sådant brott eller straffbart försök därtill begås eller

2) annars klart äventyrar den allmänna ordningen eller säkerheten,

skall för offentlig uppmaning till brott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Om uppmaningen eller förledandet leder till att ett brott eller straffbart försök till brott begås, tillämpas vad 5 kap. bestämmer om delaktighet i brott.

1 a § (8.5.2015/564)

Deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet

Den som

1) genom att grunda eller bygga upp en organiserad kriminell sammanslutning eller genom att värva eller försöka värva personer till sammanslutningen,

2) genom att utrusta eller försöka utrusta en organiserad kriminell sammanslutning med explosiva varor, vapen, skjutförnödenheter eller ämnen eller förnödenheter som är avsedda för tillverkning av sådana eller med andra farliga föremål eller ämnen,

3) genom att ordna eller försöka ordna utbildning för en organiserad kriminell sammanslutning eller ge en organiserad kriminell sammanslutning utbildning för brottslig verksamhet,

4) genom att för en organiserad kriminell sammanslutning skaffa eller försöka skaffa eller genom att till en organiserad kriminell sammanslutning överlåta lokaler eller andra utrymmen som den behöver för brottslig verksamhet eller fordon eller andra hjälpmedel av synnerlig vikt för sammanslutningens brottsliga verksamhet,

5) genom att direkt eller indirekt tillhandahålla eller samla in tillgångar för att finansiera den brottsliga verksamheten i en organiserad kriminell sammanslutning,

6) genom att ha hand om en organiserad kriminell sammanslutnings viktiga ekonomiska angelägenheter eller genom att ge ekonomiska eller juridiska råd som är av synnerlig vikt för sammanslutningens brottsliga verksamhet, eller

7) genom att aktivt främja en organiserad kriminell sammanslutnings kriminella syften på något annat väsentligt sätt som till allvarligheten är jämförbart med dessa,

deltar i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet i vilken syftet är att begå ett eller flera brott som anges i det momentet, och om ett sådant brott eller ett straffbart försök till ett sådant brott begås, ska för deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som i 1 mom. 6 punkten föreskrivs om juridisk rådgivning gäller inte uppdrag som juridiskt biträde eller ombud vid förundersökning eller domstolsbehandling av brott eller straffverkställighet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag.

2 § (24.7.1998/563)

Upplopp

Den som, när det är uppenbart att en folksamling står i beråd att begå våld på person eller orsaka avsevärd skada på egendom, med sina gärningar deltar i folksamlingens verksamhet och härvid låter bli att lyda en behörig myndighets i laglig ordning till folksamlingen givna befallning att skingra sig, skall för upplopp dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 § (24.7.1998/563)

Våldsamt upplopp

Den som, när en folksamling begår ett sådant brott som nämns i 16 kap. 1 § eller våld på person eller orsakar avsevärd skada på egendom, med sina gärningar deltar i folksamlingens verksamhet, skall för våldsamt upplopp dömas till böter eller fängelse i högst två år.

4 § (24.7.1998/563)

Anförande av våldsamt upplopp

Den som anstiftar eller anför en folksamling som avses i 3 § skall för anförande av våldsamt upplopp dömas till fängelse i högst fyra år.

5 § (24.7.1998/563)

Förberedelse till väpnat störande av allmän ordning

Den som i avsikt att begå ett brott som avses i 12 kap. 1–4 §, 16 kap. 1 eller 15 § eller i detta kapitel 3 § värvar eller samlar beväpnat manskap, skall för förberedelse till väpnat störande av allmän ordning dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § (24.7.1998/563)

Motstånd mot person som upprätthåller ordningen

Den som med våld eller hot om våld hindrar eller försöker hindra en person som upprätthåller ordningen från att fullgöra en uppgift som enligt lag eller förordning ankommer på honom eller annars försvårar fullgörandet av nämnda uppgift skall, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något

annat ställe i lag, för motstånd mot person som upprätthåller ordningen dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Med person som upprätthåller ordningen avses i denna paragraf

1) en i lagen om upprätthållande av ordning i kollektivtrafik (472/1997) avsedd förare, med föraren jämställd person eller passagerare som på begäran av föraren eller en med föraren jämställd person bistår dessa,

2) en biljettkontrollör som avses i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik (469/1979) och en ordningsvakt som bistår vid kontrollen, samt

3) en väktare eller ordningsvakt som avses i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015).

(21.8.2015/1087)

6 a § (21.8.2015/1087)

Olovligt utövande av näringsverksamhet inom säkerhetsbranschen

Den som, utan att ha ett tillstånd enligt 68 § i lagen om privat säkerhetstjänster utövar bevakningsrörelse eller ordningsvaktsverksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen, ska för olovligt utövande av näringsverksamhet inom säkerhetsbranschen dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 § (24.7.1998/563)

Riksgränsbrott

Den som

1) överskrider eller försöker överskrida Finlands gräns utan att inneha ett till detta berättigande resedokument, visum, uppehållstillstånd eller något annat dokument som kan jämföras med ett resedokument, eller som överskrider eller försöker överskrida gränsen någon annanstans än genom ett tillåtet inrese- eller utreseställe eller i strid med ett på lag grundat förbud,

2) annars bryter mot bestämmelserna om överskridande av gränsen, eller

3) i strid med 51 § i gränsbevakningslagen eller utan tillstånd som avses i 52 § i den lagen vistas eller färdas inom gränszonen eller vidtar någon åtgärd som är förbjuden inom den,

ska för riksgränsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

(28.2.2014/146)

För riksgränsbrott döms inte en utlänning som med anledning av en sådan gärning som avses i 1 mom. avvisas eller utvisas och inte heller en utlänning som på grund av flyktingskap ansöker om asyl eller uppehållstillstånd i Finland. För riksgränsbrott döms inte heller en utlänning som har begått ett brott enligt 1 mom. till följd av att han eller hon har varit föremål för människohandel enligt 25 kap. 3 eller 3 a §. (9.7.2004/650)

7 a § (18.8.2000/756)

Lindrigt riksgränsbrott

Om riksgränsbrottet, med hänsyn till den olovliga vistelsens eller färdens kortvarighet eller den förbjudna verksamhetens art eller andra omständigheter som hänför sig till brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt riksgränsbrott dömas till böter.

Vad som bestäms i 7 § 2 mom. gäller också en gärning som avses i 1 mom.

7 b § (18.8.2000/756)

Territoriekränkning

En militärperson från en främmande stat eller chefen för ett statsfartyg eller ett statsluftfartyg från en främmande stat, som

1) bryter mot territorialövervakningslagen (755/2000) på det sätt som avses i dess 44 §,

2) bryter mot bestämmelser i territorialövervakningslagens 4–9 § om överskridande av gränsen till finskt territorium och uppehåll i landet, eller som

3) bryter mot tillståndsbestämmelserna i ett tillstånd som beviljats med stöd av 10 § territorialövervakningslagen,

skall för territoriekränkning dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För territoriekränkning döms även den som i egenskap av medlem av en i 2 § 5 a-punkten i territorialövervakningslagen avsedd militär styrka utan beteckningar och som deltagare i en sådan styrkas verksamhet bryter mot förbudet enligt 10 a § i territorialövervakningslagen att överskrida gränsen till finskt territorium eller uppehålla sig i landet. (10.7.2017/503)

I ett ärende som gäller territoriekränkning får åklagaren avstå från att väcka åtal och domstolen från att döma till straff, om territoriekränkningen omedelbart har kunnat avbrytas eller om den som gjort sig skyldig till kränkningen har avvisats eller utvisats på grund av gärningen. (10.7.2017/503)

8 § (28.2.2014/146)

Ordnande av olaglig inresa

Den som

1) för in eller försöker föra in en sådan utlänning i Finland, eller genom Finland till ett annat land, som inte har ett resedokument, visum, uppehållstillstånd eller något annat med ett resedokument jämförbart dokument som krävs för inresa,

2) för in eller försöker föra in en sådan utlänning i Finland, eller genom Finland till ett annat land, som har ett i 1 punkten avsett dokument som är falskt eller förfalskat eller har beviljats någon annan, eller som har fått av en myndighet genom att ge osanna eller vilseledande uppgifter som är betydelsefulla för beviljandet av dokumentet, genom att muta myndigheten eller genom våldsamt motstånd mot tjänsteman,

3) ordnar eller förmedlar transport till Finland för en utlänning som avses i 1 eller 2 punkten, eller

4) till någon annan överlåter ett dokument som avses i 2 punkten för att användas i samband med inresa,

ska för ordnande av olaglig inresa dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Som ordnande av olaglig inresa betraktas inte en gärning som bedömd som en helhet bör anses ha begåtts av godtagbara skäl, särskilt med beaktande av gärningsmannens bevekelsegrunder när dessa har samband med humanitära skäl eller nära familjeförhållanden samt sådana förhållanden i utlänningens hemland eller i det land där han eller hon stadigvarande är bosatt som påverkar hans eller hennes säkerhet.

8 a § (9.7.2004/650)

Grovt ordnande av olaglig inresa

Om vid ordnande av olaglig inresa

1) någon uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet tillfogas svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, försätts i livshotande läge eller utsätts för därmed jämförbart synnerligen kännbart lidande, eller

2) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, (8.5.2015/564)

och gärningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grovt ordnande av olaglig inresa dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

9 § (24.7.1998/563)

Egenhandsrätt

Den som för att försvara eller göra gällande sin rätt på egen hand vidtar en åtgärd som han inte skulle få vidta utan en myndighets medverkan skall, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för egenhandsrätt dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

10 § (24.7.1998/563)

Brott mot trosfrid

Den som

1) offentligt hädar Gud eller i kränkande syfte offentligen smädar eller skymfar något som annars hålls heligt inom en kyrka eller ett trossamfund som avses i religionsfrihetslagen (267/1922) eller

2) genom att föra oljud, uppträda hotfullt eller på något annat sätt stör gudstjänst, kyrklig förrättning, annan sådan religionsutövning eller begravning,

skall för brott mot trosfrid dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

ReligionsfrihetsL 267/1922 har upphävts genom L 453/2003, se ReligionsfrihetsL 453/2003 2 §.

11 § (24.7.1998/563)

Hindrande av religionsutövning

Den som med våld eller hot om våld orättmätigt hindrar en kyrka eller ett trossamfund som avses i religionsfrihetslagen att förrätta gudstjänst, kyrklig förrättning eller annan religionsutövning, skall för hindrande av religionsutövning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

12 § (24.7.1998/563)

Brott mot griftefrid

Den som

1) olovligen öppnar en grav eller ur denna tar ett lik eller en likdel, en kista eller en urna,

2) behandlar ett obegravat lik på ett anstötligt sätt, eller

3) skadar eller skändar en grav eller ett minnesmärke över en avliden,

skall för brott mot griftefrid dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

13 § (13.12.2013/879)

Ofog

Den som

1) genom att föra oljud eller på något annat sådant sätt orsakar betydande störning i samband med tjänsteutövning någon annanstans än på en allmän plats eller i ett ämbetsverk, ett kontor, en affär eller en fabrik dit allmänheten inte äger tillträde eller på någon annan motsvarande plats,

2) orsakar betydande störning genom att skicka meddelanden eller ringa samtal till ett ämbetsverk, ett kontor, en affär eller till någon annan motsvarande plats, eller

3) av okynne orsakar falskt alarm genom att använda nödbroms eller larmanordning i ett kollektivt trafikmedel, en hiss eller någon annan anordning,

ska, om inte straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för ofog dömas till böter.

13 a § (26.11.2004/1006)

Olaglig maskering

Den som i anslutning till en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning på allmän plats eller i någon annan folksamling på allmän plats uppträder maskerad till oigenkännlighet med det uppenbara syftet att ta till våld mot person eller skada egendom, skall för olaglig maskering dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

14 § (9.8.2013/585)

Djurskyddsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet genom misshandel, överansträngning, bristfällig skötsel eller bristfällig utfordring eller annars i strid med

1) djurskyddslagen (247/1996) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den,

2) lagen om transport av djur (1429/2006) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den,

3) bilaga I till rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97, eller

4) rådets förordning (EG) nr 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

behandlar ett djur på ett grymt sätt eller utsätter det för onödigt lidande, onödig smärta eller onödig plåga, ska för djurskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

14 a § (14.1.2011/14)

Grovt djurskyddsbrott

Om vid djurskyddsbrott

1) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt,

2) brottet riktar sig mot ett mycket stort antal djur, eller

3) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt djurskyddsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

15 § (14.1.2011/14)

Lindrigt djurskyddsbrott

Om djurskyddsbrottet, med hänsyn till att lidandet, smärtan eller plågan är ringa eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrigt djurskyddsbrott dömas till böter.

15 a § (19.12.2008/863)

Förseelse som avser utsläppande på marknaden av päls av katt eller hund

Den som i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 om att förbjuda utsläppande på marknaden samt import till eller export från gemenskapen av päls av katt och hund och varor som innehåller sådan päls yrkesmässigt på marknaden släpper ut päls av katt eller hund eller varor som innehåller sådan päls, ska för förseelse som avser utsläppande på marknaden av päls av katt eller hund dömas till böter.

16 § (24.7.1998/563)

Anordnande av hasardspel

Den som olovligen anordnar hasardspel eller håller en lokal eller något annat utrymme för hasardspel eller som tillåter hasardspel i en inkvarterings- eller förplägnadsrörelse som han driver, skall för anordnande av hasardspel dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Med hasardspel avses tippning, bingo, totospel och vadhållning, penning- eller varulotterier och kasinoverksamhet samt andra motsvarande spel eller annan motsvarande verksamhet, där vinstutdelningen helt eller delvis beror på slumpen eller på händelser som är oberoende av dem som deltar i spelet eller verksamheten och där en eventuell förlust står i uppenbart missförhållande till åtminstone någon av deltagarnas betalningsförmåga.

16 a § (21.12.2016/1287)

Penningspelsbrott

Den som

1) anordnar penningspel olovligen,

2) säljer eller förmedlar lotter för penningspel som anordnats av någon annan än det i 11 § i lotterilagen (1047/2001) nämnda penningspelsbolaget eller marknadsför sådana penningspel, i strid med förbudet i 62 § 2 mom. 1 punkten i den lagen,

3) säljer eller förmedlar lotter för penningspel till utlandet eller marknadsför penningspel i utlandet i strid med förbudet i 62 § 2 mom. 2 punkten i lotterilagen,

4) utan tillstånd av den som anordnar penningspel säljer eller förmedlar lotter, tar emot spelinsatser eller förmedlar vinster som hänför sig till penningspel som anordnats av det i 11 § i lotterilagen nämnda penningspelsbolaget, i strid med förbudet i 62 § 2 mom. 3 punkten i den lagen, eller

5) i strid med förbudet i 62 § 3 mom. i lotterilagen upplåter en lokal för tillhandahållande av penningautomater, specialautomater eller kasinospel, om dessa tillhandahålls av någon annan än det i 11 § i lotterilagen nämnda penningspelsbolaget,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för penningspelsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

16 b § (20.5.2011/578)

Lotteribrott

Den som

1) anordnar ett annat lotteri än ett sådant som avses i 16 a § 1 punkten utan sådant tillstånd som avses i lotterilagen,

2) på ett annat sätt än vad som avses i 16 a § bryter mot ett förbud i 62 § 1–4 mom. i lotterilagen,

3) använder avkastningen av ett lotteri på ett sätt som väsentligt strider mot en bestämmelse i lag, tillståndet att anordna lotteriet eller tillståndet att ändra det ändamål för vilket avkastningen kan användas,

4) försummar den redovisningsskyldighet som hör samman med anordnandet av lotterier,

5) anordnar ett sådant mindre lotteri som avses i 27 § 1 mom. i lotterilagen utan att uppfylla de villkor som i 5 § i den lagen ställs på den som anordnar ett lotteri,

6) väsentligt eller upprepat bryter mot villkoren eller bestämmelserna i tillståndet att anordna lotteriet,

7) väsentligt eller upprepat anordnar penningspel i strid med den förordning som utfärdats med stöd av 13 c eller 14 § i lotterilagen, eller

8) bryter mot bestämmelserna i 14 b § i lotterilagen om marknadsföring av penningspel,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för lotteribrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

16 c § (24.6.2010/663)

Penninginsamlingsbrott

Den som uppsåtligen

1) anordnar en penninginsamling utan tillstånd enligt lagen om penninginsamlingar (255/2006) eller i strid med 5 § 2 eller 3 mom. i den lagen,

2) anordnar en penninginsamling i strid med förbudet i 9 § i lagen om penninginsamlingar,

3) vid anordnande av en penninginsamling ger målgruppen för insamlingen osanna eller vilseledande uppgifter som är betydelsefulla,

4) lämnar tillståndsmyndigheten enligt lagen om penninginsamlingar en oriktig uppgift om en omständighet som kan påverka möjligheterna att få ett tillstånd till penninginsamling eller villkoren för det, eller hemlighåller en sådan omständighet eller efter att ha fått tillståndet inte underrättar tillståndsmyndigheten om en sådan förändring i förhållandena som tillståndshavaren i samband med beviljandet av tillståndet eller annars särskilt har ålagts att anmäla,

5) i väsentligt hänseende använder de medel som inlutit genom penninginsamlingen i strid med de villkor som uppställts eller förelägganden som givits i tillståndet till penninginsamling eller i ett tillstånd som gäller ändring av användningsändamålet för medlen,

6) försummar redovisnings- eller anmälningskyldigheten enligt 21 § i lagen om penninginsamlingar, eller

7) är verksam som den som i praktiken anordnar en penninginsamling utan något förordnande enligt 15 § 1 mom. i lagen om penninginsamlingar,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för penninginsamlingsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

16 d § (24.6.2010/663)

Lindrigt penninginsamlingsbrott

Om penninginsamlingsbrottet bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrigt penninginsamlingsbrott dömas till böter.

17 § (17.6.2011/713)

Spridning av våldsskildring

Den som saluför, till uthyrning bjuder ut, sprider eller på annat sätt tillhandahåller eller håller tillgängligt eller i detta syfte tillverkar eller i landet för in filmer eller andra bildprogram som visar rått våld, eller upptagningar eller datafiler innehållande filmer eller andra bildprogram som visar rått våld, ska för spridning av våldsskildring dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas inte, om det ska anses befogat att återge våld på grund av att filmen, bildprogrammet, upptagningen eller datafilen är av sådan natur att den tjänar spridning av information eller på grund av att den uppenbart har ett konstnärligt värde.

18 § (9.7.2004/650)

Spridning av pornografisk bild

Den som tillverkar, saluför eller till uthyrning bjuder ut eller på något annat sätt erbjuder eller gör tillgängliga, tillhandahåller, för in i eller ut ur Finland eller genom Finland till ett annat land eller på något annat sätt sprider verklighetsbaserade eller verklighetstroga bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar

1) barn,

2) våld, eller

3) konsumgäns med djur,

ska för spridning av pornografisk bild dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(20.5.2011/540)

Försök är straffbart.

Vad som bestäms i 17 § 2 mom. gäller också bilder och bildupptagningar som avses i denna paragraf.

Som barn betraktas den som är yngre än 18 år och den vars ålder inte kan utredas, om det finns grundad anledning att anta att personen är yngre än 18 år. En bild eller bildupptagning är verklighetsbaserad på det sätt som avses i 1 mom. om den har tillkommit i en situation där ett barn varit föremål för en verklig sedlighetssårande handling, och verklighetstrogen om den är förvillande lik en bild eller en bildupptagning som framställts genom fotografering eller på motsvarande sätt och föreställer en situation där ett barn är föremål för en sedlighetssårande handling. Definitionen av verklighetsbaserad och verklighetstrogen tillämpas på motsvarande sätt i sådana fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten. (20.5.2011/540)

18 a § (9.7.2004/650)

Grov spridning av barnpornografisk bild

Om vid spridning av barnpornografisk bild

1) det barn som skildras är särskilt ungt,

2) bilden också skildrar grovt våld eller synnerligen förnedrande behandling av barnet,

3) brottet begås särskilt planmässigt, eller

4) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, (8.5.2015/564)

och gärningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov spridning av barnpornografisk bild dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Försök är straffbart.

18 b § (17.6.2011/713)

Olaglig visning eller spridning av bildprogram bland minderåriga

Den som för personer under 18 år

1) i strid med vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. i lagen om bildprogram (710/2011) offentligt visar eller bland dem sprider eller på annat sätt för dem tillhandahåller eller håller tillgängligt ett bildprogram som inte har klassificerats eller för vilket det inte har fastställts en åldersgräns på 18 år och i vilket eller i samband med vilket det inte finns tydliga märkningar, eller

2) i strid med förbudet i 6 § 1 mom. i den lag som nämns i 1 punkten offentligt visar eller bland dem sprider eller på annat sätt för dem tillhandahåller eller håller tillgängligt ett bildprogram, vars åldersgräns är 18 år,

ska för olovlig visning eller spridning av bildprogram bland minderåriga dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

19 § (20.5.2011/540)

Innehav av barnpornografisk bild

Den som obehörigen innehar en bild eller bildupptagning som på ett i 18 § avsett sedlighetssårande sätt visar barn, ska för innehav av barnpornografisk bild dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För innehav av barnpornografisk bild döms också den som mot betalning eller annars genom avtal skaffat tillgång till en sådan bild eller bildupptagning som avses i 1 mom. så att den utan lagring är tillgänglig i hans eller hennes dator eller motsvarande tekniska anordning.

20 § (24.7.1998/563)

Sedlighetssårande marknadsföring

Den som i förvärvssyfte

1) till en person som inte har fyllt 15 år överlåter,

2) offentligt ställer ut till allmänt påseende,

3) utan mottagarens samtycke tillställer någon, eller

4) på ett sätt som väcker allmän anstöt offentligt i annons, broschyr, affisch eller annan reklam bjuder ut till försäljning eller förevisar

bilder, bildupptagningar eller föremål som är sedlighetssårande och därigenom ägnade att väcka allmän anstöt, skall för sedlighetssårande marknadsföring dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För sedlighetssårande marknadsföring döms också den som på ett sätt som avses i 1 mom. 4 punkten bjuder ut till försäljning eller förevisar upptagningar som innehåller text eller ljud som är sedlighetssårande och därigenom ägnade att väcka allmän anstöt.

21 § (24.7.1998/563)

Offentlig kränkning av sedligheten

Den som offentligt företar en sedlighetssårande handling på ett sätt som väcker anstöt skall, om straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för offentlig kränkning av sedligheten dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

22 § (24.7.1998/563)

Samlag med nära släkting

Den som har samlag med sitt barn eller dess avkomling, sin förälder eller dennas förälder eller far- eller morförälder eller med sitt syskon, skall för samlag med nära släkting dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För samlag med nära släkting döms inte den som var under aderton år när han eller hon haft samlag med sin egen förälder eller dennas förälder och inte heller den som tvingats eller på ett lagstridigt sätt förmåtts till samlag.

23 § (14.1.2011/14)

Djurhållningsförbud

Den som döms för grovt djurskyddsbrott ska samtidigt av domstolen meddelas djurhållningsförbud. Domstolen kan dock avstå från att meddela djurhållningsförbud, om det finns särskilt vägande skäl för detta. Den som döms för djurskyddsbrott eller lindrigt djurskyddsbrott kan samtidigt meddelas djurhållningsförbud. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som döms för djurskyddsförseelse med stöd av 54 § 1 mom. i djurskyddslagen eller för djurtransportförseelse med stöd av 39 § i lagen om transport av djur och som kan anses olämplig eller oförmögen att sörja för djurens välfärd. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som med stöd av 3 kap. 4 § 2 mom. eller 6 kap. 12 § 4 eller 5 punkten i denna lag inte döms till straff. Djurhållningsförbud meddelas på yrkande av åklagaren.

Den som har meddelats djurhållningsförbud får inte äga, hålla eller sköta djur och inte heller annars sörja för djurs välfärd. Förbudet kan gälla vissa djurarter eller djur över huvud taget. Domstolen kan dock av särskilda skäl förordna att den dömde alltjämt helt eller delvis får äga djur som inte är föremål för brott och som den dömde äger då beslutet fattas, om det är möjligt att i beslutet ange vilka dessa djur är.

Förbudet kan meddelas för minst ett år eller så att det blir bestående. Ett djurhållningsförbud kan meddelas så att det blir bestående, om den som meddelas förbudet

1) har gjort sig skyldig till grovt djurskyddsbrott,

2) tidigare med en lagakraftvunnen dom har dömts till djurhållningsförbud för viss tid, eller

3) har svag hälsa

och han eller hon ska anses bestående olämplig eller oförmögen att äga, hålla eller sköta djur eller annars sörja för deras välfärd.

Djurhållningsförbud gäller även om det överklagas. Om domstolen dock i enlighet med 23 a § 4 mom. förbjuder verkställigheten av en dom som gäller förverkande av djur till staten, gäller djurhållningsförbudet inte sådana djur som har hållits i enlighet med domstolens förordnande.

23 a § (14.1.2011/14)

Förverkandepåföljd som har samband med djurskyddsbrott

Djur som avses i ett djurhållningsförbud och som vid den tidpunkt när beslutet meddelas hålls eller ägs av den som meddelas förbudet ska dömas förverkade till staten. Djur som har varit föremål för ett brott mot djurhållningsförbud ska också dömas förverkade till staten. Till förverkandepåföljd döms oberoende av vem som äger de djur som döms förverkade. I andra hand ska djurens värde dömas förverkat till staten i stället för de djur som varit föremål för ett brott mot djurhållningsförbudet.

En förverkandepåföljd som avses i 1 mom. döms ut på yrkande av åklagaren. På dessa förverkandepåföljder tillämpas 10 kap. 1 § och 11 § 3 mom. På förverkande av värde tillämpas dessutom 10 kap 10 §. På andra än i 1 mom. avsedda förverkandepåföljder tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap.

Domstolen kan förordna att berörda person ska ges tillfälle att själv sälja eller på annat sätt överlåta de djur som han eller hon äger och som avses i förbudet. Om en förverkandepåföljd gäller djur som helt eller delvis ägs av någon annan än den som har meddelats djurhållningsförbud, kan den personen ges tillfälle att utan ersättning avhämta djuren. I domen ska det sättas ut en tid inom vilken djuren ska överlåtas eller avhämtas. Om djuren avhämtas eller överlåts i enlighet med domen, förfaller förverkandepåföljden.

En dom som gäller förverkande av djur till staten kan verkställas även om den överklagas. Om domstolen ger ett tillfälle som avses i 3 mom. att överlåta eller avhämta djuren eller det annars finns särskilt vägande skäl till det, ska domstolen förordna att förverkandepåföljden inte ska verkställas förrän den frist som avses i 3 mom. löper ut eller något annat bestäms i saken eller förverkandepåföljden annars är verkställbar.

23 b § (14.1.2011/14)

Förverkandepåföljd som har samband med hasardspel

En hasardspelsbank och andra sådana pengar och föremål med penningvärde som har använts i ett anordnat hasardspel ska dömas förverkade till staten, oberoende av vem som ägde dem. I övrigt ska 10 kap. iaktas.

24 § (13.5.2011/511)

Juridiska personers straffansvar

På deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, ordnande av olaglig inresa, grovt ordnande av olaglig inresa, djurskyddsbrott, grovt djurskyddsbrott, anordnande av hasardspel, penningspelsbrott, lotteribrott, penninginsamlingsbrott, spridning av våldsskildring, spridning av

pornografisk bild, grov spridning av barnpornografisk bild, innehav av barn-pornografisk bild och sedlighetssårande marknadsföring tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

Vad som bestäms om juridiska personers straffansvar tillämpas också på en sådan offentlig uppmaning till brott som avses i 1 § när det brott som uppmaningen eller förledandet avser är

1) hets mot folkgrupp eller grov hets mot folkgrupp, eller

2) grov ärekränkning eller olaga hot när motivet för uppmaningen eller förledandet är ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller en grund som är jämförbar med de nämnda grunderna.

25 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Om ofog inte har stört den allmänna ordningen får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. Åklagaren får inte heller väcka åtal för sådan sedlighetssårande marknadsföring som avses i 20 § 1 mom. 3 punkten, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

18 kap

Om brott emot familjerättigheter

1 §

Gifver man sig ut till namn eller stånd för annan, än man är, och varder någon deraf bedragen till äktenskapsaftal; eller förleder man någon till äktenskapsaftal derigenom, att man förtiger laga hinder för äktenskap eller omständighet, som kan verka återgång af äktenskap; straffes med fängelse i högst ett år eller böter.

Kommer vigsel dertill, eller varder qvinna, som blifvit till äktenskapsaftal förledd, af bedragaren häfdad; vare straffet tukthus ej öfver två år eller fängelse från och med sex månader till och med två år, eller, vid synnerligen försvårande omständigheter, tukthus i högst fyra år.

Brott som nämns här får inte åtalas av åklagaren, om inte målsäganden anmält brottet till åtal eller vid domstol sökt upplösande av äktenskapsavtalet eller äktenskapet. (13.5.2011/441)

2 §

Hvar, som uppsåtligen understicker eller förbyter barn, eller på annat sätt afsigtligen förändrar eller undertrycker annans familjerättighet, straffes med fängelse.

Föröfvar han brottet för att bereda sig eller annan nytta eller skada annan, dömes till tukthus i högst fem år och förlust af medborgerligt förtroende.

Försök är straffbart.

3 §

Har någon genom antagande af falskt namn eller annat svikligt förfarande beredt sig arf eller annan familjerättighet; dömes till tukthus i högst fem år och förlust af medborgerligt förtroende eller, vid synnerligen mildrande omständigheter, till fängelse ej under sex månader.

Försök är straffbart.

19 kap (24.7.1998/563)

(24.7.1998/563)

19 kap. har upphävts genom L 24.7.1998/563.

20 kap (24.7.1998/563)

Om sexualbrott

1 § (27.6.2014/509)

Våldtäkt

Den som genom våld på person eller med hot om sådant våld tvingar någon till samlag ska för våldtäkt dömas till fängelse i minst ett och högst sex år.

För våldtäkt ska också den dömas som genom att utnyttja att någon till följd av medvetslöshet, sjukdom, funktionsnedsättning, rädsla eller något annat hjälplöst tillstånd inte kan försvara sig eller förmår utforma eller uttrycka sin vilja, har samlag med honom eller henne.

Om våldtäkten med hänsyn till att hotet har varit ringa eller andra omständigheter vid brottet bedömd som en helhet är mindre allvarlig än de gärningar som avses i 1 och 2 mom., ska gärningsmannen dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år. På samma sätt döms den som med annat hot än sådant som avses i 1 mom. tvingar någon annan till samlag. Detta moment tillämpas inte, om våld brukats vid våldtäkten.

Försök är straffbart.

2 § (27.6.2014/509)

Grov våldtäkt

Om vid våldtäkt

- 1) någon orsakas svår kroppsskada, en allvarlig sjukdom eller försätts i livshotande läge,
- 2) brottet begås av flera eller genom brottet orsakas synnerligen kännbart psykiskt eller fysiskt lidande,
- 3) brottet begås mot ett barn som är under arton år,
- 4) brottet begås på ett synnerligen rått, grymt eller förnedrande sätt eller
- 5) används skjut- eller eggvapen eller något annat livsfarligt hjälpmedel eller annars hotas med allvarligt våld,

och våldtäkten även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grov våldtäkt dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

3 § (27.6.2014/509)

3 § har upphävts genom L 27.6.2014/509.

4 § (24.7.1998/563)

Tvingande till sexuell handling

Den som med våld eller hot tvingar en annan att företa eller underkasta sig någon annan sexuell handling än en sådan som avses i 1 § och handlingen väsentligen kränker den andras sexuella självbestämmanderätt, skall för tvingande till sexuell handling dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

För tvingande till sexuell handling ska också den dömas som genom att utnyttja att någon till följd av medvetlöshet, sjukdom, handikapp, rädsla eller något annat hjälplöst tillstånd inte kan försvara sig eller förmår utforma eller uttrycka sin vilja, förmår honom eller henne att företa en i 1 mom. avsedd sexuell handling eller att underkasta sig en sådan handling och denna handling väsentligt kränker hans eller hennes sexuella självbestämmanderätt. (13.5.2011/495)

Försök är straffbart.

5 § (24.7.1998/563)

Sexuellt utnyttjande

Den som genom att utnyttja sin ställning förmår en person som

1) är under aderton år och i en skola eller annan inrättning står under gärningsmannens bestämmanderätt eller övervakning eller i något annat därmed jämförbart underordnat förhållande till gärningsmannen,

2) är under aderton år och vars förmåga att självständigt besluta om sitt sexuella beteende på grund av hans eller hennes omognad samt ålderskillnaden mellan parterna är väsentligt svagare än gärningsmannens, genom att grovt missbruka dennas omogenhet,

3) vårdas på ett sjukhus eller en annan inrättning och på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller något annat svaghetstillstånd har en väsentligt nedsatt förmåga att försvara sig eller utforma eller uttrycka sin vilja, eller (27.6.2014/509)

4) är synnerligen beroende av gärningsmannen, som grovt missbrukar beroendeställningen,

till samlag eller att företa eller underkasta sig någon annan sexuell handling som väsentligt kränker hans eller hennes sexuella självbestämmanderätt, skall för sexuellt utnyttjande dömas till böter eller fängelse i högst fyra år.

2 mom. har upphävts genom L 13.5.2011/495. (13.5.2011/495)

Försök är straffbart.

5 a § (27.6.2014/509)

Sexuellt antastande

Den som genom beröring utsätter en person för en sexuell handling som är ägnad att kränka personens sexuella självbestämmanderätt ska, om inte straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i detta kapitel, för sexuellt antastande dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

6 § (20.5.2011/540)

Sexuellt utnyttjande av barn

Den som genom beröring eller på något annat sätt utsätter ett barn som är under 16 år för en sexuell handling som är ägnad att skada barnets utveckling eller förmår barnet att företa en sådan handling, ska för sexuellt utnyttjande av barn dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

För sexuellt utnyttjande av barn döms också den som har samlag med ett barn som inte har fyllt 16 år, om inte brottet bedömt som en helhet är grovt på det sätt som avses i 7 § 1 mom. För sexuellt utnyttjande av barn döms dessutom den som handlar på ett sätt som avses i 1 mom. eller ovan i detta moment med ett barn som har fyllt 16 men inte 18 år, om gärningsmannen är barnets förälder eller står i en ställning till barnet som motsvarar en förälders och bor i samma hushåll som barnet.

Försök är straffbart.

7 § (20.5.2011/540)

Grovt sexuellt utnyttjande av barn

Om

1) gärningsmannen har samlag med ett barn som inte har fyllt 16 år eller, i ett fall som avses i 6 § 2 mom., med ett barn som har fyllt 16 men inte 18 år, eller

2) vid sexuellt utnyttjande av barn

a) brottet begås mot ett barn vars ålder eller utvecklingsnivå är sådan att brottet är ägnat att orsaka barnet synnerlig skada,

b) brottet begås på ett synnerligen förödmjukande sätt, eller

c) brottet är ägnat att orsaka barnet synnerlig skada på grund av det speciella förtroende som barnet hyser för gärningsmannen eller på grund av att barnet på något annat sätt står i särskilt beroende ställning till gärningsmannen,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt sexuellt utnyttjande av barn dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

Försök är straffbart.

7 a § (20.5.2011/540)

Begränsningsbestämmelse

En handling anses inte som sexuellt utnyttjande av barn eller som i 7 § 1 mom. 1 punkten avsett grovt sexuellt utnyttjande av barn, om den inte kränker den sexuella självbestämmanderätten för den som utsattes för handlingen och det inte råder någon stor skillnad i ålder samt själslig och kroppslig mognad mellan parterna.

8 § (10.4.2015/384)

Utnyttjande av person som är föremål för sexhandel

Den som genom att utlova eller ge en ersättning som representerar ett direkt ekonomiskt värde får någon som är föremål för ett brott som avses i 9 eller 9 a § eller i 25 kap. 3 eller 3 a § att ha samlag eller företa en därmed jämförlig sexuell handling ska, om gärningen inte utgör brott enligt 8 a §, för utnyttjande av person som är föremål för sexhandel dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För utnyttjande av person som är föremål för sexhandel döms också den som drar fördel av en ersättning enligt 1 mom. som utlovats eller getts av en tredje part genom att ha samlag eller företa en därmed jämförlig sexuell handling med en person som är föremål för ett brott som avses i det momentet.

För utnyttjande av person som är föremål för sexhandel döms likaså den som begår en i 1 eller 2 mom. avsedd gärning trots att han eller hon har haft skäl att misstänka att den i 1 eller 2 mom. avsedda personen är föremål för ett brott som avses i 9 eller 9 a § eller i 25 kap. 3 eller 3 a §.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

8 a § (25.8.2006/743)

Köp av sexuella tjänster av ung person

Den som genom att utlova eller ge en ersättning får någon som är under 18 år att ha samlag eller företa någon annan sexuell handling, ska för köp av sexuella tjänster av ung person dömas till böter eller fängelse i högst två år. (20.5.2011/540)

För köp av sexuella tjänster av ung person döms även den som använder i 1 mom. avsedda sexuella tjänster, för vilka någon annan har utlovat eller givit ersättning.

Försök är straffbart.

8 b § (20.5.2011/540)

Lockande av barn i sexuella syften

Den som föreslår ett möte eller andra kontakter med barn så att det av förslagets innehåll eller av omständigheterna annars framgår att syftet är att på det sätt som avses i 17 kap. 18 § 1 mom. tillverka bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar ett barn eller att rikta ett brott som avses i 6 eller 7 § i detta kapitel mot ett barn, ska för lockande av barn i sexuella syften dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, döms för lockande av barn i sexuella syften också den som lockar en person som är under 18 år att ha samlag eller företa någon annan sexuell handling på ett sätt som avses i 8 a § eller uppträda i en anordnad pornografisk föreställning.

Försök till ett brott som avses i 2 mom. är straffbart.

8 c § (20.5.2011/540)

Besökande av en barnpornografisk föreställning

Den som besöker en anordnad föreställning där en person som inte har fyllt 18 år uppträder på ett sedlighetssårande sätt, ska för besökande av en barnpornografisk föreställning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

9 § (24.7.1998/563)

Koppleri

Den som för att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning

1) ordnar ett rum eller något annat ställe för samlag eller en därmed jämförlig sexuell handling som utförs av någon mot ersättning eller för en uppenbart sedlighetssårande handling som mot ersättning utförs av ett barn under 18 år,

2) väsentligt främjar en sådan handling genom att som en etablerad del av sin affärsverksamhet inkvartera någon som utför handlingen,

3) genom förmedling av kontaktuppgifter eller på annat sätt marknadsför att någon utför sådana handlingar, medveten om att detta handlande väsentligt främjar gärningens fullbordan,

4) på annat sätt utnyttjar att någon utför sådana handlingar, eller

5) förleder någon till sådana handlingar,

ska för koppleri dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

(19.12.2014/1177)

Försök är straffbart.

9 a § (9.7.2004/650)

Grovt koppleri

Om vid koppleri

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

2) brottet begås särskilt planmässigt, eller

3) brottet riktar sig mot ett barn under 18 år,

och gärningen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grovttkoppleri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

(19.12.2014/1177)

Försök är straffbart.

10 § (27.6.2014/509)

Definitioner

Med samlag avses i denna lag inträngande med könsorgan i en annans kropp eller sexuellt inträngande i en annans könsorgan eller anus eller tagande av en annans könsorgan i sin kropp.

Med sexuell handling avses i denna lag en gärning som har en väsentligt sexuell innebörd med hänsyn till gärningsmannen och den som gärningen riktar sig mot samt gärningsomständigheterna.

11 § (27.6.2014/509)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för sexuellt antastande som riktats mot en person som fyllt arton år, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

12 § (27.6.2014/509)

12 § har upphävts genom L 27.6.2014/509.

13 § (20.5.2011/540)

Juridiska personers straffansvar

På koppleri och grovt koppleri tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar. Detsamma gäller ett i 8 b § 1 mom. avsett brott där någon föreslår ett möte eller andra kontakter med barn i syfte att tillverka bilder eller bildupptagningar som på ett sedlighetssårande sätt visar ett barn.

21 kap (21.4.1995/578)

Om brott mot liv och hälsa

1 § (21.4.1995/578)

Dråp

Den som dödar någon skall för dråp dömas till fängelse på viss tid, minst åtta år.

Försök är straffbart.

2 § (21.4.1995/578)

Mord

Om ett dråp begås

1) med berått mod,

2) på ett synnerligen rått eller grymt sätt,

3) så att allvarlig allmän fara förorsakas eller

4) genom att en tjänsteman dödas, medan denne på tjänstens vägnar upprätthåller ordning och säkerhet, eller på grund av tjänsteåtgärd

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för mord dömas till fängelse på livstid.

Försök är straffbart.

3 § (21.4.1995/578)

Dråp under förmildrande omständigheter

Om ett dråp, med beaktande av de exceptionella förhållandena när brottet begicks, gärningsmannens motiv eller andra omständigheter som har samband med brottet, bedömt som en helhet har begåtts under förmildrande omständigheter, skall gärningsmannen för dråp under förmildrande omständigheter dömas till fängelse i minst fyra och högst tio år.

Försök är straffbart.

4 § (21.4.1995/578)

Barnadråp

En kvinna som i ett tillstånd av utmattning eller ångest på grund av nedkomsten dödar sitt barn, skall för barnadråp dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

5 § (21.4.1995/578)

Misshandel

Den som begår fysiskt våld mot någon eller som utan att begå sådant våld skadar någons hälsa, tillfogar honom smärta eller försätter honom i medvetlöshet eller något annat motsvarande tillstånd, skall för misshandel dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

6 § (13.7.2001/654)

Grov misshandel

Om vid misshandel

1) någon tillfogas svår kroppsskada eller en allvarlig sjukdom eller försätts i livshotande läge,

2) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt, eller

3) används skjut- eller eggvapen eller något annat jämförbart livsfarligt hjälpmedel

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grov misshandel dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

Försök är straffbart.

6 a § (14.6.2013/435)

Förberedelse till grovt brott mot liv eller hälsa

Den som för att begå något av de brott som avses i 1–3 eller 6 §

1) innehar ett skjut- eller eggvapen eller något annat jämförbart livsfarligt redskap eller ett redskap som är särskilt lämpat som redskap vid brottet,

2) kommer överens med någon annan om att begå ett ovannämnt brott eller gör upp en detaljerad plan för att begå brottet, eller

3) lejer eller befäller någon annan att begå eller på annat sätt anstiftar ett ovannämnt brott eller lovar eller erbjuder sig att begå brottet,

ska för förberedelse till grovt brott mot liv eller hälsa dömas till fängelse i högst fyra år.

Om faran för att brottet skulle fullbordas var obetydlig av andra än tillfälliga orsaker eller om personen frivilligt avstod från förberedelsen till brottet, förhindrade att förberedelsen fortsatte eller på något annat sätt eliminerade betydelsen av sin egen verksamhet vid förberedelsen till brottet, ska det som föreskrivs i 1 mom. dock inte tillämpas.

7 § (21.4.1995/578)

Lindrig misshandel

Om misshandeln, med hänsyn till att våldet, kränkningen av den kroppsliga integriteten eller den skada som tillfogats offrets hälsa har varit mindre betydande eller med beaktande av andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig misshandel dömas till böter.

8 § (21.4.1995/578)

Dödsvållande

Den som av oaktsamhet förorsakar någons död skall för dödsvållande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 § (21.4.1995/578)

Grovt dödsvållande

Om döden vid dödsvållande förorsakas genom grov oaktsamhet och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt dödsvållande dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

10 § (21.4.1995/578)

Vållande av personskada

Den som av oaktsamhet förorsakar någon annan en kroppsskada eller sjukdom som inte är ringa, skall för vållande av personskada dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

11 § (21.4.1995/578)

Grovt vållande av personskada

Om kroppsskadan eller sjukdomen vid vållande av personskada förorsakas genom grov oaktsamhet och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt vållande av personskada dömas till böter eller fängelse i högst två år.

12 § (21.4.1995/578)

Deltagande i slagsmål

Den som genom fysiskt våld eller någon annan gärning deltar i ett slagsmål eller ett överfall, som flera tar del i och där någon antingen dödas eller avsiktligen tillfogas svår kroppsskada eller en allvarlig sjukdom, skall, om han hade anledning att befara en sådan följd av slagsmålet eller överfallet, för deltagande i slagsmål dömas till böter eller fängelse i högst två år.

13 § (21.4.1995/578)

Framkallande av fara

Den som uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet utsätter någon för allvarlig fara till liv eller hälsa skall, om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för framkallande av fara dömas till böter eller fängelse i högst två år.

14 § (21.4.1995/578)

Utsättande

Den som försätter någon annan i ett hjälplöst läge eller lämnar någon som han är skyldig att dra försorg om i ett sådant läge och därigenom utsätter denne för fara till liv eller hälsa, skall för utsättande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

15 § (21.4.1995/578)

Försummande av räddningsåtgärd

Den som vet att någon befinner sig i livsfara eller allvarlig fara för hälsa, men underlåter att ge eller skaffa denne sådan hjälp som skäligen kan krävas av honom med beaktande av hans möjligheter och situationens art, skall för försummande av räddningsåtgärd dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

16 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Åklagaren får väcka åtal för lindrig misshandel endast om målsäganden anmäler brottet till åtal eller gärningen har riktat sig mot

1) en person som är yngre än arton år,

2) gärningsmannens make eller tidigare make, syskon, släkting i rakt upp- eller nedstigande led eller den som har eller har haft gemensamt hushåll med gärningsmannen, eller mot någon annan person som annars är eller har varit närstående till gärningsmannen på grund av ett med dessa jämförbart personligt förhållande, eller

3) en person på grund av hans eller hennes arbetsuppgifter och gärningsmannen inte hör till arbetsplatsens personal.

Åklagaren får väcka åtal för vållande av personskada endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

17 § (30.7.2004/712)

17 § har upphävts genom L 30.7.2004/712.

18 § (11.4.2014/302)

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Vid tillämpningen av 2 § 4 punkten i detta kapitel jämställs med en tjänsteman mot vilken gärningen är riktad de personer som avses i 40 kap. 11 § och som sköter offentliga förtroendeuppdrag, sådana utländska tjänstemän som är anställda hos Internationella brottmålsdomstolen eller som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande eller förundersökning, eller som på finskt territorium med stöd av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden utför förundersökning eller andra tjänsteuppdrag på basis av en begäran om rättshjälp som har framställts eller godkänts av en finsk myndighet, personer som utövar offentlig makt och personer som avses i 16 kap. 20 § 5 mom.

22 kap (29.5.2009/373)

Om kränkning av foster, embryo och genom

1 § (29.5.2009/373)

Olagligt avbrytande av havandeskap

Den som utan sådant tillstånd som krävs i lagen om avbrytande av havandeskap (239/1970) eller annars obehörigen avbryter en annans havandeskap, ska för olagligt avbrytande av havandeskap dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

En kvinna vars havandeskap avbryts genom den gärning som avses i 1 eller 2 mom. bestraffas inte som gärningsman eller för medverkan till olagligt avbrytande av havandeskap eller för försök till gärningen. Kvinnan kan dock dömas till straff för ett sådant brott som avses i 13 § i lagen om avbrytande av havandeskap.

2 § (29.5.2009/373)

Grovt olagligt avbrytande av havandeskap

Om vid olagligt avbrytande av havandeskap

1) orsakas allvarlig fara för kvinnans liv eller hälsa, eller

2) brottet begås mot kvinnans vilja,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt olagligt avbrytande av havandeskap dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (29.5.2009/373)

Olagligt ingrepp i embryo

Den som bedriver

1) forskning som gäller embryo utan ett sådant tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården som avses i 11 § 1 mom. i lagen om medicinsk forskning (488/1999), nedan forskningslagen, eller utan ett sådant skriftligt samtycke av dem som donerat könscellerna eller kvinnan som avses i 12 § i

forskningslagen eller forskning som gäller foster utan ett sådant skriftligt samtycke av den gravida kvinnan som avses i 14 § i forskningslagen,

2) forskning som gäller embryo i strid med begränsningarna enligt 11 § 2 mom. och 13 § 3 mom. i forskningslagen eller vidtar annan åtgärd som innebär ingrepp i embryo i strid med de förbud som avses i 13 § 1 och 2 mom. i forskningslagen, eller

3) forskning som gäller embryo eller könsceller i strid med det förbud som avses i 15 § i forskningslagen,

ska för olagligt ingrepp i embryo dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

4 § (29.5.2009/373)

Olagligt ingrepp i genom

Den som bedriver forskning som innebär ett ingrepp i en människas, ett mänskligt embryos eller ett fosters integritet och vars syfte är att göra det möjligt att

1) klona en människa,

2) framställa en människa genom att förena embryon, eller

3) framställa en människa genom att förena mänskliga könsceller och arvsfaktorer från djur,

ska för olagligt ingrepp i genom dömas till böter eller fängelse i högst två år.

5 § (29.5.2009/373)

Olaglig användning av könsceller

Den som

1) vid assisterad befruktning använder könsceller eller embryon i strid med de allmänna begränsningarna enligt 4 § 1 mom. i lagen om assisterad befruktning (1237/2006),

2) påverkar eller försöker påverka egenskaperna hos barnet genom att välja ut könsceller eller embryon eller på annat sätt i strid med 5 § i lagen om assisterad befruktning,

3) utan ett sådant samtycke av donatorn som avses i 16 eller 20 § i lagen om assisterad befruktning för assisterad befruktning tar emot, lagrar eller använder könsceller eller embryon,

4) lagrar könsceller eller embryon eller utför assisterad befruktning utan ett sådant tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården som avses i 24 § i lagen om assisterad befruktning eller i strid med den tidsgräns som anges i 6 § 3 mom. i lagen om assisterad befruktning, eller

5) utför assisterad befruktning utan ett sådant skriftligt tillstånd av den som får behandling som avses i 8 § 1 punkten i lagen om assisterad befruktning eller i strid med 4 punkten i den nämnda paragrafen efter det att den som gett sitt samtycke till assisterad befruktning har återkallat samtycket eller avlidit,

ska för olaglig användning av könsceller dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § (20.1.2012/28)

Kränkning av ett barns identitet

Den som underlåter att iaktta

1) det som i 12 § 2 eller 3 mom. eller 14 § i lagen om assisterad befruktning föreskrivs om användning av, innehållet i, anteckning av eller underrättelse om donatorskoden,

2) det som i 18 § i lagen om assisterad befruktning föreskrivs om anmälan till donationsregistret,

3) det som i 10 § 2 mom., 28 eller 30 § i lagen om assisterad befruktning föreskrivs om utlämnande, överföring, deponering eller förvaring av uppgifter och handlingar, eller

4) det som i 92 eller 93 § i adoptionslagen (22/2012) föreskrivs om bevarande eller överlämnande av handlingar eller utlämnande av uppgifter,

på ett sådant sätt att gärningen är ägnad att äventyra barnets rätt att få reda på sitt ursprung, ska för kränkning av ett barns identitet dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

23 kap (30.4.1999/545)

Om trafikbrott

1 § (30.4.1999/545)

Äventyrande av trafiksäkerheten

En vägtrafikanter som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot vägtrafiklagen eller fordonslagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser på ett sätt som är ägnat att äventyra någon annans säkerhet, skall för äventyrande av trafiksäkerheten dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.
(11.12.2002/1094)

För äventyrande av trafiksäkerhet döms också den som på ett sätt som avses i 1 mom.

1) när han ansvarar för manövreringen av ett fartyg eller sköter en uppgift som väsentligt påverkar dess trafiksäkerhet bryter mot sjötrafiklagen (463/1996) eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller för att förhindra sammanstötningar av fartyg till sjöss, i inre farvatten eller kanaler,

2) när han styr ett luftfartyg, arbetar såsom medlem av dess besättning, sköter någon annan flygsäkerhetsuppgift eller annars bryter mot luftfartslagen (281/1995) eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, eller

3) när han för ett tåg eller sköter någon annan uppgift som väsentligt påverkar tågsäkerheten bryter mot bestämmelser om tågsäkerheten.

Denna paragraf tillämpas inte, om det förfarande som avses i 1 mom. eller 2 mom. 1 eller 3 punkten endast är ägnat att förorsaka ringa fara.

LuftfartsL 281/1995 har upphävts genom L 1242/2005, se LuftfartsL 864/2014.

2 § (30.4.1999/545)

Grovt äventyrande av trafiksäkerheten

Om föraren av ett motordrivet fordon eller en spårvagn vid äventyrande av trafiksäkerheten uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) avsevärt överskrider den högsta tillåtna hastigheten,
- 2) börjar köra om när sikten är otillräcklig för en trygg omkörning eller när omkörning annars är förbjuden,
- 3) försummar av trafiksäkerheten betingad plikt att stanna eller väja, eller
- 4) på ett annat härmed jämförbart sätt bryter mot trafikreglerna,

så att brottet är ägnat att förorsaka allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa, skall han för grovt äventyrande av trafiksäkerheten dömas till minst 30 dagsböter eller till fängelse i högst två år.

För grovt äventyrande av trafiksäkerheten döms också den som vid äventyrande av trafiksäkerheten uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) när han ansvarar för manövreringen av ett fartyg eller sköter en uppgift som väsentligt påverkar dess trafiksäkerhet försummar att på behörigt sätt hålla utkik, inte iakttar en med hänsyn till förhållandena trygg hastighet, vid fara för sammanstötning inte iakttar väjningsplikt eller på ett annat härmed jämförbart sätt bryter mot sjötrafiklagen eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller för att förhindra sammanstötningar av fartyg till sjöss, i inre farvatten eller kanaler,

2) när han styr ett luftfartyg, arbetar såsom medlem av dess besättning, sköter någon annan flygsäkerhetsuppgift eller annars bryter mot luftfartslagen eller mot bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, eller

3) när han för ett tåg eller sköter någon annan uppgift som väsentligt påverkar tågsäkerheten bryter mot bestämmelser om tågsäkerheten,

så att brottet är ägnat att förorsaka allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa.

3 § (20.12.2002/1198)

Rattfylleri

Den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha förtärt alkohol i en sådan mängd att alkoholhalten under eller efter färden är minst 0,5 promille i hans blod eller minst 0,22 milligram per liter i hans utandningsluft, skall för rattfylleri dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

För rattfylleri döms också den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha använt narkotika så att en verksam beståndsdel i narkotikan eller en ämnesomsättningsprodukt från den finns i hans blod under eller efter färden. Bestämmelsen i detta moment tillämpas dock inte, om beståndsdel eller ämnesomsättningsprodukten härrör från ett läkemedelspreparat som föraren har haft rätt att använda.

För rattfylleri döms också den som för ett motordrivet fordon eller en spårvagn efter att ha intagit annat rusmedel än alkohol eller intagit sådant rusmedel och alkohol så att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt.

4 § (20.12.2002/1198)

Grovt rattfylleri

Om vid rattfylleri

1) alkoholhalten är minst 1,2 promille i gärningsmannens blod eller minst 0,53 milligram per liter i hans utandningsluft, eller

2) gärningsmannens förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt, eller

3) gärningsmannen har intagit annat rusmedel än alkohol eller intagit sådant rusmedel och alkohol så att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt,

och omständigheterna är sådana att brottet är ägnat att äventyra någon annans säkerhet, skall gärningsmannen för grovt rattfylleri dömas till minst 60 dagsböter eller till fängelse i högst två år.

5 § (15.6.2012/296)

Fylleri i sjötrafik

Den som manövrerar ett fartyg eller som i ett fartyg sköter en uppgift som väsentligt påverkar fartygets trafiksäkerhet, efter att ha

1) förtärt alkohol i en sådan mängd att alkoholhalten medan uppgiften utförs eller därefter är minst 1,0 promille i hans eller hennes blod eller minst 0,44 milligram per liter i utandningsluften, eller att hans eller hennes förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt, eller

2) intagit annat rusmedel än alkohol eller intagit sådant rusmedel och alkohol så att hans eller hennes förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt,

och omständigheterna är sådana att gärningen är ägnad att äventyra någon annans säkerhet, ska för fylleri i sjötrafik dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

För fylleri i sjötrafik döms också den som manövrerar ett fartyg i yrkesmässig sjötrafik, eller i ett sådant fartyg på förordnande sköter en arbetsuppgift som väsentligt påverkar fartygets trafiksäkerhet eller förhindrandet av miljöförorening, efter att ha förtärt alkohol i en sådan mängd att alkoholhalten medan uppgiften utförs eller därefter är minst 0,5 promille i hans eller hennes blod eller minst 0,22 milligram per liter i utandningsluften.

För fylleri i sjötrafik döms dock inte, om det fartyg som manövrerats är en roddbåt eller ett med en sådan i fråga om storlek, fart eller annars jämförbart fartyg eller om den uppgift som avses i 1 mom. har skötts i ett sådant fartyg.

6 § (20.12.2002/1198)

Fylleri i lufttrafik

Den som styr ett luftfartyg, arbetar såsom medlem av dess besättning eller sköter någon annan flygsäkerhetsuppgift efter att ha förtärt alkohol i en sådan mängd att alkoholhalten medan uppgiften utförs eller därefter är minst 0,5 promille i hans blod eller minst 0,22 milligram per liter i hans utandningsluft, eller att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt, skall för fylleri i lufttrafik dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

För fylleri i lufttrafik döms också den som styr ett luftfartyg, arbetar såsom medlem av dess besättning eller sköter någon annan flygsäkerhetsuppgift efter att ha använt narkotika så att en verksam beståndsdel i narkotikan eller en ämnesomsättningsprodukt från den finns i hans blod medan uppgiften

utförs eller därefter. Bestämmelsen i detta moment tillämpas dock inte, om beståndsdelen eller ämnesomsättningsprodukten härrör från ett läkemedelspreparat som den som sköter uppgiften har haft rätt att använda.

För fylleri i lufttrafik döms också den som sköter en sådan uppgift som nämns i 1 och 2 mom. efter att ha intagit annat rusmedel än alkohol eller intagit sådant rusmedel och alkohol så att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt.

7 § (20.12.2002/1198)

Fylleri i tågtrafik

Den som för ett tåg eller sköter någon annan uppgift som väsentligt påverkar tågsäkerheten efter att ha förtärt alkohol i en sådan mängd att alkoholhalten medan uppgiften utförs eller därefter är minst 0,5 promille i hans blod eller minst 0,22 milligram per liter i hans utandningsluft, eller att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt, skall för fylleri i tågtrafik dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

För fylleri i tågtrafik döms också den som för ett tåg eller sköter någon annan uppgift som väsentligt påverkar tågsäkerheten efter att ha använt narkotika så att en verksam beståndsdel i narkotikan eller en ämnesomsättningsprodukt från den finns i hans blod medan uppgiften utförs eller därefter.

Bestämmelsen i detta moment tillämpas dock inte, om beståndsdelen eller ämnesomsättningsprodukten härrör från ett läkemedelspreparat som den som utför uppgiften har haft rätt att använda.

För fylleri i tågtrafik döms också den som sköter en sådan uppgift som nämns i 1 och 2 mom. efter att ha intagit annat rusmedel än alkohol eller intagit sådant rusmedel och alkohol så att hans förmåga till de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt.

8 § (30.4.1999/545)

Överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad

Den som överlämnar ett motordrivet fordon, en spårvagn, ett tåg, ett fartyg som avses i 5 § eller ett luftfartyg att föras, manövreras eller styrs av en person som uppenbart befinner sig i sådant tillstånd att han gör sig skyldig till ett brott som nämns i 3–7 §, eller överlåter en uppgift som avses i 5–7 § till en sådan person, skall för överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

9 § (30.12.2015/1611)

Trafikfylleri med motorlöst fordon

En vägtrafikanter som för ett motorlöst fordon, en motoriserad cykel eller ett lätt elfordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel och därigenom äventyrar någon annans säkerhet, ska för trafikfylleri med motorlöst fordon dömas till böter eller till fängelse i högst tre månader.

För trafikfylleri med motorlöst fordon döms också en vägtrafikanter som under påverkan av alkohol eller annat rusmedel för, i en hastighet som överskrider gångfart, ett handdrivet förflyttningshjälpmedel eller ett sådant förflyttningshjälpmedel som stöder eller ersätter förflyttning till fots och som har en elmotor med en effekt på högst 1 kilowatt och vars största konstruktiva hastighet är högst 15 km/h, och därigenom äventyrar någon annans säkerhet.

10 § (30.4.1999/545)

Förande av fortskaffningsmedel utan behörighet

Den som för, manövrerar eller styr ett motordrivet fordon, en spårvagn, ett tåg, ett fartyg eller ett luftfartyg utan att inneha körkort eller certifikat över sådan kompetens som krävs, skall för förande av fortskaffningsmedel utan behörighet dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

För förande av fortskaffningsmedel utan behörighet döms också den som utan sådan kompetens som krävs åtar sig en uppgift som väsentligt inverkar på trafiksäkerheten hos ett tåg, ett fartyg eller ett luftfartyg.

11 § (30.4.1999/545)

Smitning i vägtrafik

Försummar en förare av ett motordrivet fordon eller en spårvagn, som har varit inblandad i en trafikolycka sin skyldighet att omedelbart stanna och efter förmåga bistå skadade, skall han, om strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för smitning i vägtrafik dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

11 a § (24.5.2002/400)

Störande av trafik

Den som avsevärt stör den allmänna flyg-, spår- eller sjötrafikens gång, skall för störande av trafik dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om störande av vägtrafik och spårvagnstrafik bestäms i vägtrafiklagen.

12 § (11.12.2002/1094)

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) vägtrafikant var och en som befinner sig på en väg eller i ett fordon på en väg eller i en spårvagn,

1 a) narkotika sådan narkotika som avses i narkotikalagen (373/2008), (30.5.2008/374)

2) rusmedel även läkemedel som sätter ner prestationsförmågan,

3) motordrivet fordon ett fordon som drivs med maskinkraft; motordrivna fordon är bilar, mopeder, motorcyklar, motoriserade trehjulingar, lätta och tunga fyrhjulingar, traktorer, motorredskap och terrängfordon, (30.12.2015/1611)

4) fartyg färdmedel och anordningar som har kontakt med vattnet och är avsedda för färd på vatten,

5) tåg ett lokomotiv eller en helhet som bildas av lokomotiv och vagnar samt annat spårvägsfordon som drivs med maskinkraft, med undantag för spårvagn,

6) uppgifter som väsentligt påverkar tågsäkerheten en sådan uppgift i vilken ett felaktigt förfarande eller en försummelse kan äventyra säkerheten i tågtrafiken, inklusive organisatoriskt arbete och växlingsarbete som innebär att vagnar flyttas på en bangård eller på industrispår.

24 kap (9.6.2000/531)

Om kränkning av integritet och frid samt om ärekränkning

1 § (13.12.2013/879)

Hemfridsbrott

Den som obehörigen

1) tränger sig in eller i smyg eller genom att vilseleda någon tar sig in på en hemfridskyddad plats eller gömmer sig eller stannar kvar på en sådan plats, eller

2) stör någons hemfrid genom att föra oväsen eller kasta föremål eller på något annat motsvarande sätt,

ska för hemfridsbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

1 a § (13.12.2013/879)

Brott mot kommunikationsfrid

Den som i syfte att störa skickar meddelanden eller ringer till någon annan upprepade gånger så att gärningen är ägnad att orsaka denne betydande störning eller olägenhet, ska för brott mot kommunikationsfrid dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

2 § (9.6.2000/531)

Grovt hemfridsbrott

Om vid hemfridsbrott

1) gärningsmannen eller en delaktig i syfte att begå gärningen förser sig med ett vapen eller något annat redskap som lämpar sig för våld på person, eller om gärningsmannen eller en delaktig uppenbart har för avsikt att begå våld på person eller skada egendom, eller

2) brottsoffret på grund av att hotelser framställs eller egendom skadas i samband med brottet eller på grund av gärningsmännens eller de delaktigas antal har grundad anledning att frukta för sin personliga säkerhet,

och hemfridsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt hemfridsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 § (15.7.2005/585)

Brott mot offentlig frid

Den som obehörigen

1) tränger sig in eller i smyg eller genom att vilseleda någon inträder i ett ämbetsverk, en affärslokal, ett kontor, en produktionsinrättning, en möteslokal eller någon annan motsvarande lokal eller byggnad eller på en sådan byggnads omgärdade gårdsområde, eller på ett kasernområde eller ett annat område som är i försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets användning, där det enligt beslut av behörig myndighet är förbjudet att röra sig, eller

2) gömmer sig eller stannar kvar på en plats som avses i 1 punkten,

skall för brott mot offentlig frid dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Som brott mot offentlig frid anses dock inte en gärning som föranlett endast liten olägenhet.

4 § (9.6.2000/531)

Grovt brott mot offentlig frid

Om vid brott mot offentlig frid

1) gärningsmannen eller en delaktig i syfte att begå gärningen förser sig med ett vapen eller något annat redskap som lämpar sig för våld på person, eller om gärningsmannen eller en delaktig uppenbart har för avsikt att begå våld på person eller skada egendom, eller

2) brottet riktar sig mot en byggnad eller en lokal som används av riksdagen, republikens president eller statsrådet eller av en delegation eller beskickning för en främmande stat eller för en organisation som bildats av regeringar sinsemellan,

och brottet mot offentlig frid även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt brott mot offentlig frid dömas till böter eller fängelse i högst två år.

5 § (9.6.2000/531)

Olovlig avlyssning

Den som obehörigen med en teknisk anordning

1) avlyssnar eller upptar samtal, prat eller annat av privatlivet på en hemfridskyddad plats framkallat eller uppkommet ljud som inte är avsett för hans eller hennes kännedom, eller

2) på någon annan än en hemfridskyddad plats i smyg avlyssnar eller upptar prat, som inte är avsett för hans eller hennes och inte heller för någon annan utomståendes kännedom, under sådana omständigheter att den som pratar inte har skäl att anta att någon utomstående hör pratet,

skall för olovlig avlyssning dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Försök är straffbart.

6 § (9.6.2000/531)

Olovlig observation

Den som obehörigen med en teknisk anordning

1) iakttar eller avbildar en person som vistas på en hemfridskyddad plats eller på en toalett, i ett omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats, eller

2) på ett integritetskränkande sätt iakttar eller avbildar en person som vistas i en sådan byggnad eller lokal eller på ett sådant omgärdat gårdsområde som avses i 3 § och dit allmänheten inte äger tillträde,

skall för olovlig observation dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Försök är straffbart.

7 § (9.6.2000/531)

Förberedelse till olovlig avlyssning eller förberedelse till olovlig observation

Den som placerar ut en i 5 eller 6 § avsedd anordning för att användas vid olovlig avlyssning eller olovlig observation, skall för förberedelse till olovlig avlyssning eller förberedelse till olovlig observation dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

8 § (13.12.2013/879)

Spridande av information som kränker privatlivet

Den som obehörigen

1) genom ett massmedium eller

2) genom att på något annat sätt göra tillgängligt för ett stort antal människor

framför en uppgift, antydning eller bild som gäller någons privatliv så att gärningen är ägnad att orsaka skada eller lidande för den kränkte eller utsätta honom eller henne för missaktning, ska för spridande av information som kränker privatlivet dömas till böter.

Som spridande av information som kränker privatlivet anses inte framförande av en uppgift, antydning eller bild som gäller en sådan persons privatliv som verkar inom politiken, näringslivet, i en offentlig tjänst eller i ett offentligt uppdrag eller i något annat med dessa jämförbart uppdrag, om uppgiften, antydning eller bilden kan påverka bedömningen av personens förfarande i nämnda uppdrag och framförandet behövs för behandlingen av någon samhällsrelaterad betydelsefull sak.

Som spridande av information som kränker privatlivet anses inte heller information som lämnats för att en fråga som är av vikt från allmän synpunkt ska kunna behandlas, om informationen med hänsyn till dess innehåll, andra personers rättigheter och övriga omständigheter inte tydligt överskrider det som kan anses som godtagbart.

8 a § (13.12.2013/879)

Grovt spridande av information som kränker privatlivet

Om spridandet av information som kränker privatlivet orsakar stort lidande eller särskilt stor skada, och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt spridande av information som kränker privatlivet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 § (13.12.2013/879)

Ärekränkning

Den som

1) framför en osann uppgift eller antydning om någon så att gärningen är ägnad att orsaka skada eller lidande för den kränkta eller utsätta honom eller henne för missaktning, eller

2) på något annat än i 1 punkten avsett sätt förnedrar någon,

ska för ärekränkning dömas till böter.

För ärekränkning döms också den som framför en osann uppgift eller antydning om en avliden person så att gärningen är ägnad att orsaka lidande för en person som den avlidne stod särskilt nära.

Som ärekränkning enligt 1 mom. 2 punkten anses inte kritik som riktar sig mot någons förfarande inom politiken, näringslivet, i en offentlig tjänst eller ett offentligt uppdrag eller inom vetenskap, konst eller med dessa jämförbar offentlig verksamhet och som inte tydligt överskrider det som kan anses som godtagbart.

Som ärekränkning anses inte heller information som lämnats för att en fråga som är av vikt från allmän synpunkt ska kunna behandlas, om informationen med hänsyn till dess innehåll, andra personers rättigheter och övriga omständigheter inte tydligt överskrider det som kan anses som godtagbart.

10 § (13.12.2013/879)

Grov ärekränkning

Om ärekränkning som avses i 9 § 1 mom. orsakar stort lidande eller särskilt stor skada, och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grov ärekränkning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

11 § (9.6.2000/531)

Definition

Hemfridskyddade platser är bostäder, fritidsbostäder och övriga utrymmen som är avsedda för boende, såsom hotellrum, tält, husvagnar och fartyg som kan bebos, trappuppgångar i bostadshus samt gårdar som utgör de boendes privata område och de byggnader som är fast förbundna med sådana gårdar.

12 § (13.12.2013/879)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för hemfridsbrott, brott mot kommunikationsfrid, grovt hemfridsbrott, brott mot offentlig frid, olovlig avlyssning eller olovlig observation eller för förberedelse till olovlig avlyssning eller till olovlig observation, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för spridande av information som kränker privatlivet, grovt spridande av information som kränker privatlivet, ärekränkning eller grov ärekränkning, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. Riksåklagaren kan dock förordna att åtal ska väckas, om brottet har begåtts genom ett massmedium och ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Ett brott som avses i 9 § 2 mom. kan anmälas till åtal av den avlidnes efterlevande make, syskon, släkting i rakt upp- eller nedstigande led eller den som levit i gemensamt hushåll med den avlidne eller av någon annan som den avlidne stod särskilt nära.

13 § (13.5.2011/511)

Juridiska personers straffansvar

På grov ärekränkning där motivet för brottet är ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller funktions-nedsättning eller en grund som är jämförbar med de nämnda grunderna tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

25 kap (21.4.1995/578)

Om brott mot friheten

1 § (21.4.1995/578)

Frihetsberövande

Den som genom att spärra in, fjättra eller bortföra eller på något annat sätt orättmätigt berövar någon rörelsefriheten eller isolerar någon från dennes omgivning, skall för frihetsberövande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 § (21.4.1995/578)

Grovt frihetsberövande

Om vid frihetsberövande

1) frihetsförlusten utsträcks över tre dygn,

2) orsakas allvarlig fara för någons liv eller hälsa eller

3) används synnerlig grymhet eller hot om allvarligt våld

och frihetsberövandet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt frihetsberövande dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3 § (9.7.2004/650)

Människohandel

Den som genom att

1) utnyttja någon annans beroende ställning eller skyddslösa läge eller genom att utöva påtryckning mot någon annan,

2) vilseleda någon annan eller genom att utnyttja att någon vilseletts,

3) betala ersättning till en person som utövar makt över en annan person, eller

4) ta emot en sådan ersättning

utövar makt över någon eller rekryterar, överlåter, transporterar, tar emot eller inhyser någon i syfte att göra honom eller henne till föremål för sexuellt utnyttjande enligt 20 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten eller därmed jämförbart sexuellt utnyttjande, tvångsarbete eller andra förhållanden som kränker människovärdet eller i syfte att avlägsna organ eller vävnader, ska för människohandel dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

(19.12.2014/1177)

För människohandel döms också den som utövar makt över en person som är yngre än 18 år eller som rekryterar, överlåter, transporterar, tar emot eller inhyser en sådan person i sådant syfte som anges i 1 mom., även om inget av de medel som nämns i 1 mom. 1–4 punkten har använts. (19.12.2014/1177)

Försök är straffbart.

3 a § (9.7.2004/650)

Grov människohandel

Om vid människohandel

1) våld, hot eller list används i stället för eller utöver de medel som avses i 3 §,

2) någon uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet tillfogas svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, försätts i livshotande läge eller utsätts för därmed jämförbart synnerligen kännbart lidande,

3) brottet riktar sig mot ett barn under aderton år eller mot en person som har en väsentligt nedsatt förmåga att försvara sig, eller

4) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, (8.5.2015/564)

och gärningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov människohandel dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

För grov människohandel döms också den som utsätter någon annan för slaveri eller håller någon annan i slaveri, transporterar slavar eller handlar med slavar, om gärningen bedömd som en helhet är grov.

Försök är straffbart.

3 b § (20.1.2012/28)

Olagligt framkallande av samtycke till adoption

Den som genom att

1) utlova eller ge ersättning, eller

2) vilseleda eller utnyttja misstag

får någon annan att lämna sådant samtycke till adoption av ett barn som inte fyllt 18 år och som avses i 10 § 1 mom., 11 § 1 mom. eller 13 § 3 mom. i adoptionslagen, ska för olagligt framkallande av samtycke till adoption dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

3 c § (20.1.2012/28)

Olaglig adoptionsförmedling

Om någon annan än vårdnadshavaren eller någon annan än en sådan tillhandahållare av adoptionsrådgivning som avses i 22 § i adoptionslagen eller något annat än ett sådant adoptionstjänstorgan som avses i 32 § i den lagen i adoptionssyfte placerar ett barn som inte fyllt 18 år i ett privat hem för att uppfostras där eller på något annat sätt ger någon annan en möjlighet att adoptera barnet, ska han eller hon för olaglig adoptionsförmedling dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För olaglig adoptionsförmedling döms också den som offentligt eller annars bland allmänheten bjuder ut ett barn för adoption eller erbjuder sig att ta ett barn till sig i adoptionssyfte.

4 § (21.4.1995/578)

Tagande av gisslan

Den som berövar någon friheten för att tvinga någon annan att göra, tåla eller underlåta något vid hot om att gisslan kvarhålls, dödas eller skadas till hälsan skall, om gärningen bedömd som en helhet är grov, för tagande av gisslan dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

Försök är straffbart.

4 a § (14.6.2013/435)

Förberedelse till tagande av gisslan

Den som för att begå ett brott som avses i 4 §

1) innehar ett skjut- eller eggvapen eller något annat jämförbart livsfarligt redskap eller ett redskap som är särskilt lämpat som redskap vid brottet,

2) skaffar särskild information som behövs för begående av brottet,

3) ställer i ordning eller skaffar ett utrymme som behövs för att begå brottet, eller

4) kommer överens med någon annan om att begå brottet eller gör upp en detaljerad plan för att begå brottet,

ska för förberedelse till tagande av gisslan dömas till fängelse i högst tre år.

Om faran för att brottet skulle fullbordas var obetydlig av andra än tillfälliga orsaker eller om personen frivilligt avstod från förberedelsen till brottet, förhindrade att förberedelsen fortsatte eller på något annat sätt eliminerade betydelsen av sin egen verksamhet vid förberedelsen till brottet, ska det som föreskrivs i 1 mom. dock inte tillämpas.

5 § (22.12.2005/1161)

Egenmäktigt omhändertagande av barn

Om en förälder, fosterförälder eller vårdnadshavare till ett barn under 16 år eller någon som står barnet nära egenmäktigt omhändertar barnet eller egenmäktigt för en annan ovan nämnd person omhändertar barnet från den som omhänderhar barnet skall han eller hon, om gärningen inte utgör bortförande av barn enligt 5 a §, för egenmäktigt omhändertagande av barn dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 a § (22.12.2005/1161)

Bortförande av barn

Om vid egenmäktigt omhändertagande av barn

1) ett barn, i strid med rätten att ta vård om barnet, förs bort från den stat där barnet är bosatt eller kvarhålls utom den staten, och

2) rätten att ta vård om barnet faktiskt utövades vid den tidpunkt barnet bortfördes eller kvarhölls, eller skulle ha utövats om inte bortförandet eller kvarhållandet hade ägt rum,

skall gärningsmannen för bortförande av barn dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 § (21.4.1995/578)

Frihetsberövande av oaktsamhet

Den som av oaktsamhet förorsakar frihetsförlust för någon skall, om gärningen inte med beaktande av den olägenhet eller den skada den medfört är ringa, för frihetsberövande av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För frihetsberövande av oaktsamhet döms också den som orättmätigt, fastän han anser sig ha rätt till det, berövar någon friheten, om gärningen inte med hänsyn till den olägenhet eller den skada den medfört är ringa.

7 § (21.4.1995/578)

Olaga hot

Den som lyfter vapen mot någon eller på något annat sätt hotar någon med brott under sådana omständigheter att den hotade har grundad anledning att frukta för att hans egen eller någon annans personliga säkerhet eller egendom är i allvarlig fara skall, om strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för olaga hot dömas till böter eller fängelse i högst två år.

7 a § (13.12.2013/879)

Olaga förföljelse

Den som upprepade gånger hotar, följer efter, iakttar, eller kontakter eller på något annat jämförbart sätt obehörigen förföljer någon annan så att förfarandet är ägnat att skapa rädsla eller ångest hos den som förföljs ska, om lika strängt eller strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, för olaga förföljelse dömas till böter eller fängelse i högst två år.

8 § (21.4.1995/578)

Olaga tvång

Den som orättmätigt med våld eller hot tvingar någon att göra, tåla eller underlåta något skall, om strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för olaga tvång dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för frihetsberövande av oaktsamhet, olaga hot eller olaga tvång, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller om inte ett livsfarligt hjälpmedel har använts vid olaga hot eller olaga tvång, eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för egenmäktigt omhändertagande av barn, om detta skulle strida mot barnets fördel. Innan åtal väcks ska socialnämnden i den kommun höras där barnet är bosatt eller befinner sig eller som annars uppenbarligen har de bästa uppgifterna om barnet.

9 a § (22.8.2014/673)

Åtgärdseftergift

Vid bortförande av barn får eftergift ske i fråga om åtal eller straff, om den som misstänks för brott eller gärningsmannen frivilligt har återlämnat barnet, om barnets bästa kräver det eller om rättegång och straff med hänsyn till de orsaker som lett till gärningen måste anses oskäligen.

10 § (13.5.2011/511)

Juridiska personers straffansvar

På människohandel och grov människohandel tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

På olaga hot där motivet för brottet är ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller en grund som är jämförbar med de nämnda grunderna tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

26 kap (24.7.1998/563)

(24.7.1998/563)

26 kap. har upphävts genom L 24.7.1998/563.

27 kap (9.6.2000/531)

(9.6.2000/531)

27 kap. har upphävts genom L 9.6.2000/531.

28 kap (24.8.1990/769)

Om stöld, förskingring och olovligt brukande

1 § (24.8.1990/769)

Stöld

Den som olovligen tillägnar sig lös egendom som någon annan har i sin besittning, skall för stöld dömas till böter eller fängelse i högst ett år sex månader.

Försök är straffbart.

2 § (24.8.1990/769)

Grov stöld

Om vid stöld

1) föremål för tillgreppet är synnerligen värdefull egendom,

2) den drabbade, med beaktande av hans förhållanden, åsamkas synnerligen kännbar skada,

3) gärningsmannen utnyttjar den drabbades hjälplöshet eller nöd,

4) gärningsmannen eller den som är delaktig, för att begå gärningen förser sig med skjutvapen, sprängämne eller annat sådant farligt hjälpmedel, eller

5) gärningsmannen bryter sig in i en bebodd bostad, och stölden även bedömd som en helhet är grov skall gärningsmannen för grov stöld dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (24.8.1990/769)

Snatteri

Om stölden, med hänsyn till den tillgripna egendomens värde eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för snatteri dömas till böter.

Försök är straffbart.

4 § (24.8.1990/769)

Förskingring

Den som olovligen tillägnar sig penningmedel eller annan lös egendom som han har i sin besittning, skall för förskingring dömas till böter eller fängelse i högst ett år sex månader.

För förskingring döms också den som olovligen tillägnar sig penningmedel eller annan lös egendom som han har hittat eller fått i sin besittning genom misstag.

För förskingring döms likaså den som, sedan han på grund av uppdrag eller på motsvarande sätt fått i sin besittning penningmedel vilkas värde han skall redovisa för någon annan, genom att orättmätigt använda dessa eller medel som kommit i deras ställe eller på annat sådant sätt orsakar att redovisningsskyldigheten inte fullgörs vid den tid som har avtalats eller annars förutsatts.

Försök till tillgrepp som avses i 1 mom. är straffbart.

5 § (24.8.1990/769)

Grov förskingring

Om vid förskingring

1) föremål för brottet är synnerligen värdefull egendom eller penningmedel till ett stort belopp,

2) den drabbade, med beaktande av hans förhållanden, åsamkas synnerligen kännbar skada eller

3) gärningsmannen utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning,

och förskingringen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov förskingring dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

I fråga om försök tillämpas på motsvarande sätt vad 4 § stadgar om försök.

6 § (24.8.1990/769)

Lindrig förskingring

Om förskingringen, med hänsyn till den tillgripna egendomens värde, beloppet av de penningmedel som har använts orättmätigt eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig förskingring dömas till böter.

7 § (24.8.1990/769)

Olovligt brukande

Den som olovligen brukar någon annans lösa egendom eller fasta maskin eller anordning, skall för olovligt brukande dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Försök är straffbart.

Som olovligt brukande anses inte användning av en internetanslutning via ett oskyddat trådlöst datanät.
(4.3.2011/190)

8 § (24.8.1990/769)

Grovt olovligt brukande

Om vid olovligt brukande

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning eller

2) den drabbade, med beaktande av hans förhållanden, åsamkas synnerligen kännbar skada eller olägenhet,

och det olovliga brukandet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt olovligt brukande dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

9 § (24.8.1990/769)

Lindrigt olovligt brukande

Om det olovliga brukandet, med beaktande av att brottet inte är ägnat att orsaka skada eller men som är av betydelse, eller med hänsyn till andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt olovligt brukande dömas till böter.

9 a § (12.7.2002/614)

Bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel

Den som olovligen tar i bruk ett motordrivet forskaffningsmedel som tillhör någon annan, skall för bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel dömas till böter eller fängelse i högst ett år sex månader.

Försök är straffbart.

9 b § (12.7.2002/614)

Grov bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel

Om vid bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning eller

2) den drabbade, med beaktande av hans eller hennes förhållanden eller annars, åsamkas synnerligen kännbar skada eller olägenhet,

och bruksstölden av motordrivet forskaffningsmedel även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

9 c § (12.7.2002/614)

Lindrig bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel

Om bruksstölden av motordrivet forskaffningsmedel, med beaktande av att brottet inte är ägnat att orsaka skada eller olägenhet som är av betydelse, eller med hänsyn till andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel dömas till böter.

10 § (24.8.1990/769)

Olovlig fångst

Den som olovligen jagar på någon annans jaktområde eller fiskar eller annars bedriver fångst i en annans fiskevatten eller överskrider sin på lag, tillstånd, avtal eller beslut grundade jakt- eller fiskerätt, skall för olovlig fångst dömas till böter.

För olovlig fångst döms också den som med uppsåt olovligen fångar eller dödar icke-fredade djur på ett sådant område där han eller hon inte har rätt eller tillstånd därtill. (14.6.2002/515)

11 § (24.8.1990/769)

Besittningsintrång

Den som olovligen

1) bemäktigar sig, flyttar eller döljer lös egendom som är i någon annans besittning,

2) tar sig väg över någon annans gårdsplan eller genom byggande, grävning eller på annat liknande sätt utnyttjar mark som är i en annans besittning, eller

3) bemäktigar sig mark eller byggnad som är i någon annans besittning eller en del därav

skall, om strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för besittningsintrång dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

Som besittningsintrång anses dock inte en gärning som har medfört endast ringa men.

12 § (24.8.1990/769)

Kränkning av säkerhetsrätt

Den som kränker någon annans pant- eller retentionsrätt

1) genom att förstöra, skada, bemäktiga sig eller använda sin egendom, eller

2) genom att överlåta något av sin egendom eller på annat sätt förfoga över den,

skall för kränkning av säkerhetsrätt dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För kränkning av säkerhetsrätt döms även den som för ägaren till den egendom som är föremål för brottet begår ett brott som avses i 1 mom.

12 a § (24.5.2002/400)

Innehav av inbrottsredskap

Den som utan godtagbart skäl innehar en sådan nyckel till någon annans lås eller en dyrk eller något annat redskap som det finns grundad anledning att misstänka att huvudsakligen kommer att användas för att i syfte att begå brott göra intrång i ett stängt utrymme som är i någon annans besittning, skall för innehav av inbrottsredskap dömas till böter.

13 § (24.8.1990/769)

Definitioner

Detta kapitel skall tillämpas också om gärningen riktar sig mot gemensam egendom i vilken gärningsmannen har del.

Vad 1–6 §§ stadgar om lös egendom tillämpas också på elektricitet eller värme som har givits en sådan form att den kan utnyttjas ekonomiskt.

När 4–6 §§ tillämpas, anses också penningmedel som finns på någon annans konto vara i gärningsmannens besittning, om denne har rätt att överföra eller lyfta dem.

14 § (24.8.1990/769)

Om allemansrätt

Detta kapitel gäller inte insamling av torra grenar, kottar eller nötter som har fallit till marken, plockning av vilda bär, svampar och blommor eller, med undantag av lav och mossa, insamling av andra sådana naturprodukter på någon annans mark.

15 § (12.7.2002/614)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för ett brott som avses i 3, 6–9, 9 c eller 10–12 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.
(13.5.2011/441)

Vad som bestäms i 1 mom. gäller även brott som avses i 1, 4 och 9 a §, om

1) gärningsmannen bor i gemensamt hushåll med målsäganden och föremålet för brottet är egendom i det gemensamma hushållet,

2) föremålet för brottet är egendom som tillhör gärningsmannens make, syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led, eller om

3) gärningsmannen är delägare i ett dödsbo och föremålet för brottet är egendom i boet.

29 kap (24.8.1990/769)

Om brott mot den offentliga ekonomin

1 § (19.12.1997/1228)

Skattebedrägeri

Den som

1) genom att för beskattningen ge myndigheterna en oriktig uppgift om någon omständighet som påverkar bestämmandet av skatt,

2) genom att i en anmälan som lämnas för beskattningen hemlighålla en sådan omständighet som påverkar bestämmandet av skatt,

3) i syfte att undandra skatt genom att underlåta att fullgöra sådana skyldigheter som föreskrivs för beskattningen och som har betydelse för bestämmandet av skatt, eller

4) i övrigt bedrägligt

får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller alltför låg skatt bestäms eller att skatt återbetalas utan grund, skall för skattebedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 § (24.8.1990/769)

Grovt skattebedrägeri

Om vid skattebedrägeri

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning eller

2) brottet begås särskilt planmässigt,

och skattebedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt skattebedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3 § (24.8.1990/769)

Lindrigt skattebedrägeri

Om skattebedrägeriet, med hänsyn till den eftersträvide ekonomiska vinningens storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt skattebedrägeri dömas till böter.

2 mom. har upphävts genom L 8.11.2013/782. (8.11.2013/782)

4 § (24.8.1990/769)

Skatteförseelse

Den som för att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning eller av någon annan orsak än betalningsoförmåga eller betalningsförbud som grundar sig på domstolsbeslut underlåter att inom utsatt tid betala

1) förskottsinnehållning, källskatt eller redovisning underkastad överlåtelseskatt,

2) för en kalendermånad uträknad omsättningsskatt eller motsvarande skatt på vissa försäkringspremier,

3) mervärdesskatt som skall redovisas eller

4) arbetsgivares socialskyddsavgift

skall, om gärningen inte utgör skattebedrägeri, för skatteförseelse dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. (29.11.1996/934)

Som skatteförseelse betraktas dock inte en mindre försummelse som har rättats utan dröjsmål.

3 mom. har upphävts genom L 8.11.2013/782. (8.11.2013/782)

4 a § (19.5.2006/398)

Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som

1) genom att försumma skyldigheten att ordna pensionsskydd för arbetstagarna enligt 141 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller 138 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) eller genom

att försumma den anmälningsskyldighet som avses i 144 § i lagen om pension för arbetstagare eller i en förordning som utfärdats med stöd av den paragrafen eller i 139 § i lagen om sjömanspensioner, eller

2) genom att till den som sköter uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt de lagarna och som påverkar försäkringsavgiften eller fördelningen av de kostnader som pensionerna föranleder eller genom att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt,

får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller en alltför låg arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms eller att en sådan avgift återbetalas utan grund, ska för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(21.12.2016/1279)

När en i 1 mom. avsedd gärning bedömd som en helhet är ringa, får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff, om en förhöjning av försäkringsavgiften anses vara en tillräcklig påföljd.

4 b § (19.5.2006/398)

Grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

Om vid arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning, eller

2) brottet begås särskilt planmässigt

och arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall arbetsgivaren eller dennes företrädare för grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

4 c § (24.4.2015/484)

Olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som

1) genom att försumma försäkringsskyldigheten enligt 156 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller sin anmälningsplikt enligt 159 och 160 § i den lagen, eller

2) genom att till den som sköter uppgifter enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt den lagen och som påverkar försäkringspremien eller genom att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller alltför låg olycksfallsförsäkringspremie bestäms eller att en sådan premie återbetalas utan grund,

ska för olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 § (13.11.1998/814)

Subventionsbedrägeri

Om någon

1) till den som beslutar om subventioner lämnar en oriktig uppgift om en omständighet som är ägnad att väsentligt påverka möjligheterna att få en subvention eller dess belopp eller villkoren för den eller hemlighåller en sådan omständighet, eller

2) inte meddelar en sådan förändring i förhållandena som väsentligt påverkar möjligheterna att få subventionen eller dess belopp eller villkoren för den och som mottagaren i samband med subventionsbeslutet eller annars särskilt har förpliktats att anmäla,

och därigenom bereder eller försöker bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning, skall han för subventionsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 § (24.8.1990/769)

Grovt subventionsbedrägeri

Om vid subventionsbedrägeri eftersträvas avsevärd vinning och bedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt subventionsbedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

7 § (24.8.1990/769)

Subventionsmissbruk

Den som i strid med villkoren eller föreskrifterna i ett beslut om beviljande av subvention använder denna på ett sätt som väsentligt strider mot dess ändamål, skall för subventionsmissbruk dömas till böter eller fängelse i högst två år.

8 § (24.8.1990/769)

Subventionsförseelse

Om subventionsbedrägeriet eller subventionsmissbruket, med hänsyn till den eftersträvade vinningens storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för subventionsförseelse dömas till böter.

Vid subventionsförseelse får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff, om det kan anses vara nog att subventionen betalas tillbaka.

9 § (13.11.1998/814)

Definitioner och ansvarsfördelning (19.5.2006/398)

Med skatt avses i detta kapitel även

1) förskott på skatt och offentlig avgift som kan jämföras med skatt och

2) en avgift som tas ut för Europeiska gemenskapernas räkning och som skall redovisas till Europeiska gemenskaperna för att inkluderas i Europeiska gemenskapernas allmänna budget eller de budgetar som förvaltas av Europeiska gemenskaperna eller för deras räkning.

Med subvention avses i detta kapitel ekonomiskt stöd som beviljas för något annat ändamål än privat konsumtion

1) antingen enligt lag eller efter prövning av statens, en kommuns eller något annat offentligt samfund medel eller, enligt vad som därom särskilt bestäms genom lag, av en sammanslutnings eller stiftelses medel,

2) ur Europeiska gemenskapernas allmänna budget eller de budgetar som förvaltas av Europeiska gemenskaperna eller för deras räkning.

Som ekonomiskt stöd anses även lån, räntestöd och säkerhet för lån.

Med subvention avses även statsandel eller statsunderstöd till en kommun eller en samkommun.

På en arbetsgivare och dennes företrädare som avses i 4 a–4 c § i detta kapitel tillämpas vad som i 47 kap. 8 § 1 mom. 1 punkten föreskrivs om arbetsgivare och i 2 punkten föreskrivs om arbetsgivarens företrädare. (24.4.2015/484)

På brott som nämns i 4 a–4 c § i detta kapitel tillämpas vad som i 47 kap. 7 § föreskrivs om ansvarsfördelning. (24.4.2015/484)

10 § (31.1.2003/61)

Straffansvar för juridiska personer

I fråga om sådant skattebedrägeri och grovt skattebedrägeri som avser skatt enligt 9 § 1 mom. 2 punkten samt på subventionsbedrägeri, grovt subventionsbedrägeri och subventionsmissbruk tillämpas vad som bestäms om straffansvar för juridiska personer.

11 § (8.11.2013/782)

Skatteförhöjning och tullhöjning i förhållande till skattebedrägeri och skatteförseelse

I ett brottmål som avses i 1, 3 och 4 § får eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal eller straff, om en skatteförhöjning eller tullhöjning anses vara en tillräcklig påföljd. När saken bedöms beaktas hur allvarlig gärningen eller försummelsen varit, om den upprepats, det förväntade straffet, beloppet av den skatt eller tull som hänför sig till gärningen eller försummelsen, skatteförhöjningens eller tullhöjningens storlek samt eventuella övriga påföljder av gärningen eller försummelsen för den skattskyldige.

I ett ärende som avses i 1–4 § kan åtal inte väckas och dom inte meddelas, om samma person redan har påförts en skatteförhöjning eller tullhöjning i samma ärende. Åtal kan emellertid väckas och dom meddelas, om bevis om nya eller nyuppdagade väsentliga fakta har framkommit efter det att skatteförhöjningen eller tullhöjningen påfördes och den tidigare påförda skatteförhöjningen i samma ärende har avlyfts i enlighet med 3 § i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut (781/2013).

12 § (24.4.2015/484)

Försummelseavgift i förhållande till olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri

I ett brottmål som avses i 4 c § får eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal eller straff, om en försummelseavgift enligt 182 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar anses vara en tillräcklig påföljd. När saken bedöms beaktas hur allvarlig gärningen eller försummelsen varit, om den upprepats, det förväntade straffet, beloppet av den avgift som motsvarar försäkringspremien och som hänför sig till gärningen eller försummelsen, försummelseavgiftens storlek samt eventuella andra påföljder av gärningen eller försummelsen för arbetsgivaren eller dennes företrädare.

I ett ärende som avses i 4 c § kan åtal inte väckas och dom inte meddelas, om samma person redan har påförts en försummelseavgift i samma ärende.

30 kap (24.8.1990/769)

Om näringsbrott

1 § (1.4.1999/475)

Marknadsföringsbrott

Den som vid yrkesmässig marknadsföring av varor, tjänster, fastigheter, privata aktiebolags värdepapper eller andra nyttigheter lämnar osanna eller vilseledande uppgifter som är betydelsefulla för marknadsföringens målgrupp, skall för marknadsföringsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

1 a § (28.12.2017/1105)

Brott vid marknadsföring av alkoholdrycker

Den som i strid med 50 § i alkohollagen (1102/2017)

1) marknadsför starka alkoholdrycker,

2) till minderåriga riktar marknadsföring av svaga alkoholdrycker eller sammankopplar sådan marknadsföring med marknadsföring av andra produkter eller tjänster som är riktad till minderåriga, eller

3) vid sådan marknadsföring av svaga alkoholdrycker som avses i 2 punkten skildrar minderåriga,

ska för brott vid marknadsföring av alkoholdrycker dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

2 § (24.8.1990/769)

Konkurrensbrott

Den som i näringsverksamhet uttrycker sig osant eller vilseledande om sin egen eller någon annans näringsverksamhet och därigenom vållar en annan näringsidkare skada, skall för konkurrensbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 § (27.8.2010/750)

Konsumentkreditbrott

Den som i näringsverksamhet av en konsument eller av någon som lever i gemensamt hushåll med konsumenten för en fordran som grundar sig på konsumentkredit, i strid med förbudet i 7 kap. 18 § i konsumentkyddslagen (38/1978), tar emot en växelförbindelse eller annan förbindelse eller för indrivning av en konsumentfordran använder tratta, ska för konsumentkreditbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 a § (14.12.2017/924)

Resetjänstbrott

En näringsidkare som utan att ställa säkerhet bedriver sådant tillhandahållande av kombinerade resetjänster för vilket det enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (921/2017) krävs säkerhet, och därmed försvagar resenärernas ekonomiska trygghet, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för resetjänstbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 b § (14.12.2017/924)

Resetjänstförseelse

Om ett resetjänstbrott, med hänsyn till den ekonomiska vinning som har eftersträvats eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för resetjänstförseelse dömas till böter.

För resetjänstförseelse döms också en leverantör av kombinerade resetjänster som försummar skyldigheten enligt 12 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster att anmäla ändringar i verksamheten.

4 § (10.8.2018/605)

Företagsspioneri

Den som obehörigen skaffar uppgifter om en annans företagshemlighet genom att

1) tränga in i ett utrymme som är stängt för utomstående eller i ett datasystem som är skyddat mot sådana,

2) i sin besittning förvärva eller kopiera en handling eller någon annan upptagning eller på något annat jämförbart sätt, eller

3) använda tekniska specialanordningar

för att obehörigen röja eller utnyttja en sådan hemlighet ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för företagsspioneri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

5 § (10.8.2018/605)

Brott mot företagshemlighet

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning eller för att skada en annan obehörigen röjer eller utnyttjar någons företagshemlighet som han eller hon fått del av

1) på grund av ett anställningsförhållande,

2) medan han eller hon varit medlem av en sammanslutnings eller stiftelses förvaltningsråd eller styrelse eller dess verkställande direktör, revisor eller likvidator, eller medan han eller hon skött någon därmed jämförbar uppgift,

3) medan han eller hon fullgjort ett uppdrag för någon annan eller annars på grund av ett förtroligt affärsförhållande, eller

4) i samband med saneringsförfarande i ett företag,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot företagshemlighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna paragraf gäller inte en gärning som den som avses i 1 mom. 1 punkten har begått sedan två år förflutit från anställningstidens slut.

Försök är straffbart.

6 § (10.8.2018/605)

Missbruk av företagshemlighet

Den som obehörigen

1) i näringsverksamhet utnyttjar någon annans företagshemlighet som har åtkommit eller röjts genom en gärning som är straffbar enligt denna lag, eller

2) för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning röjer en sådan hemlighet,

ska för missbruk av företagshemlighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

7 § (10.6.2011/637)

Givande av muta i näringsverksamhet

Den som utlovar, erbjuder eller ger

1) någon som är anställd hos en näringsidkare,

2) en medlem av förvaltningsrådet eller styrelsen i en sammanslutning som är näringsidkare eller i en stiftelse som idkar näring, eller en sådan sammanslutnings eller stiftelses verkställande direktör, revisor eller likvidator,

3) någon som fullgör ett uppdrag för en näringsidkare, eller

4) någon som såsom skiljeman avgör en tvist mellan näringsidkare, mellan andra parter eller mellan en näringsidkare och en annan part

en otillbörlig förmån (muta) som är avsedd för den mutade själv eller någon annan, för att förmå den mutade att i sin anställning eller sitt uppdrag gynna den som har gett mutan eller någon annan, eller för att belöna den mutade för sådant gynnande, ska, om gärningen inte utgör brott enligt 16 kap. 13 eller 14 §, för givande av muta i näringsverksamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

7 a § (10.6.2011/637)

Grovt givande av muta i näringsverksamhet

Om vid givande av muta i näringsverksamhet

1) genom gåvan eller förmånen eftersträvas att förmå den berörda personen att i sitt uppdrag i betydande mån gynna den som har gett mutan eller någon annan eller att orsaka någon annan en kännbar skada eller olägenhet, eller

2) värdet på gåvan eller förmånen är avsevärt,

och givandet av muta i näringsverksamhet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt givande av muta i näringsverksamhet dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

8 § (10.6.2011/637)

Tagande av muta i näringsverksamhet

Den som medan han eller hon

1) är anställd hos en näringsidkare,

2) är medlem av förvaltningsrådet eller styrelsen i en sammanslutning som är näringsidkare eller i en stiftelse som idkar näring, eller är en sådan sammanslutnings eller stiftelses verkställande direktör, revisor eller likvidator,

3) fullgör ett uppdrag för en näringsidkare, eller

4) såsom skiljeman avgör en tvist mellan näringsidkare, mellan andra parter eller mellan en näringsidkare och en annan part

för egen eller någon annans räkning begär eller på annat sätt tar initiativ för att få en muta, tar emot eller godkänner en muta för att i sin anställning eller sitt uppdrag gynna den som har gett mutan eller någon annan, eller som belöning för sådant gynnande, ska, om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 1–3 §, för tagande av muta i näringsverksamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

8 a § (10.6.2011/637)

Grovt tagande av muta i näringsverksamhet

Om vid tagande av muta i näringsverksamhet

1) gärningsmannen på grund av gåvan eller förmånen i sitt uppdrag verkar eller har för avsikt att verka på ett sätt som i betydande mån gynnar den som har gett mutan eller någon annan eller orsakar någon annan en kännbar skada eller olägenhet, eller

2) värdet på gåvan eller förmånen är avsevärt,

och tagandet av muta i näringsverksamhet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt tagande av muta i näringsverksamhet dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

9 § (31.1.2003/61)

Bokföringsbrott

Om en bokföringsskyldig, en företrädare för denne, den som utövar faktisk beslutanderätt inom en bokföringsskyldig juridisk person eller den åt vilken bokföringen har uppdragits

1) underlåter att bokföra affärshändelserna eller att upprätta bokslut på ett sätt som strider mot skyldigheterna enligt bokföringslagstiftningen,

2) tar in oriktiga eller vilseledande uppgifter i bokföringen, eller

3) förstör, döljer eller skadar bokföringsmaterial,

och på detta sätt gör det svårare att få en riktig och tillräcklig bild av resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet eller av den bokföringsskyldiges ekonomiska ställning, skall gärningsmannen för bokföringsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 a § (31.1.2003/61)

Grovt bokföringsbrott

Om ett bokföringsbrott begås så att

1) bokföringen av affärshändelserna eller upprättandet av bokslut helt eller till väsentliga delar försummas,

2) antalet oriktiga eller vilseledande uppgifter är mycket stort, uppgifterna gäller stora summor eller baserar sig på verifikat med oriktigt innehåll, eller

3) hela bokföringen eller väsentliga delar av den förstörs eller döljs eller väsentliga delar av bokföringen skadas,

och bokföringsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt bokföringsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

10 § (31.1.2003/61)

Bokföringsbrott av oaktsamhet

Om en bokföringsskyldig, en företrädare för denne, den som utövar faktisk beslutanderätt inom en bokföringsskyldig juridisk person eller den åt vilken bokföringen uppdragits, av grov oaktsamhet

1) helt eller delvis underlåter att bokföra affärshändelserna eller att upprätta bokslut, eller

2) förstör, förlägger eller skadar bokföringsmaterial,

och på detta sätt gör det väsentligt svårare att få en riktig och tillräcklig bild av det ekonomiska resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet eller ekonomiska ställning, skall gärningsmannen för bokföringsbrott av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

10 a § (18.9.2015/1211)

Revisionsbrott

Den som bryter mot bestämmelsen om upprättande av revisionsberättelse i 3 kap. 5 § i revisionslagen (1141/2015) ska, om inte gärningen är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för revisionsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

11 § (10.8.2018/605)

Definition

Med företagshemlighet avses i detta kapitel en företagshemlighet som avses i 2 § 1 punkten i lagen om företagshemligheter (595/2018).

12 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Åklagaren ska innan åtal väcks för ett marknadsföringsbrott bereda konsumentombudsmannen tillfälle att ge utlåtande i saken och innan åtal väcks för ett brott vid marknadsföring av alkoholdrycker bereda Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillfälle att ge utlåtande i saken. När domstolen behandlar ärenden som gäller marknadsföringsbrott eller konkurrensbrott ska den ge konsumentombudsmannen tillfälle att bli hörd, och när domstolen behandlar ett brott vid marknadsföring av alkoholdrycker ska den ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillfälle att bli hört.

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 2 eller 4–6 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

13 § (7.4.2017/213)

Straffansvar för juridiska personer

På marknadsföringsbrott, brott vid marknadsföring av alkoholdrycker, konkurrensbrott, företagsspioneri, missbruk av företagshemlighet, givande av muta i näringsverksamhet, grovt givande av muta i näringsverksamhet, tagande av muta i näringsverksamhet, grovt tagande av muta i näringsverksamhet och grovt bokföringsbrott tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

14 § (10.6.2011/637)

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Vid tillämpningen av 7, 7 a, 8 och 8 a § i detta kapitel jämställs med skiljeman en finländsk eller utländsk skiljeman som sköter sina uppgifter i enlighet med en annan stats lagstiftning om skiljeförfarande.

15 § (10.6.2011/637)

Förverkandepåföljd

Gärningsmannen eller den på vars vägnar eller till vars förmån gärningsmannen har handlat ska dömas att till staten förverka den gåva eller förmån som har tagits emot på det sätt som avses i 8 och 8 a §, eller dess värde. I fråga om förverkande av annan egendom iakttas 10 kap.

31 kap (24.8.1990/769)

Om rån och utpressning

1 § (24.8.1990/769)

Rån

Den som

1) genom våld på person eller överhängande hot om sådant våld ur en annans besittning olovligen tillägnar sig eller olovligen tar i bruk någon annans lösa egendom, eller

2) genom sådant våld eller hot tvingar en annan att avstå från en ekonomisk förmån som gärningsmannen eller den för vilken han handlar inte har laglig rätt till,

skall för rån dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Försök är straffbart.

För rån eller rånförsök döms också den som har anträffats på bar gärning vid ett tillgrepp eller ibruktagande som nämns i 1 mom. 1 punkten och som genom att använda sådant våld eller hot som där avses fullbordar eller försöker fullborda brottet eller behåller eller försöker behålla egendomen.

Är en gärning som avses i denna paragraf, med hänsyn till att våldet eller hotet är ringa eller till omständigheterna i övrigt, bedömd som en helhet inte allvarlig, skall gärningsmannen inte dömas för rån utan för de andra brott som gärningen innefattar.

2 § (24.8.1990/769)

Grovt rån

Om vid rån

1) någon uppsåtligen tillfogas svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom eller försätts i livshotande läge,

2) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt,

3) används skjut- eller eggvapen eller annat sådant livsfarligt hjälpmedel, eller

4) brottet riktas mot någon som på grund av det arbete eller den uppgift som hör till hans yrke eller befattning inte kan försvara sig eller sin egendom,

och rånet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt rån dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

2 a § (14.6.2013/435)

Förberedelse till grovt rån

Den som för att begå ett brott som avses i 2 §

1) innehar ett skjut- eller eggvapen eller något annat jämförbart livsfarligt redskap eller ett redskap som är särskilt lämpat som hjälpmedel vid brottet,

2) skaffar särskild information som behövs för begående av brottet, eller

3) kommer överens med någon annan om att begå brottet eller gör upp en detaljerad plan för att begå brottet,

ska för förberedelse till grovt rån dömas till fängelse i högst tre år.

Om faran för att brottet skulle fullbordas var obetydlig av andra än tillfälliga orsaker eller om personen frivilligt avstod från förberedelsen till brottet, förhindrade att förberedelsen fortsatte eller på något annat sätt eliminerade betydelsen av sin egen verksamhet vid förberedelsen till brottet, ska det som föreskrivs i 1 mom. dock inte tillämpas.

3 § (24.8.1990/769)

Utpressning

Den som med annat hot än som avses i 1 § tvingar någon att avstå från en ekonomisk förmån som gärningsmannen eller den för vilken han handlar inte har laglig rätt till, skall för utpressning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

4 § (24.8.1990/769)

Grov utpressning

Om vid utpressning

1) hotas med allvarligt brott som skulle äventyra någon annans liv eller hälsa eller medföra avsevärd skada på någon annans egendom,

2) gärningsmannen på ett hänsynslöst sätt utnyttjar någon annans särskilda svaghet eller annars skyddslösa läge,

3) den ekonomiska förmån som den andra tvingas avstå från är synnerligen värdefull eller

4) den drabbade, med beaktande av hans förhållanden, vållas synnerligen kännbar ekonomisk skada,

och utpressningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov utpressning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

32 kap (24.8.1990/769)

Om häleri- och penningtvättsbrott (31.1.2003/61)

1 § (31.1.2003/61)

Häleri

Den som döljer, anskaffar, omhändertar eller förmedlar egendom som har frånhänts någon annan genom stöld-, förskingrings-, rån-, utpressnings-, bedrägeri-, ocker- eller betalningsmedelsbedrägeribrott eller som annars tar befattning med sådan egendom skall, om gärningen inte utgör penningtvätt, för häleri dömas till böter eller fängelse i högst ett år och sex månader.

2 § (24.8.1990/769)

Grovt häleri

Om föremålet för häleriet är synnerligen värdefull egendom och häleriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt häleri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3 § (24.8.1990/769)

Yrkesmässigt häleri

Om ovan nämnt befattningstagande med egendom som har åtkommit genom brott är omfattande och yrkesmässigt, skall gärningsmannen för yrkesmässigt häleri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

4 § (31.1.2003/61)

Häleri av oaktsamhet

Den som anskaffar, omhändertar eller förmedlar egendom som har frånhänts någon annan genom brott som avses i 1 § eller på annat sätt tar befattning med sådan egendom, trots att han eller hon har skäl att misstänka att egendomen har åtkommit på detta sätt, skall för häleri av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § (24.8.1990/769)

Häleriförseelse

Om häleri eller häleri av oaktsamhet, med hänsyn till egendomens värde eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för häleriförseelse dömas till böter.

6 § (4.3.2011/191)

Penningtvätt

Den som

1) tar emot, använder, omvandlar, överlåter, överför, förmedlar eller innehar egendom som förvärvats genom brott eller vinning av brott, eller egendom som kommit i stället för sådan egendom eller vinning, och gör det för att bereda sig eller någon annan nytta, för att dölja eller maskera vinningens eller egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa gärningsmannen att undandra sig de rättsliga följderna av brottet, eller

2) i fråga om egendom som förvärvats genom brott eller vinning av brott, eller egendom som kommit i stället för sådan egendom eller vinning, döljer eller maskerar egendomens eller vinningens rätta karaktär, ursprung eller belägenhet eller förfogandet över den eller de rättigheter som är knutna till den, eller bistår någon annan vid sådant döljande eller sådan maskering,

ska för penningtvätt dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

6 a § (24.8.1990/769) (31.1.2003/60)

6 a § har upphävts genom L 31.1.2003/61.

7 § (31.1.2003/61)

Grov penningtvätt

Om penningtvätt utförs så att

1) den genom brottet förvärvade egendomen har varit synnerligen värdefull, eller

2) brottet begås särskilt planmässigt,

och penningtvätten även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov penningtvätt dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Försök är straffbart.

8 § (31.1.2003/61)

Stämpling till grov penningtvätt

Den som med någon annan avtalar om att begå ett sådant grovt penningtvättsbrott som gäller vinning av givande av muta, vinning av tagande av muta, vinning av grovt skattebedrägeri som avser skatt enligt 29 kap. 9 § 1 mom. 2 punkten eller vinning av grovt subventionsbedrägeri eller som gäller egendom som kommit i stället för sådan vinning, skall för stämpling till grov penningtvätt dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

9 § (31.1.2003/61)

Penningtvätt av oaktsamhet

Den som av grov oaktsamhet vidtar åtgärder som avses i 6 § skall för penningtvätt av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

10 § (31.1.2003/61)

Penningtvättsförseelse

Om penningtvätt eller penningtvätt av oaktsamhet, med beaktande av egendomens värde eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för penningtvättsförseelse dömas till böter.

11 § (27.4.2012/187)

Begränsningsbestämmelser

För brott som avses i detta kapitel döms inte en person som har medverkat till det brott genom vilket egendomen har frånhänts någon eller vinningen erhållits (förbrott). Personen kan dock dömas för ett brott som avses i 7 §, om penningtvättsbrottet, med beaktande av hur fortgående och planmässiga de olika gärningarna är, utgör den väsentligaste och mest klandervärda delen av brotten i fråga.

Detta kapitel tillämpas inte på den som har gemensamt hushåll med gärningsmannen och som endast använder eller förbrukar egendom som gärningsmannen har anskaffat för det gemensamma hushållets normala behov.

12 § (27.4.2012/187)

Förverkandepåföljd

Egendom som har varit föremål för ett brott som avses i 6, 7 eller 9 § ska dömas förverkad till staten. På förverkandepåföljden tillämpas 10 kap. 11 § 3 mom.

I fråga om förverkande av annan egendom iakttas 10 kap.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan, med iakttagande i tillämpliga delar av 10 kap. 2 § 3 mom., egendom som har varit föremål för penningtvätt tilldömas den som har kränkts genom förbrottet som skadestånd eller återbäring av obehörig vinst i stället för att dömas förverkad till staten, om egendomen är av det slaget att den lämpar sig för detta och personen i fråga inte har fått skadestånd eller återbäring av obehörig vinst. Egendomen ska dock dömas förverkad, om den inte är av lämpligt slag eller inte kan tilldömas den kränkta som skadestånd eller återbäring av obehörig vinst på grund av ett hinder som avses i 10 kap. 2 § 3 mom. I fråga om rätten för den som har kränkts genom förbrottet att av statens medel få ett belopp som motsvarar skadeståndet eller återbäringen av obehörig vinst iakttas då 10 kap. 11 § 2 mom. i tillämpliga delar.

13 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för en häleriförseelse, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

14 § (4.3.2011/191)

Straffansvar för juridiska personer

I fråga om häleri, grovt häleri, yrkesmässigt häleri, penningtvätt, grov penningtvätt och penningtvätt av oaktsamhet tillämpas vad som bestäms om straffansvar för juridiska personer.

33 kap (24.8.1990/769)

Om förfalskningsbrott

1 § (24.8.1990/769)

Förfalskning

Den som framställer en falsk handling eller annat bevismedel eller som förfalskar ett dylikt bevismedel för att användas som vilseledande bevis, eller såsom sådant bevis använder ett falskt eller förfalskat bevismedel, skall för förfalskning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart. (13.6.2003/514)

2 § (24.8.1990/769)

Grov förfalskning

Om vid förfalskning

1) det bevismedel som är föremål för brottet är en arkivhandling som är av vikt från allmän synpunkt och som förvaras hos en myndighet eller ett allmänt register som förs av en myndighet, eller om bevismedlet annars har ett särskilt betydande bevisvärde, eller om

2) gärningsmannen använder teknisk utrustning som har anskaffats för begående av förfalskningsbrott eller annars handlar särskilt planmässigt,

och förfalskningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov förfalskning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart. (13.6.2003/514)

3 § (24.8.1990/769)

Lindrig förfalskning

Om förfalskningen, med hänsyn till bevismedlets art eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig förfalskning dömas till böter.

4 § (13.6.2003/514)

Innehav av förfalskningsmaterial

Den som utan godtagbart skäl

1) tar emot, anskaffar, transporterar eller innehar ett bevismedel som är falskt eller förfalskat, eller som

2) tillverkar, tar emot, anskaffar, säljer, överlåter eller innehar ett redskap eller tillbehör som med fog kan misstänkas huvudsakligen bli använt för begående av förfalskningsbrott,

skall för innehav av förfalskningsmaterial dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § (24.8.1990/769)

Förfalskning av fast märke

Den som för att försvåra bevisning om rättsligt betydelsefulla terrängförhållanden oriktigt anbringar eller olovligen förstör, ändrar eller flyttar ett fast märke som anger rå, linje eller vattenstånd eller något annat därmed jämförbart fast märke, skall för förfalskning av fast märke dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 § (24.8.1990/769)

Definitioner

Som bevismedel anses i denna lag handlingar och kopior av en handling, märken, stämplat, registerskyltar, ljud- och bildupptagningar, upptagningar som gjorts med registrerande mätinstrument, räkneapparat eller annan motsvarande teknisk anordning samt upptagningar som lämpar sig för automatisk databehandling, om de används eller kan användas såsom rättsligt betydelsefulla bevis om rättigheter, förpliktelser eller fakta.

Ett bevismedel är falskt, om det använt som bevis är ägnat att ge en vilseledande bild av sitt ursprung eller utställarens identitet.

Ett bevismedel är förfalskat, om dess innehåll obehörigen har ändrats beträffande någon uppgift som är av betydelse i bevishänseende.

7 § (13.6.2003/514)

Straffansvar för juridiska personer

På förfalskning, grov förfalskning och innehav av förfalskningsmaterial tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

34 kap (21.4.1995/578)

Om allmänfarliga brott

1 § (21.4.1995/578)

Sabotage

Den som

1) anlägger en eldsvåda,

2) spränger någonting eller

3) åstadkommer en översvämning eller någon annan naturkatastrof

så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa eller så att därav uppstår allmän fara för en synnerligen betydande ekonomisk skada, skall för sabotage dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

För sabotage döms också den som genom att skada eller förstöra egendom eller genom att obehörigen ingripa i ett produktions-, distributions- eller datasystems funktion, förorsakar allvarlig fara för energiförsörjningen, den allmänna hälsovården, försvaret, rättsvården eller någon med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion.

Försök är straffbart.

2 § (7.4.2000/343)

Trafiksabotage

Den som

1) förstör ett trafikmedel, en fast plattform eller deras tillbehör eller en trafikled, en trafikanordning eller någon annan trafikutrustning eller skadar eller ändrar dem,

2) ger oriktig information om något som angår trafiken eller

3) utövar våld mot någon som befinner sig i ett trafikmedel, på en flygplats eller på en fast plattform eller mot den som sköter trafikledningsuppgifter, eller hotar en sådan person med våld

så att gärningen är ägnad att förorsaka allmän fara för liv eller hälsa i trafiken eller på den fasta plattformen skall, om gärningen bedömd som en helhet inte är ringa, för trafiksabotage dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (21.4.1995/578)

Grovt sabotage

Om sabotage eller trafiksabotage begås

1) så att en stor mängd människor utsätts för allvarlig fara för liv eller hälsa,

2) så att någon viktig samhällsfunktion på grund av den hotande skadans långvarighet, omfattning eller någon annan orsak utsätts för synnerligen allvarlig fara eller

3) under krig eller andra undantagsförhållanden

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt sabotage dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

4 § (24.5.2002/400)

Äventyrande av andras hälsa

Den som

1) förgiftar livsmedel eller något annat ämne som är avsett att förtäras eller användas av människor eller på något annat sådant sätt gör det hälsovådligt eller håller ett sådant hälsovådligt ämne tillgängligt för andra,

2) sprider en allvarlig sjukdom,

3) använder en strålkälla i strid med strålskyddslagen (592/1991),

4) använder ett kärnämne eller kärnavfall eller vid användning av kärnenergi handlar i strid med kärnenergilagen (990/1987), eller

5) i strid med gentekniklagen (377/1995) bedriver verksamhet med innesluten användning av genetiskt modifierade organismer eller avsiktligt sätter ut genetiskt modifierade organismer i miljön,
(10.9.2004/848)

så att gärningen är ägnad att orsaka allmän fara för liv eller hälsa, skall för äventyrande av andras hälsa dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

5 § (21.4.1995/578)

Grovt äventyrande av andras hälsa

Om äventyrande av andras hälsa begås så att en stor mängd människor utsätts för allvarlig fara för liv eller hälsa och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt äventyrande av andras hälsa dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

6 § (21.4.1995/578)

Kärnladdningsbrott

Den som för in i Finland eller som tillverkar eller spränger en kärnladdning eller innehar en sådan, skall för kärnladdningsbrott dömas till fängelse i minst två och högst tio år. (30.12.1998/841 år 2003)

För kärnladdningsbrott döms också den som spränger en kärnladdning i Antarktis. (18.10.1996/29 år 1998)

Försök är straffbart.

7 § (21.4.1995/578)

Vållande av allmän fara

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet begår en gärning som avses i 1, 2 eller 4 § skall, om den fara som avses i respektive stadgande beror på gärningsmannens oaktsamhet, för vållande av allmän fara dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För vållande av allmän fara döms också den som av oaktsamhet begår en gärning som avses i 6 §.

Vid vållande av allmän fara enligt 1 mom. får eftergift ske i fråga om åtal eller straff, om gärningsmannen självmant undanröjer faran innan någon väsentlig skada därav uppkommit.

8 § (21.4.1995/578)

Grovt vållande av allmän fara

Om vid vållande av allmän fara en stor mängd människor utsätts för allvarlig fara för liv eller hälsa och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt vållande av allmän fara dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

9 § (21.4.1995/578)

Förberedelse till allmänfarligt brott

Den som i avsikt att begå ett brott som nämns i 1–5 §§ innehar en bomb, en annan sprängladdning, en farlig anordning eller ett farligt ämne, skall för förberedelse av allmänfarligt brott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För förberedelse till allmänfarligt brott döms också den som i avsikt att begå ett kärnladdningsbrott

1) skaffar eller försöker skaffa, eller innehar eller försöker inneha ämnen som behövs för tillverkning av en kärnladdning,

2) skaffar eller försöker skaffa, tillverkar eller försöker tillverka, eller innehar eller försöker inneha anordningar som behövs för tillverkning av en kärnladdning, eller

3) skaffar formler eller ritningar som behövs för tillverkning av en kärnladdning.

(14.11.2008/724)

9 a § (10.4.2015/368)

Orsakande av fara för informationsbehandling

Den som i syfte att orsaka olägenhet eller skada för informationsbehandling eller för ett informations- eller kommunikationssystem funktion eller säkerhet

1) för in i landet, anskaffar i syfte att använda, tillverkar, säljer eller annars sprider eller ställer till förfogande

a) sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som har skapats eller anpassats för att äventyra eller skada informationsbehandling eller ett informations- eller kommunikationssystem funktion eller för att bryta eller avkoda det tekniska skyddet vid elektronisk kommunikation eller skyddet för ett informationssystem, eller

b) andra personers lösenord eller åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter om informationssystem, eller

2) sprider eller ställer till förfogande anvisningar för tillverkning av sådana datorprogram eller programinstruktioner som avses i 1 punkten,

ska, om inte strängare eller lika strängt straff föreskrivs för gärningen någon annanstans i lag, för orsakande av fara för informationsbehandling dömas till böter eller fängelse i högst två år.

9 b § (11.5.2007/540)

Innehav av hjälpmedel vid nätbrott

Den som för att orsaka olägenhet eller skada för informationsbehandling eller för ett informations- eller kommunikationssystemens funktion eller säkerhet innehar sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 9 a § 1 a-punkten eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 b-punkten, skall för innehav av hjälpmedel vid nätbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

10 § (21.4.1995/578)

Falskt alarm

Den som beträffande en bomb, en eldsvåda, sjönöd, en storolycka eller annan sådan nöd eller fara gör en grundlös anmälan, som är ägnad att utlösa räddnings- eller säkerhetsåtgärder eller väcka panik, skall för falskt alarm dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

11 § (24.1.2003/17)

Kapning

Den som med våld eller hot om våld eller annars obehörigen

1) ingriper i manövreringen av ett luftfartyg under flygning, av ett fartyg i handelssjöfart eller av ett spårfordon i spårtrafik eller av ett motordrivet fortkärfningsmedel i kollektivtrafik,

2) på ett sätt som äventyrar flyg-, sjö- eller spårtrafiksäkerheten bemäktigar sig ett luftfartyg, ett fartyg i handelssjöfart eller ett spårfordon i spårtrafik eller på ett sätt som allvarligt äventyrar trafiksäkerheten bemäktigar sig ett motordrivet forskaffningsmedel i kollektivtrafik, eller

3) bemäktigar sig en fast plattform,

skall för kapning dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

Om en kapning som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten har medfört endast obetydlig fara för flyg-, sjö- eller spårtrafiksäkerheten eller mindre än allvarlig fara för den övriga trafiksäkerheten och brottet, med beaktande av våldets eller hotets art, arten av något annat obehörigt tillvägagångssätt som använts vid gärningen eller andra omständigheter vid gärningen, även bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen inte dömas för kapning utan för de andra brott som gärningen innefattar.

12 § (26.9.2003/833)

12 § har upphävts genom L 26.9.2003/833.

13 § (11.5.2007/540)

Straffansvar för juridiska personer

På kärnladdningsbrott, på förberedelse till allmänfarligt brott enligt 9 § 2 mom. och på orsakande av fara för informationsbehandling tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

14 § (10.4.2015/368)

Definitioner

Vad som i 38 kap. 13 § 1 mom. föreskrivs om definitionen av informationssystem tillämpas också på 9 a och 9 b § i detta kapitel.

34 a kap (24.1.2003/17)

Om terroristbrott

1 § (24.1.2003/17)

Brott som begåtts i terroristiskt syfte

Den som i terroristiskt syfte och så att gärningen är ägnad att allvarligt skada en stat eller en internationell organisation gör sig skyldig till

1) olaga hot, falskt alarm, i 24 kap. 4 § 2 mom. avsett grovt brott mot offentlig frid eller i 44 kap. 10 § avsedd straffbar användning av kärnenergi, ska dömas till fängelse i minst fyra månader och högst tre år, (21.12.2007/1370)

2) uppsåtligt framkallande av fara, uppsåtligt sprängämnesbrott, brott mot bestämmelserna om farliga föremål eller offentlig uppmaning till brott enligt 17 kap. 1 §, ska dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år, (21.12.2007/1370)

3) grov stöld eller grov bruksstöld av motordrivet fortkärfningsmedel som lämpar sig för kollektivtrafik eller godstransport, sabotage, trafiksabotage, äventyrande av andras hälsa, grov skadegörelse, grovt skjutvapenbrott eller exportbrott som avser försvarsmateriel, ska dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år, (8.6.2012/283)

4) brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen eller uppsåtlig grov miljöförstöring, som har begåtts på det sätt som avses i 48 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, skall dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år,

5) grov misshandel, grov människohandel, tagande av gisslan, grovt sabotage, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott eller kapning, skall dömas till fängelse i minst två och högst tolv år, (22.12.2005/1161)

6) dråp under förmildrande omständigheter, skall dömas till fängelse i minst fyra och högst tolv år, eller

7) dråp, skall dömas till fängelse i minst åtta år eller till fängelse på livstid.

Den som i terroristiskt syfte begår mord skall dömas till fängelse på livstid.

Försök är straffbart.

2 § (24.1.2003/17)

Förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte

Den som i avsikt att begå ett brott som avses i 1 § 1 mom. 2–7 punkten eller 2 mom.

1) med någon annan kommer överens om att begå eller gör upp en plan för att begå ett sådant brott,

2) tillverkar, innehar, skaffar, transporterar, använder eller överlåter explosiva varor, kemiska eller biologiska vapen eller toxinvapen, skjutvapen eller farliga föremål eller ämnen, eller

3) skaffar anordningar, ämnen, formler eller ritningar som behövs för att tillverka en kärnladdning eller ett kemiskt eller biologiskt vapen eller ett toxinvapen,

skall för förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

3 § (24.1.2003/17)

Ledande av terroristgrupp

Den som leder en terroristgrupp i vars verksamhet har begåtts ett sådant brott som avses i 1 § 1 mom. 2–7 punkten eller 2 mom. eller ett straffbart försök till ett sådant brott eller ett sådant brott som avses i 2 §, skall för ledande av terroristgrupp dömas till fängelse i minst två och högst tolv år.

Den som leder en terroristgrupp i vars verksamhet endast har begåtts ett sådant brott som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten, skall för ledande av terroristgrupp dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

Den som döms för ledande av terroristgrupp skall också dömas för ett i 1 § avsett brott som personen i fråga själv har begått eller under personens ledning har begåtts i terroristgruppens verksamhet eller för ett straffbart försök till ett sådant brott eller för ett i 2 § avsett brott.

4 § (26.9.2003/832)

Främjande av en terroristgrupps verksamhet

Den som i avsikt att främja en terroristgrupps brottsliga verksamhet enligt 1 eller 2 § eller som med vetskap om att han eller hon främjar denna verksamhet

1) utrustar eller försöker utrusta en terroristgrupp med explosiva varor, vapen, skjutförnödenheter eller ämnen eller förnödenheter som är avsedda för tillverkning av sådana eller med andra farliga föremål eller ämnen,

2) för en terroristgrupp skaffar eller försöker skaffa eller till en terroristgrupp överlåter lokaler eller andra utrymmen som den behöver eller fordon eller andra hjälpmedel av synnerlig vikt för gruppens verksamhet,

3) skaffar eller försöker skaffa information som, om den kommer till terroristgruppens kännedom, är ägnad att allvarligt skada en stat eller en internationell organisation, eller förmedlar eller överlåter sådan information till eller röjer sådan information för en terroristgrupp,

4) har hand om en terroristgrupps viktiga ekonomiska angelägenheter eller ger ekonomiska eller juridiska råd som är av synnerlig vikt för gruppens verksamhet, eller

5) begår ett brott som avses i 32 kap. 6 eller 7 §,

ska, om gärningen inte utgör brott enligt 1 eller 2 § eller om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för främjande av en terroristgrupps verksamhet dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år.

(21.12.2007/1370)

Vad som i 1 mom. 4 punkten föreskrivs om juridisk rådgivning gäller inte uppdrag som juridiskt biträde eller ombud vid förundersökning eller domstolsbehandling av brott eller straffverkställighet.

(8.6.2012/283)

4 a § (21.12.2007/1370)

Meddelande av utbildning för ett terroristbrott

Den som i avsikt att främja brottslig verksamhet enligt 1 eller 2 § eller som med vetskap om att han eller hon främjar denna verksamhet ordnar, försöker ordna eller meddelar utbildning i tillverkning eller användning av sprängämnen, skjutvapen eller andra vapen, skadliga eller farliga substanser, eller på något annat motsvarande sätt ordnar, försöker ordna eller meddelar utbildning ska, om gärningen inte utgör brott enligt 1 eller 2 § eller om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen inte bestäms på

något annat ställe i lag, för meddelande av utbildning för ett terroristbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år.

4 b § (12.12.2014/1068)

Deltagande i utbildning för ett terroristbrott

Den som i avsikt att begå ett brott som avses i 1 § 1 mom. 2–7 punkten eller 2 mom. utbildar sig på det sätt som avses i 4 a § i tillverkning eller användning av sprängämnen, skjutvapen eller andra vapen, eller skadliga eller farliga substanser, eller i användning av andra till sin betydelse jämförbara särskilda metoder eller tekniker ska, om gärningen inte utgör brott enligt 1 eller 2 §, för deltagande i utbildning för ett terroristbrott dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

4 c § (12.12.2014/1068)

Rekrytering för ett terroristbrott

Den som i avsikt att främja brottslig verksamhet enligt 1 eller 2 § eller som med vetskap om att han eller hon främjar denna verksamhet grundar eller organiserar en terroristgrupp eller värvar eller försöker värva medlemmar till en terroristgrupp eller annars värvar personer för att begå ett terroristbrott som avses i 1 eller 2 § ska, om gärningen inte utgör brott enligt 1 eller 2 § eller om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen inte bestäms på något annat ställe i lag, för rekrytering för ett terroristbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år.

5 § (24.1.2003/17)

Finansiering av terrorism

Den som direkt eller indirekt tillhandahåller eller samlar in tillgångar för att finansiera, eller med vetskap om att de skall användas till att finansiera

1) tagande av gisslan eller kapning,

2) sabotage, grovt sabotage eller förberedelse till allmänfarligt brott, när de skall anses som sådana brott som avses i internationella konventionen om bekämpande av bombattentat av terrorister (FördrS 60/2002),

3) sabotage, trafiksabotage, grovt sabotage eller förberedelse till allmänfarligt brott, när de skall anses som sådana brott som avses i konventionen om förebyggande av olagliga handlingar mot säkerheten inom den civila luftfarten (FördrS 56/1973), protokollet för bekämpande av våldsbrott på flygplatser som

används för civil luftfart i internationell trafik (FördrS 43/1998), konventionen för bekämpande av brott mot sjöfartens säkerhet (FördrS 11/1999) eller i protokollet om bekämpande av brott mot säkerheten för fasta plattformar belägna på kontinentalsockeln (FördrS 44/2000),

4) kärnladdningsbrott, äventyrande av andras hälsa, grovt äventyrande av andras hälsa, straffbar användning av kärnenergi eller en annan straffbar gärning som riktar sig mot ett kärnämne eller som utförs med hjälp av ett kärnämne, när de skall anses som sådana brott som avses i konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (FördrS 72/1989), eller

5) mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, grov misshandel, frihetsberövande, grovt frihetsberövande, grov människohandel, tagande av gisslan eller grovt brott mot offentlig frid eller hot om dem, när gärningen riktar sig mot en person som avses i konventionen om förebyggande och bestraffning av brott mot personer, som åtnjuter internationellt skydd, bland dem diplomatiska representanter (FördrS 63/1978), (22.12.2005/1161)

skall för finansiering av terrorism dömas till fängelse i minst fyra månader och högst åtta år.

För finansiering av terrorism döms även den som direkt eller indirekt tillhandahåller eller samlar in tillgångar för att finansiera eller med vetskap om att de ska användas till att finansiera brott som avses i 1–4, 4 a–4 c eller 5 b §. (11.11.2016/919)

Försök är straffbart.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte om gärningen utgör brott enligt 1 mom. 1–5 punkten eller försök till eller medverkan till ett sådant brott eller utgör brott enligt 1, 2 eller 4 b §, eller om strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag. (12.12.2014/1068)

5 a § (12.12.2014/1068)

Finansiering av terroristgrupp

Den som direkt eller indirekt tillhandahåller eller samlar in tillgångar till en terroristgrupp som avses i 6 § 2 mom. med vetskap om gruppens karaktär som terroristgrupp, ska för finansiering av terroristgrupp dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

Försök är straffbart.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte om gärningen utgör brott enligt 5 § eller 46 kap. 1–3 § eller om ett lika strängt eller strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag.

5 b § (11.11.2016/919)

Resa i syfte att begå ett terroristbrott

En finsk medborgare eller en person som med stöd av 1 kap. 6 § 3 mom. jämföras med en finsk medborgare, eller en person som reser från finskt territorium, som reser till en sådan stat där han eller hon inte är medborgare eller varaktigt bosatt i avsikt att där begå ett i 1–4, 4 a–4 c, 5 eller 5 a § i detta kapitel avsett brott ska, om inte gärningen är straffbar enligt någon av de nämnda paragraferna, för resa i syfte att begå ett terroristbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

6 § (24.1.2003/17)

Definitioner

En gärningsman har ett terroristiskt syfte om han eller hon har för avsikt att

1) injaga allvarlig fruktan hos en befolkning,

2) obehörigen tvinga regeringen eller någon annan myndighet i en stat eller en internationell organisation att göra, tåla eller underlåta att göra något,

3) obehörigen upphäva eller ändra en stats konstitution eller allvarligt destabilisera en stats rättsordning eller tillfoga statsekonomi eller de grundläggande samhällsstrukturerna i en stat synnerligen stor skada, eller

4) tillfoga en internationell organisations ekonomi eller de övriga grundläggande strukturerna i en sådan organisation synnerligen stor skada.

Med terroristgrupp avses en strukturerad grupp, inrättad för en viss tid, bestående av minst tre personer, som handlar i samförstånd för att begå brott som avses i 1 §.

Med internationell organisation avses en mellanstatlig organisation eller en organisation som på grund av sin betydelse och internationellt erkända ställning kan jämföras med en sådan.

7 § (24.1.2003/17)

Åtalsrätt

Riksåklagaren beslutar om väckande av åtal för brott som avses i detta kapitel. Riksåklagaren bestämmer då också vem som skall utföra åtalet.

8 § (24.1.2003/17)

Straffansvar för juridiska personer

På brott som nämns i detta kapitel tillämpas vad som bestäms om straffansvar för juridiska personer.

Vad som bestäms om straffansvar för juridiska personer tillämpas också på rån, grovt rån, utpressning och grov utpressning som har begåtts i syfte att begå ett brott som avses i 1 § eller 2 § 1 mom. 3 punkten i detta kapitel samt på förfalskning eller grov förfalskning som har begåtts i syfte att begå ett brott som avses i 1 § 1 mom. 2–7 punkten eller 2 mom., 2 § 1 mom. 3 punkten eller 4 eller 5 § i detta kapitel.

35 kap (24.8.1990/769)

Om skadegörelse

1 § (24.8.1990/769)

Skadegörelse

Den som orättmätigt förstör eller skadar någon annans egendom skall för skadegörelse dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

2 mom. har upphävts genom L 10.4.2015/368. (10.4.2015/368)

3 mom. har upphävts genom L 10.4.2015/368. (10.4.2015/368)

2 § (10.4.2015/368)

Grov skadegörelse

Om skadegörelsen vållar

1) synnerligen stor ekonomisk skada,

2) synnerligen kännbar skada för den drabbade, med beaktande av dennes förhållanden, eller

3) avsevärd skada på egendom som är synnerligen värdefull i historiskt eller kulturellt hänseende,

och skadegörelsen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grov skadegörelse dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (24.8.1990/769)

Lindrig skadegörelse

Om skadegörelsen, med beaktande av att skadan är liten eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig skadegörelse dömas till böter.

3 a § (10.4.2015/368)

Dataskadegörelse

Den som i syfte att skada någon annan obehörigen förstör, försämrar, döljer, skadar, ändrar, gör det omöjligt att komma åt eller hemlighåller information som har upptagits på ett datamedium eller någon annan upptagning eller data i ett informationssystem, ska för dataskadegörelse dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

3 b § (10.4.2015/368)

Grov dataskadegörelse

Om vid dataskadegörelse

1) vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada,

2) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, (8.5.2015/564)

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b, eller

4) brottet riktar sig mot ett informationssystem vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

och dataskadegörelsen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grov dataskadegörelse dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

Försök är straffbart.

3 c § (10.4.2015/368)

Lindrig dataskadegörelse

Om dataskadegörelsen, med beaktande av att skadan är liten eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrig dataskadegörelse dömas till böter.

4 § (24.8.1990/769)

Gemensam egendom

Detta kapitel skall tillämpas också om en gärning riktar sig mot gemensam egendom i vilken gärningsmannen har del.

5 § (24.8.1990/769)

Begränsningsstadgande

Detta kapitel tillämpas inte, om lika strängt eller strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

6 § (10.4.2015/368)

Åtalsrätt

Om enbart enskild egendom är föremål för ett brott som avses i 1, 3, 3 a eller 3 c §, får åklagaren väcka åtal endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

7 § (10.4.2015/368)

Åtgärdseftergift

Vid skadegörelse, dataskadegörelse, lindrig skadegörelse och lindrig dataskadegörelse får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff, om den som misstänks för brott eller gärningsmannen har ersatt skadan och skadestånd prövas vara en tillräcklig påföljd.

8 § (10.4.2015/368)

Straffansvar för juridiska personer

På dataskadegörelse och grov dataskadegörelse tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

9 § (10.4.2015/368)

Definitioner

Vad som i 38 kap. 13 § 1 mom. föreskrivs om definitionen av informationssystem tillämpas också på 3 a och 3 b § i detta kapitel.

Vad som i 38 kap. 13 § 2 mom. föreskrivs om definitionen av data tillämpas också på 3 a § i detta kapitel.

36 kap (24.8.1990/769)

Om bedrägeri och annan oredlighet

1 § (24.8.1990/769)

Bedrägeri

Den som för att bereda sig eller någon annan orättmätig ekonomisk vinning eller för att skada någon annan, genom att vilseleda eller utnyttja misstag, förmår någon att göra eller underlåta något och därigenom orsakar ekonomisk skada för den som misstagit sig eller den vars intressen han kunnat förfoga över, skall för bedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För bedrägeri döms också den som i sådant syfte som nämns i 1 mom. matar in, ändrar, förstör eller undertrycker data eller på något annat sätt ingriper i ett informationssystem funktion så att resultatet av databehandlingen förvanskas och därigenom orsakar ekonomisk skada för någon annan.
(13.6.2003/514)

Försök är straffbart.

2 § (24.8.1990/769)

Grovt bedrägeri

Om vid bedrägeri

1) eftersträvas avsevärd vinning,

2) vållas avsevärd eller synnerligen kännbar skada,

3) brottet begås med utnyttjande av särskilt förtroende som grundar sig på en ansvarsfull ställning, eller

4) gärningen sker med utnyttjande av någon annans särskilda svaghet eller annars skyddslösa läge,

och bedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt bedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (24.8.1990/769)

Lindrigt bedrägeri

Om bedrägeriet, med beaktande av den eftersträvade vinningens eller den vållade skadans storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt bedrägeri dömas till böter.

4 § (24.8.1990/769)

Försäkringsbedrägeri

Den som i avsikt att bereda sig eller någon annan orättmätig försäkringsersättning antänder brandförsäkrad egendom skall, om han inte dessutom i syfte att få försäkringsersättning gör sig skyldig till bedrägeribrott som hänför sig till samma egendom eller till försök till ett sådant brott, för försäkringsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 § (24.8.1990/769)

Missbruk av förtroendeställning

Om någon vars uppgift är att sköta en annans ekonomiska eller rättsliga angelägenheter missbrukar sin förtroendeställning genom att

1) vidta en åtgärd som han inte har rätt till eller

2) helt eller delvis underlåta att sköta sin uppgift,

och därigenom vållar huvudmannen skada, skall han för missbruk av förtroendeställning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 § (6.11.2009/845)

Ocker

Den som, genom att utnyttja någon annans ekonomiska trångmål eller annars trängda läge, beroende ställning, oförstånd eller lättsinne, vid ett avtal eller någon annan rättshandling för sig eller någon annan utverkar eller betingar en ekonomisk förmån som står i uppenbart missförhållande till vederlaget, ska för ocker dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För ocker döms också den som vid kreditgivning för sig eller någon annan tar emot eller betingar ränta eller annan ekonomisk förmån som står i uppenbart missförhållande till kreditgivarens prestation, med beaktande av

- 1) det beviljade kreditbeloppet, kredittiden och övriga villkor i kreditavtalet,
- 2) den kreditrisk som är förenad med den beviljade krediten,
- 3) kostnaderna för sådana åtgärder av kreditgivaren som hör till omsorgsfull kreditgivning,
- 4) sedvanliga kostnader för kreditfinansiering,
- 5) sedvanliga allmänna kostnader för kreditverksamhet.

7 § (24.8.1990/769)

Grovt ocker

Om vid ocker

- 1) eftersträvas avsevärd vinning,
- 2) vållas avsevärd eller synnerligen kännbar skada,
- 3) gärningsmannen på ett hänsynslöst sätt utnyttjar någon annans särskilda svaghet eller annars skyddslösa läge eller
- 4) brottet begås särskilt planmässigt,

och ockret även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt ocker dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

8 § (24.8.1990/769)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för lindrigt bedrägeri eller missbruk av förtroendeställning, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. (13.5.2011/441)

Åtalsanmälan behövs dock inte vid missbruk av förtroendeställning, om en synnerligen viktig allmän fördel kräver att åtal väcks, om uppdraget grundar sig på lag eller en myndighets förordnande eller om brottet har begåtts av en advokat eller någon annan som i sitt uppdrag står under offentlig tillsyn eller har en därmed jämförbar ställning eller, om gärningen riktar sig mot sådana samfund, stiftelser eller andra juridiska personer som står under offentlig tillsyn i den verksamhet som står under denna tillsyn. (29.4.1994/317)

9 § (13.6.2003/514)

Straffansvar för juridiska personer

På bedrägeri som avses i 1 § 2 mom. i detta kapitel och på grovt bedrägeri som har begåtts så som anges i 1 § 2 mom. tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

37 kap (24.8.1990/769)

Om betalningsmedelsbrott

1 § (4.5.2001/369)

Penningförfalskning

Den som eftergör eller förfalskar pengar för att sätta dem i omlopp som gångbara eller i denna avsikt i landet inför, ur landet utför, anskaffar, tar emot, transporterar eller till någon annan överlåter pengar som han eller hon vet vara falska eller förfalskade, skall för penningförfalskning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

2 § (24.8.1990/769)

Grov penningförfalskning

Om vid penningförfalskning

1) de falska eller förfalskade pengarnas mängd eller värde är avsevärt, eller

2) brottet begås särskilt planmässigt,

och penningförfalskningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov penningförfalskning dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

3 § (24.8.1990/769)

Lindrig penningförfalskning

Om penningförfalskningen, med hänsyn till de falska eller förfalskade pengarnas mängd och värde, den eftersträfvade vinningens eller den vållade skadans storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig penningförfalskning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

4 § (4.5.2001/369)

Förberedelse till penningförfalskning

Den som för utförande av penningförfalskningsbrott tillverkar, i landet inför, innehar, anskaffar eller tar emot redskap, tillbehör, upptagningar eller programvara som lämpar sig för sådant brott, skall för förberedelse till penningförfalskning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

5 § (24.8.1990/769)

Användning av falska pengar

Den som, sedan han mottagit falska eller förfalskade pengar sasom gångbara, överlåter dem till någon annan i avsikt att åter sätta dem i omlopp som sådana, trots att han vet att de är falska eller förfalskade, skall för användning av falska pengar dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Försök är straffbart.

6 § (24.8.1990/769)

Innehav av falska pengar

Den som utan godtagbart skäl innehar falska eller förfalskade pengar skall för innehav av falska pengar dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 § (24.8.1990/769)

Spridning av penningimitation

Den som för spridning till allmänheten tillverkar eller anskaffar eller till allmänheten sprider blanketter, märken, bilder eller andra föremål som är förvillande lika gångbara pengar, skall för spridning av penningimitation dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

8 § (24.8.1990/769)

Betalningsmedelsbedrägeri

Den som för att bereda sig eller någon annan orättmätig ekonomisk vinning

1) använder ett betalningsmedel utan tillstånd av dess lagliga innehavare, med överskridande av den rätt tillståndet ger honom eller annars utan laglig rätt, eller

2) överlåter ett betalningsmedel eller en betalningsmedelsblankett till någon annan för att brukas utan laglig rätt,

skall för betalningsmedelsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år. (19.6.1997/602)

För betalningsmedelsbedrägeri döms också den som genom att överskrida täckningen på ett konto eller en avtalad högsta kreditgräns missbrukar ett betalningsmedel som avses i 1 mom. och på detta sätt orsakar någon annan en ekonomisk skada, om han inte då han använde betalningsmedlet hade för avsikt att utan dröjsmål ersätta skadan.

9 § (24.8.1990/769)

Grovt betalningsmedelsbedrägeri

Om vid betalningsmedelsbedrägeri

1) vållas avsevärd eller synnerligen kännbar skada, eller

2) gärningsmannen för att begå brottet har gjort eller låtit göra betalningsmedelsblanketter som det använda betalningsmedlet har framställts av, eller brottet annars begås särskilt planmässigt,

och betalningsmedelsbedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt betalningsmedelsbedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

10 § (24.8.1990/769)

Lindrigt betalningsmedelsbedrägeri

Om betalningsmedelsbedrägeriet, med hänsyn till den eftersträvade vinningens eller den orsakade skadans storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt betalningsmedelsbedrägeri dömas till böter.

11 § (13.6.2003/514)

Förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri

Den som för utförande av betalningsmedelsbedrägeribrott

1) tillverkar, i landet inför, anskaffar, tar emot eller innehar en betalningsmedelsblankett, eller som

2) tillverkar, i landet inför, anskaffar, tar emot, innehar, säljer eller överlåter redskap eller tillbehör som särskilt lämpar sig för tillverkning av betalningsmedelsblanketter, eller upptagningar, programvara, redskap eller tillbehör som särskilt lämpar sig för betalningsrörelse som sker via datanät,

skall för förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

12 § (19.6.1997/602)

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) pengar sedlar och mynt som i Finland eller i något annat land är officiellt gångbara betalningsmedel,

2) betalningsmedel ett bank-, betal- eller kreditkort, en check eller ett annat medel eller en upptagning varmed betalningar, uttag eller kontoöverföringar kan utföras eller vars användning är en nödvändig förutsättning för att nämnda transaktioner skall kunna utföras, samt med

3) betalningsmedelsblankett tryckta blanketter som är avsedda att ifyllas så att de blir betalningsmedel och som inte hålls fritt tillgängliga för allmänheten, eller sådana kort eller schablonkort som särskilt lämpar sig för tillverkning av betalningsmedel.

Vad detta kapitel bestämmer om betalningsmedel tillämpas också på en motbok eller ett annat fordringsbevis som ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn har utfärdat över en deposition.

Vad som i detta kapitel bestäms om pengar, tillämpas på sedlar och mynt också innan de har satts i omlopp. (17.3.2000/298)

13 § (26.10.2001/875)

13 § har upphävts genom L 26.10.2001/875.

14 § (13.6.2003/514)

Straffansvar för juridiska personer

På penningförfalskning, grov penningförfalskning, lindrig penningförfalskning, förberedelse till penningförfalskning, användning av falska pengar, betalningsmedelsbedrägeri, grovt betalningsmedelsbedrägeri och förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

38 kap (21.4.1995/578)

Om informations- och kommunikationsbrott

1 § (21.4.1995/578)

Sekretessbrott

Den som i strid med tystnadsplikt som anges i lag eller förordning eller som en myndighet särskilt har ålagt med stöd av lag

1) röjer en omständighet som skall hållas hemlig och som han fått kännedom om på grund av sin ställning, i sin befattning eller vid fullgörandet av ett uppdrag eller

2) utnyttjar en sådan hemlighet till sin egen eller någon annans nytta,

skall, om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 5 §, för sekretessbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

2 § (21.4.1995/578)

Sekretessförseelse

Om ett sekretessbrott, med beaktande av gärningens betydelse för skyddet av integritet eller förtrolighet eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för sekretessförseelse dömas till böter.

För sekretessförseelse döms också den som har gjort sig skyldig till ett sådant i 1 § åsyftat brott mot tystnadsplikt som enligt något särskilt stadgande skall bestraffas som sekretessförseelse.

3 § (10.4.2015/368)

Kränkning av kommunikationshemlighet

Den som obehörigen

1) öppnar ett brev eller ett annat tillslutet meddelande som är adresserat till någon annan eller genom att bryta ett säkerhetsarrangemang skaffar uppgifter om ett meddelande som har upptagits elektroniskt eller med någon annan sådan teknisk metod och som är skyddat mot utomstående, eller

2) skaffar uppgifter om innehållet i samtal, telegram, text-, bild- eller dataöverföring eller något annat motsvarande telemeddelande som förmedlas genom telenät eller informationssystem eller om avsändande eller mottagande av ett sådant meddelande,

ska för kränkning av kommunikationshemlighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

4 § (21.4.1995/578)

Grov kränkning av kommunikationshemlighet

Om vid kränkning av kommunikationshemlighet

1) gärningsmannen för begående av brottet utnyttjar sin ställning såsom anställd hos ett teleföretag enligt lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004) eller någon annan särskild förtroendeställning, (16.6.2004/517)

2) gärningsmannen använder ett för begående av brottet planerat eller omvandlat databehandlingsprogram eller tekniska specialanordningar eller om brottet annars begås särskilt planmässigt eller

3) föremål för brottet är ett meddelande med synnerligen förtroligt innehåll eller gärningen i hög grad kränker integritetsskyddet

och kränkningen av kommunikationshemligheten även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov kränkning av kommunikationshemlighet dömas till fängelse i högst tre år.

Försök är straffbart.

L om dataskydd vid elektronisk kommunikation 516/2004 har upphävts genom L om tjänster inom elektronisk kommunikation 917/2014.

5 § (21.4.1995/578)

Störande av post- och teletrafik

Den som genom att ingripa i en för posttrafik eller för tele- eller radiokommunikationer använd anordnings funktion, genom att med en radioanläggning eller över ett telenät av okynne sända störande meddelanden eller på något annat motsvarande sätt obehörigen hindrar eller stör posttrafik eller tele- eller radiokommunikationer, skall för störande av post- och teletrafik dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart. (11.5.2007/540)

6 § (21.4.1995/578)

Grovt störande av post- och teletrafik

Om vid störande av post- och teletrafik

1) gärningsmannen för begående av brottet utnyttjar sin ställning såsom anställd hos en inrättning som utövar allmän televerksamhet enligt telelagen, kabelsändningsverksamhet enligt kabelsändningslagen (307/87) eller rundradioverksamhet, eller någon annan särskild förtroendeställning eller

2) brottet hindrar eller stör radiokommunikationer för nödanrop eller andra sådana tele- eller radiokommunikationer som används för att skydda människoliv,

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b, (10.4.2015/368)

4) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, (8.5.2015/564)

5) genom brottet vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada, eller (10.4.2015/368)

6) brottet riktar sig mot en apparat, ett informationssystem eller kommunikation vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

(10.4.2015/368)

och störandet av post- och teletrafiken även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt störande av post- och teletrafik dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

(10.4.2015/368)

Försök är straffbart. (11.5.2007/540)

KabelsändningsL har upphävts genom L om televisions- och radioverksamhet 744/1998, se L om tjänster inom elektronisk kommunikation 917/2014.

7 § (21.4.1995/578)

Lindrigt störande av post- och teletrafik

Om störandet av post- och teletrafiken, med beaktande av störningens art eller omfattning eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt störande av post- och teletrafik dömas till böter.

Försök är straffbart. (11.5.2007/540)

7 a § (10.4.2015/368)

Systemstörning

Den som i syfte att orsaka någon annan olägenhet eller ekonomisk skada genom att mata in, överföra, skada, ändra eller undertrycka data eller på något annat med dessa jämförbart sätt obehörigen hindrar ett informationssystem funktion eller orsakar allvarliga störningar i det, ska för systemstörning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

7 b § (10.4.2015/368)

Grov systemstörning

Om vid systemstörning

1) vållas synnerligen kännbar olägenhet eller ekonomisk skada,

2) brottet begås särskilt planmässigt,

3) brottet begås som ett led i verksamhet där ett betydande antal informationssystem har påverkats genom användning av sådana apparater, datorprogram eller programinstruktioner som avses i 34 kap. 9 a § 1 punkten underpunkt a eller sådana lösenord, åtkomstkoder eller andra motsvarande uppgifter som avses i 9 a § 1 punkten underpunkt b,

4) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, eller (8.5.2015/564)

5) brottet riktar sig mot ett informationssystem vars skadande äventyrar energiförsörjningen, den allmänna hälso- och sjukvården, försvaret, rättsvården eller någon annan med dessa jämförbar viktig samhällsfunktion,

och systemstörningen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grov systemstörning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fem år.

Försök är straffbart.

8 § (10.4.2015/368)

Dataintrång

Den som genom att göra bruk av en användaridentifikation som han eller hon inte har rätt till eller genom att annars bryta säkerhetsarrangemang obehörigen tränger in i ett informationssystem där information eller data behandlas, lagras eller överförs elektroniskt eller med någon annan sådan teknisk metod eller i en särskilt skyddad del av ett sådant system, ska för dataintrång dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För dataintrång döms också den som utan att tränga in i ett informationssystem eller en del av ett sådant

1) med hjälp av tekniska specialanordningar, eller

2) annars med tekniska metoder genom att ta sig förbi säkerhetsarrangemangen, utnyttja informationssystemets sårbarhet eller använda annars uppenbart svikliga medel

obehörigen tar reda på information eller data som finns i ett sådant informationssystem som avses i 1 mom.

Försök är straffbart.

Denna paragraf tillämpas endast på gärningar för vilka inte föreskrivs strängare eller lika strängt straff på något annat ställe i lag.

8 a § (10.4.2015/368)

Grovt dataintrång

Om dataintrång görs

1) som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, eller (8.5.2015/564)

2) särskilt planmässigt,

och dataintrånget även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt dataintrång dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

Försök är straffbart.

8 b § (7.11.2014/919)

Avkodningssystemsbrott

Den som i strid med förbudet i 269 § 2 mom. i informationssamhällsbalken (917/2014) i förvärvssyfte eller så att gärningen är ägnad att orsaka den som tillhandahåller skyddade tjänster betydande men eller skada, tillverkar, importerar, saluför, hyr ut eller distribuerar ett avkodningssystem eller gör reklam för, installerar eller underhåller ett sådant, ska, om inte ett strängare eller lika strängt straff föreskrivs för gärningen någon annanstans i lag, för avkodningssystemsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

9 § (22.4.1999/525)

Personregisterbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) behandlar personuppgifter i strid med personuppgiftslagens (523/1999) bestämmelser om ändamålsbundenhet, allmänna förutsättningar för behandling, personuppgifternas relevans och

felfrihet, känsliga uppgifter, personbeteckning eller behandling av personuppgifter för särskilda ändamål eller bryter mot särskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter, (8.6.2001/480)

2) genom att till en registrerad ge felaktig eller vilseledande information hindrar eller försöker hindra honom att utöva rätten till insyn,

3) i strid med 5 kap. personuppgiftslagen översänder personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

och därmed gör intrång i den registrerades integritetsskydd eller åsamkar honom annan skada eller betydande men, skall för personregisterbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

9 a § (10.4.2015/368)

Identitetsstöld

Den som i syfte att vilseleda en tredje part obehörigen använder någon annans personuppgifter eller identifieringsuppgifter eller andra motsvarande uppgifter som identifierar personen, och därmed orsakar ekonomisk skada eller mer än ringa olägenhet för den som uppgifterna gäller, ska för identitetsstöld dömas till böter.

10 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Om föremålet för ett sekretessbrott eller en sekretessförseelse är en omständighet som gäller en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden eller näringsverksamhet, får åklagaren inte väcka åtal för gärningen om inte målsäganden anmäler den till åtal eller gärningsmannen när brottet begicks var anställd hos en inrättning som utövar allmän post- eller televerksamhet eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för kränkning av kommunikationshemlighet, grov kränkning av kommunikationshemlighet, systemstörning, dataintrång eller avkodningssystemsbrott, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller gärningsmannen när brottet begicks var anställd hos en inrättning som utövar allmän post- eller televerksamhet eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren ska höra dataombudsmannen innan åtal väcks för sekretessbrott, sekretessförseelse, kränkning av kommunikationshemlighet, grov kränkning av kommunikationshemlighet eller dataintrång, om brottet i fråga riktar sig mot ett personregister, samt innan åtal väcks för personregisterbrott. När domstolen behandlar ett mål som gäller ett sådant brott ska den bereda dataombudsmannen tillfälle att bli hörd.

Åklagaren får väcka åtal för identitetsstöld endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.
(10.4.2015/368)

11 § (10.4.2015/368)

Förverkandepåföljd

Avkodningssystem som avses i 8 b § ska dömas förverkade till staten.

12 § (11.5.2007/540)

Straffansvar för juridiska personer

På kränkning av kommunikationshemlighet, grov kränkning av kommunikationshemlighet, störande av post- och teletrafik, grovt störande av post- och teletrafik, dataintrång, grovt dataintrång, systemstörning och grov systemstörning tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

13 § (10.4.2015/368)

Definitioner

Vid tillämpningen av 3, 6, 7 a, 7 b och 8 § avses med informationssystem också i artikel 2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU om angrepp mot informationssystem och om ersättande av rådets rambeslut 2005/222/RIF, nedan nätbrottsdirektivet, avsedda

1) apparater eller grupper av sammankopplade apparater eller apparater som hör samman med varandra, av vilka en eller flera genom ett program automatiskt behandlar data, samt

2) data som lagras, behandlas, hämtas eller överförs med hjälp av en apparat eller en grupp av apparater för att de ska kunna drivas, användas, skyddas och underhållas.

Vid tillämpningen av 3, 7 a och 8 § avses med data också i artikel 2 b i nätbrottsdirektivet avsedda

1) framställningar av fakta, information eller begrepp i en form som lämpar sig för behandling i ett informationssystem, samt

2) program som lämpar sig för att få ett informationssystem att utföra en viss uppgift.

39 kap (24.8.1990/769)

Om gäldenärsbrott

1 § (31.1.2003/61)

Oredlighet som gäldenär

Om en gäldenär

1) förstör sin egendom,

2) utan godtagbart skäl genom gåva eller annan liknande åtgärd avhänder sig egendom,

3) överför sin egendom till utlandet för att göra den oåtkomlig för sina borgenärer, eller

4) utan fog ökar sina förpliktelser,

och därigenom försätter sig på obestånd eller väsentligt förvärrar sitt obestånd, skall gäldenären för oredlighet som gäldenär dömas till böter eller fängelse i högst två år.

1 a § (29.4.1994/317)

Grov oredlighet som gäldenär

Om vid oredlighet som gäldenär

1) eftersträvas avsevärd vinning,

2) borgenärerna åsamkas avsevärd eller synnerligen kännbar skada eller

3) brottet begås särskilt planmässigt

och oredligheten som gäldenär även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grov oredlighet som gäldenär dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

2 § (24.8.1990/769)

Gäldenärsbedrägeri

Om en gäldenär, för att bereda sig eller någon annan orättmätig ekonomisk vinning, vid ett konkurs- eller utskökningsförfarande eller förfarande för skuldsanering eller företagssanering

1) döljer sin egendom,

2) uppger en förpliktelse som helt eller delvis saknar fog eller grundar sig på en skenrättshandling,

3) ger någon annan falsk eller vilseledande uppgift om en för borgenärerna betydelsefull omständighet, eller

4) underlåter att anmäla en skuld, skall han för gäldenärsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år. (25.1.1993/54)

Rättar gäldenären den vilseledande uppgiften eller förhindrar han på något annat sätt att gärningen påverkar förfarandet innan han bekräftar boförteckningen eller innan den vilseledande uppgiften annars påverkar förfarandet, skall gärningen inte anses som gäldenärsbedrägeri.

3 § (24.8.1990/769)

Grovt gäldenärsbedrägeri

Om vid gäldenärsbedrägeri

1) eftersträvas avsevärd vinning eller

2) gäldenären inför domstol bekräftar en falsk eller vilseledande uppgift,

och gäldenärsbedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt gäldenärsbedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

4 § (24.8.1990/769)

Gäldenärssvek

Begår en gäldenär utan vinningssyfte antingen med uppsåt eller av grov oaktsamhet en gärning som avses i 2 §, skall han för gäldenärssvek dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 § (24.8.1990/769)

Gäldenärsförseelse

Om gäldenärsbedrägeriet eller gäldenärssveket, med beaktande av att gäldenärens falska eller vilseledande uppgift har ringa betydelse för borgenärerna eller med hänsyn till andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för gäldenärsförseelse dömas till böter.

6 § (31.1.2003/61)

Gynnande av borgenär

Om en gäldenär, som är medveten om att han eller hon inte förmår uppfylla sina förpliktelser, för att gynna en viss borgenär på andra borgenärers bekostnad

1) i förtid betalar en skuld under förhållanden där detta inte är sedvanligt,

2) för borgenärens fordran ställer en säkerhet om vilken inte hade avtalats eller som gäldenären inte hade utlovat när skuldförhållandet uppkom,

3) använder ett ovanligt betalningsmedel för att uppfylla en förpliktelse då en sådan betalning med beaktande av förhållandena inte kan anses vara sedvanlig, eller

4) vidtar andra åtgärder för att förbättra en sådan borgenärs ställning,

skall gäldenären för gynnande av borgenär dömas till böter eller fängelse i högst två år.

7 § (13.6.2003/515)

7 § har upphävts genom L 13.6.2003/515.

8 § (24.8.1990/769)

Definition

Vad detta kapitel stadgar om utredningsförfarande gäller i tillämpliga delar även utredningsmyndighets förfarande för tryggande av utredningen.

9 § (24.8.1990/769)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för gäldenärsförseelse eller för gynnande av borgenär, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. (13.5.2011/441)

Målsägande vid oredlighet som gäldenär, grov oredlighet som gäldenär eller gynnande av borgenär är gäldenärens vid gärningstiden kända borgenärer. Målsägande vid gäldenärsbedrägeri, grovt gäldenärsbedrägeri, gäldenärssvek och gäldenärsförseelse är i de fall som avses i 2 § 1 mom. 1–3 punkten de borgenärer som deltar i utrednings- och verkställighetsförfarandet i fråga och i det fall som avses i 4 punkten i nämnda moment borgenären för den skuld som avses i den nämnda punkten. (31.1.2003/61)

Har för gäldenärens konkursbo enligt konkursstadgan tillsatts en förvaltning, skall denna föra målsägandenas talan i mål som gäller gäldenärsbrott. En enskild borgenär har likväl rätt att självständigt föra talan för egen del.

40 kap (8.9.1989/792)

Om tjänstebrott (12.7.2002/604)

1 § (12.7.2002/604)

Tagande av muta

En tjänsteman som för sin verksamhet i anställningen för egen eller någon annans räkning

1) begär en gåva eller någon annan orättmätig förmån eller på något annat sätt tar initiativ för att få en sådan förmån,

2) tar emot en gåva eller någon annan förmån som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans eller hennes verksamhet i anställningen, eller

3) godtar en sådan gåva eller förmån som nämns i 2 punkten eller ett löfte eller erbjudande om en sådan,

skall för tagande av muta dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Likaså skall en tjänsteman dömas för tagande av muta, om han eller hon för sin verksamhet i anställningen godtar att en gåva eller annan förmån som nämns i 1 mom. 2 punkten ges, utlovas eller erbjuds någon annan.

En tjänsteman kan även dömas till avsättning, om brottet visar att han eller hon är uppenbart olämplig för sitt uppdrag.

2 § (12.7.2002/604)

Grovt tagande av muta

Om vid tagande av muta

1) en tjänsteman uppställer mutan som villkor för sin verksamhet eller på grund av gåvan eller förmånen i sin anställning handlar eller har för avsikt att handla i strid mot sin plikt till avsevärd nytta för givaren eller någon annan eller till kännbar skada eller olägenhet för någon, eller

2) värdet av gåvan eller förmånen är avsevärt,

och tagandet av muta även bedömt som en helhet är grovt, skall tjänstemannen för grovt tagande av muta dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år samt dessutom till avsättning.

3 § (12.7.2002/604)

Mutförseelse

En tjänsteman som för egen eller någon annans räkning

1) begär en gåva eller någon annan orättmätig förmån eller på något annat sätt tar initiativ för att få en sådan förmån, eller

2) tar emot eller godtar en gåva eller någon annan förmån eller godkänner ett löfte eller ett erbjudande om en sådan,

så att förfarandet är ägnat att minska förtroendet för tjänsteutövningens opartiskhet skall, om gärningen inte är straffbar som tagande av muta eller grovt tagande av muta, för mutförseelse dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

4 § (10.6.2011/637)

Tagande av muta som riksdagsledamot

En riksdagsledamot som för egen eller någon annans räkning

1) begär en gåva eller någon annan otillbörlig förmån eller på något annat sätt tar initiativ för att få en sådan förmån, eller

2) tar emot eller godtar en gåva eller någon annan otillbörlig förmån som inte kan betraktas som normal gästfrihet eller godtar ett löfte eller ett erbjudande om en sådan

för att i sitt uppdrag som riksdagsledamot på grund av förmånen verka eller låta bli att verka på ett visst sätt eller som belöning för en sådan verksamhet, och gärningen är ägnad att tydligt undergräva förtroendet för en opartisk skötsel av uppdraget som riksdagsledamot, ska för tagande av muta som riksdagsledamot dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Såsom tagande av muta som riksdagsledamot anses inte valfinansiering enligt lagen om kandidaters valfinansiering, om inte syftet med valfinansieringen är att kringgå 1 mom.

4 a § (10.6.2011/637)

Grovt tagande av muta som riksdagsledamot

Om vid tagande av muta som riksdagsledamot

1) riksdagsledamoten ställer en gåva eller förmån som villkor för sin verksamhet eller i sitt uppdrag som riksdagsledamot verkar eller har för avsikt att verka på ett sätt som i betydande mån gynnar den som har gett mutan eller någon annan eller orsakar någon annan en kännbar skada eller olägenhet, eller

2) värdet på gåvan eller förmånen är avsevärt,

och tagandet av muta som riksdagsledamot även bedömt som en helhet är grovt, ska riksdagsledamoten för grovt tagande av muta som riksdagsledamot dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 § (12.7.2002/604)

Brott mot tjänsthemlighet och brott mot tjänsthemlighet av oaktsamhet

Om en tjänsteman uppsåtligen under den tid anställningen varar eller därefter obehörigen

1) röjer en handling eller uppgift som är sekretessbelagd enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller enligt någon annan lag eller som enligt lag inte får yppas, eller

2) utnyttjar en sådan handling eller uppgift till sin egen nytta eller till nytta eller skada för någon annan,

skall tjänstemannen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans, för brott mot tjänsthemlighet dömas till böter eller fängelse i högst två år. Tjänstemannen kan även dömas till avsättning, om brottet visar att han eller hon är uppenbart olämplig för sitt uppdrag.

Gör sig en tjänsteman genom oaktsamhet skyldig till en gärning som nämns i 1 mom., och är gärningen inte, med hänsyn till sin menlighet eller skadlighet eller andra omständigheter som har samband med den, ringa bedömd som en helhet, skall han eller hon, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans, för brott mot tjänsthemlighet av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

6 § (21.5.1999/625)

6 § har upphävts genom L 21.5.1999/625.

7 § (12.7.2002/604)

Missbruk av tjänsteställning

Om en tjänsteman i syfte att bereda sig eller någon annan nytta eller orsaka olägenhet eller skada för någon annan

1) bryter mot sin tjänsteplikt enligt bestämmelser eller föreskrifter som skall iakttas i tjänsteutövning, när han eller hon deltar i beslutsfattande eller beredning av beslutsfattande eller utövar offentlig makt i sina andra tjänsteåligganden, eller

2) missbrukar sin ställning i förhållande till någon som står i direkt lydnadsförhållande till honom eller henne eller under hans eller hennes omedelbara tillsyn,

skall tjänstemannen för missbruk av tjänsteställning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Tjänstemannen kan även dömas till avsättning, om brottet visar att han eller hon är uppenbart olämplig för sitt uppdrag.

8 § (8.9.1989/792)

Grovt missbruk av tjänsteställning

Om vid missbruk av tjänsteställning

1) eftertraktas avsevärd nytta eller

2) åsyftas särskilt kännbar olägenhet eller skada, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt eller hänsynslöst,

och missbruket av tjänsteställning även bedömt som en helhet är grovt, skall tjänstemannen för grovt missbruk av tjänsteställning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år samt till avsättning.

9 § (12.7.2002/604)

Brott mot tjänsteplikt

Om en tjänsteman vid tjänsteutövning uppsåtligen, på något annat sätt än vad som nämns i detta kapitel eller i 11 kap. 9 a §, bryter mot sin tjänsteplikt enligt bestämmelser eller föreskrifter som ska iakttas i tjänsteutövning, och gärningen inte, med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, är ringa bedömd som en helhet, ska tjänstemannen för brott mot tjänsteplikt dömas till böter eller fängelse i högst ett år. (4.12.2009/990)

Tjänstemannen kan även dömas till avsättning om han eller hon, genom att fortgående eller i väsentlig mån handla i strid mot sin tjänsteplikt, gjort sig skyldig till det brott som nämns i 1 mom. och brottet visar att han eller hon är uppenbart olämplig för sitt uppdrag.

10 § (12.7.2002/604)

Brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet

Om en tjänsteman vid tjänsteutövning av oaktsamhet bryter mot sin tjänsteplikt enligt bestämmelser eller föreskrifter som skall iakttas i tjänsteutövning, på något annat sätt än vad som avses i 5 § 2 mom., och om gärningen inte, med hänsyn till sin menlighet och skadlighet eller andra omständigheter som har samband med den, är ringa bedömd som en helhet, skall tjänstemannen för brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet dömas till varning eller böter.

11 § (12.7.2002/604)

Definitioner

I denna lag avses med

1) tjänsteman den som står i tjänsteförhållande eller därmed jämförbart anställningsförhållande till staten, till en kommun eller till en samkommun eller något annat offentligt samarbetsorgan för kommuner, till riksdagen, till något av statens affärsverk, till den evangelisk-lutherska kyrkan eller det ortodoxa kyrkosamfundet eller till en församling eller ett samarbetsorgan för församlingar inom kyrkan eller kyrkosamfundet, eller till landskapet Åland, till Finlands Bank, Folkpensionsanstalten, Institutet för arbetshygien, kommunala pensionsanstalten, Kommunernas garanticentral eller kommunala arbetsmarknadsverket,

2) person som sköter offentligt förtroendeuppdrag kommunfullmäktige och andra genom allmänna val utsedda medlemmar av representantskapet i ett offentligt samfund som nämns i 1 punkten, dock inte riksdagsledamöter i sitt uppdrag som riksdagsledamot, samt medlemmar av ett organ för ett offentligt samfund eller en inrättning som nämns i 1 punkten, såsom statsrådet, en kommunstyrelse, nämnd, direktion, kommitté, kommission eller delegation, samt andra förtroendevalda inom nämnda offentliga samfund eller inrättningar,

3) offentligt anställd arbetstagare den som står i arbetsavtalsförhållande till ett offentligt samfund eller en inrättning som nämns i 1 punkten eller till ett universitet, (24.7.2009/562)

4) utländsk tjänsteman den som har utnämnts eller valts till en administrativ eller rättslig tjänst eller uppgift hos en främmande stat eller inom en offentlig internationell organisation eller domstol eller inom ett offentligt internationellt organ, eller som annars sköter en offentlig uppgift för en främmande stats eller en offentlig internationell organisations eller domstols eller ett offentligt internationellt organs räkning,

5) person som utövar offentlig makt

a) den till vars uppgifter enligt lag eller förordning hör att meddela för andra bindande förordnanden eller att besluta om andras intressen, rättigheter eller skyldigheter eller som med stöd av lag eller förordning i sin uppgift reellt ingriper i någon annans intressen eller rättigheter, samt

b) den som enligt lag eller förordning eller enligt ett uppdrag som han eller hon med stöd av lag eller förordning fått av en myndighet skall delta i beredningen av sådana beslut som avses i a-punkten genom att göra framställningar eller förslag till beslut, utarbeta utredningar eller planer, ta prover eller utföra inspektioner eller på något annat motsvarande sätt,

6) ledamot av ett utländskt parlament den som är medlem av en folkvald församling i en främmande stat eller medlem i en internationell parlamentarisk generalförsamling.

12 § (12.7.2002/604)

Bestämmelser om tillämpningsområdet

Bestämmelserna om tjänstemän i detta kapitel skall även tillämpas på personer som sköter offentliga förtroendeuppdrag och på personer som utövar offentlig makt.

Bestämmelserna i 1–3, 5 och 14 § i detta kapitel tillämpas, med undantag för avsättningspåföljden, även på offentligt anställda arbetstagare.

Bestämmelserna i 1–3 och 14 § i detta kapitel tillämpas, med undantag för avsättningspåföljden, även på utländska tjänstemän. På utländska tjänstemän som med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse på finskt territorium utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning, eller som på finskt territorium med stöd av lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden utför förundersökning eller andra tjänsteuppdrag på basis av en begäran om rättshjälp som har framställts eller godkänts av en finsk myndighet tillämpas även, med undantag för avsättningspåföljden, 5 och 7–10 § i detta kapitel. (11.4.2014/302)

Bestämmelserna i 4, 4 a och 14 § i detta kapitel tillämpas även på ledamöter av utländska parlament. (10.6.2011/637)

I fråga om tillämpningen i vissa fall av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar föreskrivs särskilt genom lag.

13 § (12.7.2002/604)

Militära tjänstebrott

Tjänstebrott som begås av tjänstemän som lyder under de militära straffbestämmelserna är även de brott för vilka straff bestäms i 45 kap.

13 a § (4.12.2009/990)

Hänvisningsbestämmelser

Bestämmelser om straff för tortyr finns i 11 kap. 9 a §.

14 § (10.6.2011/637)

Förverkandepåföljd

Gärningsmannen eller den på vars vägnar eller till vars förmån gärningsmannen har handlat ska dömas att till staten förverka den gåva eller förmån som har tagits emot på det sätt som avses i 1–4 och 4 a §, eller dess värde. I fråga om förverkande av annan egendom iakttas 10 kap.

41 kap (11.5.2007/531)

Om vapenbrott

1 § (12.6.2015/766)

Skjutvapenbrott

Den som i strid med skjutvapenlagen (1/1998)

1) överför eller för in till Finland, överför från Finland, i kommersiellt syfte för ut, transiterar eller tillverkar eller saluför, förvärvar, innehar eller överlåter ett skjutvapen, en vapendel, patroner, särskilt farliga projektiler, ett robot- eller raketuppskjutningssystem, en gasspray eller ett effektivt luftvapen,

2) i kommersiellt syfte reparerar ett skjutvapen, en vapendel, ett robot- eller raketuppskjutningssystem, en gasspray eller ett effektivt luftvapen eller modifierar ett skjutvapen eller en vapendel,

3) lånar ut ett skjutvapen, en vapendel, ett robot- eller raketuppskjutningssystem, en gasspray eller ett effektivt luftvapen till någon som inte har rätt att inneha ett sådant föremål,

4) helt eller delvis försummar den i 25 § i skjutvapenlagen föreskrivna skyldigheten för vapennäringsidkare att till polisens vapenregistersystem anmäla identifieringsuppgifter om skjutvapen, effektiva luftvapen, gassprayer eller vapendelar, namnet på överlåtaren och förvärvaren av ett föremål samt namnet på den som gett i uppdrag att reparera eller modifiera ett föremål eller helt eller delvis försummar den i 25 § i den lagen föreskrivna skyldigheten att göra anmälan om patroner och särskilt farliga projektiler eller att i stället för att göra en anmälan föra ett register över dem, (8.9.2017/624)

5) försummar den i 110 § 1 mom. i skjutvapenlagen föreskrivna skyldigheten att låta besikta skjutvapen eller patroner som tillverkas, repareras, överförs eller förs in till Finland för försäljning,

6) försummar den i 112 a § i skjutvapenlagen föreskrivna skyldigheten att på polisinrättningen visa upp ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick och som överförts eller förts in till Finland,

7) försummar den i 110 b § i skjutvapenlagen föreskrivna skyldigheten att anbringa en tillverkningsmärkning, tilläggsmärkning, importmärkning eller förpackningspåskrift eller lämna in ett skjutvapen till Polisstyrelsen för märkning, eller

8) anbringa en felaktig tillverkningsmärkning, tilläggsmärkning, importmärkning eller förpackningspåskrift eller avlägsnar eller ändrar en sådan märkning eller ett serie- eller identifieringsnummer,

ska för skjutvapenbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För skjutvapenbrott ska även den dömas som exporterar skjutvapen, delar och väsentliga delar till skjutvapen och ammunition i strid med artikel 4 eller 9 och på ett sätt som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition.

Försök är straffbart.

Som skjutvapenbrott anses inte innehav av ett skjutvapen, en vapendel, patroner, särskilt farliga projektiler, ett robot- eller raketuppskjutningssystem, en gasspray eller ett effektivt luftvapen enligt 1 mom. 1 punkten, om den som innehar ett sådant föremål på eget initiativ gör en anmälan till polisen om föremålet och överlämnar det i polisens besittning.

2 § (11.5.2007/531)

Grovt skjutvapenbrott

Om vid ett skjutvapenbrott

1) föremålet för brottet är ett särskilt farligt skjutvapen eller en stor mängd skjutvapen, effektiva luftvapen eller vapendelar, (12.6.2015/766)

2) betydande ekonomisk vinning eftersträvas, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt skjutvapenbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

3 § (11.5.2007/531)

Lindrigt skjutvapenbrott

Om ett skjutvapenbrott, med beaktande av arten och mängden av föremål som brottet riktat sig mot eller andra omständigheter som hänför sig till brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt skjutvapenbrott dömas till böter.

4 § (11.5.2007/531)

Brott mot bestämmelserna om farliga föremål

Den som i strid med 9 § i ordningslagen inför i landet, tillverkar eller saluför ett farligt föremål, skall för brott mot bestämmelserna om farliga föremål dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök är straffbart.

5 § (11.5.2007/531)

Innehav av farligt föremål

Den som i strid med 9 § i ordningslagen innehar ett farligt föremål på allmän plats eller i ett trafikmedel på allmän plats, skall för innehav av farligt föremål dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § (11.5.2007/531)

Innehav av föremål eller ämne som lämpar sig för att skada någon annan

Den som i strid med 10 § i ordningslagen på allmän plats innehar ett föremål eller ämne som lämpar sig för att skada någon annan eller ett föremål som är förvillande likt ett skjutvapen eller en explosiv vara, skall för innehav av föremål eller ämne som lämpar sig för att skada någon annan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 § (11.5.2007/531)

Överlåtelse till en minderårig av föremål som lämpar sig för att skada någon annan

Den som i strid med 11 § i ordningslagen säljer eller annars varaktigt överlåter ett luftvapen, ett vapen med fjäderfunktion eller en harpun till någon som inte fyllt 18 år, skall för överlåtelse till en minderårig av föremål som lämpar sig för att skada någon annan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 a § (12.6.2015/766)

Skjutbanebrott

Den som i strid med lagen om skjutbanor (763/2015)

1) anlägger eller driver en skjutbana utan tillstånd enligt 4 § 1 mom. i den lagen, eller

2) anlägger eller driver en småskalig skjutbana utan att göra en anmälan enligt 4 § 2 mom. i den lagen,

ska för skjutbanebrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

8 § (18.11.2016/985)

Ordningsbot

Bestämmelser om ordningsbot som enda påföljd för ringa i 6 § avsett innehav av föremål eller ämne som lämpar sig för att skada någon annan med och för ringa i 7 § avsedd överlåtelse till en minderårig av föremål som lämpar sig för att skada någon annan med finns i lagen om ordningsbotsföreselser.

42 kap

Om brott emot föreskrift till statens säkerhet eller allmän ordning

1 § (9.6.2000/531)

1 § har upphävts genom L 9.6.2000/531.

2 § (24.7.1998/563)

2 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

3 § (24.8.1990/769)

3 § har upphävts genom L 24.8.1990/769.

4 § (4.2.1928/48)

4 § har upphävts genom L 4.2.1928/48.

5 § (24.7.1998/563)

5 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

5 a § (24.7.1998/563)

5 a § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

6 § (8.9.1939/271)

6 § har upphävts genom L 8.9.1939/271.

7 § (24.7.1998/563)

7 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

8 § (24.7.1998/563)

8 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

43 kap

Om brott emot föreskrift beträffande sedligheten

1 § (1.9.1965/492)

1 § har upphävts genom L 1.9.1965/492.

2 § (1.9.1965/492)

2 § har upphävts genom L 1.9.1965/492.

3 § (1.9.1965/492)

3 § har upphävts genom L 1.9.1965/492.

4 § (24.7.1998/563)

4 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

5 § (27.1.1971/91)

5 § har upphävts genom L 27.1.1971/91.

6 § (9.8.1968/491)

6 § har upphävts genom L 9.8.1968/491.

7 § (14.8.2009/641)

7 § har upphävts genom L 14.8.2009/641.

8 § (24.7.1998/563)

8 § har upphävts genom L 24.7.1998/563.

44 kap (24.5.2002/400)

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 § (6.4.2018/217)

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan växtskyddsmedelsförordningen,

2) konsument säkerhetslagen (920/2011),

3) kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en

europaisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan Reach-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan CLP-förordningen, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan biocidförordningen,

4) lagen om kosmetiska produkter (492/2013) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter,

5) hälsoskyddslagen (763/1994),

6) livsmedelslagen (23/2006),

7) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005),

8) lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004),

9) kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, eller

10) kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligt försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för hälsobrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, döms för hälsobrott också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av den lagen utför, håller till salu eller annars i samband med sin näringsverksamhet överlåter en konsumenttjänst så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa.

2 § (24.5.2002/400)

Hälsoskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i strid med hälsoskyddslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den underlåter att göra en föreskriven anmälan eller bryter mot ett förbud eller en allmän eller särskild föreskrift av en myndighet, eller

2) bryter mot den skyldighet att förhindra att en allmänfarlig smittsam sjukdom sprids som anges i allmänna eller särskilda beslut om obligatorisk hälsokontroll enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), om karantän enligt 60 § i den lagen eller om isolering enligt 63 § i den lagen eller i en med stöd av 54 § i den lagen utfärdad förordning som gäller obligatoriska vaccinationer, (21.12.2016/1237)

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för hälsoskyddsförseelse dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

3 § (24.5.2002/400)

Olovlig utövning av ett yrke inom hälso- och sjukvården

Den som utan laglig rätt är verksam som en sådan yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), skall för olovlig utövning av ett yrke inom hälso- och sjukvården dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För olovlig utövning av ett yrke inom hälso- och sjukvården döms också den som utan tillstånd enligt läkemedelslagen (395/1987) idkar partihandel med läkemedel eller driver apoteksrörelse eller som utan tillstånd enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) driver en enhet som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster.

4 § (24.5.2002/400)

Olovlig utövning av veterinäryrket

Den som utan laglig rätt utövar veterinäryrket, skall för olovlig utövning av veterinäryrket dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

4 a § (24.4.2015/518)

Orsakande av risk för spridning av en djursjukdom

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om djursjukdomar (441/2013) eller lagen om animaliska biprodukter (517/2015) eller en bestämmelse eller föreskrift som utfärdats med stöd av dem

1) importerar eller exporterar, förflyttar, hanterar, innehar eller överlåter djur, embryon eller könsceller av djur, andra djurprodukter eller andra föremål eller ämnen, eller

2) underlåter att iakttä ett förbud eller en begränsning som meddelats för att förhindra spridning av en djursjukdom,

så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller allvarlig fara för djurs hälsa, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för orsakande av risk för spridning av en djursjukdom dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § (24.5.2002/400)

Läkemedelsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med läkemedelslagen eller en förordning om tillsyn över läkemedel som utfärdats med stöd av artiklarna 100 a eller 235 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, eller i strid med bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av dem,

1) tillverkar, för in i landet, lagrar, håller till salu eller överlåter läkemedel som avses i läkemedelslagen,

2) i fråga om läkemedel som avses i läkemedelslagen, underlåter att göra anmälan, försummar sin informationsplikt eller underlåter att föra förteckning, eller

3) bryter mot ett förbud som en finsk tillsynsmyndighet eller Europeiska gemenskapernas kommission eller Europeiska unionens råd har utfärdat om läkemedel som avses i läkemedelslagen,

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för läkemedelsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Om strängare straff för gärningen inte bestäms någon annanstans i lag, döms för läkemedelsbrott också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den

1) använder eller överlåter läkemedel, läkemedelssubstanser eller andra ämnen som är avsedda för behandling av djur eller produkter eller utrustning som används inom veterinärmedicinen,

2) bryter mot en föreskrift, ett förbud eller ett beslut om omhändertagande som en myndighet har utfärdat,

3) försummar sina skyldigheter som gäller identifiering, märkning eller karenstider, eller

4) försummar sin skyldighet att lämna uppgifter.

(16.5.2014/389)

5 a § (19.12.2014/1128)

Brott mot förbudet mot för konsumentmarknaden förbjudna psykoaktiva ämnen

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med narkotikalagen tillverkar, för in i landet, lagrar, håller till salu eller överlåter för konsumentmarknaden förbjudna psykoaktiva ämnen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot förbudet mot för konsumentmarknaden förbjudna psykoaktiva ämnen dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § (24.5.2002/400)

Dopningsbrott

Den som olagligen

1) framställer eller försöker framställa dopningsmedel,

2) för eller försöker föra in dopningsmedel i landet, eller

3) säljer, förmedlar, överlåter till någon annan eller på annat sätt sprider eller försöker sprida dopningsmedel,

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för dopningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För dopningsbrott döms också den som innehar dopningsmedel i det sannolika syftet att olagligen sprida dem.

7 § (24.5.2002/400)

Grovt dopningsbrott

Om vid ett dopningsbrott

1) brottet gäller en betydande mängd dopningsmedel,

2) avsevärd ekonomisk vinning eftersträvas,

3) brottet begås som ett led i verksamheten för en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd kriminell sammanslutning som organiserats särskilt för att begå dopningsbrott i stor omfattning, eller (8.5.2015/564)

4) dopningsmedel sprids till minderåriga,

och dopningsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt dopningsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

8 § (24.5.2002/400)

Lindrigt dopningsbrott

Om dopningsbrottet, med hänsyn till mängden dopningsmedel eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt dopningsbrott dömas till böter.

9 § (10.9.2004/848)

Genteknikbrott

Den som i strid med gentekniklagen eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter eller förbud som utfärdats med stöd av den uppsåtliga eller av grov oaktsamhet

1) bedriver verksamhet med innesluten användning av genetiskt modifierade organismer eller avsiktligt sätter ut genetiskt modifierade organismer i miljön,

2) tar i bruk en lokal som är avsedd för användning av genetiskt modifierade organismer,

3) försummar den skyldighet att göra en riskbedömning, den aktsamhetsplikt, den skyldighet att hålla sig underrättad, den skyldighet att uppdatera handlingar, den skyldighet att föra bok eller den övervakningsskyldighet som åligger verksamhetsidkaren, eller

4) försummar skyldigheten att göra en anmälan eller ansökan om inledande av användning av genetiskt modifierade organismer, att göra en ansökan om avsiktlig utsättning i miljön av genetiskt modifierade organismer, att rapportera resultat, att underrätta om ny information eller att underrätta om olyckor och tillbud, så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för genteknikbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

10 § (24.5.2002/400)

Straffbar användning av kärnenergi

Den som i strid med kärnenergilagen eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den uppsåtliga eller av oaktsamhet

1) utan tillstånd använder kärnenergi eller underlåter att iaktta villkoren i ett tillstånd för användning av kärnenergi,

2) underlåter att iaktta bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter om säkerheten vid användning av kärnenergi, den ombesörjningsskyldighet som hänför sig till kärnavfallshanteringen, skydds- och beredskapsarrangemang eller sådana arrangemang för räddningstjänsten som inte hör till myndigheterna,

3) i egenskap av avfallshanteringsskyldig underlåter att fullgöra sin skyldighet att reservera medel för kostnader för kärnavfallshantering eller börjar driva en kärnanläggning innan den behöriga myndigheten har konstaterat att nämnda skyldighet har fullgjorts, eller underlåter att anmäla verksamhet som omfattas av anmälningsskyldigheten,

4) börjar driva en kärnanläggning eller, utan att inleda uppförandet av en kärnanläggning, annars börjar använda kärnenergi innan den behöriga myndigheten, när verksamheten förutsätter det, har konstaterat att säkerhetskraven uppfylls, skydds- och beredskapsarrangemangen är tillräckliga, övervakningen i syfte att förhindra spridningen av kärnvapen har ordnats på behörigt sätt och skadeståndsansvaret för kärnskador som kan uppkomma i samband med verksamheten har ordnats på föreskrivet sätt,

5) av annan orsak än tvingande skäl som har samband med tryggande av säkerheten hindrar eller stör en sådan anordnings funktion som installerats med tanke på övervakningen av användningen av kärnenergi, eller

6) försummar sin skyldighet att avge rapporter enligt fastställda formulär eller att lämna andra behövliga upplysningar och anmälningar eller att sörja för material- och driftsbokföring enligt fastställda formulär,

skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för straffbar användning av kärnenergi dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För straffbar användning av kärnenergi döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar sin försäkringsplikt eller ställandet av säkerhet enligt atomansvarighetslagen (484/1972).

11 § (16.12.2016/1143)

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller en bestämmelse som utfärdats eller ett förbud eller föreläggande

som meddelats med stöd av den eller utan tillstånd eller anmälan som förutsätts i den lagen eller i strid med de villkor, begränsningar eller förbud som tagits in i ett beslut om tillstånd eller anmälan

1) bedriver industriell hantering eller upplagring av farliga kemikalier eller överför en farlig kemikalie, eller

2) tillverkar, importerar, använder, överför, släpper ut på marknaden, överlåter, innehar, lagrar, förvarar eller förstör en explosiv vara,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om explosiva varor dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För brott mot bestämmelserna om explosiva varor döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i strid med lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den importerar, släpper ut på marknaden eller annars överlåter explosiva varor, eller

2) i strid med lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015) eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den importerar, släpper ut på marknaden eller annars överlåter pyrotekniska artiklar,

så att gärningen är ägnad att äventyra någon annans liv eller hälsa eller så att den medför fara för någon annans egendom.

Som brott mot bestämmelserna om explosiva varor anses inte sådant innehav av en explosiv vara som avses i 1 mom. och som strider mot lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor eller mot bestämmelser som utfärdats eller förbud eller förelägganden som meddelats med stöd av den, om den som innehar en sådan explosiv vara på eget initiativ gör en anmälan till polisen om den explosiva varan och överlämnar den till polisen.

12 § (3.6.2005/392)

Ovarsam hantering

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av lag eller annars på ett ovarsamt sätt använder, hanterar eller förvarar

1) skjutvapen, eld eller explosiva varor,

2) hälso- eller miljöfarliga eller brand- och explosionsfarliga kemikalier eller andra motsvarande ämnen eller anordningar eller säkerhetssystem som används i explosionsfarliga utrymmen eller andra produkter som avses i 5 kap. i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, eller

3) radioaktiva ämnen eller strålningsalstrande apparater, så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller orsakar fara för någon annans egendom skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för ovarsam hantering dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

12 a § (14.11.2008/724)

Straffbart innehav av radioaktivt ämne

Den som innehar ett radioaktivt ämne utan att ändamålet, för vilket strålningen som härrör ur ämnet används, uppfyller villkoren för säkerhetstillståndet som föreskrivs i 16 § 2 mom. i strålskyddslagen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för straffbart innehav av radioaktivtämne dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Försök är straffbart.

13 § (24.5.2002/400)

Brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den avsänder, avlämnar för lastning, skeppar, transporterar, kör, lastar, lossar, hanterar, har som bagage eller tillfälligt förvarar farliga ämnen så att förfarandet är ägnat att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa eller orsakar fara för någon annans egendom skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen dömas till böter eller fängelse i högst två år.

14 § (24.5.2002/400)

Underlåtelse att märka ut fara

Den som

1) vid utförandet av byggnadsarbete, schaktningsarbete eller vattenbyggnadsarbete,

2) vid byggandet av väg-, spår- eller vattentrafikleder eller när han ansvarar för underhållet av en gata eller någon annan trafikled, eller

3) när han ansvarar för en brunn, grop eller vak på en plats där människor allmänt rör sig,

uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att på behörigt sätt märka ut en fara för liv eller hälsa eller annars att varna för en sådan fara, skall för underlåtelse att märka ut fara dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

För underlåtelse att märka ut fara döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orättmätigt avlägsnar ett i 1 mom. avsett märke som anger en fara för liv eller hälsa.

15 § (24.5.2002/400)

Underlåtelse att vakta djur

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att på behörigt sätt vakta ett djur som är farligt för människor och som han eller hon ansvarar för, skall för underlåtelse att vakta djur dömas till böter.

Domstolen kan bestämma att djuret ska avlivas, om detta är befogat på grund av att djuret är farligt. Domstolens föreläggande ska iakttas även om det överklagas, om inte den domstol som meddelade föreläggandet eller fullföljdsdomstolen bestämmer något annat. (17.5.2013/347)

16 § (19.12.2014/1128)

Definitioner

Med dopningsmedel avses i denna lag

1) syntetiska anabola steroider och deras derivat,

2) testosteron och dess derivat,

3) tillväxthormon och

4) kemiska substanser som ökar produktionen av testosteron och dess derivat eller av tillväxthormon i människokroppen.

Närmare bestämmelser om vilka ämnen som ska betraktas som dopningsmedel enligt 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med för konsumentmarknaden förbjudna psykoaktiva ämnen avses i denna lag sådana för konsumentmarknaden förbjudna psykoaktiva ämnen som avses i narkotikalagen.

17 § (10.12.2010/1073)

Juridiska personers straffansvar

På straffbar användning av kärnenergi, brott mot bestämmelserna om explosiva varor och på ovarsam hantering tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

45 kap (16.6.2000/559)

Om militära brott

Tjänstgöringsbrott

1 § (16.6.2000/559)

Tjänstgöringsbrott

En krigsman som bryter mot eller underlåter att fullgöra en skyldighet som hör till tjänstgöringen eller bryter mot eller underlåter att iaktta en genom reglemente eller på något annat sätt utfärdad bestämmelse som gäller tjänstgöring eller militär ordning ska, om straff för gärningen inte särskilt bestäms i 11 kap. 9 a §, 40 kap. 1–3 eller 5 § eller i detta kapitel, för tjänstgöringsbrott dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst ett år. (4.12.2009/990)

För tjänstgöringsbrott döms också en krigsman som

1) i ett tjänsteuppdrag är till den grad påverkad av alkohol eller annat rusmedel att tjänstgöringsförmågan är nedsatt, eller

2) för att skaffa sig befrielse eller permission från eller annan lättnad i tjänstgöringen tillfogar sig skada, skadar sin hälsa eller gör försök därtill eller som i denna avsikt lämnar osann uppgift.

2 § (16.6.2000/559)

Grovt tjänstgöringsbrott

Om vid tjänstgöringsbrott

1) eftersträvas avsevärd vinning,

2) syftet är att åstadkomma avsevärd eller synnerligen kännbar skada eller

3) brottet har begåtts vid fullgörandet av ett synnerligen ansvarsfullt uppdrag

och tjänstgöringsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt tjänstgöringsbrott dömas till fängelse i högst fyra år.

3 § (16.6.2000/559)

Lindrigt tjänstgöringsbrott

Om tjänstgöringsbrottet, med hänsyn till tjänsteuppdragets art eller andra omständigheter, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt tjänstgöringsbrott dömas till disciplinstraff.

4 § (16.6.2000/559)

Tjänstgöringsbrott av oaktsamhet

Om ett tjänstgöringsbrott som avses i 1 § 1 mom. har begåtts av oaktsamhet, skall gärningsmannen för tjänstgöringsbrott av oaktsamhet dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst tre månader.

Vaktjänstbrott

5 § (16.6.2000/559)

Vaktjänstbrott

En krigsman i vakt- eller jourtjänst, som olovligen överger sin post eller sitt jourtjänstupdrag, eller en krigsman som inte på utsatt tid infinner sig till nämnda uppdrag eller som annars underlåter att iaktta eller bryter mot bestämmelserna om vakt- och jourtjänstgöring, skall för vaktjänstbrott dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst två år.

6 § (16.6.2000/559)

Grovt vaktjänstbrott

Om vid vaktjänstbrottet orsakas avsevärd eller synnerligen kännbar skada eller risk för sådan skada och om vaktjänstbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt vaktjänstbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

7 § (16.6.2000/559)

Lindrigt vaktjänstbrott

Om vaktjänstbrottet, med hänsyn till vakt- eller jourtjänstupdragets art eller övriga omständigheter, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt vaktjänstbrott dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst sex månader.

8 § (16.6.2000/559)

Vaktjänstbrott av oaktsamhet

Om vaktjänstbrottet har begåtts av oaktsamhet, skall gärningsmannen för vaktjänstbrott av oaktsamhet dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst tre månader.

Frånvarobrott

9 § (16.6.2000/559)

Olovlig frånvaro

En krigsman som orättmätigt avlägsnar sig från den trupp eller det ställe där krigsmannen skall tjänstgöra eller som underlåter att infinna sig där på utsatt tid, skall för olovlig frånvaro dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst sex månader.

10 § (16.6.2000/559)

Rymning

En krigsman som har fortsatt sin frånvaro som avses i 9 § i minst fem dygn så att frånvaron har medfört eller kunnat medföra väsentligt avbrott i krigsmannens utbildning eller annars väsentlig olägenhet för tjänstgöringen, skall för rymning dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst ett år.

Lydnadsbrott

11 § (16.6.2000/559)

Våldsamt motstånd mot förman

En krigsman som med våld eller hot om våld motsätter sig fullgörandet av en befallning vilken givits i tjänsten av en förman eller av en krigsman i vaktjänst, i jourtjänst eller i ordningspatrull- eller polisuppdrag eller som på ovan nämnt sätt tvingar eller försöker tvinga förmannen eller denna krigsman att göra eller underlåta något, eller som annars brukar våld mot en ovan avsedd person som är i tjänstgöring eller med anledning av en tjänsteåtgärd som personen i fråga vidtar, skall för våldsamt motstånd mot förman dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst två år.

12 § (16.6.2000/559)

Grovt våldsamt motstånd mot förman

Om vid våldsamt motstånd mot förman

1) används skjut- eller eggvapen eller något annat jämförbart livsfarligt hjälpmedel eller

2) brottet begås i samråd med en annan krigsman

och det våldsamma motståndet mot förman även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt våldsamt motstånd mot förman dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

13 § (16.6.2000/559)

Hindrande av förman

En krigsman som utan att använda våld eller hot om våld orättmätigt hindrar eller försöker hindra en förman eller en krigsman i vaktjänst, i jourtjänst eller i ordningspatrull- eller polisuppdrag från att fullgöra en tjänsteåtgärd eller försvårar den, skall för hindrande av förman dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst tre månader.

14 § (16.6.2000/559)

Tredska

En krigsman som vägrar åtlyda en befallning som i tjänsten givits krigsmannen av en förman eller av en krigsman i vakttjänst, jourtjänst eller ordningspatrull- eller polisuppdrag eller som uppsåtligen underlåter att åtlyda befallningen eller dröjer härmed, skall för tredska dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst ett år.

För underlåtenhet att lyda en befallning får straff inte dömas ut, om krigsmannen genom att lyda den hade begått en gärning som klart står i strid med tjänste- eller tjänstgöringsplikten eller som annars är klart lagstridig. (13.6.2003/515)

15 § (16.6.2000/559)

Gemensam tredska

Om krigsmän, efter att i samråd ha överenskommit därom, begår ett sådant brott som avses i 14 §, skall var och en av gärningsmännen för gemensam tredska dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst två år.

Förmansbrott

16 § (16.6.2000/559)

Missbruk av förmansställning

En förman som

1) genom missbruk av sin befälsrätt åsamkar en underordnad sådana lidanden eller sådana risker för den underordnades hälsa som inte är nödvändiga med hänsyn till tjänstgöringen eller som behandlar en underordnad på ett förödmjukande sätt eller

2) i egenskap av disciplinär förman påför en person disciplinstraff eller disciplinär tillrättavisning med vetskap om att personen i fråga är oskyldig

skall för missbruk av förmansställning dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst två år.

För missbruk av förmansställning döms också en förman som beordrar en underordnad till arbete som inte hör till tjänstgöringen eller utbildningen.

17 § (16.6.2000/559)

Grovt missbruk av förmansställning

Om vid missbruk av förmansställning en underordnad åsamkas synnerligen kännbart lidande eller allvarliga risker för hälsan, och om missbruket av förmansställning även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt missbruk av förmansställning dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Övriga brott

18 § (16.6.2000/559)

Olämpligt uppträdande av krigsman

En krigsman som, när han eller hon inte är i tjänsteuppdrag, inom ett kasern- eller annat område i försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets bruk, på offentlig plats eller vid en offentlig tillställning uppträder uppenbart berusad eller genom att föra oljud eller genom sitt uppträdande i övrigt orsakar störning eller väcker förargelse, skall för olämpligt uppträdande av krigsman dömas till disciplinstraff.

19 § (16.6.2000/559)

Olovlig politisk verksamhet

Om en krigsman som avses i 27 § 1 mom. 1 eller 3 punkten eller en person som tjänstgör i en militär uppgift inom gränsbevakningsväsendet ansluter sig till ett parti eller en förening som bedriver eller klart understöder partipolitisk verksamhet eller underlåter att utträda ur ett parti eller en sådan förening som avses ovan, skall han eller hon för olovlig politisk verksamhet dömas till disciplinstraff.

Brott under krigstid

20 § (16.6.2000/559)

Militärt brott under krigstid

Om ett brott som avses i 1 § 1 mom. eller 2 mom. 1 punkten eller i 9 § begås under krigstid, skall gärningsmannen dömas till disciplinstraff eller till fängelse i högst två år.

Om ett brott som avses i 5, 10, 11, 14 eller 15 § begås under krigstid, skall gärningsmannen dömas till fängelse i högst fyra år.

Om ett brott som avses i 6 eller 12 § begås under krigstid, skall gärningsmannen dömas till fängelse i högst sex år.

21 § (16.6.2000/559)

Brott mot stridsskyldighet

En krigsman som genom att

1) bryta mot en särskild skyldighet som ankommer på honom eller henne vid en stridshandling,

2) underlåta att fullgöra en sådan skyldighet eller

3) på något annat härmed jämförbart sätt

äventyrar stridshandlingen skall, om inte någon annanstans bestäms strängare straff för gärningen, för brott mot stridsskyldighet dömas till fängelse i högst fyra år.

För brott mot stridsskyldighet döms också en krigsman som under krigstid, i avsikt att undgå tjänstgöring eller undvika deltagande i en särskild stridshandling, begår ett brott som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten.

22 § (16.6.2000/559)

Överlöpfung

En krigsman som under krigstid har löpt över till fienden eller som utan tvingande skäl ger sig åt fienden skall, om inte krigsmannen samtidigt gör sig skyldig till grovt landsförräderi eller försök därtill, för överlöpfung dömas till fängelse i minst två och högst tio år.

Försök är straffbart.

23 § (16.6.2000/559)

Farligt militärt brott

Om ett brott som avses i 20 § 2 eller 3 mom. eller i 21 § är ägnat att medföra synnerligen allvarlig fara för truppen eller dess verksamhet eller att äventyra ett särskilt viktigt objekt, skall gärningsmannen för farligt militärt brott dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

Försök är straffbart.

24 § (16.6.2000/559)

Stämpling i syfte att begå farligt militärt brott

Om krigsmän sinsemellan kommer överens om att begå ett sådant farligt militärt brott som avses i 23 §, skall var och en av gärningsmännen för stämpling i syfte att begå farligt militärt brott dömas, initiativtagaren och ledaren till fängelse i högst fyra år samt annan delaktig till disciplinstraff eller till fängelse i högst ett år.

25 § (16.6.2000/559)

Rymning ur krigsfångenskap

En krigsfånge som flyr eller försöker fly skall för rymning ur krigsfångenskap dömas till disciplinstraff.

26 § (16.6.2000/559)

Främjande av krigsfånges rymning

En krigsfånge som främjar en annan krigsfånges rymning skall för främjande av krigsfånges rymning dömas till disciplinstraff.

Kompletterande bestämmelser (13.6.2003/515)

26 a § (11.5.2007/553)

26 a § har upphävts genom L 11.5.2007/553.

26 b § (13.6.2003/515)

Förmans befallning

För en gärning som en krigsman har begått på sin förmans befallning döms den underordnade till straff endast

1) om krigsmannen har insett att han eller hon genom att lyda befallningen skulle handla i strid med lag eller med tjänste- eller tjänstgöringsplikten, eller

2) om krigsmannen borde ha förstått att befallningen och den gärning som förutsattes var rättsstridiga, med beaktande av hur uppenbart lagstridig gärningen i fråga är.

Om gärningen har begåtts under sådana omständigheter där det inte skäligen kunde förutsättas att den underordnade underlät att lyda befallningen, är gärningsmannen dock fri från straffansvar.

Tillämpningsområde

27 § (16.6.2000/559)

Krigsmän

Med krigsman avses i detta kapitel

1) den som tjänstgör inom försvarsmakten i militär tjänst samt den som inom försvarsmakten har utnämnts till tjänsteman i tjänsteförhållande för viss tid för att tjänstgöra i militära uppgifter,

2) den som fullgör sin värnplikt i vapentjänst eller vapenfri tjänst eller den som är i sådan tjänstgöring som avses i 79 § i värnpliktslagen (1438/2007) och den som fullgör tjänstgöring enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995), (28.12.2007/1441)

2 a) den som tjänstgör i försvarsmaktens frivilliga övningar enligt 18 § i lagen om frivilligt försvar (556/2007) och en i 21 § i den nämnda lagen avsedd utbildare och ledare för skolskjutningar, samt (11.5.2007/563)

3) en elev som vid försvarsmakten utbildas för militär tjänst.

Bestämmelserna om krigsmän tillämpas även på dem som tjänstgör i militära tjänster inom gränsbevakningsväsendet och på studerande på grundkursen för gränsbevakare samt på dem som deltar i sådan krishanteringsutbildning, i sådana krishanteringsövningar och i sådan krishanteringstjänstgöring som avses i lagen om militär krishantering (211/2006) enligt vad som särskilt bestäms i lag. (30.12.2013/1232)

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas dessutom på frivilliga som deltar i försvarsmaktens handräckningsuppgifter enligt 23 § i lagen om frivilligt försvar så som det föreskrivs särskilt i den nämnda lagen. (11.5.2007/563)

28 § (16.6.2000/559)

Krigstid

Med krigstid avses i detta kapitel den tid under vilken sådant försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991) är i kraft. Bestämmelserna om krigstid i detta kapitel tillämpas endast inom områden där försvarstillstånd har införts enligt 3 § lagen om försvarstillstånd.

I krigstid lyder under bestämmelserna i detta kapitel utöver krigsmännen

1) de som tjänstgör inom försvarsmakten i andra tjänster än sådana som avses i 27 § och de som inom försvarsmakten har utnämnts till tjänstemän i tjänsteförhållande för viss tid för att tjänstgöra i andra än militära uppgifter,

2) de som tjänstgör inom försvarsmakten vid militärt organiserade trupper och inrättningar på basis av en förbindelse eller annat än ett tillfälligt eller kortvarigt arbetsförhållande,

3) de som tjänstgör vid offentliga inrättningar samt vid trafik- och telekommunikationsinrättningar som underställts militärledningen, samt

4) de som i den ordning som bestäms i fråga om allmän arbetsplikt förordnats att tjänstgöra inom försvarsmakten eller vid militärt organiserade trupper och inrättningar som är underställda militärledningen.

Under bestämmelserna i detta kapitel lyder i krigstid även de som tjänstgör någon annanstans än inom försvarsmakten i uppgifter som motsvarar dem som nämns i 2 mom., enligt vad som särskilt bestäms i lag.

29 § (16.6.2000/559)

Tillämpningsbegränsningar

De personer som avses i 27 och 28 § omfattas, på det sätt som närmare bestäms genom förordning, av de militära straffbestämmelserna under den tid tjänstgöringen eller ett förhållande som avses i dessa bestämmelser varar.

När det med hänsyn till den tjänsteställning som en person som omfattas av detta kapitel har eller arten av hans eller hennes uppgifter anses ändamålsenligt kan det genom förordning bestämmas att de militära straffbestämmelserna eller en i förordning angiven del av dem inte skall tillämpas på honom eller henne.

En krigsfånge omfattas av bestämmelserna om krigsmän i detta kapitel, med beaktande av vad som bestäms i 25 och 26 § samt i internationella fördrag som är förpliktande för Finland.

En krigsfånge som har lyckats fly till sina egna trupper eller till ett neutralt land, men som på nytt tas till fånga får inte härefter dömas till straff för ett sådant i 25 § avsett brott som han eller hon har begått tidigare.

För ett brott, som en krigsfånge under flykt eller flyktförsök har gjort sig skyldig till enbart i syfte att underlätta sin flykt och som inte innefattar våld mot person, skall han eller hon dömas endast till disciplinstraff.

46 kap (24.8.1990/769)

Brott som har samband med införsel och utförsel (12.6.2009/425)

1 § (29.12.1994/1522)

Regleringsbrott (24.7.1997/706)

Den som bryter mot eller försöker bryta mot en i

1) lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967),

2) valutalagen (954/1985),

3) lagen om prisstopp (717/1988),

4) beredskapslagen (1552/2011),

5) lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om ett internationellt energiprogram och om tillämpningen av avtalet (1682/1991),

6) lagen om förvaltningen av utrikeshandeln samt om kontroll- och skyddsåtgärder i vissa fall (1521/1994),

7) Europeiska unionens förordningar om import och export,

8) lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996), eller

9) en med stöd av artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt antagen förordning som omfattas av Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och gäller avbrytande av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med tredjeländer eller restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper eller enheter som inte är stater

föreskriven eller med stöd av nämnda författningar eller rättsakter meddelad regleringsföreskrift, ska för regleringsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(24.4.2015/506)

För regleringsbrott ska även den dömas som bryter mot ett i 6 § i lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism (325/2013) avsett förbud mot överföring eller förändring av tillgångar eller ett i 7 § i den lagen avsett förbud mot överlåtelse av tillgångar. (3.5.2013/326)

2 § (24.8.1990/769)

Grovt regleringsbrott

Om vid ett regleringsbrott

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

2) gärningen är ägnad att på något område eller i hela landet medföra avsevärd fara för befolkningens utkomst, samhällsekonomin eller landets ekonomiska försvarsberedskap, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt,

och regleringsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt regleringsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

3 § (24.8.1990/769)

Lindrigt regleringsbrott

Om ett regleringsbrott, med hänsyn till den eftersträvade vinningens storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt regleringsbrott dömas till böter.

4 § (24.8.1990/769)

Smuggling

Den som, utan behörigt tillstånd eller annars i strid med vad som stadgas eller bestäms om införsel eller utförsel, för eller försöker föra in i landet eller för eller försöker föra ut ur landet en vara vars införsel eller utförsel är förbjuden eller förutsätter myndighets tillstånd eller kontroll, skall för smuggling dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För smuggling döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996) eller bestämmelser eller allmänna eller särskilda föreskrifter som utfärdats med stöd av den för eller uppsåtligen försöker föra in i landet eller transporterar, hanterar eller förvarar djur eller varor eller försummar sin skyldighet att låta kontrollera djuren eller varorna. (24.5.2002/400)

Som smuggling anses likväl inte överträdelse av ett stadgande eller en bestämmelse om införsel eller utförsel som avses i 1–3 §§.

5 § (24.8.1990/769)

Lindrig smuggling

Om smugglingen, med hänsyn till varans värde eller mängd eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrig smuggling dömas till böter.

6 § (14.10.1999/951)

Olaga befattningstagande med infört gods

Den som döljer, anskaffar, omhändertar eller förmedlar egendom vilken vid införseln i landet har varit föremål för ett brott som avses i 1–5 § eller 29 kap. 1–3 §, eller som annars tar befattning med sådan egendom trots att han eller hon vet att egendomen har förts in på detta sätt, skall för olaga befattningstagande med infört gods dömas till böter eller fängelse i högst ett år och sex månader.

För olaga befattningstagande med infört gods döms också den som på ett i 1 mom. avsett sätt tar befattning med sådana accispliktiga produkter som efter införseln i landet har blivit föremål för brott enligt 29 kap. 1–3 §. (14.8.2009/641)

6 a § (14.10.1999/951)

Lindrigt olaga befattningstagande med infört gods

Om olaga befattningstagande med infört gods, med hänsyn till egendomens värde eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för lindrigt olaga befattningstagande med infört gods dömas till böter.

7 § (12.6.2009/425)

Tullredovisningsbrott

Den som underlåter att fullgöra deklarationsskyldigheten eller uppgiftsskyldigheten enligt tullagstiftningen eller som vid fullgörandet av en sådan skyldighet lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter så att gärningen är ägnad att orsaka

1) att ingen skatt påförs eller att skatt påförs till ett för lågt belopp eller återbetalas utan grund,

2) att en garanti för en tullskuld bestäms till otillräckligt belopp, eller

3) införsel eller utförsel av en vara i strid med ett förbud eller villkor som föreskrivs i lag eller i en bestämmelse som har utfärdats med stöd av lag,

ska, om inte gärningen utgör skattebedrägeribrott enligt 29 kap. 1–3 §, regleringsbrott eller smugglingsbrott enligt 1–5 § i detta kapitel eller förseelse mot anmälningsskyldigheten i fråga om kontanta

medel enligt 9 § i lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns (653/2007), för tullredovisningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år och sex månader.

8 § (12.6.2009/425)

Grovt tullredovisningsbrott

Om vid tullredovisningsbrott

1) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

2) brottet begås särskilt planmässigt, eller

3) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet eller yrkesmässigt, (8.5.2015/564)

och tullredovisningsbrottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt tullredovisningsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst tre år.

9 § (12.6.2009/425)

Lindrigt tullredovisningsbrott

Om tullredovisningsbrottet, med hänsyn till den eftersträvade ekonomiska vinningens storlek eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrigt tullredovisningsbrott dömas till böter.

10 § (12.6.2009/425)

Lämnande av oriktiga uppgifter om en exportvaras ursprung

Den som till en finsk myndighet eller ett annat organ, som har rätt att utfärda ursprungscertifikat för en exportvara, anmäler oriktiga uppgifter om varans ursprung i syfte att av myndigheten eller organet utverka ett sådant certifikat över varans ursprung som behövs för att få tullförmånsbehandling eller annan motsvarande förmånsbehandling i en främmande stat, ska för lämnande av oriktiga uppgifter om en exportvaras ursprung dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För lämnande av oriktiga uppgifter om en exportvaras ursprung döms också den som vid utförelse av en vara från Finland till en främmande stat till den statens myndighet anmäler oriktiga uppgifter om varans ursprung i syfte att få tullförmånsbehandling eller annan motsvarande förmånsbehandling i staten i fråga.

11 § (8.6.2012/283)

Exportbrott som avser försvarsmateriel

Den som utan tillstånd enligt lagen om export av försvarsmateriel (282/2012)

1) exporterar eller överför försvarsmateriel från Finland,

2) sammanför avtalsparter för att få till stånd ett avtal om export eller överföring av försvarsmateriel mellan tredjeländer, eller

3) transporterar försvarsmateriel via Finland när exportören eller mottagaren av försvarsmaterielen är belägen utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

ska för exportbrott som avser försvarsmateriel dömas till böter eller till fängelse i högst fyra år.

För exportbrott som avser försvarsmateriel ska också den dömas som

1) lämnar osanna uppgifter eller hemlighåller uppgifter för att få ett exporttillstånd, överföringstillstånd, förmedlingstillstånd eller transiteringstillstånd enligt lagen om export av försvarsmateriel, eller

2) överför försvarsmateriel från Finland till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet utan att ha registrerat sig hos försvarsministeriet på det sätt som avses i 31 § i lagen om export av försvarsmateriel.

Försök till brott som avses i 1 mom. och 2 mom. 2 punkten är straffbart.

12 § (12.6.2009/425)

Försummelse av exportkontrollanmälan om produkter med dubbel användning

Den som av oaktsamhet underlåter att fullgöra anmälningsskyldigheten enligt 4 § 4 mom. i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning ska för försummelse av exportkontrollanmälan om produkter med dubbel användning dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

13 § (12.6.2009/425)

Straffansvar för juridiska personer

På regleringsbrott, grovt regleringsbrott, smuggling, grovt tullredovisningsbrott och exportbrott som avser försvarsmateriel tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

14 § (12.6.2009/425)

Definitioner

Med skatt avses i detta kapitel, med undantag av förskott på skatt, skatt enligt 29 kap. 9 § 1 mom.

Med tullagstiftning avses i detta kapitel den lagstiftning som avses i artikel 5.1 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen. (29.4.2016/317)

15 § (12.6.2009/425)

Begränsningsbestämmelse

Såsom brott som avses i 1–5, 7–10 och 12 § anses inte smärre försummelse av deklarationsskyldigheten eller uppgiftsskyldigheten och inte heller andra mindre överträdelser av förfarandebestämmelser.

För ett brott som avses i 6 och 6 a § döms inte den som medverkat till ett brott som har begåtts vid införseln av godset eller efter införseln av godset. (14.8.2009/641)

Bestämmelserna i 6 och 6 a § tillämpas inte på den som har gemensamt hushåll med gärningsmannen och som endast använder eller förbrukar egendom som gärningsmannen har anskaffat för det gemensamma hushållets normala behov.

16 § (8.11.2013/782)

Skatteförhöjning och tullhöjning i förhållande till smuggling och tullredovisningsbrott

I ett brottmål som avses i 4, 5, 7 och 9 § får eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal eller straff, om en skatteförhöjning eller tullhöjning anses vara en tillräcklig påföljd. När saken bedöms beaktas hur allvarlig gärningen eller försummelsen varit, om den upprepats, det förväntade straffet, beloppet av den skatt eller tull som hänför sig till gärningen eller försummelsen, skatteförhöjningens eller tullhöjningens storlek samt eventuella övriga påföljder av gärningen eller försummelsen för den skattskyldige.

I ett brottmål som avses i 4 och 5 samt 7–9 § kan åtal inte väckas och dom inte meddelas, om samma person redan har påförts en skatteförhöjning eller tullhöjning i samma ärende. Åtal kan emellertid väckas och dom meddelas, om bevis om nya eller nyuppdagade väsentliga fakta har framkommit efter det att skatteförhöjningen eller tullhöjningen påfördes och den tidigare påförda skatteförhöjningen i samma ärende har avlyfts i enlighet med 3 § i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut.

47 kap (21.4.1995/578)

Om arbetsbrott

1 § (6.4.2018/217)

Arbetarskyddsbrott

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot arbetarskyddsföreskrifter, eller

2) förorsakar en bristfällighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskyddsföreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskyddsföreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet,

ska för arbetarskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om straff för dödsvållande, vållande av personskada och framkallande av fara finns i 21 kap. 8–11 och 13 §.

Enstaka förseelser mot arbetarskyddsbestämmelserna som i arbetarskyddshänseende kan anses vara ringa och för vilka straff föreskrivs i 63 § i arbetarskyddslagen (738/2002), 23 § i lagen om

företagshälsovård (1383/2001) eller 20 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) betraktas dock inte som arbetarskyddsbrott.

2 § (21.4.1995/578)

Arbetstidsbrott

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) till en arbetstagares nackdel försummar att föra bok över arbetstider eller semesterar, för sådan bok oriktigt, ändrar, döljer eller förstör bokföringen eller gör den oläslig eller

2) trots en arbetarskyddsmyndighets uppmaning, order eller förbud förfar på ett sätt som är straffbelagt enligt arbetstids- eller semesterlagstiftningen

skall för arbetstidsbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

3 § (13.11.2009/885)

Diskriminering i arbetslivet

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som vid annonsering om en arbetsplats, vid valet av arbetstagare eller under ett anställningsförhållande utan vägande och godtagbart skäl försätter en arbetssökande eller arbetstagare i ofördelaktig ställning

1) på grund av ras, nationellt eller etniskt ursprung, medborgarskap, hudfärg, språk, kön, ålder, familjeförhållanden, sexuell inriktning, genetiskt arv, funktionsnedsättning eller hälsotillstånd eller

2) på grund av religion, samhälleliga åsikter, politisk eller facklig verksamhet eller någon annan därmed jämförbar omständighet

ska för diskriminering i arbetslivet dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

3 a § (30.4.2004/302)

Ockerliknande diskriminering i arbetslivet

Om en arbetssökande eller arbetstagare vid diskriminering i arbetslivet försätts i märkbart ofördelaktig ställning genom att arbetssökandens eller arbetstagarens ekonomiska trångmål eller annars trängda läge, beroende ställning, oförstånd, lättsinne eller okunnighet utnyttjas, skall gärningsmannen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för ockerliknande diskriminering i arbetslivet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

4 § (30.12.2013/1234)

Kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som utan grund som bestäms i lag eller i ett arbets- eller tjänstekollektivavtal säger upp, annars avskedar eller permitterar en förtroendeman, ett förtroendeombud som avses i 13 kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en arbetarskyddsfullmäktig, en företrädare för personalen eller arbetstagarna som avses i lagen om personalrepresentation i företagets förvaltning (725/1990) eller i lagen om samarbete inom finska företagsgrupper och grupper av gemenskapsföretag (335/2007) eller ett samarbetsombud som avses i 8 § i lagen om samarbete inom företag (334/2007) eller i 3 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007) eller i 6 § 3 och 4 mom. i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013) eller ombildar dennes anställningsförhållande till anställningsförhållande på deltid ska, om gärningen inte utgör diskriminering i arbetslivet, för kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter dömas till böter.

5 § (21.4.1995/578)

Kränkning av arbetstagares organisationsfrihet

En arbetsgivare eller en företrädare för denne eller en arbetstagare som hindrar

1) en arbetstagare att grunda en lovlig facklig eller politisk förening eller att utnyttja sin rätt att ansluta sig eller höra till en sådan eller vara verksam inom den eller

2) arbetstagarna eller deras fackorganisation att på arbetsplatsen ställa upp eller välja en förtroendeman, ett förtroendeombud eller en arbetarskyddsfullmäktig eller en företrädare för personalen i koncernsamarbete

skall för kränkning av arbetstagares organisationsfrihet dömas till böter.

(26.1.2001/72)

För kränkning av arbetstagares organisationsfrihet döms även den som tvingar en arbetstagare att ansluta sig eller höra till en facklig eller politisk förening.

Försök är straffbart.

6 § (28.12.2012/927)

Brott mot förbudet att ta ut avgift för arbetsförmedling

Den som av en enskild kund tar ut avgift i strid med det förbud att ta ut avgift för arbetsförmedling som föreskrivs i 12 kap. 5 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012), ska för brott mot förbudet att ta ut avgift för arbetsförmedling dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

6 a § (30.4.2004/302)

Anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd

En arbetsgivare eller dennes företrädare som anställer eller i sin tjänst håller en utlänning som saknar uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat tillstånd som berättigar till att arbeta i Finland skall för anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd döms även en entreprenad- eller underentreprenadgivare eller den som låter utföra arbete eller deras företrädare, om han underlåter att försäkra sig om att utländska arbetstagare som antingen arbetar i entreprenad- eller underentreprenadarbete som han har gett till ett utländskt företag eller utgör hyrd arbetskraft som ett utländskt företag har ställt till hans förfogande har uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat tillstånd som berättigar till att arbeta i Finland.

7 § (21.4.1995/578)

Ansvarsfördelning

Till straff för en arbetsgivares eller dennes företrädares förfarande som är belagt med straff enligt detta kapitel döms den mot vars förpliktelser gärningen eller försummelsen strider. Vid bedömningen av detta skall beaktas dennes ställning, arten och omfattningen av hans uppgifter och befogenheter samt även i övrigt hans andel i att den lagstridiga situationen uppkommit eller fortgått.

8 § (6.4.2018/217)

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) arbetsgivare den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som tillkommer arbetsgivaren,

2) arbetsgivarens företrädare en medlem i ett lagstadgat eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet,

3) arbetstagare den som står i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande till arbetsgivaren,

4) arbetarskyddsbestämmelser sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra.

Vad som i 1 och 7 § föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra som låter utföra sådant arbete som avses i 3 och 4 § i arbetarskyddslagen och på företrädare för dem, på personer som avses i 7 § i den lagen och på företrädare för dem samt på redare som avses i 4 § 3 punkten i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och på företrädare för dem.

9 § (19.12.2014/1177)

Juridiska personers straffansvar

På arbetarskyddsbrott och ockerliknande diskriminering i arbetslivet tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

48 kap (21.4.1995/578)

Om miljöbrott

1 § (24.8.2018/761)

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter eller beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

b) kemikalielagen,

c) Reach-förordningen,

d) CLP-förordningen,

e) biocidförordningen,

f) växtskyddsmedelsförordningen,

g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a–f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),

h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

i) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

j) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG,

k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,

l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011),

m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen, eller

n) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, eller

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med

a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer, eller livsmedel eller foder som innehåller sådana, i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer, eller

7) i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG försummar att se till att den förteckning över farliga material som avses i artikel 5 i den förordningen är uppdaterad när ett fartyg transporteras till en fartygsåtervinningsanläggning, eller transporterar ett fartyg för nedmontering till någon annan fartygsåtervinningsanläggning än en sådan som nämns i den europeiska förteckningen enligt artikel 16 i den förordningen,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för miljöförstöring dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i 1 mom. 4–6 punkten är straffbart.

För miljöförstöring döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med

1) markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

2) vattenlagen (587/2011),

3) marktäktslagen (555/1981),

4) avtappningsstadgan för Saimen och Vuoksen, eller

5) bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats, beslut i enskilda fall som meddelats eller planer eller tillstånd som utfärdats med stöd av dessa,

så att gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

1 § har ändrats genom L 761/2018, som träder i kraft genom förordning. Den tidigare formen lyder:

1 § (24.8.2018/760)

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter eller beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

b) kemikalielagen,

c) Reach-förordningen,

d) CLP-förordningen,

e) biocidförordningen,

f) växtskyddsmedelsförordningen,

g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a–f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),

h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

i) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

j) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG,

k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,

l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011),

m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen, eller

n) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, eller

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med

a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, eller

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer, eller livsmedel eller foder som innehåller sådana, i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för miljöförstöring dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i 1 mom. 4–6 punkten är straffbart.

För miljöförstöring döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med

1) markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

2) vattenlagen (587/2011),

3) marktäktslagen (555/1981),

4) avtappningsstadgan för Saimen och Vuoksen, eller

5) bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats, beslut i enskilda fall som meddelats eller planer eller tillstånd som utfärdats med stöd av dessa,

så att gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

1 § har ändrats genom L 760/2018, som trädde i kraft 1.9.2018. Den tidigare formen lyder:

1 § (8.9.2017/630)

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter eller i strid

med beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

b) kemikalielagen,

c) Reach-förordningen,

d) CLP-förordningen,

e) biocidförordningen,

f) växtskyddsmedelsförordningen,

g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a–f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),

h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

i) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

j) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG,

k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,

l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011), eller

m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen,

3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den, eller

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall,

5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med

a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1102/2008 om exportförbud för metalliskt kvicksilver och vissa kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar och säker förvaring av metalliskt kvicksilver,

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer eller livsmedel eller foder som innehåller sådana i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer, eller

7)* i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG försummar att se till att den förteckning över farliga material som avses i artikel 5 i den förordningen är uppdaterad när ett fartyg transporteras till en fartygsåtervinningsanläggning, eller transporterar ett fartyg för nedmontering till någon annan fartygsåtervinningsanläggning än en sådan som nämns i den europeiska förteckningen enligt artikel 16 i den förordningen,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för miljöförstöring dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i 1 mom. 4–6 punkten är straffbart.

För miljöförstöring döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med

1) markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

2) vattenlagen (587/2011),

3) marktäktslagen (555/1981),

4) avtappningsstadgan för Saimen och Vuoksen, eller

5) bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats, beslut i enskilda fall som meddelats eller planer eller tillstånd som utfärdats med stöd av dessa,

så att gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

1 § har ändrats genom L 630/2017, som träder i kraft genom förordning.

2 § (30.12.2015/1683)

Grov miljöförstöring

Om vid miljöförstöring

1) den skada som vållats miljön eller hälsan, eller faran för sådan skada, är synnerligen stor med beaktande av den orsakade eller hotande skadans långvarighet, omfattning eller andra omständigheter,

2) avsevärd ekonomisk vinning eftersträvas, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grov miljöförstöring dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

På försök ska på motsvarande sätt tillämpas vad som i 1 § föreskrivs om försök.

3 § (21.4.1995/578)

Miljöförseelse

Om miljöförstöringen, med hänsyn till att den fara eller skada som har vållats miljön eller hälsan varit mindre betydande eller andra omständigheter vid brottet, bedömd som en helhet är ringa, skall gärningsmannen för miljöförseelse dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För miljöförseelse döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats med stöd av 122 och 123 § i miljöskyddslagen. (27.6.2014/557)

För miljöförseelse döms likaså den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar skyldigheten enligt 27–29 § i miljöskyddslagen att ansöka om miljötillstånd, om inte gärningen ska bestraffas som miljöförstöring. (27.6.2014/557)

För miljöförseelse döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 5 § sjötrafiklagen eller mot förbud eller begränsningar som har meddelats med stöd av 15 eller 16 § sjötrafiklagen, om gärningen är ägnad att förorsaka fara för miljön. (30.4.1999/545)

4 § (30.12.2015/1683)

Miljöförstöring av oaktsamhet

Den som av annan än grov oaktsamhet

1) ingriper i miljön så som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten eller 3 mom. eller

2) så som avses i 1 § 1 mom. 2–6 punkten bryter mot avfallslagen eller miljöskyddslagen eller bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter, ålägganden eller villkor som har meddelats med stöd av dem,

så att den skada som vållas miljön eller hälsan, eller faran för sådan skada, är synnerligen stor med beaktande av den orsakade eller hotande skadans långvarighet, omfattning och andra omständigheter, ska för miljöförstöring av oaktsamhet dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 § (21.4.1995/578)

Naturskyddsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) obehörigen förstör eller skadar ett naturområde, ett djur, en växt eller något annat naturföremål som har skyddats, fredats eller belagts med åtgärdsbegränsning eller åtgärdsförbud enligt naturvårdslagen (1096/1996) eller i bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den,

2) i strid med naturvårdslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den avskiljer ett naturföremål från dess omgivning, eller för in i landet, för ut ur landet eller transporterar genom finskt territorium eller säljer, överlåter, köper eller tar emot ett föremål som har avskilts från sin omgivning eller förts in i eller ut ur landet på ett sådant sätt, eller

3) i strid med rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem för in i landet, för ut ur landet eller transporterar genom finskt territorium ett föremål som anges i bilaga A eller B till nämnda förordning utan sådant tillstånd eller intyg som avses i förordningen eller i strid med villkoren i ett tillstånd eller intyg, eller köper, erbjuder sig att köpa, förvärvar för kommersiella ändamål, offentligt förevisar i kommersiellt syfte, använder i vinstsyfte, säljer, innehar för försäljning, saluför eller transporterar för försäljning ett föremål som anges i bilaga A eller B till nämnda förordning,

ska för naturskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(10.12.2010/1073)

För naturskyddsbrott döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakar organismer som är naturligt förekommande i Antarktis skada genom att överträda förbudet i 4 § 2 mom. lagen om skydd för miljön i Antarktis (28/1998) eller genom att utan sådant tillstånd som lagen kräver eller i strid med tillståndsvillkoren förfara så som avses i lagens 21 § 1 mom., 23 § 1 mom. eller 25 § 1 mom.

(20.12.1996/1108)

För naturskyddsbrott döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet använder ett finskt fartyg till valfångst eller bryter mot importförbudet enligt 2 eller 2 a § lagen om skydd av valar och arktiska sälar eller mot det fredningsstadgande eller det förbud att ta till vara val som anges i lagens 3 §.

(18.10.1996/29 år 1998)

Som naturskyddsbrott betraktas dock inte en gärning som med avseende på naturskyddet är av ringa betydelse.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

5 a § (30.12.2015/1683)

Grovt naturskyddsbrott

Om vid naturskyddsbrott

1) genom brottet förorsakas allvarlig fara eller skada för bevarandet av en art, ett naturområde eller något annat naturföremål med beaktande av att den art som är föremål för brottet är synnerligen sällsynt eller hotad eller att den fara eller skada som vållas arten, naturområdet eller något annat naturföremål är långvarig eller omfattande,

2) avsevärd ekonomisk vinning eftersträvas, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt naturskyddsbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök till uppsåtligt brott är straffbart.

6 § (21.4.1995/578)

Byggnadsskyddsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utan i lagen förutsatt tillstånd river, förstör, skadar eller täcker ett objekt i den byggda miljön som

1) är skyddat enligt markanvändnings- och bygglagen eller genom en föreskrift som utfärdats med stöd av den eller (5.2.1999/154)

2) med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) har skyddats eller omfattas av ett förbud mot äventyrande av byggnadsarvet, (4.6.2010/500)

skall för byggnadsskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För byggnadsskyddsbrott döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utan sådant tillstånd som lagen om fornminnen (295/63) förutsätter eller i strid med tillståndsvillkor river, förstör eller skadar en sådan fast fornlämning eller ett sådant fartygsvrak eller en del därav som avses i lagen.

För byggnadsskyddsbrott döms också den som uppsåtligen eller av grov oksamhet skadar, förflyttar eller förstör en sådan historisk plats eller ett sådant historiskt minnesmärke som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om skydd för miljön i Antarktis (28/1998) (18.10.1996/29 år 1998)

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

7 § (21.4.1995/578)

Ansvarsfördelning

Till straff för ett förfarande som är belagt med straff enligt detta kapitel döms den mot vars förpliktelser gärningen eller försummelsen strider. Vid bedömningen av detta skall beaktas dennes ställning, arten och omfattningen av dennes uppgifter och befogenheter och även i övrigt hans andel i att den lagstridiga situationen har uppkommit eller fortgått.

8 § (11.4.2003/297)

8 § har upphävts genom L 11.4.2003/297.

9 § (21.4.1995/578)

Juridiska personers straffansvar

På de brott som nämns i detta kapitel tillämpas vad som stadgas om juridiska personers straffansvar.

10 § (29.12.2009/1680)

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna miljöbrott

För en i 13 kap. 3 § i miljöskyddslagen för sjöfarten avsedd gärning som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och som är straffbar enligt 1–4 § i detta kapitel får dömas endast till böter.

48 a kap (14.6.2002/515)

Om naturresursbrott

1 § (14.6.2002/515)

Jaktbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oksamhet obehörigen

1) jagar med sådana fångstredskap eller fångstmetoder som är förbjudna enligt jaktlagen (615/1993), eller i strid med den begränsning av användningen av motordrivna fortskaffningsmedel som föreskrivs i jaktlagen,

2) jagar i strid med de bestämmelser om fredning av vilt, jaktförbud eller jaktbegränsning som gäller vilt eller kvot för vilt som finns i jaktlagen eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den, eller utan jaktlicens, jaktlicens för hjortdjur eller dispens, eller (11.3.2011/232)

3) bedriver jakt så att människor eller annans egendom utsätts för fara eller skadas eller bryter mot förbud eller begränsning som gäller jakt och som meddelats med hänsyn till allmän säkerhet,

skall för jaktbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

1 a § (11.3.2011/232)

Grovt jaktbrott

Om vid jaktbrott

1) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt,

2) brottet riktar sig mot en stor mängd vilt,

3) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

4) brottet begås särskilt planmässigt, eller

5) en brunbjörn, en järv, ett lodjur, en skogsvildren, utter eller varg dödas eller skadas,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt jaktbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

2 § (14.6.2002/515)

Fiskebrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid fiske använder tryck som åstadkommits genom sprängning eller på annat sätt eller använder skjutvapen eller elektrisk ström,

2) i betydande omfattning fiskar i strid med vad som i lagen om fiske eller i en med stöd av den utfärdad bestämmelse eller allmän eller särskild föreskrift bestäms om fredning av fisk och kräfta, fångstredskap, bedrivande av fångst, fångstförbud, fångstbegränsning eller om minimimått för fisk eller kräfta, eller (19.12.2014/1190)

3 punkten har upphävts genom L 19.12.2014/1190. (19.12.2014/1190)

4) olovligen i strid med lagen om fiske inom ett vattenområde utplanterar eller till det flyttar någon fisk- eller kräftart eller någon fisk- eller kräftstam som inte förekommer där förut så att gärningen är ägnad att äventyra eller skada fiskbeståndet eller fiskevattnet,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för fiskebrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

3 § (14.6.2002/515)

Skogsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i skogslagen (1093/1996) eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den om skyddsskogsområden eller skyddsområden, ska för skogsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år. (20.12.2013/1086)

För skogsbrott döms också den som uppsåtligen i strid med skogslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, eller utan sådant tillstånd som förutsätts i lag eller i strid med tillståndsvillkor, vid skogsskötsel eller skogsanvändning skadar en från omgivningen tydligt avvikande livsmiljö som befinner sig i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om detta och som

är särskilt viktig med tanke på skogsnaturens mångfald så att gärningen är ägnad att äventyra bevarandet av livsmiljöns särdrag.

3 a § (26.11.2010/1021)

Olaglig befattning med mineralfyndighet i Antarktis

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet undersöker eller exploaterar en sådan mineralfyndighet i Antarktis som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i lagen om skydd för miljön i Antarktis annat än som en del av vetenskaplig forskning, ska för olaglig befattning med mineralfyndighet i Antarktis dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För olaglig befattning med mineralfyndighet i Antarktis döms också den som uppsåtligen söker mineralfyndigheter i Antarktis annat än som en del av vetenskaplig forskning.

3 b § (13.12.2013/898)

Virkesbrott

Den som i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden yrkesmässigt på marknaden släpper ut olagligt avverkat timmer eller trävaror som härrör från sådant timmer ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för virkesbrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

4 § (14.6.2002/515)

Döljande av olagligt byte

Den som döljer, anskaffar, transporterar, förmedlar eller utbjuder till salu ett byte som har erhållits genom jaktbrott eller fiskebrott, trots att han eller hon vet att det har åtkommit på detta sätt, ska för döljande av olagligt byte dömas till böter eller fängelse i högst ett år. (11.3.2011/232)

För brott enligt 1 mom. döms inte den som är delaktig i det brott genom vilket det olagliga bytet har erhållits. Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte heller på den som har gemensamt hushåll med gärningsmannen och som endast använder eller förbrukar byte som gärningsmannen har anskaffat för det gemensamma hushållets normala behov.

4 a § (11.3.2011/232)

Grovt döljande av olagligt byte

Om vid döljande av olagligt byte som har erhållits genom jaktbrott

1) brottet riktar sig mot en stor mängd vilt,

2) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

3) brottet begås särskilt planmässigt, eller

4) föremålet för brottet är en brunbjörn, en järv, ett lodjur, en skogsvildren, utter eller varg,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovtdöljande av olagligt byte dömas till böter eller fängelse i högst tre år.

5 § (14.6.2002/515)

Åtalsrätt

Har genom fiskebrott, jaktbrott eller döljande av olagligt byte enbart en enskilds rätt kränkts, får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. (13.5.2011/441)

Vad som i 1 kap. bestäms om väckande av åtal för ett mot Finland riktat brott som begåtts utanför Finland och om dom för detta gäller även i 2 § i detta kapitel avsett fiskebrott, om det har begåtts på vattenområden utanför Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon. (26.11.2004/1067)

6 § (14.6.2002/515)

Jaktförbud

Den som döms för grovt jaktbrott ska samtidigt meddelas jaktförbud för minst tre och högst tio år. Domstolen kan dock avstå från att meddela förbud, om det finns särskilt vägande skäl för detta. Den som döms för jaktbrott och som genom sitt förfarande har visat uppenbar ligkiltighet för bestämmelserna om jakt kan meddelas jaktförbud för minst ett och högst fem år. Den som meddelas jaktförbud ska samtidigt åläggas att överlämna sitt jaktkort till jaktvårdsföreningen. Jaktförbud meddelas på yrkande av åklagaren. (11.3.2011/232)

Den som har meddelats jaktförbud får inte jaga eller fungera som jaktledare enligt 28 § i jaktlagen under den tid jaktförbudet gäller. Jaktförbud kan också meddelas en person som inte döms till straff med stöd av 3 kap. 4 § 2 mom. eller 6 kap. 12 § 4 eller 5 punkten i denna lag. (11.3.2011/232)

Förbudet är i kraft även om ändring har sökts till dess avgörandet i saken har vunnit laga kraft.

6 a § (11.3.2011/232)

Juridiska personers straffansvar

På grovt jaktbrott tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

7 § (22.12.2005/1161)

Från utländska fartyg i den ekonomiska zonen begångna fiskebrott och döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrott

För ett fiskebrott som har begåtts från ett utländskt fartyg i Finlands ekonomiska zon och för döljande av olagligt byte som erhållits genom fiskebrottet får dömas endast till böter, om inte annat följer av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland.

49 kap (21.4.1995/578)

Om kränkning av vissa immateriella rättigheter

1 § (14.10.2005/822)

Upphovsrättsbrott

Den som i förvärvssyfte i strid med upphovsrättslagen (404/1961) och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande skada eller olägenhet, gör intrång i någon annans rätt till

1) ett litterärt eller konstnärligt verk,

2) ett framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk eller ett uttryck av folklore,

3) en grammfonskiva eller någon annan anordning på vilken ljud har tagits upp,

4) filmer eller andra anordningar på vilka rörliga bilder har tagits upp,

5) en radio- eller televisionsutsändning,

6) en katalog, en tabell, ett program eller något annat sådant i upphovsrättslagen åsyftat arbete vari en stor mängd uppgifter har sammanställts eller en databas vars innehåll är sådant att det har krävts en väsentlig insats för att anskaffa, granska eller presentera det, eller

7) ett fotografi,

skall, för upphovsrättsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För upphovsrättsbrott döms också den som i förvärvssyfte, och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande skada eller olägenhet, i landet för spridning till allmänheten eller till finskt territorium för vidaretransport till tredje land för in ett utomlands framställt eller kopierat exemplar av i 1 mom. avsedda verk eller fotografier, eller grammofonskivor, filmer eller andra anordningar på vilka tagits upp ljud eller rörliga bilder, eller kataloger, tabeller, program eller andra sådana arbeten i vilka en stor mängd uppgifter har sammanställts, eller databaser vars innehåll är sådant att det har krävts en väsentlig insats att anskaffa, granska eller presentera det, om han vet att framställningen eller kopieringen har skett under sådana omständigheter att detta, om det hade skett i Finland, hade varit straffbart enligt 1 mom. eller enligt 56 a § i upphovsrättslagen.

För upphovsrättsbrott döms också den som med hjälp av datanät eller datasystem gör intrång i någon annans rättigheter när det gäller skyddade objekt som nämns i 1 mom. på ett sådant sätt att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande skada eller olägenhet.

2 § (5.8.2016/617)

Brott mot industriell rättighet

Den som i strid med varumärkeslagen (7/1964), patentlagen (550/1967), mönsterrättslagen (221/1971), lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991), lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991) eller lagen om växtförädlarrätt (1279/2009) och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande ekonomisk skada, gör intrång i

1) ensamrätten till ett varumärke,

2) den ensamrätt som ett patent medför,

3) en mönsterrätt,

4) en rätt till en kretsmodell,

5) en nyttighetsmodellrätt eller

6) en växtförädlarrätt,

ska för brott mot industriell rättighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 § har ändrats genom L 617/2016, som trädde i kraft 1.9.2016. Den tidigare formen lyder:

2 § (22.12.2009/1281)

Brott mot industriell rättighet

Den som i strid med varumärkeslagen (7/1964), patentlagen (550/1967), mönsterrättslagen (221/1971), lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991), lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991) eller lagen om växtförädlarrätt (1279/2009) och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande ekonomisk skada, gör intrång i

1) en rätt till ett varukännetecken,

2) den ensamrätt som ett patent medför,

3) en mönsterrätt,

4) en rätt till en kretsmodell,

5) en nyttighetsmodellrätt eller

6) en växtförädlarrätt,

ska för brott mot industriell rättighet dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För brott mot industriell rättighet döms även den som i strid med bestämmelserna i avtalet om en enhetlig patentdomstol och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rätten betydande ekonomisk skada, gör intrång i den rätt som ett europeiskt patent som omfattas av avtalet medför. (8.1.2016/27)

2 mom. har tillfogats genom L 27/2016, som träder i kraft genom förordning.

3 § (14.10.2005/822)

Kringgående av tekniska åtgärder

Den som i strid med förbudet i 50 a § i upphovsrättslagen och så att gärningen är ägnad att åsamka betydande skada eller olägenhet, kringgår en effektiv teknisk åtgärd för skydd av ett verk, skall, för kringgående av tekniska åtgärder dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

4 § (14.10.2005/822)

Brott gällande anordningar för kringgående av tekniska åtgärder

Den som i strid med förbudet i 50 b § i upphovsrättslagen och så att gärningen är ägnad att åsamka betydande skada eller olägenhet, tillverkar eller i spridningssyfte till landet inför, till allmänheten sprider, eller säljer, hyr ut, i försäljnings- eller uthyrningssyfte marknadsför eller i kommersiellt syfte innehar sådana anordningar, produkter eller komponenter som möjliggör eller underlättar kringgående av effektiva tekniska åtgärder eller tillhandahåller tjänster som möjliggör eller underlättar kringgående av en effektiv teknisk åtgärd för skydd av ett skyddat verk, skall, för brott gällande anordningar för kringgående av tekniska åtgärder dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 § (14.10.2005/822)

Brott gällande intrång i elektronisk information om rättighetsförvaltning

Den som i strid med förbudet i 50 d § i upphovsrättslagen och så att gärningen är ägnad att åsamka betydande skada eller olägenhet

1) avlägsnar eller ändrar elektronisk information om rättighetsförvaltning genom vilken verket, upphovsmannen eller annan innehavare av rättigheterna identifieras eller vilken ger uppgifter om villkoren för användning av verket, eller

2) till allmänheten sprider eller för spridning till allmänheten till landet inför ett exemplar av ett verk, eller till allmänheten överför ett verk på sådant sätt att i 1 punkten avsedd information olovligt har avlägsnats eller ändrats,

skall, för brott gällande intrång i elektronisk information om rättighetsförvaltning dömas till böter eller fängelse i högst ett år, om han vet att gärningen orsakar, möjliggör, döljer eller underlättar ett intrång i rättigheter enligt upphovsrättslagen.

6 § (13.5.2011/441)

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 1–3 eller 5 § i detta kapitel, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

7 § (11.5.2007/540)

Straffansvar för juridiska personer

På upphovsrättsbrott tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

50 kap (17.12.1993/1304)

Om narkotikabrott

1 § (30.5.2008/374)

Narkotikabrott

Den som olagligen

1) tillverkar eller försöker tillverka narkotika eller odlar eller försöker odla kokabuske, kat (*Catha edulis*) eller *Psilocybesvampar*,

2) odlar eller försöker odla opiumvallmo, hampa eller kaktusväxter som innehåller meskalin för att användas som narkotika eller råvara för narkotika eller för att användas vid tillverkning eller produktion av narkotika,

3) för eller försöker föra narkotika in i eller ut ur landet eller transporterar eller låter transportera narkotika eller försöker transportera eller försöker låta transportera narkotika,

4) säljer, förmedlar, till någon annan överlåter eller på annat sätt sprider eller försöker sprida narkotika, eller

5) innehar eller försöker anskaffa narkotika,

ska för narkotikabrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 § (17.12.1993/1304)

Grovt narkotikabrott

Om vid narkotikabrott

1) föremålet för brottet är synnerligen farlig narkotika eller en stor mängd narkotika,

2) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning,

3) brottet begås som ett led i verksamheten för en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd kriminell sammanslutning som organiserats särskilt för att begå narkotikabrott i stor omfattning, (8.5.2015/564)

4) flera människor utsätts för allvarlig fara till liv eller hälsa, eller

5) narkotika sprids till minderåriga eller annars på ett hänsynslöst sätt,

och narkotikabrottet även bedömt som en helhet är grovt, skall gärningsmannen för grovt narkotikabrott dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.

2 a § (13.7.2001/654)

Straffbart bruk av narkotika

Den som olagligen brukar narkotika eller för eget bruk innehar eller försöker anskaffa en liten mängd narkotika, skall för straffbart bruk av narkotika dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

3 § (17.12.1993/1304)

Förberedelse till narkotikabrott

Den som för att begå ett brott som avses i 1 § 1–4 punkten tillverkar, i landet inför, anskaffar eller tar emot redskap, tillbehör eller ämnen som lämpar sig för att begå sådana brott, ska för förberedelse till narkotikabrott dömas till böter eller fängelse i högst två år. (30.5.2008/374)

Försök är straffbart. (19.10.2006/928)

4 § (17.12.1993/1304)

Främjande av narkotikabrott

Den som

1) för olaglig tillverkning, odling, införsel eller utförsel av narkotika tillverkar, transporterar, överlåter eller förmedlar redskap, tillbehör eller ämnen med vetskap om deras användningssyfte, eller

2) genom att låna ut pengar eller genom annan finansiering främjar narkotikabrott eller förberedelse till narkotikabrott eller i 1 punkten nämnd verksamhet med vetskap om att finansieringen används för detta ändamål,

skall, om gärningen inte utgör delaktighet i narkotikabrott eller grovt narkotikabrott, för främjande av narkotikabrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till främjande av narkotikabrott enligt 1 mom. 1 punkten är straffbart. (19.10.2006/928)

4 a § (19.10.2006/928)

Grovt främjande av narkotikabrott

Om vid främjande av narkotikabrott brottet begås som ett led i verksamheten för en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd kriminell sammanslutning som organiserats särskilt för att begå narkotikabrott i stor omfattning och

1) det redskap, tillbehör eller ämne som är föremål för brott är avsett för tillverkning, odling, import eller export av synnerligen farlig narkotika eller en stor mängd narkotika, eller

2) avsevärd ekonomisk vinning eftersträvas genom främjande av narkotikabrott eller genom det brott som främjas,

och främjandet av narkotikabrott även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt främjande av narkotikabrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

(8.5.2015/564)

Försök till grovt främjande av narkotikabrott på det sätt som avses ovan i 4 § 1 mom. 1 punkten är straffbart.

5 § (17.12.1993/1304)

Definitioner

Med narkotika avses i detta kapitel narkotika enligt narkotikalagen. (30.5.2008/374)

Med synnerligen farlig narkotika avses narkotika vars bruk medför livsfara vid felaktig dosering, fara för allvarlig hälsoskada även vid kortvarigt bruk eller starka avvänjningssymptom.

6 § (26.10.2001/875)

Förverkandepåföljd

Till staten skall dömas förverkade

1) redskap, tillbehör eller ämnen vilka har använts för begående av brott som avses i detta kapitel eller vilka anskaffats för detta ändamål och

2) tillgångar som avses i 4 § 2 punkten, även om gärningen utgör narkotikabrott eller grovt narkotikabrott; finansären, den som mottagit tillgångarna eller vardera solidariskt skall dömas att förverka tillgångarna.

I övrigt skall 10 kap. iakttas.

7 § (22.8.2014/673)

Åtgärdseftergift

För bruk av narkotika och andra brott enligt detta kapitel som har samband med bruk av narkotika får, utöver vad som föreskrivs i lagen om rättegång i brottmål eller i denna lag, eftergift ske i fråga om åtal eller straff, om det misstänkta brottet eller brottet med hänsyn till mängden och typen av narkotika, brukssituationen och omständigheterna även i övrigt bedömt som en helhet måste anses ringa. Eftergift får också ske i fråga om åtal eller straff, om den som misstänks för brott eller gärningsmannen har sökt vård som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet.

8 § (19.10.2006/928)

Juridiska personers straffansvar

På narkotikabrott, grovt narkotikabrott, förberedelse till narkotikabrott, främjande av narkotikabrott och grovt främjande av narkotikabrott tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

50 a kap (14.8.2009/641)

Om alkoholbrott

1 § (14.8.2009/641)

Alkoholbrott

Den som i strid med alkohollagen eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den

1) tillverkar alkoholdrycker eller sprit,

2) för in alkoholdrycker eller sprit i landet,

3) säljer, förmedlar eller annars överlåter alkoholdrycker eller sprit till någon annan,

4) innehar eller transporterar sprit,

5) innehar eller transporterar alkoholdrycker i försäljningssyfte, eller

6) innehar eller transporterar alkoholdrycker som olagligt tillverkats eller förts in till landet,

ska för alkoholbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett brott om avses i 1 mom. 1– 3 punkten är straffbart.

2 § (14.8.2009/641)

Grovt alkoholbrott

Om vid ett alkoholbrott

1) brottet gäller en anmärkningsvärt stor mängd alkoholdrycker eller sprit,

2) avsevärd ekonomisk vinning eftersträvas,

3) brottet begås som ett led i verksamheten för en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd kriminell sammanslutning som organiserats särskilt för att begå alkoholbrott i stor omfattning, eller (8.5.2015/564)

4) alkoholdrycker eller sprit sprids på ett hänsynslöst sätt till minderåriga eller med utnyttjande av någon annans beroende ställning,

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt alkoholbrott dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

På försök tillämpas på motsvarande sätt vad som i 1 § föreskrivs om försök.

3 § (14.8.2009/641)

Lindrigt alkoholbrott

Om ett alkoholbrott, med hänsyn till att mängden alkoholdrycker eller sprit är obetydlig eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för lindrigt alkoholbrott dömas till böter.

4 § (14.8.2009/641)

Definitioner

Med alkoholdryck eller sprit avses i detta kapitel alkoholdryck eller sprit enligt alkohollagen.

Vad som i 1 § 1 mom. 1 punkten bestäms om olovlig tillverkning av alkoholdrycker eller sprit tillämpas också på vidareförädling och omtappning av sprit eller obeskattade alkoholdrycker som har tillverkats någon annanstans.

5 § (14.8.2009/641)

Straffansvar för juridiska personer

På de brott som nämns i 1 och 2 § tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

6 § (8.11.2013/782)

Skatteförhöjning och tullhöjning i förhållande till alkoholbrott

I ett brottmål som avses i 1 och 3 § får eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om en skatteförhöjning eller tullhöjning anses vara en tillräcklig påföljd. När saken bedöms beaktas hur allvarlig gärningen eller försummelsen varit, om den upprepats, det förväntade straffet, beloppet av den skatt eller tull som hänför sig till gärningen eller försummelsen, skatteförhöjningens eller tullhöjningens storlek samt eventuella övriga påföljder av gärningen eller försummelsen för den skattskyldige.

I ett brottmål som avses i 1–3 § kan åtal inte väckas och dom inte meddelas, om samma person redan har påförts en skatteförhöjning eller tullhöjning i samma ärende. Åtal kan emellertid väckas och dom meddelas, om bevis om nya eller nyuppdagade väsentliga fakta har framkommit efter det att skatteförhöjningen eller tullhöjningen påfördes och den tidigare påförda skatteförhöjningen i samma ärende har avlyfts i enlighet med 3 § i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut.

51 kap (14.12.2012/753)

Om värdepappersmarknadsbrott

1 § (29.6.2016/521)

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument,

ska för missbruk av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar ett råd som avses i 1 mom. 2 punkten på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

2 § (14.12.2012/753)

Grovt missbruk av insiderinformation

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

1) eftersträvas en synnerligen stor vinning eller en avsevärd personlig fördel,

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag, eller

3) brottet begås särskilt planmässigt,

och missbruket av insiderinformationen även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för grovt missbruk av insiderinformation dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

2 a § (29.6.2016/521)

Röjande av insiderinformation

Den som obehörigen till någon annan förmedlar, lämnar ut eller röjer insiderinformation eller ett i 1 § 1 mom. 2 punkten avsett råd, ska för röjande av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 § (29.6.2016/521)

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå,

ska för marknadsmanipulation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För marknadsmanipulation döms också den som manipulerar beräkningen av ett referensvärde genom att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller genom att agera på något annat jämförbart sätt.

Försök är straffbart.

4 § (29.6.2016/521)

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för grov marknadsmanipulation dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

5 § (29.6.2016/521)

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller

som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent och som enligt artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG (marknadsmissbruksförordningen) ska offentliggöras, eller som fullgör sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen och därvid offentliggör sådana väsentliga uppgifter om de finansiella instrumenten som är osanna eller vilseledande,

ska för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 § (28.12.2017/1075)

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) värdepapper värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

2) finansiella instrument finansiella instrument som avses i 1 kap. 14 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),

3) insiderinformation information som avses i artikel 7.1–7.4 i marknadsmissbruksförordningen,

4) reglerad marknad en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017),

5) multilateral handelsplattform en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

6) organiserad handelsplattform en organiserad handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

- 7) spotavtal avseende råvaror spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,
- 8) återköpsprogram handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),
- 9) referensvärde ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,
- 10) godtagen marknadspraxis marknadspraxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,
- 11) stabilisering stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,
- 12) handelsplats en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i 8 punkten i den paragrafen och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen,
- 13) grossistenergi produkt en grossistenergi produkt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi,
- 14) emittent en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen,
- 15) utsläppsrätter utsläppsrätter som avses i 1 kap. 14 § 10 punkten i lagen om investeringstjänster.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Bestämmelserna i 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a § (29.6.2016/521)

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in,

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform, eller

4) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

(28.12.2017/1075)

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas också på andra finansiella instrument än de som avses i 1 mom., om det finansiella instrumentets värde bestäms utifrån ett finansiellt instrument som avses i 1 mom. eller om det finansiella instrumentet inverkar på värdet på ett finansiellt instrument som avses i 1 mom.

Vid tillämpning av 1, 2, 2 a, 3 och 4 § ska auktionsprodukter som är baserade på utsläppsrätter som avses i den förordning som nämns i 1 mom. 4 punkten jämföras med finansiella instrument.

(28.12.2017/1075)

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på sådana spotavtal avseende råvaror som är grossistenergi produkter.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom. oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

7 § (29.6.2016/521)

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på

1) handel med egna aktier i enlighet med ett återköpsprogram, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.1–5.3 i marknadsmissbruksförordningen,

2) handel med värdepapper som avses i artikel 3.2 a i marknadsmissbruksförordningen och relaterade instrument för stabilisering av värdepapper som avses i artikel 3.2 b i den förordningen, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.4 och 5.5 i samma förordning,

3) transaktioner, order eller verksamhet i penningpolitiska syften eller inom ramen för politik som gäller förvaltning av offentlig skuld i enlighet med artikel 6.1 i marknadsmissbruksförordningen,

4) transaktioner, order eller verksamhet i enlighet med artikel 6.2 i marknadsmissbruksförordningen,

5) verksamhet som utgör ett led i unionens klimatpolitik i enlighet med artikel 6.3 i marknadsmissbruksförordningen, eller

6) verksamhet som utgör ett led i unionens gemensamma jordbrukspolitik eller unionens gemensamma fiskeripolitik i enlighet med artikel 6.4 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på legitimt beteende i enlighet med artikel 9 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelsen i 2 a § i detta kapitel tillämpas inte om gärningen sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden eller om gärningen utgör marknadssondering i enlighet med artikel 11.1–11.8 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på godtagen marknadspraxis i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen.

8 § (14.12.2012/753)

Juridiska personers straffansvar

På brott som nämns i detta kapitel ska tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

Ikraftträdelsestadganden:

29.4.1926/115:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1926.

13.6.1929/238 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1930.

31.1.1930/40:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1930.

17.11.1939/402 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1941.

Ej må 6 kap. 1 § dock äga tillämpning, där i densamma avsett tidigare brott begåtts, innan denna lag trätt i kraft, ej heller må vid beräkandet av tiden för tidigare utståndet frihetsstraff, på sätt i 6 kap. 2 § förutsättes, tagas i betraktande, vad den brottslige före den 1 juli 1930 avtjänat. Har den brottslige före denna lags trädande i kraft ådömt frihetsstraff på viss tid sammanlagts med böter, vilka förvandlats till fängelse, må rätten vid tillämpning av 6 kap. 2 § pröva, vad av det sammanlagda straffet bör anses motsvara direkt ådömt frihetsstraff.

31.5.1940/263:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1942.

19.11.1943/894:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1944.

14.6.1946/456:

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1946.

29.7.1948/577:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1949.

23.9.1948/683:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1948.

17.2.1950/85:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1950.

28.9.1951/505:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1952.

29.6.1961/372:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1961.

20.6.1963/320:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1963. Genom densamma upphäves lagen den 27 maj 1932 angående tillämpning i vissa fall av finsk lag på brott, som av utlänning begåtts utom Finland (178/32).

8.5.1964/223:

Denna lag träder i kraft den 15 maj 1964.

27.11.1964/573:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965.

14.4.1965/221:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1965.

7.5.1965/247:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1965.

1.9.1965/492:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1966.

1.4.1966/196:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967.

29.12.1967/621:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

26.7.1968/461:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1969.

9.8.1968/491:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1969.

10.1.1969/2:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1969.

17.1.1969/28:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1969. Förvandlingsstraff, som bötfälld begynt avtjäna före nämnda dag, skall icke bestämmas ånyo enligt denna lag. Skall sådant bötesstraff förvandlas som ådömts för brott, vilket begåtts före denna lags ikraftträdande, och har den bötfälld efter brottets begående avtjänat för andra böter, skall i stället för förstnämnda bötesstraff icke bestämmas längre förvandlingsstraff än vad som återstår, då från nittio dagar avdrages den fängelsestid, som motsvarar det förvandlingsstraff vilket avtjänats efter det ifrågavarande begicks.

14.7.1969/491:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1970.

13.2.1970/116:

Denna lag träder i kraft den 23 februari 1970.

27.2.1970/150:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970.

23.12.1970/827:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1971.

15.1.1971/16:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1971.

För handling, som begåtts före lagens ikraftträdande och för vilken allmän åklagare icke enligt tidigare lag fått väcka åtal, såframt målsäganden ej anmält brottet till åtal, må allmänna åklagaren ej utan målsägandens anmälan väcka åtal, även om handlingen enligt denna lag faller under allmänt åtal.

Har allmän åklagare före denna lags ikraftträdande väckt åtal för brott, som enligt tidigare lag föll, men enligt denna lag icke faller under allmänt åtal, må han fortsätta att utföra åtalet.

26.11.1971/783:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

30.6.1972/498:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1972.

11.7.1972/543:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1972.

16.2.1973/138:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1973.

Har målsägande därförinnan erhållit vetskap om brott, för vilket allmän åklagare ej får väcka åtal, såframt icke målsäganden gjort anmälan därom, skall likväl tidigare lag tillämpas på målsägandens och dennes anhörigas rätt att väcka åtal för brottet eller anmäla det till åtal.

21.6.1973/523:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1973.

2.7.1973/577:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1973.

31.5.1974/413:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1974.

19.7.1974/613:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1975. Vid tillämpning av reglerna om återfall i brott motsvarar ett före lagens ikraftträdande utstått tukthusstraff ett lika långt fängelsestraff.

Vid sammanläggning av straff skall, förutom vad i 7 kap. strafflagen är stadgat, följande regler iakttas:

1) Tukthusstraff motsvaras av ett lika långt fängelsestraff.

2) Skall tukthusstraff och fängelsestraff, vilka före denna lags ikraftträdande ådömts för ett eller flera brott, sammanläggas, skall från fängelsestraffet före sammanläggningen avdragas en fjärdedel.

3) Skall fängelsestraff som efter denna lags ikraftträdande ådömts för ett före lagens ikraftträdande begånget brott, på vilket hade kunnat följa fängelse, sammanläggas med tukthusstraff, skall från fängelsestraffet likaså före sammanläggningen av straffen avdragas en fjärdedel.

4) Samma avdrag skall göras på fängelsestraff som ådömts före denna lags ikraftträdande, när det sammanlägges med ett fängelsestraff som efter lagens ikraftträdande ådömts för ett före lagens ikraftträdande begånget brott, på vilket icke hade kunnat följa fängelsestraff.

13.12.1974/908:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1975.

20.12.1974/987:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1975.

20.12.1974/988:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1975.

16.5.1975/320:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1975.

23.5.1975/350:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1975.

3.6.1976/466:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977. Genom densamma upphäves lagen den 8 juni 1945 om tillämpning av 6 kap. strafflagen i vissa fall (517/1945) samt 20 § lagen den 9 juli 1953 om internering av farliga återfallsförbrytare (317/53).

Helt eller delvis oavtjänat fängelsestraff på viss tid, vilket är strängare än tolv eller, vid sammanläggning av straff, femton år, förkortas då lagen träder i kraft till nämnda straffmaximum. Detta gäller dock inte straff, som den dömda icke helt avtjänat till följd av att han före denna lags ikraftträdande försatts i villkorlig frihet. Åtgärder som föranledes av förkortning av straff kan vidtagas redan innan lagen träder i kraft.

9.7.1976/602:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1976.

29.7.1976/650:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977.

10.12.1976/960:

Denna lag träder i kraft den 1 april 1977.

26.5.1978/382:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1978.

29.9.1978/736:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

16.4.1982/288:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983.

reg. prop. 214/80, lag- och ekonomiutsk.bet. 18/81, grundlagsutsk.bet 5/81, stora utsk.bet. 213/81.

14.1.1983/46:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1983.

reg. prop. 55/82, lagutsk.bet 9/82, stora utsk.bet. 211/82

21.1.1983/67:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1983.

reg. prop. 19/81, lagutsk.bet. 5/82, stora utsk.bet. 167/82

18.3.1983/283:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1983.

reg. prop. 116/82, andra lagutsk.bet. 20/82, stora utsk.bet. 270/82

25.3.1983/321:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

Genom denna lag upphävs strafflagen för krigsmakten av den 30 maj 1919 jämte däri senare företagna ändringar samt 43 och 48 §§ lagen den 26 september 1930 om krigstillstånd (303/30).

reg. prop. 85/81, andra lagutsk.bet. 13/82, stora utsk.bet. 256/82

29.6.1984/505:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1984.

reg. prop. 207/83, lagutsk.bet. 4/84, stora utsk.bet. 60/84

24.8.1984/642:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

På handling som kränker rätt som tillkommer innehavare av lösöreinteckning tillämpas tidigare lag.

reg. prop. 190/83, lagutsk.bet 3/84, stora utsk.bet

29.8.1986/650:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Stadgandena i den nya lagen tillämpas också då förvandling skall ske av böter som ådömts för brott som begåtts under den tidigare lagens giltighetstid. Skall samtidigt förvandlas både bötesstraff som ådömts för brott som begåtts under den tidigare lagens giltighetstid och bötesstraff som ådömts för brott som begåtts under den nya lagens giltighetstid, skall för dem dock bestämmas skilda förvandlingsstraff, varvid i fråga om båda bötesstraffen skall beaktas stadgandena i 2 kap. 5 § strafflagen.

För böter som ådömts för brott som begåtts före den 1 januari 1984 får förvandlingsstraff inte bestämmas under den nya lagens giltighetstid.

Skall förvandling ske av böter som ådömts för brott som begåtts under den tidigare lagens giltighetstid efter den 31 december 1983, och den bötfällda efter sistnämnda dag under den tidigare eller den nya lagens giltighetstid har avtjänat förvandlingsstraff för böter som ådömts för brott som begåtts under den tidigare lagens giltighetstid, skall för det eller de bötesstraff som skall förvandlas inte bestämmas längre förvandlingsstraff än vad som återstår då från nittio dagar avräknas tiden för förvandlingsstraff av nämnt slag som avtjänas efter den 31 december 1983.

Böter som ådömts för brott som begåtts under den tidigare lagens giltighetstid får inte längre förvandlas till fängelse efter den 31 december 1989. Har förvandlingsstraff före nämnda tidpunkt bestämts vid underrätt, får förvandlingsstraffet verkställas och mål som gäller bestämmande av förvandlingsstraff behandlas till slut i besvärsinstansen.

reg. prop. 153/85, lagutsk.bet. 4/86, stora utsk.bet. 64/86

16.4.1987/411:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

reg. prop. 62/86, lagutsk.bet 14/86, stora utsk.bet. 265/86

30.4.1987/451:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

reg. prop. 14/85, lagutsk.bet. 9/86, stora utsk.bet. 230/86

24.7.1987/698:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

reg. prop. 95/86, andra lagutsk.bet. 7/86, stora utsk.bet. 212/86, andra lagutsk.bet. 1/87

10.6.1988/508:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

reg. prop. 156/87, lagutsk.bet. 3/88, stora utsk.bet. 29/88

22.4.1988/738:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som stadgas genom förordning.

reg. prop. 106/87, lagutsk.bet 1/88,, stora utsk.bet 6/88

29.12.1988/1256:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

reg. prop. 186/88, lagutsk.bet. 14/88, stora utsk.bet. 217/88

14.7.1989/665:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1989.

reg. prop. 36/88, lagutsk.bet. 8/89, stora utsk.bet. 71/89

8.9.1989/792:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

Om på ett brott skall tillämpas tidigare lag och den åtalade enligt den lagen skulle ha dömts till skiljande från tjänsteutövning eller till straff som träder i stället för avsättning eller skiljande från tjänsteutövning, skall när den nya lagen har rätt i kraft i stället dömas till böter.

För ett brott, som begåtts medan tidigare lag var i kraft och för vilket allmän åklagare enligt den lagen hade fått väcka åtal endast då målsäganden anmält brottet för åtal, får åklagaren inte utan sådan anmälan väcka åtal även om brottet enligt den nya lagen hör under allmänt åtal.

reg. prop. 58/88, lagutsk.bet. 7/89, stora utsk.bet 84/89

8.12.1989/1082:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1990.

reg. prop. 82/89, lagutsk.bet. 11/89, stora utsk.bet. 117/89

23.3.1990/302:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

reg. prop. 79/89, lagutsk.bet. 17/89, stora utsk.bet. 2/90

20.4.1990/352:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1990.

Skulle en livstidsfånge för ett brott som han hade begått innan lagen trätt i kraft ha dömts att hållas in enrum, skall han i stället dömas till fängelse. Ett enrumsstraff som har dömts ut före ikraftträdandet förfaller då lagen träder i kraft

reg. prop. 23/90, lagutsk.bet. 3/90, stora utsk.bet. 22/90

24.8.1990/769:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

reg. prop. 66/88, lagutsk.bet. 6/90, stora utsk.bet. 56/90

15.3.1991/519:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1991.

reg. prop. 275/90, ekonomiutsk.bet. 17/90, stora utsk.bet. 304/90

12.4.1991/651:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1991.

reg. prop. 242/90, andra lagutsk.bet. 19/90, stora utsk.bet. 329/90

19.4.1991/697:

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Denna lag träder i kraft den 1 april 1992.

Lagen tillämpas på brott som har begåtts sedan den har trätt i kraft.

Stadgandena i 2 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 3 § och 8 kap. 4 § skall också tillämpas på brott som har begåtts före ikraftträdandet. Fullföljdsdomstolen får likväl även tillämpa 2 kap. 2 § 2 mom. i den tidigare lagen, om saken har avgjorts i en lägre instans innan denna lag trätt i kraft.

Lagens stadganden om bestämmande av ett gemensamt fängelsestraff skall också tillämpas när ett brott har begåtts före ikraftträdandet. Har straffen likväl sammanlagts i den lägre instansen före ikraftträdandet eller hade straffet för ett brott som har begåtts före ikraftträdandet enligt 7 kap. 8 § i den tidigare lagen bort sammanläggas med ett annat straff som har dömts ut innan lagen trätt i kraft, tillämpas likväl 7 kap. 8 § i den tidigare lagen. Det sammanlagda straffet får då inte vara strängare än det högsta gemensamma straff som skulle kunna dömas ut för brotten enligt 7 kap. 2 § i denna lag. Är det tidigare straffet lika strängt eller strängare än det strängaste straffet enligt 7 kap. 2 § i denna lag, skall domstolen bestämma att det straff som skall sammanläggas skall ingå i det tidigare straffet. Har ett

gemensamt straff redan dömts ut för två eller flera brott, för vilka har bestämts straff som enligt 7 kap. 8 § i den tidigare lagen hade bort sammanläggas med ett straff som har dömts ut före ikraftträdandet, eller har ett gemensamt straff redan dömts ut för ett sådant brott och något annat brott, skall de brotten och det för dem utdömda straffet inte beaktas när straffen sammanläggs.

Har i en gärning begångna brott eller ett fortsatt brott påbörjats före ikraftträdandet och avslutats därefter, anses brotten ha blivit begångna sedan denna lag trätt i kraft. När ett gemensamt fängelsestraff bestäms för sådana brott får likväl inte tillämpas vad 7 kap. 2 § i denna lag stadgar om överskridande av det högsta straffet.

Stadgandena i 7 kap. 9 § i den tidigare lagen tillämpas också då efter ikraftträdandet skall verkställas straff som enligt dem hade bort eller bör sammanläggas. Den underrätt som avses i 7 kap. 7 § 2 mom. i denna lag sammanlägger då straffen på yrkande av allmän åklagare. Om förfarandet och sökande av ändring gäller då 2 och 3 mom. i nämnda 7 §. Hovrätten avgör dock sammanläggningsfrågor som är anhändiga där då lagen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

reg. prop. 40/90, lagutsk.bet. 15/90, stora utsk.bet. 314/90

13.12.1991/1686:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

reg. prop. 44/91, ekonomiutsk.bet. 9/91

25.1.1993/54:

Denna lag träder i kraft den 8 februari 1993.

RP 182/92, LaUB 15/92

18.6.1993/522:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

RP 370/92, UtUB 5/93

28.6.1993/610:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

RP 79/93, LaUB 11/93

17.12.1993/1304:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

RP 180/92, LaUB 17/93

5.1.1994/11:

Denna lag träder i kraft den 15 januari 1994.

RP 61/93, LaUB 25/93

29.4.1994/316:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1994.

RP 365/92, LaUB 4/94

29.4.1994/317:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1994.

RP 268/93, LaUB 5/94

27.5.1994/386:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1994.

RP 67/94, LaUB 7/94

15.7.1994/655:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1994.

RP 18/92, LaUB 9/94, StoUB 2/94

29.12.1994/1522:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

RP 301/94, EkUB 42/94

17.2.1995/195:

Denna lag träder i kraft den 1 april 1995.

RP 131/94, FöUB 4/94

7.4.1995/496:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1995.

RP 57/94, FvUB 20/94

21.4.1995/578:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995.

Vad 38 kap. 1 och 2 §§ stadgar skall, om inte något annat följer av 3 § förordningen om införande av strafflagen, tillämpas i stället för de tidigare stadgandena också på sådana gärningar vilka utgör brott

mot tystnadsplikt på vilka före denna lags ikraftträdande skulle ha tillämpats ett straffstadgande i någon annan lag än strafflagen.

Vad 48 kap 1–4 §§ stadgar tillämpas även på brott mot en föreskrift som utfärdats med stöd av lagen om avfallshantering (673/78) och som enligt 78 § avfallslagen skall iakttas sedan avfallslagen trätt i kraft.

Forum i ärenden som gäller brott mot vattenlagen (264/61) och som är anhängiga vid vattendomstolarna eller högsta domstolen när denna lag träder i kraft bestäms enligt den tidigare lagen tills de har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom.

RP 94/93, LaUB 22/94, StoUB 10/94

21.4.1995/743:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995.

RP 230/94, LaUB 23/94

21.8.1995/1010:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995 med undantag för 17 kap. 4 § 2 mom. som träder i kraft den 1 oktober 1995.

Genom denna lag upphävs 17 kap. 4 § 2 mom. lagen den 7 april 1995 om ändring av strafflagen (496/95) och 17 kap. 4 § 2 mom. lagen den 21 april 1995 om ändring av strafflagen (743/95).

RP 42/95, LaUB 2/95

18.12.1995/1467:

Denna lag träder i kraft den 19 december 1995.

RP 185/95, UtUB 21/95, RSv 174/95

22.12.1995/1640:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

RP 197/95, LaUB 13/95, RSv 171/95

22.12.1995/1713:

Denna lag träder i kraft den 1 april 1996.

RP 128/95, MiUB 7/95, RSv 108/95

18.10.1996/29 år 1998:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

26.7.1996/563:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1996.

Rådets förordning (EG) nr 3381/94; EGT nr L 367, 31.12.1994, s. 1, ändr. 837/95; EGT nr L 90, 21.4.1995, s. 1. Rådets beslut 94/942/GUSP; EGT nr L 367, 31.12.1994, s. 8, ändr. 95/127/GUSP och 95/128/GUSP; EGT nr L 90, 21.4.1995, s. 2-3, 96/173/GUSP; EGT nr L 52, 1.3.1996, s. 1 och 96/423/GUSP nr L 176, 13.7.1996, s. 1-4, RP 69/96, GrUU 18/96, EkUB 8/96, RSv 89/96

16.8.1996/626:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1996.

RP 1/96, LaUB 4/96, RSv 72/96

18.10.1996/722:

Denna lag träder i kraft den 1 november 1996.

RP 100/96, LaUB 9/96, RSv 113/96

29.11.1996/934:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 121/1996, StaUB 34/1996, RSv 167/1996

12.12.1996/1056:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 144/1996, LaUB 15/1996, RSv 204/1996

12.12.1996/1060:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1997.

RP 109/1996, LaUB 16/1996, RSv 206/1996

12.12.1996/1095:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 63/1996, JsUB 18/1996, RSv 209/1996

20.12.1996/1108:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 79/1996, MiUB 8/1996, RSv 214/1996

11.3.1997/205:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1997.

RP 131/1996, LaUB 20/1996, RSv 237/1996

14.3.1997/349:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

RP 243/1996, LaUB 1/1997, RSv 4/1997

14.3.1997/351:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

RP 243/1996, LaUB 1/1997, RSv 4/1997

19.6.1997/602:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1997.

RP 38/1997, LaUB 7/1997, RSv 74/1997

24.7.1997/706:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997.

RP 262/1996, UtUB 12/1997, RSv 105/1997

8.8.1997/751:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1997.

Lagen tillämpas också på brott som har begåtts innan denna lag har trätt i kraft. Straffet skall dock bestämmas så att det totala straffet inte blir strängare än om de tidigare 6–8 § som gällde vid denna lags ikraftträdande hade tillämpats.

De upphävda bestämmelserna i 6–9 § tillämpas dock i fråga om ändringsökande vid behandlingen av besvär över ett ovillkorligt fängelsestraff som dömts ut under giltighetstiden för den lag som gällde vid denna lags ikraftträdande samt över bestämmande av ett gemensamt fängelsestraff för verkställighet, om de ovillkorliga fängelsestraffen har dömts ut innan denna lag trätt i kraft.

RP 48/1997, LaUB 8/1997, RSv 85/1997

14.11.1997/992:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

RP 40/1997, LaUB 13/1997, RSv 140/1997

19.12.1997/1228:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1998.

RP 16/1997, LaUB 16/1997, RSv 196/1997

18.10.1998/29:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

30.1.1998/79:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1998.

RP 158/1997, FvUB 26/1997, RSv 221/1997, Rådets direktiv 91/308/EEG

3.4.1998/251:

Denna lag träder i kraft den 15 april 1998.

RP 170/1997, KuUB 2/1998, RSv 15/1998

24.7.1998/563:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

RP 6/1997 och RP 117/1997, LaUB 3/1998, StoUB 2/1998, RSv 60/1998

13.11.1998/814:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

RP 45/1998, LaUB 5/1998, RSv 103/1998

13.11.1998/815:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

RP 46/1998 och RP 102/1998, LaUB 7/1998, RSv 106/1998

4.12.1998/902:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

RP 41/1998, LaUB 11/1998, RSv 134/1998

5.2.1999/154:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

RP 101/1998, MiUB 6/1998, RSv 248/1998

19.2.1999/205:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999.

RP 224/1998, ApUB 17/1998, RSv 259/1998

1.4.1999/475:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1999.

RP 254/1998, LaUB 28/1998, RSv 295/1998

22.4.1999/515:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1999.

RP 199/1996, LaUB 30/1998, RSv 302/1998

22.4.1999/525:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1999.

RP 96/1998, FvUB 26/1998, RSv 278/1998

22.4.1999/536:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1999.

RP 148/1998, FvUB 33/1998, RSv 301/1998

30.4.1999/545:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1999.

RP 32/1997, LaUB 24/1998, RSv 263/1998

30.4.1999/550:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1999.

RP 74/1998, LaUB 25/1998, RSv 274/1998

22.4.1999/567:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

RP 85/1998, TrUB 18/1998, RSv 304/1998

21.5.1999/625:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999.

RP 30/1998, FvUB 31/1998, RSv 303/1998

14.10.1999/951:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999.

RP 4/1999, LaUB 2/1999, RSv 21/1999

22.10.1999/973:

Denna lag träder i kraft den 1 november 1999.

RP 47/1999, EkUB 5/1999, RSv 28/1999

4.2.2000/112:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag.

RP 84/1999, MiUB 4/1999, LaUU 15/1999, GrUU 11/1999, JsUU 18/1999, RSv 100/1999

17.3.2000/298:

Denna lag träder i kraft den 1 april 2000.

RP 154/1999, LaUB 2/2000, RSv 18/2000

7.4.2000/343:

Denna lag träder i kraft den 15 april 2000.

RP 152/1999, LaUB 3/2000, RSv 24/2000

9.6.2000/531:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2000.

RP 184/1999, LaUB 6/2000, RSv 56/2000

16.6.2000/559:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

RP 17/1999, LaUB 5/2000, RSv 44/2000

18.8.2000/752:

Denna lag träder i kraft den 31 december 2000.

RP 20/2000, UtUB 4/2000, RSv 86/2000

18.8.2000/756:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

RP 38/2000, FsUB 3/2000, RSv 99/2000

25.8.2000/777:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

RP 2/2000, KuUB 5/2000, RSv 95/2000

15.12.2000/1118:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Genom denna lag upphävs lagen den 18 augusti 2000 (752/2000) om ändring av 45 kap. 1 § strafflagen .

RP 185/2000, LaUB 11/2000, RSv 178/2000

28.12.2000/1285:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

RP 161/2000, UtUB 13/2000, RSv 213/2000

26.1.2001/72:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2001.

16.3.2001/234:

Denna lag träder i kraft den 25 mars 2001. Genom denna lag upphävs lagen den 10 juli 1998 om ändring av strafflagen.

RP 14/2001, LaUB 4/2001, RSv 15/2001

4.5.2001/369:

Denna lag träder i kraft den 29 maj 2001.

RP 22/2001, LaUB 7/2001, RSv 34/2001

8.6.2001/480:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2001.

RP 75/2000, ApUB 3/2001, RSv 43/2001

14.6.2001/520:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2001.

RP 177/2000, LaUB 8/2001, RSv 46/2001

29.6.2001/587:

Denna lag träder i kraft den 5 juli 2001.

RP 76/2001, MiUB 5/2001, RSv 70/2001, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000, EGT nr L 244, 29.9.2000, s. 1

13.7.2001/654:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2001.

RP 213/2000, LaUB 13/2001, RSv 87/2001

26.10.2001/875:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 80/2000, LaUB 14/2001, RSv 94/2001

9.11.2001/971:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 103/2001, LaUB 19/2001, RSv 119/2001

23.11.2001/1051:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 197/1999, FvUB 10/2001, RSv 91/2001, ISL 5/2001, FvUB 15/2001, RSk 23/2001

30.11.2001/1118:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 146/2000, TrUB 8/2001, RSv 111/2001, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/84/EG (31998L0084); EGT nr L 320, 28.11.1998, s. 54

28.12.2001/1526:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 184/2001, EkUB 22/2001, RSv 218/2001

12.4.2002/284:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2002.

RP 69/2001, FvUB 24/2001, RSv 193/2001

16.5.2002/365:

Denna lag träder i kraft den 22 maj 2002.

RP 13/2002, UtUB 15/2002, RSv 50/2002

24.5.2002/400:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2002.

RP 17/2001, LaUB 5/2002, RSv 35/2002

14.6.2002/515:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2002.

RP 203/2001, LaUB 7/2002, RSv 62/2002

28.6.2002/559:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

RP 43/2002, LaUB 14/2002, RSv 102/2002

12.7.2002/604:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2002.

Genom denna lag upphävs lagen den 28 december 2000 om ändring av strafflagen (1285/2000).

RP 77/2001, LaUB 10/2002, RSv 85/2002

12.7.2002/614:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2002.

RP 240/2001, LaUB 11/2002, RSv 79/2002

9.8.2002/673:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2002.

RP 218/2001, LaUB 9/2002, RSv 72/2002

23.8.2002/739:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

RP 59/2002, AbUM 4/2002, RSv 110/2002

11.12.2002/1094:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

RP 141/2002, TrUB 19/2002, RSv 193/2002

20.12.2002/1198:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2003.

RP 90/2002, LaUB 21/2002, RSv 199/2002

24.1.2003/17:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2003.

RP 188/2002, LaUB 24/2002, RSv 241/2002, Rådets rambeslut 2002/475/RIF; EGT nr L 164, 22.6.2002, s.
3

31.1.2003/61:

Denna lag träder i kraft den 1 april 2003.

RP 53/2002, LaUB 18/2002, RSv 183/2002

21.2.2003/142:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2003.

RP 183/1999, LaUB 26/2002, RSv 247/2002

11.4.2003/297:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

RP 27/1999, ISL 3/2001, LaUB 32/2002, RSk 47/2002

16.5.2003/361:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2003.

RP 190/2002, LaUB 30/2002, RSv 283/2002

13.6.2003/463:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 54/2002, GrUB 14/2002, RSv 288/2002

13.6.2003/514:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

RP 2/2003, LaUB 1/2003, RSv 2/2003, Rådets rambeslut 2001/413/RIF; EGT nr L 149, 2.6.2001, s. 1

13.6.2003/515:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 44/2002, LaUB 28/2002, RSv 261/2002

27.6.2003/613:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2003.

RP 20/2002, FvUB 28/2002, RSv 295/2002

27.6.2003/650:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 52/2002, LaUB 31/2002, RSv 286/2002

18.9.2003/805:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 5/2003, FvUB 2/2003, RSv 12/2003

26.9.2003/832:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2003.

RP 40/2003, LaUB 2/2003, RSv 21/2003

26.9.2003/833:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2003.

RP 40/2003, LaUB 2/2003, RSv 21/2003

30.12.1998/841 år 2003:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

RP 186/1998, UtUB 19/1998, RSv 214/1998

30.12.2003/1372:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2004.

RP 32/2003, LaUB 5/2003, RSv 93/2003

30.4.2004/302:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2004.

RP 28/2003, RP 151/2003, StoUB 1/2004, FvUB 4/2004, RSv 37/2004

19.5.2004/451:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 25/2004, MiUB 5/2004, RSv 46/2004, Europaparlamentets och rådets förordning 304/2003 EG; EGT L 63/1

16.6.2004/517:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2004.

RP 125/2003, KoUB 13/2004, RSv 69/2004

24.6.2004/579:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 52/2004, MiUB 11/2004, RSv 75/2004

9.7.2004/650:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2004. Bestämmelsen i 1 kap. 11 § 2 mom. 1 punkten träder dock i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 34/2004, LaUB 4/2004, RSv 82/2004, Rådets rambeslut 2002/629/RIF; EGT nr L 203, 1.8.2002, s. 1, Rådets rambeslut 2002/946/RIF; EGT nr L 328, 5.12.2002, s. 1, Rådets direktiv 2002/90/EG; EGT nr L 328, 5.12.2002, s. 17, Rådets rambeslut 2004/68/RIF; EUT nr L 13, 20.1.2004, s. 44

30.7.2004/712:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2004.

RP 144/2003, LaUB 2/2004, RSv 61/2004

10.9.2004/848:

Denna lag träder i kraft den 15 september 2004.

RP 42/2004, ShUB 10/2004, RSv 73/2004

26.11.2004/1006:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2004.

RP 81/2004, LaUB 8/2004, RSv 150/2004

26.11.2004/1018:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

RP 135/2004, AjUB 11/2004, RSv 141/2004, Almänd enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG, ändr. 98/48/EG

26.11.2004/1067:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2005.

RP 53/2004, UtUB 11/2004, RSv 126/2004

21.12.2004/1195:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Denna lag tillämpas även på brott som har begåtts före lagens ikraftträdande, om inget annat följer av 14 § 2 mom. i lagen om försöksverksamhet med ungdomsstraff (1058/1996). Det straff som gärningsmannen döms till får emellertid inte vara strängare än det straff som han eller hon skulle ha dömts till enligt den lag som gällde vid gärningstidpunkten.

RP 102/2004, LaUB 11/2004, RSv 198/2004

13.5.2005/300:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

RP 137/2004, EkUB 4/2005, RSv 28/2005

3.6.2005/392:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

RP 279/2004, EkUB 5/2005, RSv 32/2005

23.6.2005/465:

Denna lag träder i kraft den 22 juli 2005.

RP 8/2005, LaUB 3/2005, RSv 49/2005, Rådets rambeslut (2003/568/RIF); EGT nr L 192, 31.7.2002, s. 54

15.7.2005/585:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2005.

RP 6/2005, FuUB 12/2005, RSv 92/2005

23.9.2005/776:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2006.

RP 263/2004, LaUB 10/2005, GrUU 20/2005, RSv 98/2005

23.9.2005/780:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2006.

Har en domstol innan denna lag träder i kraft beslutat att ett reststraff skall verkställas, är reststraffet lika långt som reststraffet, dock högst en månad, om reststraffet verkställs efter ikraftträdandet. Den som är internerad i tvångsinrättning skall avtjäna hela reststraffet.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på fångar som när lagen träder i kraft har dömts för brott som begåtts före 21 års ålder. Fångar som har förordnats att avtjäna sitt straff i ungdomsfängelse kan dock frigges villkorligt efter att ha avtjänat en tredjedel av straffet.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på fångar som har dömts till fängelse på livstid.

Bestämmelserna i 2 c kap. 12 § skall tillämpas på fångar som är internerade i tvångsinrättning när lagen träder i kraft. Kvotdelen 5/6 räknas av det straff som verkställs och reststraffet.

Om en allmän domstol har beslutat att en gärningsman kan interneras i tvångsinrättning och fängelsedomstolen skall avgöra frågan om internering, skall samma allmänna domstol fortsätta behandlingen av ärendet, om fängelsedomstolen inte har fattat beslut i ärendet när lagen träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 262/2004, LaUB 9/2005, RSv 97/2005

14.10.2005/822:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

RP 28/2005, StoUB 1/2005, KuUB 6/2005, RSv 100/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG (32001L0029); EGT nr L 167, 22.6.2001, s. 10

9.12.2005/983:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

RP 76/2005, LaUB 12/2005, RSv 121/2005

22.12.2005/1161:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

RP 169/2005, LaUB 15/2005, RSv 187/2005

20.1.2006/54:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006.

RP 94/2005, AjUB 7/2005, RSv 178/2005

17.2.2006/138:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

RP 184/2005, MiUB 17/2005, RSv 176/2005

31.3.2006/214:

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

RP 5/2006, UtUB 1/2006, RSv 22/2006

31.3.2006/257:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

RP 102/2005, FvUB 25/2005, RSv 203/2005

19.5.2006/398:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

RP 45/2005, ShUB 5/2006, RSv 20/2006

8.6.2006/449:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006.

RP 167/2005, LaUB 2/2006, RSv 21/2006

8.6.2006/467:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

RP 197/2005, LaUB 3/2006, RSv 25/2006

25.8.2006/743:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2006.

RP 221/2005, LaUB 10/2006, RSv 93/2006

19.10.2006/928:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

RP 53/2006, LaUB 11/2006, RSv 105/2006, Rådets rambeslut 2004/757/RIF (32004F0757); EUT nr L 335, 11.11.2004, s. 8-11

22.12.2006/1261:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

RP 147/2006, JsUB 10/2006, RSv 164/2006

29.12.2006/1431:

Denna lag träder i kraft den 5 januari 2007.

RP 160/2006, JsUB 11/2006, RSv 185/2006, Rådets förordning (EG) nr 1255/1997 (31997R1255); EGT nr 174, 2.7.1997, s. 1, rådets förordning (EG) nr 1/2005 (32005R0001); EGT nr L 3, 5.1.2005, s. 1

2.2.2007/68:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2007.

Denna lag tillämpas på böter som dömts ut i en rättegång till följd av gensaga mot ett straffanspråk, om allmänna åklagaren har fått en anmälan om gensaga efter att denna lag har trätt i kraft.

RP 203/2006, LaUB 21/2006, RSv 210/2006

16.3.2007/282:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 243/2006, FvUB 36/2006, RSv 301/2006

30.3.2007/346:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

RP 254/2006, AjUB 15/2006, RSv 286/2006

13.4.2007/453:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2007.

RP 267/2006, AjUB 17/2006, RSv 308/2006

13.4.2007/474:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

RP 194/2006, EkUB 33/2006, RSv 293/2006

11.5.2007/531:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2007.

RP 113/2004, LaUB 27/2006, RSv 287/2006

11.5.2007/540:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2007.

RP 153/2006, LaUB 23/2006, RSv 264/2006

11.5.2007/553:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

RP 264/2006, FsUB 2/2006, RSv 298/2006

11.5.2007/563:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

RP 172/2006, FsUB 3/2006, RSv 299/2006

1.6.2007/629:

Denna lag träder i kraft den 2 juni 2007.

RP 3/2007, MiUB 1/2007, RSv 3/2007

29.6.2007/748:

Denna lag träder i kraft den 12 juli 2007.

RP 30/2007, MiUB 2/2007, RSv 9/2007, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 (32006R1013); EGT nr L 190, 12.7.2006, s. 1

17.8.2007/808:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2007.

RP 25/2007, LaUB 1/2007, RSv 18/2007

26.10.2007/935:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2007.

RP 43/2007, EkUB 4/2007, RSv 39/2007, Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG (32004L0039); EGT nr L 145, 30.4.2004, s. 1, Kommissionens direktiv 2006/73/EG (32006L0073); EGT nr L 241, 2.9.2006, s. 26

21.12.2007/1370:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 81/2007, LaUB 9/2007, RSv 107/2007

28.12.2007/1441:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

RP 37/2007, FsUB 1/2007, RSv 110/2007

28.12.2007/1451:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

RP 140/2007, AjUB 9/2007, RSv 132/2007

11.4.2008/212:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2008.

RP 55/2007, LaUB 1/2008, RSv 3/2008

30.5.2008/374:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

RP 22/2008, ShUB 5/2008, RSv 34/2008

26.6.2008/475:

Denna lag träder i kraft den 11 juli 2008.

RP 69/2008, LaUB 6/2008, RSv 73/2008

29.8.2008/578:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Denna lag tillämpas också på sådana ärenden som gäller förvandlingsstraff för böter som är anhängiga vid domstol vid ikraftträdandet, om böterna då ännu inte har förvandlats till fängelse.

RP 164/2007, LaUB 9/2008, RSv 79/2008

14.11.2008/724:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 80/2008, FvUB 10/2008, RSv 84/2008

19.12.2008/863:

Denna lag träder i kraft den 31 december 2008.

RP 196/2008, LaUB 15/2008, RSv 196/2008

19.12.2008/940:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

RP 99/2008, EkUB 15/2008, RSv 114/2008

29.5.2009/373:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

RP 156/2008, LaUB 2/2009, RSv 35/2009

12.6.2009/409:

Denna lag träder i kraft den 15 juni 2009.

RP 43/2009, MiUB 4/2009, RSv 53/2009, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (32006R1907), EUT L 396, 30.12.2006, s. 1, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 (32008R1272), EUT L 353, 31.12.2008, s. 1

12.6.2009/425:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2009.

RP 197/2008, LaUB 4/2009, RSv 45/2009

24.7.2009/562:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

RP 7/2009, KuUB 5/2009, RSv 103/2009

14.8.2009/641 :

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

Genom denna lag upphävs

1) i alkohollagen av den 26 juli 1968 (459/1968) 9 kap. samt 104 och 105 §, av dem 9 kap. jämte ändringar, och

2) lagen av den 9 maj 1932 om förekommande av alkoholdryckers insmuggling från öppen sjö (135/1932) jämte ändringar.

RP 84/2008, LaUB 11/2009, RSv 95/2009

11.9.2009/685:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

RP 232/2008, LaUB 10/2009, RSv 94/2009

6.11.2009/845:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2010.

RP 64/2009, EkUB 13/2009, RSv 132/2009

13.11.2009/885:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

RP 216/2008, ShUB 25/2009, RSv 112/2009

4.12.2009/990:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

RP 76/2009, LaUB 15/2009, RSv 183/2009

22.12.2009/1281:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

RP 98/2009, JsUB 11/2009, RSv 236/2009

29.12.2009/1680:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 248/2009, KoUB 33/2009, RSv 249/2009

19.3.2010/179:

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 2010.

RP 261/2009, LaUB 1/2010, RSv 8/2010

4.6.2010/500:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

RP 101/2009, MiUB 3/2010, RSv 41/2010

24.6.2010/635:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

RP 229/2009, LaUB 6/2010, RSv 59/2010

24.6.2010/663:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010.

RP 96/2008, RP 212/2008, FvUB 7/2010, RSv 92/2010

27.8.2010/750:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2010.

RP 24/2010, EkUB 10/2010, RSv 89/2010, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG (308L0048); EGT nr L 133, 22.5.2008, s. 66, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG (309L0022); EGT nr L 110, 1.5.2009, s. 30

27.8.2010/755:

Om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag.

L 755/2010 har upphävts genom L 18.11.2016/985, som trädde i kraft 1.12.2016.

RP 94/2009, LaUB 9/2010, RSv 84/2010

10.9.2010/823:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

RP 266/2009, JsUB 12/2010, RSv 109/2010

26.11.2010/1021:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

RP 56/2010, MiUB 8/2010, RSv 138/2010

10.12.2010/1073:

Denna lag träder i kraft den 25 december 2010.

RP 157/2010, LaUB 19/2010, RSv 173/2010, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG (32008L0099); EUT nr L 328, 6.12.2008, s. 28, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 (32009R1005); EUT nr L 286, 30.10.2009, s. 1

10.12.2010/1082:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

RP 78/2010, LaUB 21/2010, RSv 193/2010

10.12.2010/1099:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2011.

Lagens 2 c kap. 7 § 2 och 3 mom. tillämpas på de fall där alla fängelsestraff som ska verkställas har dömts för brott som begåtts efter lagens ikraftträdande. I övrigt tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft. Tillämpas olika kvotdelar på de fängelsestraff på viss tid som ska räknas samman, ska avräkningen för den kvotdel som överskrider maximitiden 20 år gälla för det straff som vid sammanräkningen leder till det lindrigaste slutresultatet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 54/2010, LaUB 15/2010, RSv 116/2010

14.1.2011/14:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2011.

RP 97/2010, LaUB 18/2010, RSv 170/2010

11.2.2011/125:

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2011.

RP 106/2009, FvUB 16/2010, RSv 149/2010 rd, Europaparlamentets och rådets direktiv 51/2008/EG (32008L0051); EUT nr L 179, 8.7.2008, s. 5

4.3.2011/190:

Denna lag träder i kraft den 15 mars 2011.

RP 277/2010, LaUB 36/2010, RSv 313/2010

4.3.2011/191:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

RP 285/2010, LaUB 31/2010, RSv 286/2010

11.3.2011/232:

Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

RP 221/2010, LaUB 33/2010, RSv 302/2010, *Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG (32008L0099); EUT L 328, 6.12.2008, s. 28

8.4.2011/329:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2011.

RP 17/2010, LaUB 30/2010, GrUU 30/2010, RSv 266/2010

29.4.2011/392:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 212/2010, KoUB 23/2010, RSv 269/2010

13.5.2011/441:

Denna lag träder i kraft den 17 maj 2011.

RP 286/2010, LaUB 34/2010, RSv 311/2010

13.5.2011/495:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

RP 283/2010, LaUB 37/2010, RSv 321/2010

13.5.2011/511:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

RP 317/2010, LaUB 39/2010, RSv 332/2010

20.5.2011/540:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011.

HE 282/2010, LaVM 43/2010, EV 364/2010

20.5.2011/578:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

RP 207/2010, FvUB 32/2010, RSv 326/2010

10.6.2011/637:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2011.

RP 79/2010, LaUB 45/2010, RSv 373/2010

17.6.2011/650:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2012.

RP 199/2010, MiUB 23/2010, GrUU 58/2010, FvUU 35/2010, EkUU 30/2010, RSv 360/2010

17.6.2011/713:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

RP 190/2010, KuUB 13/2010, RSv 348/2010

17.6.2011/731:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2011.

RP 279/2010, LaUB 35/2010, RSv 312/2010

22.7.2011/815:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 222/2010, LaUB 44/2010, RSv 374/2010

22.7.2011/921:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

RP 99/2010, EkUB 43/2010, RSv 316/2010

28.10.2011/1107:

Denna lag träder i kraft den 11 november 2011.

RP 29/2011, MiUB 1/2011, RSv 15/2011, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1102/2008 (32008R1102); EUT L 304, 14.11.2008, s. 75, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 (32008R0689); EUT L 204, 31.7.2008, s. 1

22.12.2011/1466:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 15/2011, UtUB 2/2011, RSv 47/2011

29.12.2011/1565:

Denna lags 44 kap. 1 § 1 mom. träder i kraft den 1 januari 2012 och 48 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten den 1 maj 2012.

RP 81/2011, JsUB 9/2011, RS 73/2011, Europeiska parlamentets och kommissionens direktiv 2009/128/EG (32009L0128); EGT nr L 309, 24.11.2009, s. 71

20.1.2012/28:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

RP 47/2011, LaUB 9/2011, RSv 84/2011

27.4.2012/187:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2012.

RP 138/2011, LaUB 2/2012, RSv 12/2012

8.6.2012/283:

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2012.

RP 93/2011, FsUB 3/2012, RSv 29/2012, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG (32009L0043); EUT nr L 146, 10.6.2009, s.1-36

15.6.2012/296:

Denna lag träder i kraft den 21 juni 2012.

RP 16/2012, LaUB 4/2012, RSv 43/2012

15.6.2012/397:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2012.

RP 140/2011, AjUB 2/2012, RSv 6/2012, Rådets direktiv 2009/13/EG; EUT L 124, 20.5.2009

30.11.2012/683:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

RP 108/2012, EkUB 9/2012, RSv 98/2012

14.12.2012/753:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

RP 32/2012, EkUB 11/2012, RSv 117/2012

28.12.2012/927:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

RP 133/2012, EkUU 41/2012, GrUU 32/2012, AjUB 7/2012, RSv 163/2012

3.5.2013/326:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

RP 61/2012, FvUB 3/2013, RSv 41/2013

17.5.2013/347:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

RP 2/2013, LaUB 4/2013, RSv 36/2013

14.6.2013/435:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2013.

RP 141/2012, LaUB 8/2013, RSv 61/2013

14.6.2013/442:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 130/2012, JsUB 1/2013, RSv 51/2013

28.6.2013/493:

Denna lag träder i kraft den 11 juli 2013.

RP 49/2013, EKUB 14/2013, RSv 72/2013

9.8.2013/585:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2013.

RP 35/2013, JsUB 5/2013, RSv 80/2013, Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 (32009R1099); EUT nr L 303, 18.11.2009, s. 1

9.8.2013/600:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2013.

De bestämmelser i 48 kap. 1 § 1 och 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas till och med den 28 februari 2014 till den del momenten gäller straffbarhet för att i landet föra in eller ur landet föra ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med Europaparlamentets och rådets

förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier, eller för försök till ett sådant brott.

RP 38/2013, EkUB 15/2013, RSv 75/2013

23.8.2013/628:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 140/2012, LaUB 7/2013, RSv 57/2013

27.9.2013/691:

Denna lag träder i kraft den 30 september 2013.

RP 85/2013, FvUB 12/2013, RSv 97/2013

8.11.2013/782:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2013.

Om en skatteförhöjning redan påförts för samma gärning eller försummelse före lagens ikraftträdande tillämpas på den gärningen eller försummelsen de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

RP 191/2012, FiUB 15/2013, GrUU 17/2013, LaUU 8/2013, RSv 114/2013

13.12.2013/879:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 19/2013, LaUB 11/2013, RSv 93/2013

13.12.2013/898:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 97/2013, JsUB 9/2013, RSv 129/2013

20.12.2013/1086:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 75/2013, JsUB 13/2013, RSv 175/2013

30.12.2013/1232:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 92/2013, FvUB 24/2013, RSv 217/2013

30.12.2013/1234:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

RP 152/2013, AjUB 11/2013, FvUU 28/2013, RSv 210/2013

28.2.2014/146:

Denna lag träder i kraft den 1 april 2014.

RP 164/2013, LaUB 18/2013, RSv 2/2014

28.3.2014/256:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.

RP 30/2013, FvUB 5/2014, RSv 15/2014

11.4.2014/302:

Denna lag träder i kraft den 15 april 2014.

RP 213/2013, LaUB 2/2014, RSv 23/2014

16.5.2014/389:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2014.

RP 98/2013, JsUB 3/2014, RSv 16/2014

6.6.2014/431:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2014.

RP 14/2014, KoUB 4/2014, RSv 42/2014

27.6.2014/509:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

RP 216/2013, LaUB 4/2014, RSv 35/2014

27.6.2014/557:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

RP 214/2013, MiUB 3/2014, RSv 67/2014

22.8.2014/673:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

RP 58/2013, LaUB 5/2014, RSv 68/2014

7.11.2014/919:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

RP 221/2013, KoUB 10/2014, RSv 106/2014, 2009/140/EG; EGTL N:o L 337, 18.12.2009, s. 37, 2009/136/EG; EGTL N:o L 337, 18.12.2009, s. 11, 2006/24/EG; EGTL N:o L 105, 13.4.2006, s. 54, 2010/13/EG; EGTL N:o L 95, 15.4.2010, s. 1, 2000/31/EG; EGTL N:o 178, 17.7.2000, s. 1, 98/84/EG; EGTL N:o L 320, 28.11.1998, s. 54

12.12.2014/1068:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

RP 18/2014, LaUB 11/2014, RSv 148/2014

19.12.2014/1128:

Denna lag träder i kraft den 20 december 2014.

RP 327/2014, ShUB 34/2014, RSv 243/2014, Har anmälts i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG, ändr. 98/48/EG.

19.12.2014/1177:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

RP 103/2014, LaUB 15/2014, RSv 189/2014

19.12.2014/1190:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

RP 107/2014, GrUU 28/2014, JsUB 17/2014, RSv 170/2014

6.3.2015/181:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

RP 319/2014, EkUB 27/2014, RSv 269/2014

20.3.2015/229:

Denna lag träder i kraft den 24 mars 2015.

RP 262/2014, LaUB 22/2014, RSv 281/2014

10.4.2015/368:

Denna lag träder i kraft den 4 september 2015.

RP 232/2014, LaUB 29/2014, RSv 335/2014, Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU (32013L0040); EUT L 218, 14.8.2013, s. 8

10.4.2015/376:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2015.

RP 155/2014, AjUB 15/2014, RSv 307/2014

10.4.2015/381:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 192/2014, JsUB 31/2014, RSv 353/2014

10.4.2015/384:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2015.

RP 229/2014, LaUB 38/2014, RSv 359/2014

10.4.2015/395:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

RP 45/2014, LaUB 17/2014, RSv 255/2014

10.4.2015/401:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

RP 215/2014, LaUB 18/2014, RSv 260/2014

24.4.2015/484:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 277/2014, ShUB 49/2014, AjUU 18/2014, RSv 315/2014

24.4.2015/506:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2015.

RP 288/2014, FvUB 44/2014, RSv 280/2014

24.4.2015/518:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

RP 235/2014, JsUB 32/2014, RSv 344/2014

8.5.2015/564:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2015.

RP 263/2014, LaUB 35/2014, RSv 345/2014

22.5.2015/632:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2015.

RP 174/2014, FvUB 53/2014, RSv 339/2014

12.6.2015/731:

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010).

L 731/2015 har upphävts genom L 30.12.2015/1695, som gäller fr.o.m. 1.1.2016.

RP 291/2014, LaVB 36/2014, RSv 363/2014

12.6.2015/735:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 46/2014, LaUB 19/2014, RSv 274/2014

12.6.2015/766:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2015.

RP 20/2014, FvUB 48/2014, RSv 317/2014

21.8.2015/1087:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

RP 22/2014, FvUVB 57/2014, RSv 351/2014

18.9.2015/1211:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 254/2014, EkUB 34/2014, RSv 371/2014

30.12.2015/1611:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 24/2015, KoUB 15/2015, RSv 110/2015

30.12.2015/1683:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 55/2015, LaUB 6/2015, RSv 72/2015

30.12.2015/1695:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

RP 62/2015, LaUB 3/2015, RSv 64/2015

30.12.2015/1718:

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

L 1718/2015 trädde i kraft 30.12.2016 enligt F 1132/2016.

RP 289/2014, UtUB 5/2015, RSv 91/2015

8.1.2016/27:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

RP 45/2015, EkUB 12/2015, RSv 68/2015, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) Nr 1257/2012 (32012R1257); EUT nr L 361, 31.12.2012, s. 1, Rådets förordning (EU) Nr 1260/2012 (32012R1260); EUT Nr L 361, 31.12.2012, s. 89

29.4.2016/317:

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.

RP 153/2015, FvUB 5/2016, RSv 39/2016

20.5.2016/356:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

RP 4/2016, LaUB 4/2016, RSv 44/2016, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU (32014L0042), EUT L 127, 29.4.2014, s. 39

29.6.2016/521:

Denna lag träder i kraft den 3 juli 2016.

RP 65/2016, EkUB 14/2016, RSv 84/2016, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/57/EU (32014L0057) EUT L 173, 12.6.2014, s. 179

5.8.2016/617:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

RP 24/2016, EkUB 9/2016, RSv 48/2016

11.11.2016/919:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2016.

RP 93/2016, LaUB 10/2016, RSv 123/2016

18.11.2016/985:

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010).

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av strafflagen (755/2010).

L 985/2016 trädde i kraft 1.12.2016 enligt L 983/2016.

RP 115/2016, LaUB 12/2016, RSv 129/2016

16.12.2016/1143:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

RP 20/2016, EkUB 7/2016, RsV 149/2016

21.12.2016/1237:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2017.

RP 13/2016, ShUB 24/2016, RSv 168/2016

21.12.2016/1279:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

RP 120/2016, ShUB 25/2016, RSv 167/2016

21.12.2016/1287:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

RP 132/2016, FvUB 25/2016, RSv 240/2016

7.4.2017/213:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

RP 258/2016, LaUB 2/2017, RSv 17/2017

10.7.2017/503:

Denna lag träder i kraft den 15 juli 2017.

RP 56/2017, GrUU 25/2017, FsUB 5/2017, RSv 76/2017

8.9.2017/624:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2017.

RP 266/2016, FvUB 12/2017, RSv 82/2017

8.9.2017/630:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

L 630/2017 har upphävts genom L 24.8.2018/761, som träder i kraft genom förordning.

RP 69/2017, MiUB 10/2017, RSv 66/2017, *Euroopaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 (32013R1257); EUT L 330, 10.12.2013, s. 1

1.12.2017/800:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

På brott som har begåtts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

RP 268/2016, GrUU 10/2017, LaUB 9/2017, RSv 104/2017

14.12.2017/924:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

RP 120/2017, EkUB 16/2017, RsV 112/2017

28.12.2017/1075:

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

RP 151/2017, EkUB 22/2017, RSv 187/2017, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 (32014R0600); EUT L 173, 12.6.2014, s. 84, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU (32014L0065); EUT L 173, 12.6.2014, s. 349

28.12.2017/1105:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2018.

RP 100/2017, ShUB 24/2017, StoUB 1/2017, RSv 186/2017

30.1.2018/102:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

RP 252/2016, LaUB 10/2017, RSv 107/2017

6.4.2018/217:

Denna lag träder i kraft den 21 april 2018.

RP 194/2017, AjUB 1/2018, RSv 9/2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 424/2016 (32016R0424); EUT L 81, 31.3.2016, s. 1, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 425/2016 (32016R0425); EUT L 81, 31.3.2016, s. 51

10.8.2018/605:

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 2018.

RP 49/2018, EkUB 11/2018, RSv 70/2018, Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1

10.8.2018/732:

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2020.

RP 180/2017, KoUB 16/2018, RSv 65/2018

24.8.2018/760:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2018.

L 760/2018 har upphävts genom L 24.8.2018/761, som träder i kraft genom förordning.

RP 78/2018, MiUB 6/2018, RSv 59/2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 (32017R0852); EUT nr L 137, 24.5.2017, s. 1

24.8.2018/761:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen (630/2017) och lagen om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen (760/2018).

RP 78/2018, MiUB 6/2018, RSV 59/2018, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 (32017R0852); EUT nr L 137, 24.5.2017, s. 1

Uppdaterad lagstiftning

Beaktats t.o.m. FörFS 843/2018 (publicerad den 1.11.2018).

Uppdaterade och redigerade texter, där ändringar som gjorts i en lag eller förordning har skrivits in i författningstexten.

Annat material

›Föråldrade författningar

›Sedvanliga författningsrubriker

›Författningar på finska

›Ursprungliga författningar

›Författningsändringsregister

Innehållsförteckning

19.12.1889/39

1 kap - Om tillämpningsområdet för finsk straffrätt

2 kap - Om straffen

2 a kap - Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

2 b kap - Villkorligt fängelse

2 c kap - Om fängelse och kombinationsstraff (1.12.2017/800)

3 kap - Om allmänna förutsättningar för straffrättsligt ansvar

4 kap - Om ansvarsfrihetsgrunder

5 kap - Om försök och medverkan till brott

6 kap - Om bestämmande av straff

7 kap - Om gemensamt straff

8 kap - Om preskription

9 kap - Om straffansvar för juridiska personer

10 kap - Om förverkandepåföljder

11 kap - Om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten

12 kap - Om landsförräderibrott

13 kap - Om högförräderibrott

14 kap - Om brott mot politiska rättigheter

15 kap - Om brott mot rättskipning

16 kap - Om brott mot myndigheter

17 kap - Om brott mot allmän ordning

18 kap - Om brott emot familjerättigheter

19 kap

20 kap - Om sexualbrott

21 kap - Om brott mot liv och hälsa

22 kap - Om kränkning av foster, embryo och genom

23 kap - Om trafikbrott

24 kap - Om kränkning av integritet och frid samt om ärekränkning

25 kap - Om brott mot friheten

26 kap

27 kap

28 kap - Om stöld, förskingring och olovligt brukande

29 kap - Om brott mot den offentliga ekonomin

30 kap - Om näringsbrott

31 kap - Om rån och utpressning

32 kap - Om häleri- och penningtvättsbrott (31.1.2003/61)

33 kap - Om förfalskningsbrott

34 kap - Om allmänfarliga brott

34 a kap - Om terroristbrott

35 kap - Om skadegörelse

36 kap - Om bedrägeri och annan oredlighet

37 kap - Om betalningsmedelsbrott
38 kap - Om informations- och kommunikationsbrott
39 kap - Om gäldenärsbrott
40 kap - Om tjänstebrott (12.7.2002/604)
41 kap - Om vapenbrott
42 kap - Om brott emot föreskrift till statens säkerhet eller allmän ordning
43 kap - Om brott emot föreskrift beträffande sedligheten
44 kap - Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet
45 kap - Om militära brott
46 kap - Brott som har samband med införsel och utförsel (12.6.2009/425)
47 kap - Om arbetsbrott
48 kap - Om miljöbrott
48 a kap - Om naturresursbrott
49 kap - Om kränkning av vissa immateriella rättigheter
50 kap - Om narkotikabrott
50 a kap - Om alkoholbrott
51 kap - Om värdepappersmarknadsbrott

Ikraftträdelsestadganden:

Till början av sidan

DU ÄR HÄR: [Finlex](#) › [Lagstiftning](#) › [Uppdaterad lagstiftning](#) › [Vuosi 1889](#) › [19.12.1889/39](#)

LAGSTIFTNING

[Uppdaterad lagstiftning](#)

[Ursprungliga författningar](#)

[Elektronisk författningssamling](#)

[Författningsändringsregister](#)

[Författningsöversättningar](#)

[Författningar på samiska](#)

RÄTTSPRAXIS

[Högsta domstolen](#)

Högsta förvaltningsdomstolen

Hovrätter

Förvaltningsdomstolar

Marknadsdomstolen

Arbetsdomstolen

Försäkringsdomstolen

Europeiska domstolar

Rättspraxis i litteraturen

MYNDIGHETER

Myndigheternas föreskriftssamlingar

Avgöranden om kollektivavtal

Justitiekanslern i statsrådet

Datasekretessnämnden

FÖRDRAG

Fördragstexter

Fördragsreferensdatabas

Elektronisk fördragsserie

REGERINGSPRO-POSITIONER

Regeringspropositioner

PUBLIKATIONER

Processhandbok för lagberedningen

Svenskt lagspråk i Finland

Lainlaatijan EU-opas

Bedömning av likabehandling

Hörande vid författningsberedning

FINLEX®

Nyhetsarkiv

RSS-flöden

Bruksanvisningar

Respons

Användningsvillkor

Översikt

Finlex® är en offentlig och gratis internetjänst för rättsligt material som ägs av justitieministeriet.

Innehållet i Finlex produceras och upprätthålls av Edita Publishing Ab. Varken justitieministeriet eller Edita svarar för eventuella fel i innehållet i databaserna, för den omedelbara eller medelbara skada som orsakas av att felaktig information används eller för avbrott i användningen av eller andra störningar i Internet.